

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ
الْحٰجُ عَلِيُّ بْنُ اَبِي طَالِبٍ

Ketabton.com
[١]

فکری پوهنه

شپږم چاپ

- فکری جگړه
- پردي معيارونه
- ډيموکراسۍ کفر ده، که اسلام؟
- امریکایي اسلام
- معاصر فکری ارتداد
- د کابل مسيحي پوهنتون

ليکوال: مولوي عبد الاهادي (مجاهد)

دكتاب پېژندنه

دكتاب نوم : فکري پوهنه

ليکوال : مولوي عبداللهي (مجاهد)

كمپوزر : (حقال)

دچاپ کال : ۱۳۹۶ هش (۲۰۱۷ م)

چاپ وار : شپږم

دچاپ شمېر : (۲۲۰۰) توکه

د ترلاسه کولو پته: د افغانستان او پښتونخوا ټولې
مشهوري کتابخانې

د چاپ او هر ډول نشر حقوق یې له مؤلف سره خوندي دي.

ا هداء!

دا کتاب هغو مېړنيو زلمیو ته اهداء کوم
چې په لړه تجربه او کمو وسائلو، خو په
قوی ايمان او د الله تعاليٰ پر ذات په
محض توکل يې د صلیب د لښکرو
رسبدلي پاخه جنرالان د پوئي جګړې په
ډګر کې په ګونډو کړل، خو د فکري
جګړې ډګر يې لا په مخکې هماغسي
نافتحه شوي پاتې دي.

عبدالهادي (مجاهد)

فهرست

۴.....	اهداء
۵.....	فهرست
۱۳	د دربیم چاپ په اړه یادونه
۱۵	د دوهم چاپ سریزه
۲۰	د لومری چاپ سریزه
۲۴	فکري جګړه
۲۵	ولې فکري جګړه؟
۲۶	د فکري جګړې تعريف
۲۷	د فکري جګړې وسائل
۲۸	د فکري جګړې تاریخ
۳۶	د فکري جګړې اهداف
۳۶	اول هدف- په مسلمانانو کې د غرب په مقابل کې د مقاومت رو جي له
۳۶	منځه ورل:
۳۷	دوهم هدف- مسلمانان د اسلام په دین، تمدن او انساني ارزښتونو شکمن کول:
۳۸	دریم هدف- غربی ټولنو ته دریښتنی او مکمل اسلام درسېدو مخنیوی:
۴۱	څلورم هدف- د اسلامي نړۍ لپاره جعلی او د پردیو په لاس جور شوي قیادتونه رامنځته کول:
۴۴	د فکري جګړې خطر
۴۵	د فکري او عسکري جګړې ترمنځ توپیرونه
۴۵	عسکري جګړه بنکاره، خو فکري جګړه پته روانه وي:

په عسکري جگړه کې مقابل لوري هم عسکري وي، خو په فکري	
جگړه کې مقابل لوري بې دفاع ولسي خلک وي:.....	۴۶
عسکري جگړه زمکه اشغالوي، خو فکري جگړه عقل، فکر او	
فرهنګ اشغالوي:.....	۴۷
عسکري جگړه جنګي وسائل او ودانۍ له منځه وړي، خو فکري جگړه	
ایمان، عقیده، عزم او اراده له منځه وړي:.....	۴۹
د عسکري جگړي د وراني بیاودانول لې وخت غواړي، خو د فکري	
جگړي د وراني بیا ودانول پېړي غواړي:.....	۵۰
فکري جگړه د علامه اقبال (رح) له نظره.....	۵۱
د فکري جگړي مخنيوی:.....	۵۶
اول تدبیر: د حکومت د چارو واګي تر لاسه کول:.....	۵۸
دوهم تدبیر: د تعلیمي نصابونو اصلاح:.....	۶۱
د دنیاوي تعلیمي نصاب اصلاح:.....	۶۱
د دینې زده کرو د نصاب اصلاح:.....	۶۲
درېبیم تدبیر: مساجد د فکري جگړي د مقاومت په سنگرونو بدلوں:.....	۶۴
د دعوت د احساس نشتوالی:.....	۶۵
د امامت لپاره دنا اهلیت ستونزه:.....	۶۶
پردي معیارونه	
د مسمانانو د بيرته پاتپولی اصلی عوامل.....	۷۰
د حاکمیت ډګر:.....	۷۱
شاهی حکومتونه:.....	۷۲
کودتائی حکومتونه:.....	۷۳
پوئی حکومتونه:.....	۷۴
جمهوري او انتخابي حکومتونه:.....	۷۵
جمهوري او انتخابي حکومتونه:.....	۷۶

فکري پوهنه

فهرست

۷۹	د تعلیم ډگر:
۸۳	د تقنین او نظام ډگر:
۸۶	پوئي او امنيتي ډگر:
۹۰	اعلامي ډگر:
۹۰	چاپي اعلام:
۹۱	صوتی اعلام:
۹۱	تصویري د (لیدلو) اعلام:
۹۴	د ټولنیز ژوند او فرهنگ ډگر:
۹۸	ډيموکراسۍ کفر د، که اسلام؟
۹۹	د ډيموکراسۍ په بهانه د ولسونو تسخیرول
۱۰۲	لومړۍ برخه - د ډيموکراسۍ معرفي
۱۰۲	د ډيموکراسۍ تعریف:
۱۰۳	د ډيموکراسۍ فکري بنست.
۱۰۶	د ډيموکراسۍ اصول
۱۰۶	د سیادت (اعلى حاکمیت) اصل
۱۰۶	د سیادت تعریف:
۱۰۸	په ډيموکراسۍ کې د تنفيذې قوي (حکومت) خصوصیات
۱۰۹	د حقوق او آزاديو اصل
۱۰۹	د عقیدي آزادي:
۱۱۰	د نظر او رائي آزادي :
۱۱۰	شخصي آزادي:
۱۱۱	د بيان او تبلیغ آزادي :
۱۱۱	د مسکن حق :
۱۱۱	د ملکیت حق:

فکري پوهنه

فهرست

۱۱۱	د کار حق او آزادي :
۱۱۲	د زده کپې او علم حق :
۱۱۲	په هرڅه کې دنارينه ئاوېښينه ئو د مساوات :
۱۱۲	سياسي پلورا ليزم
۱۱۳	ديني پلورا ليزم:
۱۱۴	دوهمه برخه - د ډيموکراسۍ مناقشه
۱۱۴	ډيموکراسۍ ولې کفر دی؟
۱۱۶	د ډيموکراسۍ د تکفیر د لال
۱۱۶	د سیادات يا (اعلى حاكمیت) موضوع :
۱۱۷	د حاکمیت آیتونه
۱۲۱	دولس د ارادې د تقدس موضوع
۱۲۳	داکثریت درأېي د معیاریت موضوع
۱۲۵	د قانون مصدر عقل دی که شرع ؟
۱۲۶	آیا یواځې عقل پر اشیاو او افعالو د (بنه والي يا (بدوالې) د صحیح حکم صلاحیت لري؟
۱۲۸	انتخابات
۱۲۸	په اسلام کې د نظام خصوصیات
۱۳۲	آیا د ډيموکراتیک انتخابی نظام له لارې اسلام نافذیدلی شي؟
۱۳۳	د انتخابی نظام له لارې د اسلام د نه نافذیدلو لس د لال
۱۳۹	د ډيموکراسۍ د حقوقو او آزاديو مناقشه
۱۴۰	د دین او عقیدې د آزادی مناقشه
۱۴۵	د رأېي د اظهار د آزادی مناقشه
۱۴۹	د شخصي آزادی مناقشه
۱۵۱	د مسکن د انتخاب د آزادی مناقشه

فکری پوهنه

فهرست

۱۵۱	د ملکیت د حق مناقشه
۱۵۲	د کار د حق مناقشه
۱۵۲	د زده کړې د حق مناقشه
۱۵۳	پارلمان د ډیموکراسۍ ممثله طاغوتی اداره
۱۵۳	پارلمان خه شي دي؟
۱۵۴	پارلمان ولې طاغوتی اداره ده؟
۱۶۰	په ډیموکراسۍ کې د مشارکت په هکله شبهې او څوابونه
۱۶۱	لومړۍ شبهې - یوسف علیه اسلام د مصر له بادشاہ سره کار کړې دی
۱۶۸	دوهمه شبهه - دنجاشي (رح) په عمل استدلل
۱۷۱	دریمه شبهه - ډیموکراسۍ ته د شوری نوم ورکول
۱۷۲	د پارلمانې رايې اخیستنې او د اسلام د شوری ترمنځ توپیروونه
۱۷۵	څلورمه شبهه - د دعوت د مصلحت لپاره په ډیموکراسۍ ک
۱۷۶	د دې شبهې څلور څوابونه:
۱۸۶	امریکایي اسلام
۱۸۷	دوه ډوله اسلام
۱۹۰	د امریکایي اسلام تعريف
۱۹۲	د امریکایي اسلام د خپرولو پلان
۱۹۴	په افغانستان کې د امریکایي توصیود تطبیق مثالونه او
۲۰۰	د اسلام د غربی تعبیر لپاره په افغانستان کې د امریکا اقدامات
۲۰۴	امریکا ته د غرب پلواو علمائو خدمات
۲۰۹	د اسلام پر ضد له رواجې ملايانو خخه کار اخیستل
۲۱۶	د بنستګرو مخالفت او مخنيوی
۲۱۹	د ډیموکراتو عناصر و مرسته

فکري پوهنه

فهرست

۲۲۲	د بنسټهګرو په خلاف هجومي کېنلاره.....
۲۲۶	له تعليم څخه د اسلام په خلاف کار اخيستل:.....
۲۲۸	د امریکایانو له راتګ سره په تعليمي نصاب کې تبدیلی.....
۲۵۸	د افغانانو د فکر او فرهنگ د بدلو لو لپاره د هندوستان فعالیتونه.....
۲۵۸	د افغانستان لپاره د هندوستان تعليمي او کلتوري فعالیتونه.....
۲۶۰	مهم وړاندیزونه او توصیې.....
۲۶۰	د مجاهدینو سیاسي او فکري روزنه.....
۲۶۱	د فکري جګړې په اړه پوهاوی.....
۲۶۱	د مدارسو په نصاب کې د لاتدي مضامينو داخلول.....
۲۶۱	سیرة النبی:.....
۲۶۲	په اسلام کې د سیاسي نظام تصور:.....
۲۶۳	د کفر د معاصرو انواعو او اشکالو پیژندل:.....
۲۶۵	د غرب د جنایاتو برښدول.....
۲۶۶	د جهاد تر خنگ دعوت ته هم پاړلنه.....
۲۶۹	معاصر فکري ارتداد
۲۷۰	معاصر فکري ارتداد د علامه ندوی له نظره.....
۲۷۱	د علامه ندوی (رح) پیژند ګلوي.....
۲۷۴	د معاصر فکري ارتداد په هکله د علامه ندوی د مشهوري مقالې بشپړ پښتو متن.....
۲۹۹	د کابل مسيحي پوهنتون
۳۰۰	تاریخي پس منظر.....
۳۰۲	مسيحيت د تعليم تر پردي لاتدي.....
۳۰۳.....	د امریکایي پوهنتونونو لپاره د اسلامي نړۍ د مهمو مراکزو انتخاب.....
۳۰۳	لبنان - بیروت :.....

فکري پوهنه

فهرست

۳۰۴	قاھره:.....
۳۰۴	استانبول:.....
۳۰۵	افغانستان کابل:.....
۳۰۶	ولي په اسلامي نړۍ کې امریکایي پوهنتونونه؟.....
۳۰۷	په اسلامي هېوادونو کې د امریکایي پوهنتونونو اهداف.....
۳۰۷	د مسلمانو هېوادونو سیاسي قدرت تسخیرول:.....
۳۰۸	د نوي نسل مسيحي کول:.....
۳۰۸	د اسلام د حقانيت په اړه ټوان نسل شکمن کول:.....
۳۰۹	د مقاومت د فکري سرچينو وچول:.....
۳۱۰	په محلی سطحه دغږي کمپنيو لپاره په امریکایي طريقيه د پرسونل روزل:.....
۳۱۱	په اسلامي هېوادونو کې دژوند غربې بنه رواجول په مسلمانانو کې د امریکایي مصنوعاتو داستهلاک او استعمال روحيه تقويه کول :.....
۳۱۲	امریکایي پوهنتون مسيحي پوهنتون دی.....
۳۱۴	محطاڼانه شروع.....
۳۱۴	ولي یې نوم امریکایي پوهنتون AMERICAN UNIVERSITY دی؟.....
۳۱۵	د بيروت امریکایي پوهنتون.....
۳۱۸	د قاهرې امریکایي پوهنتون.....
۳۲۰	د تركي کې داستانبول امریکایي پوهنتون.....
۳۲۳	په افغانستان کې د مسيحي فعالیت پس منظر.....
۳۲۴	د تنصير درې دروازې فقر، جهل، مرض.....
۳۲۵	د انګليسي ژبي مراکز او د مسيحيت فعالیتونه.....
۳۲۶	آي، آر، سې :.....
۳۲۶	امریکن سنتر :.....
۳۲۷	برټش کونسل :.....

فکري پوهنه

فهرست

۳۲۷ (تیم) او (ورلہ بیلیف):
۳۲۷ شلتیرناو انتییرنیشنل :
۳۳۳ د کابل امریکایی پوهنتون
۳۳۴ د کابل د امریکایی پوهنتون تاریخچه
۳۳۶ په افغانستان کې د امریکایی پوهنتون تمولوونکي
۳۴۱ د کابل د امریکایی پوهنتون مهمې ځانګړتیاوې
۳۴۵ د امریکایی پوهنتون فاکولتي او تخصصات
۳۴۸ د امریکایی پوهنتون غیر نصابي فعالیتونه
۳۴۹ اقتصادي استثماري پروژې
۳۵۱ امریکایی پوهنتون او د C.I.A لپاره جاسوسی
۳۵۲ خاتمه

د دربیم چاپ په اړه یادونه

د الله تعالیٰ ډېر ډېر شکر ادا کووم چې د (فکري پوهنه) کتاب ته یې په افغانی ټولنه کې دومره مقبولیت وروباښه چې په لنده موده کې یې په لسګونو زره نسخې د افغان مسلمان ولس د څوان نسل لاس ته ورورسپدي.

د افغانی ټولنې د بادرده او په دیني احساس د سرشار ولس له علماء، استاذانو، د فکر او نظر له خاوندانو، ليکوالو، اديبانو، د پوهنتونونو له با احساسه محصلينو، د مدارسو او مکاتبو له طالبانو او ټول لوستي نسل خخه مننه کووم چې د (فکري پوهنه) کتاب یې په بې ساري ډول استقبال کړ او زه یې په خپلو ارزښتناکو توصیو، مشورو او لارښوونو ونازولم، او په دې لاره کې یې زما د هڅو قدرونه او زما لا نوره هڅونه وکړه.

د دې لپاره چې د (فکري پوهنه) د کتاب نور خدمت مو هم کړي وي او د دوستانو لورو لې مشورې مو تر ممکنه حده عملی کړي وي د (فکري پوهنه) پر کتاب مو له سره کتنه وکړه او د لندې یادو شویو چارو تر ترسره کولو وروسته مو د دربیم خل لپاره چاپ کړ:

- ۱ - د کتاب ټوله محتوى له سره په نوي شکل ترتیب شوه او په ډېرو ځایونو کې اوږده پراګرافونه په لندو پراګرافونو وو بشل شول.
- ۲ - تر ممکنه حده په کتاب کې ليکنښې په دقیق ډول مراعات شوي.
- ۳ - د کتاب په ډېرو ځایونو کې د پېچلو او علمي مسائلو او عبارتونو وضاحت وشو.

فکري پوهنه

د درېم چاپ په اړه

۴ - په ډېرو ځایونو کې د کتاب په موضوعاتو پوري اړوند نوي معلومات ورزیات شول او هڅه وشهو چې د موضوعاتو نیمګړتیاوی پوره شي.

۵ - هڅه وشهو چې د کتاب په متن کې د امکان ترحده تولې ژبني، تعبری، مطبعی او نورې تبروتني په دقیق ډول اصلاح شي. او دا دی افغانی ټولنې ته یو څل بیا د (فکري پوهنه) کتاب له پورتنيو ځانګړتیاوو سره په نوې بنه په دې هيله وړاندې کووم چې ما به د لوستي نسل په اړه خپل یو خه مسؤولیت ادا کړي وي او هغويه به پر ما څلې پیرزونې او مشورې لورولي وي.

وَالسَّلَامُ

مولوي عبد الهادي (مجاهد

د دويم چاپ سريزه

الحمد لله رب العالمين، والصلوة والسلام على إمام الهداة المرسلين، وعلى آله وأصحابه الذين أناروا الدنيا بنور الدين، وعلى من تبعهم بإحسان ونشر الهدى إلى يوم الدين أجمعين.

ما دا گومان نه کاوو چې د(فکري پوهنه) کتاب ته دي دافغانی ټولنې د علماؤ، طلابو، محصلينو، لوستو خلکو او منورينو په منځ کې دومره مقبولیت او تأثیر حاصل شي لکه چې په لومړي چاپ کې ورته حاصل شو. دا هرڅه دالله تعاليٰ په خاص فضل او بیا له اسلامي فکر سره زموږ دملت دکلک تراو او له هغه خخه دفاع د احساس له برکته رامنځته شول.

د(فکري پوهنه) کتاب چې ځنګه په لومړي ئل له چاپه را ووت په ډيره لنډه موډه کې په بازارکې خلاص شو، ځکه چې دصلبيي یړغل په خلاف په روانه هر اړخیزه مبارزه کې زموږ دملت علماء، دعوتكړ، د فکر او نظر خاوندان او مجاهدين د مسلح جهاد ترڅنګ د فکر او فرهنګ په ډګر کې دغرب د فکري یړغل د مقاومت وسایلو او فکري ادبیاتو ته شدید ضرورت لري او دغه ډول کتابونو ته ځوانان او له دين، ملت او وطن خخه مدافعت او با احساسه خلک ډير تبوي دي. او د هري ورځې په تيريدو بي دغه تنده نوره هم ځکه زياتېري چې نور د اسلامي نړۍ دلوستو خلکو په ذهنونو او فکرونو کې دغربې فلسفې ادبیاتو او د ډيموكراسۍ، بشري حقوقو، مساوات، روشنفکري، سولي، ترقۍ او نورو په سلګونو پوچو شعارونو او بي حقیقته مفاهيمو چېل ځای له لاسه ورکړي دي. دملت ځوانانو او با احساسه خلکو ته نور

فکري پوهنه

د دويم چاپ سريزه

د غرب په فلسفه کې پرته له دوکې، دروغو، تعصب، ظلم، خيانه، اختلاس، زیبینناک او تنگ نظری نور خه په نظر نه ورئي.

د امت مخلص بچيان غواړي چې یوڅل بیا په ریښتینې ډول د اسلام شريعت داسلامي فکر مفاهيمو او فکري ادبیاتو ته راوګرئي او دغه احساس په افغانی ټوانانوکې تر بل هرچا زيات ليدل کېږي، خو ستونزه داده چې افغانی ټوانانو ته افغاناني علماء او مفكرينو په معاصرو اسلامي موضوعاتو یا ډيرې ډېرې لیکنې کېږي دي او یا هم ټوانانو ته په پراخه پیمانه ندي رسیدلې، چې دغه ستونزه شاید ډير اسباب ولري.

خو اوس ددي وخت رارسيدلۍ چې د نوي نسل مجاهدينو او ټوانانو ته له غرب سره د مقابلې په ډګرکې ټبي ډيرې لیکنې وشي، او په پراخه پیمانه ور رسول شي. پدې هکله زه یوڅل بیا په ټينګه د دين له علماء او دتعلیمي ادارو او مؤسساتو له چلولونکو خخه غوبښنه کوم چې په څپلو درسونو او تعلیمي نصابونو کې داسلامي فکر معاصرو مفاهيمو ته ځای ورکړي، او پدې ډول دغرب د سیکولر او الحادي مفاهيمو دسیلاب مخه ونیسي. او په همدي مقصد دا دی مونږ یوڅل بیا د (فکري پوهني) کتاب له نويو زیاتونو سره چاپوو.

(فکري پوهني) په دويم چاپ کې لاندې بدلونونه راغلي دي: د کتاب ژبني ته بیا له سره کتنه شوي ۵۵، د توان ترحده ئې مطبعي او ژبني غلطۍ اصلاح شوي دي. او هڅه شوي چې د کتاب ژبه ډيره علمي نه، بلکې ډيره عام فهمه وساتله شي، ترڅو هغه خلک هم ورباندي ښه پوه شي چې له شرعی او علمي اصطلاحاتو سره ډيرآشنا ندي.

فکري پوهنه

د دويم چاپ سريزه

د امریکایي اسلام) په مضمون کې د افغانستان په تعلیمي نصاب کې د منفي لاسوهني او له هغه خخه دجهادي او اسلامي مفاهيمو د ويستلو د شاهد په توګه دمجاهدينو د وخت او د امریکایانو تر يرغل د وروسته وخت دلومړي تولګي دكتابونو محتوى په مقارنوی ډول راولې شوي ۵، چې لاسوهني ئې تشخيص شوي او تقریبا پر هر مضمون ئې یوه مختصره تبصره شوي ۵، ترڅو عامو خلکو ته هم معلومه شي چې غربیان او داخلي ملګري ئې خنګه کوبنښ کوي چې زمونو د ملت د نوي نسل له ذهنوونو خخه اسلامي مفاهيم وباسي او پرځای ئې د غربي ژوند او فلسفې ارزښتونه ورته معرفې کړي.

په کتاب کې د (معاصر فکري ارتداد) په نامه یومکمل مضمون ور زيات شوي دي. فکري ارتداد هغه ارتداد دی چې خاوندان يې په فکري لحاظ د کفر د معاصرو ډولونو لکه ډيموکراسۍ، ليبراليزم، کمونيزم، ګلوبالايزيشن، نشنليزم، هيومنزم او نورو کفری نظریاتو منونکي وي، د اسلامي نظام او د شريعت د تطبیق په کلکه مخالفت کوي، او د اسلامي حکومت د جوړيدو د مخنيوي په هدف يې له کفارو سره لاسونه یوکړي دي، خو لدې هرڅه سره بیا هم په اسلامي تولنه کې او سبېږي او ځانونه مسلمانان هم بولي.

دا چې دغه موضوع یوه ډيره مهمه، خطرناکه او حساسه موضوع ده او په څېړلوكې يې ډير قلمواں د (افراط) او یا (تفريط) بنکار شوي دي، چې ټینې ئې د هر چا د تکفیر مرحلې ته رسپدلي، او ټینې نور يې بیا صريح کفر ته هم کفر نه وايې او د مرجهه ئلاړه يې نیولې ده. دغه موضوع باید په معاصر اسلامي فکري کې د داسې علماء په قلم امت ته وړاندې شي چې د اسلام په حقیقي روح او هم د معاصر کفر په

فکري پوهنه

د دويم چاپ سريزه

اشکالو او ډولونو بنه خبر وي، او د کره شرعی دلائلو په رينا کې یې په اړه موقف ونيسي.

له نیکه مرغه پدې اړه داوسنی زمانې د ستر داعي او خبير عالم علامه (ابوالحسن علي ندوی رحمه الله) مشهوره علمي او فکري مقاله (ردة لا أبابکرلها) د هغه په مشهوركتاب (إلى الإسلام من جديد) کې په عربي ژبه مخې ته راغله.

ددې لپاره چې علامه ندوی رحمه الله د مسلمانانو او د کافر غرب ترمنځ د فکري کشمکش په اړه پراخه مطالعه لري، او پدې ارتباط یې ټبركتابونه هم ليکلې دي، او له بل لوري نوموبه د (أهل السنة والجماعة) ټولو فکري مکاتبو ته یو منلي معتدل شخصيت او له الله تعالى خخه ويريدونکي عالم دی، نو غوره مو وبلله چې د موضوع په اړه د په خپله خه ليکلولو پرخای د هغه مقالې ته په خپل کتاب کې ئای ورکرو، چې پدې کار سره به مو له یوې خوا ددي مهمې موضوع په اړه خپل ملت ته د سالم او جدي موقف د خپلولو توصيه کړي وي، او له بلې خوا به مو موضوع خپل مؤمن ولس ته د داسې یو ستر عالم او د عوتګر په قلم وړاندې کړې وي چې خلک یې په اعتدال او ديانت پوره باور لري.

ديادولو وړ ده چې علامه ندوی رحمه الله هم دغه موضوع زياتره له فکري اړخه څېړلې ده، نه د شرعی حکم د بيان او فتوی له اړخه، حکمه چې د شرعی حکم بيان یې تحقیقی بحث ته ضرورت لري او مونږ ته هم دلتنه د موضوع فکري اړخ اهمیت لري.

يوه بله خبره هم د يادولو وړ ده هغه دا چې کله چې د (فکري پوهنه) ټومړۍ چاپ څپور شو، د هبوا د ډبرو سیمو (دری ژبو) علماء، طلابو، د پوهنتونونو محصلینو او عامو خلکو یې (دری) ژبني ته د ترجمې

مکرره غوبښنه وکړه، چې مونږ هم د هغوي دی غوبښني ته په پام سره (فکري پوهنه) کتاب (دری) ژبي (دانستنيهای از فکر اسلامي درجنګ فکري باغرب) په نوم ترجمه او په اعلى صحافت او طباعت چاپ کړ، چې د افغانستان او پاکستان دواړو په مشهورو او لويو کتابخانوکې تر لاسه کېږي.

په پاى کې یو خل بیا له علماء، د فکر او نظر له خاوندانو او د اسلامي حریم له فکري مدافعينو هيله لرم چې د کفر او گمراهی د معاصره اشکالو په هکله دي نوي نسل ته نبې ډېرې، کره او روښانه ليکنې وکړي، ترڅو د غرب د ورانوونکي فکري سیلاپ مخه ونیسي، او راتلونکي نسلونه د غربیانو په دامونو کې له بنکیل کېدلو خخه وزغوري.

او همدارنګه په آخر کې بیا هم ددي خبرې يادونه کوم چې که پدې کتاب کې ما حق بيان کړي وي نو دا به د الله تعالى له لوري پر ما د هغه فضل او احسان وي، او که چېرې زه په کوم حکم او دریئ کې خطا شوی یم نو دا به زما د کم علمي نتیجه وي، نه دا چې زه به پړغلطۍ تینګارکوم. هيله ده چې د اسلامي فکر استاذان او علماء ما څلوا کمزوريو او تېروتنو ته متوجه کړي، او پدې کار سره هم خپل مسؤوليت رفع کړي، او هم پر ما خپله مهرباني او زړه سوی ولوروسي. والسلام

د کفرد ماتې او د اسلام د سرلورې په هيله
عبدالهادي (مجاهد)

د لوړې چاپ سریزه

څو مهمي خبرې

الحمد لله رب العلمين والصلوة والسلام على أشرف الابباء والمرسلين وعلى آله وأصحابه ومن اتبع سنته إلى يوم الدين أجمعين، قال الله تعالى:

﴿لَتُبَلَّوْكُمْ فِي أَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ وَلَتَسْمَعُنَّ مِنَ الَّذِينَ أَوْتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا أَذَى كَثِيرًا وَإِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَقْوُا فَإِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ﴾ ﴿١٨٦﴾

عمران: ۱۸۶

دغه کتاب په حقیقت کې د پنځو مهمو مقالو مجموعه ده چې له (فکري جګړه) (پردي ميعارونه)، (امریکایي اسلام)، (ډيموکراسۍ کفر دی که اسلام؟) او (د کابل مسيحي پوهنتون) خخه عبارت دي. د کتاب مقالې که خه هم د موضوع په لحاظ سره جلا جلا دي، خود هدف په لحاظ تولې د یوه هدف وضاحت کوي، او هغه دا چې کفار او په خانګړي ډول غربیان خنګه د عسکري جګړي ترڅنګ ددين، فکر، عقیدې، اخلاقو او فرهنګ په ډګر کې هم د مسلمانانو په خلاف په یوه لویه هر اړخیزه فکري جګړه اخته دي، او پدې جګړه کې تر عسکري جګړي مخکې هم دي.

ددغه ډول یو کتاب لیکلوا ته مې ځکه ضرورت احساس کړ چې که خه هم چې زمونږ ملت د جګړي، قربانيو او د بنمن ته د ماتې ورکولو په مجال کې (استاذی)، نړيوال شهرت لري، خو له د بنمن سره د فکري

فکري پوهنه

دلومرې چاپ سریزه

جګړې په هکله یې لاتر اوسه د مجاهدینو او مدافعينو په ذهن کې یو واضح تصور او روښانه منهج نشته، او نه هم تر اوسه چا د دېښمن له فکر او نظر خخه په پوره ډول خبرکړي دي. او دا حکه چې د اسلام په خلاف د فکري جګړې او د دېښمن د خطرناکو پلانونو او طرحو په هکله نه زمونې په دینې او نه هم په دنیوی تعلیمي نصابونو کې خه تدریسېږي. د دغه ډول فکري زده کړي د نشتولی بنايی بېلابیل عوامل وي، خو نتيجه یې دا راوتلي چې که خه هم چې زمونې ملت د تل لپاره یرغلګر نه دي منلي، خو د یرغلګرو د افکارو د خپرې دو مخنيوی یې هم ندي کړي، چې د غو پرديو افکارو بیا هر خل یو نوی مصیبت زېړولی دي.

د دې لپاره چې داخل بیا له دغه ډول مصیبت سره مخ نشو، او له فتحې وروسته بیا د ویر پر ټغر کښېښنو، او د چارو واګۍ مو بیا د داسې چا لاس ته ورنشي چې دېښمن یې د هماغې ورځې لپاره له اوسيه تیاروی او په ملت کې ورته (ذهن سازې) کوي، په پورتنيو مهمو اساسې موضوعاتو مې ليکنه وکړه، او دا دی خپل ملت ته یې د خپل مسؤولیت د رفع کولو په مقصد وراندي کووم، هيله ده چې د ملت زړه سواندي او دردمن بچیان یې په غور ولولي، او په رنا کې یې د واردو شویو افکارو، اشخاصو، فکري ډلو او تنظيمونو په هکله مناسب دریئ خپل کړي.

د دغه کتاب مخاطب د افغانستان ټول مؤمن ملت دی، خو په خاص ډول یې له د مکاتبو له معلمینو، د مدارسو له مدرسینو، د مساجدو له امامانو، خطیبانو، د پوهنتون له استاذانو او محصلانو، د مکتب او مدرسي له طالبانو، د سنگر له مجاهدینو او د فکر او نظر له خاوندانو دلوستلو هيله لرم، حکه چې همدغه خلک دټولنې د دین، ايمان،

فکري پوهنه

دلومرى چاپ سريزه

عقبي، اخلاقو، تمدن، ملي او تاریخي ارزښتونو ساتونکي او مدافعين دي. که چېري د غه خلک له خپل دين، ملت هپواد سره وفادار پاتې شي نو تول ملت به په آزادۍ، سرلوپري عزت کې ژوند تپروي، خو - اللہ دی نه کړي - که د غه خلک د پردیو افکارو، نظریاتو، عقائدو او پردي فرهنګ بنیکار شول، نو د دوئ له امله به تول ملت له اجتماعي ذلت او بدېختي سره مخامنځ کېږي.

د جهاد له قيادت، د پوهنتونونو او د ديني مدارسو او مکاتبو له استاذانو خخه مې هيله ده چې مجاهدين، محصلين، طلاب او د نوي نسل څوانانو ته د دي کتاب او يا ده ته د ورته کتابونو د لوستلو جدي توصيه وکړي، ترڅو د دېښمن په خلاف چې خطرناک پلانونه لري آگاهانه جهاد او مبارزه وکړي، او هم په پوره بصيرت د خپل ملت وکړي د اسلام د دېښمانو په دسيسو او طرحو خبرکړي.

د غه کتاب زما د ډپرو ټکلونو د تدریس، دعوت، مطالعې، د افکارو او نظریاتو د مقارني او د جهاد او مبارزي له ډګر خخه د حاصلو شوو تجربو او معلوماتو خلاصه ده چې د سلګونو کتابونو، مجلو او د زرګونو صفحو له لوستلو وروسته په لاس راغلي ده. د دغو مقالو، په ليکلو کښې مې د ډپروقدرمونو علماء او د اسلامي فکر د لارښونکو له تأليفاتو، تجاريو او توصيو خخه په داسي ډول استفاده کړي ده چې د هغوي له کتابونو مې اغيزه او انګيزه اخیستې او بیا مې د همدغه تأثر او عمومي انګيزې په رنیا کې خپل افکار او معلومات چې حق راته بنکاره شوي دي ليکلې ده. او کله کله مې د هغوي افکار او مفاهيم پرته لدې چې هغوي ته يې منسوب کرم را نقل کړي دي.

د ډپرو مراجعو د نه ذکر کولو علت دا ئ چې زمونږ د ټولنې علماء او د فکر او نظرخاوندان په فکري لحاظ ډپر سره ويشلي دي. ځينې يې له

یوه فکر او مفکر خخه متأثره دي، او ئىنې نور يې بىا له بل فکر او مفکر خخه، خو په عین وخت كې بىا په خپل منع كې دومره اختلافونه او حساسىتونه هم لري چې يوازې د یوه کتاب پر مخ دکوم مخالف مفکر يا مؤلف د نوم شتون د دي سبب گرئې چې اصلًا هغه کتاب ونه لولي، كه خه هم چې علمي ذوق او انصاف دا تقاضا کوي چې د مسلمانو مفكريينو او علماء کتابونه دي په پراخه سينه ولوستل شي، بنې افكار دي ورڅه واختلى شي، او ناسم افكار دي يې د شريعه د دلایلو په رينا کې رد شي.

د پورتني ملاحظې په نظر كې نیولو سره ما ډېر مراجع نه دي ذكر کړي، بلکې افكار مې د لوستونکو مخې ته اينې، که د منلو وي ودي يې منې، او که دردولو وي نو رد دي يې کړي. په اشخاصو دي حکم او قضاوته کوي، بلکې په افكارو او نظریاتو دي قضاوته وکړي. او په پاي کې دایادونه کووم چې که زه په دي کتاب کې پرحق یم او حق مې لوستونکو ته وراندي کړي وي، نو دا به يوازې د الله ﷺ فضل او لارښونه وي، او که زه په کوم ځای او یا په کوم حکم کې خطا شوي یم نو دا به زما تقصیر او ناپوهې وي چې د رینتینې اسلامي فکر له استاذانو او د دین له علماء خخه خپلې غلطۍ ته د متوجه کولو هيله لرم. نور تاسي او دا هم دکتاب متن. والسلام.

عبدالهادي (مجاهد)

فکری جگہ

ولې فکري جګړه؟

د ملتونو د دائمي تسخیر او پرته له جګړي د هغوي د هپوادونو د نیولو لپاره فکري جګړه تر عسکري جګړي ډېره مؤثرهاو کاميابه ده، حکه چې عسکري جګړه مقاومت، حساسیتونه او بالمثل غږگونونه راپاروی چې د جګړي د اوږدېلوا او د جنګي مصاريفو او تلفاتو د زیاتېلوا سبب ګرئي، چې دا هر خه بیا وروسته د یرغلګرو په ماتې تمامېږي، که خه هم چې ډېره موده وروسته وي. تاریخ ثابته کړي چې پوچۍ فتحه او تسلط هېڅکله تر هغه دائمي نشي پاتې کېدی چې فکري فتحې دپوچۍ فتحې خای نه وي نیولی.

خو فکري تسخیر د عسکري تسخیر په خلاف د تل او یا ډېرې اوږدې مودې لپاره پاتې کېږي. د فکري تسخیر تداوم په دې پورې اړه لري چې فاتح فکر خومره په حقه دي؟ او خومره د مفتوحې سیمې لپاره له ئان سره د خير، عدل، معقولیت او انسانیت پیغام لري.

اوسم چې صلیبی غرب د امریکا په مشری پر افغانستان یرغل کړي، او غواړي افغانستان خپله یوه مستعمره او افغانان د آزادۍ او ډیموکراسۍ په غولونکو نومونو خپل غلامان وګرځوي، نو همدي د فکري جګړي اهمیت ته په پام سره یې د خپلې عسکري جګړي تر خنګ په پراخه پیمانه یوه لویه فکري جګړه د افغانانو د ذهنونو د فتح کولو لپاره هم روانه کړي ده.

امریکا په افغانستان کې د عسکري جګړي د پرمختګ یېولو لپاره یوازې څلور پنځه مؤسسي په کار اچولي چې د امریکا له پوئ، ناتېو، ایساف، افغاني امنیتی قواو او جاسوسی ادارو خڅه عبارت دي، خو د فکري جګړې لپاره بیا امریکا او ملګرو یې تقریباً څلور زره ناپوچۍ مؤسسي په کار اچولي دي چې د افغانانو د ژوند په دینې، سیاسي،

اجتماعي، کلتوري، روانی (روحی)، تعليمي، اقتصادي او نورو بپلا بپلو اړخونو کې په مسلسل ډول کار کوي.

امريکايان پدې پوهېږي چې یوه ورځ به دوئ له افغانستان خخه په پوخي لحاظ وتلو ته اړکېږي، نو له همدا اوسيه بايد په افغانستان کې خپله فکري جګره پداسي فعال او مؤثر ډول پرمخ بوخي چې فکري فتح ېږي بيا دعسکري ماتې ئهای ونیسي، لکه چې همدغه تجربه انگریزانو او فرانسویانو تر دوئ مخکې هم په خپله اسلامي مستعمراتو کې عملی کړي وه، چې د هغو هېوادو پر آزاد پدلو د لسکونو کلونو تر تپر پدلو وروسته په یوه کې ئې لاهم تر اوسيه اسلامي نظام ندي راغلی.

د فکري جګري تعريف

فکري جګره هغه جګره ده چې کفار یې د مسلمانانو د تسخیرولو او د هفوئ د شريعه، عقيدي، فکر، عرفونو او عنعناتو، سلوک، اخلاقو او دژوند د اسلامي بني د له منځه ورلو لپاره د ناپوخي وسائلو له لاري د دې لپاره پرمخ بیا یې چې مسلمانان له خپل ځانګړي تشخص او پیژنګلوي، خخه محروم او په هر خه کې یې د کفارو په تقليید اخته کړي، ترڅو د کفارو په خلاف د جګړي تصور هم په ذهن کې و نه لري. په فکري جګره کې د مسلمانانو فزيکي وجود هدف نه ګرځولي کېږي، بلکې د هفوئ دين، فکر، ټولنیز عنعنات، شخصي او اجتماعي اخلاق او روانی (روحی) کيفيت د هدف په حيث تر ضربې لاندې نیول کېږي. ځکه چې دا هغه عوامل دي چې د ټولنې افراد له خپل فزيکي او معنوی وجود خخه ددفاع او ديرغلګر په مقابل کې د مقاومت لپاره د جګړي په صف کې دروي.

خو کله چې دغه عوامل په تدریج سره او په سیستماتیک ډول له منځه یوېل شي، نو د دېښمن په مقابل کې مقاومت په خپله له منځه ئې، چې

فکري پوهه

فکري جګره

په تيجه کې د بمن له هر ډول مالي او ئخاني تلفاتو خوندي پاتې کېږي او هدف هم پرته له جګري لاسته ورځي.

د فکري جګري وسائل

لکه خنگه چې په پوهې جګړه کې پوهې وسائل لکه پوهیان، توپ، تانګ، طياره، بم، بارود، ګولۍ، ټوپک، پوهې تکنالوژي او پوهې استحکام، د ماھرو او روزل شويو پوهې افسرانو لخواکارېږي، همدا ډول په فکري جګړه کې فکري وسائل لکه: معلم، کتاب، مكتب، پوهنتون، علمي تحقیقات، کتابخانې، اخبارونه، مجلې، ژورنالیزم، ادبیات، اجتماعي علوم (سوشل ساینس)، صحې خدمات لکه شفافخانې، کلينکونه، تفریحي وسائل لکه پارکونه، ګلبونه، لامبو څایونه، د سمندر ساحلونه، رسنې لکه راډيوګانې، تلویزونونه، سینماګانې، تیاترونه، انټرنیټ، سټیلايت، د فلم جوړونې کمپنۍ، سیاست، سیاسي شخصیتونه او سیاسي احزاب، جنس (Sex) او په هرڅه کې د بنجې استعمال او دېته ورتنه نور وسائل د ماھرو او روزل شوو خلکو لخوا په سیستماتیک ډول کارېږي.

دا ټول هغه وسائل دي چې فکر متاثره کوي، د ملتونو فکري مسیر وریدلوي، او د کفارو لخوا په پوره مهارت د مسلمانانو په خلاف استعمالېږي.

د اسلام او مسلمانانو په خلاف د فکري جګري میدان دومره پراخ دی چې د انساني ژوند ټول اړخونه یې نیولی دي او د غرب په زرگونو مؤسسي ورکښې په کار اخته دي.

د فکري جگړي تاریخ

د حق او د باطل ترمنځ د فکري جگړي تاریخ تر عسکري جگړي ډېر پخوانۍ دی. له هماغې اولي ورځې چې د آدم عليه السلام او ابليس د بمنې شروع شوي ابليس چې د باطل ممثل دي د آدم عليه السلام په خلاف يې له فکري جگړي کار اخيستۍ او د آدم عليه السلام د مغلوبولو لپاره يې فکري وسائل کارولي دي.

ابليس چې کله پدي پوه شو چې آدم عليه السلام يې د بمن دی او په هغه باندي په زرو غلبه نشي حاصلولی، نو يې له فکري وسائلو لکه: د نصحيت تظاهر، له آدم عليه السلام سره د خواخورې دعوي او بيا د خپلي دعوي د رينښني بنکاره کولو لپاره له قسمونو خخه کار اخستل پيل کړل، او په درواغجنو قسمونو يې آدم عليه السلام ته وسوسه ورواقوله، تر دي چې هغه او د هغه بنسټه يې وبنویول او له جنت خخه يې راوويستل. الله تعالى د آدم عليه السلام او ابليس ترمنځ د فکري جگړي جريان داسي بيانيو:

﴿ وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنَاكُمْ ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ أَسْجُدُوا لِإِلَادَمَ فَسَاجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ لَمْ يَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ ﴾١١﴾ قالَ مَا مَنَعَكَ أَلَا تَسْجُدَ إِذْ أَمْرَتَكَ قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِنْهُ خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ ﴿١٢﴾ قَالَ فَاهْبِطْ مِنْهَا فَمَا يَكُونُ لَكَ أَنْ تَتَكَبَّرَ فِيهَا فَأَخْرُجْ إِنَّكَ مِنَ الْصَّاغِرِينَ ﴿١٣﴾ قَالَ أَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبَعَثُونَ ﴿١٤﴾ قَالَ إِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ﴿١٥﴾ قَالَ فِيمَا أَغْوَيْتَنِي لَأَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿١٦﴾ ثُمَّ لَا تَرَيَنَهُمْ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ وَعَنْ أَيْمَانِهِمْ وَعَنْ

شَمَاءِ لِهِمْ ۖ وَلَا تَجِدُ أَكْثَرَهُمْ شَكِيرِينَ ﴿١٧﴾ قَالَ آخْرُجْ مِنْهَا مَذْءُومًا مَذْحُورًا لَنَّ

تَيْعَكَ مِنْهُمْ لَأَمْلَانَ جَهَنَّمَ مِنْكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿١٨﴾ وَيَنَادِمُ أُسْكُنْ أَنَّتَ وَزَوْجُكَ

الْجَنَّةَ فَكُلَا مِنْ حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا نَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٩﴾

فَوَسَوسَ لَهُمَا الشَّيْطَنُ لِيُبَدِّي لَهُمَا مَا وُرِيَ عَنْهُمَا مِنْ سَوءِ تِهْمَا وَقَالَ مَا

نَهَاكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ إِلَّا أَنْ تَكُونَا مَلَكِيْنَ أَوْ تَكُونَا مِنَ الْخَالِقِينَ ﴿٢٠﴾

وَقَاسَمَهُمَا إِنِّي لِكُمَا لَمِنَ النَّصِيحَاتِ ﴿٢١﴾  الأعراف: ١١ - ٢١

ترجمه: (خه شي منع کريي ته چي سجده دي ونه کره کله چي امر وکره ما تا ته؟! ابليس وويل زه له آدم خخه غوره يم. زه دي له اوره پيداکري يم او هغه دي له ختي پيداکري. الله ورته وويل نو کوز شه له دغه آسمان يا جنت خخه، ندي لاق تا ته چي لوبي وکري پدي خاي کي، نو ووچه بيشكه چي ته يې له ذليلانو. ابليس وويل: مهلت راكره ماته تر هجي ورخچي چي مخلوق بيرته راژوندي کولي شي. الله ورته وويل: بېشكه ته له مهلت ورکره شوو ھنې يې (تر اول پوكىي پوري) ابليس وويل: نو قسم دى په گمراه کولو ستا مالره (په سبب د آدم) چي هرو مرو به کېنىم دوي ته ستا په سمه لار کي، او خامخا به راھم دوي ته له مخي د دوي او له شا د دوي او له بنيو طرفونو د دوي او له کينو طرفو د دوي او نه به مومني ته اکثر د دوي شکر اپستونکي. الله ورته وويل: ووچه لدې خايه غمجن رتلى شوي. هر خوک چي ستا لازه غوره کري لدوئ خخه، خامخا به ڈك کرم جهنم له تاسي قولو خخه، او وويل الله ﷺ اي آدمه او سه ته او بىخه ستا په جنت کي، او خورئ تاسي دواره له هر خايه او هر شي خخه چي خوبنې مو وي. او مه نېدى کېرى تاسي دواره دغې

ونې ته، (اوکه ورنېدې شى) نو شىء بە تاسى دواړه له ظالمانو خخه (پر خپلو خانونو)، نو وسوسه واچوله دې دواړو ته شیطان د دې لپاره چې بنکاره کړي دوئ دواړو ته هغه چې پت کړي شوي وو د دوئ له عورتونو. او ابليس ورته وویلنه یاست منع کري تاسى رب ستاسى له دې ونې مګر د دې لپاره چې نشى تاسى دواړه پربنتې یا چې نشى تاسى دواړه له تل پاتې کېدونکو په جنت کې. او سخت قسم يې وکړ دوئ ته چې بيشکه زه تاسى دواړو ته له نصیحت کونکو خخه يم).

په پورتنیو آیاتونوکې وینو چې شیطان له آدم عليه السلام سره په خپلې دېمنى، کې له هري لازې او وسیلې خخه دکار اخیستلو سخت قسم یادوي، او مؤمنانو ته په سمه لاره کې د کمین نیولو خبره کوي، او بیا وروسته د آدم عليه السلام د تېر ایستلو لپاره له قسمونو اود نصیحت کولو له تظاهر خخه کار اخلي او خپله دېمني له آدم عليه السلام سره د پستې ڈې په کارولو پرمخ بیاې، چې دا تول فکري وسائل دي.

همدغه ډول د تاریخ په اوږدو کې د باطل پلویانو تل د انبیاو په خلاف په خپلو مبارزو کې د جنگي وسائلو تر خنګ له فکري وسائلو کار اخیستى، کله يې په انبیاو پسې پوچ او بیخایه تبلیغات کري، کله يې هغوى ته ليونى، کم عقل، کوډګر ویلى، کله يې په بېلاښلو غولونکو خبرو او وسائلو خلک د انبیاو عليهم السلام په خلاف د جنگ په صف کې درولي دي. اوکله يې هم د مؤمنانو پر خپل دين او پیغمبر د شکمن کولو هڅې کړي دي.

همدارنګه کله چې قريشو ولیدل چې قرآن په خلکو تأثيرکوي، د حق دعوت يې زړونو او ذهنونو ته رسپري، او د قناعت په نتيجه کې پر رسول ﷺ ايمان راوري، هغوى گومان کاوه چې که چېري د حق دعوت همدغه ډول خلکو ته له کوم مزاحمت پرته ورو رسپري نو کېدی شي چې تول قريش مسلمانان شي، نو ځکه يې فيصله وکړه چې باید د قرآن په مقابل کې له لغو خبرو او چتیاتو کار واخلي. او یا هم د قرآن د مجلس

په مقابل کې د اشعارو، کيسو او د پخوانيو بادشاھانو د خرافي نکلونو مجالس جور کړي او خلکو ته ووايې چې راشۍ! زمونږ کيسې، شعرونه او افساني د محمد تر قرآنه خوندوري دي. لکه چې همدغه کار به د قريشو یو مشر (مالك بن النضر) تر سره کاوه. الله تعالى فرمایي:

﴿ وَقَالَ الْأَذِنَ كَفَرُوا لَا سَمَعُوا لِهَذَا الْقُرْءَانِ وَالْعَوْا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَعَلَّمُونَ ﴾

٢٦ فصلت:

ترجمه: او وايې هغه خلک چې کافران شوي دي غوره مه بدئ دغه قرآن ته (چې محمد صلی الله علیه وسلم یې لولي) او شورماشور ګډکړي (په وخت دلوستلو دقرآن کې چې نور خلک یې وانه وري) د دې لپاره چې غالب شئ:

دغه کارونه ټول ناپوخي وسائل او طریقې وي چې د قرآن د پیغام د خپرېدلو د مخنيوي لپاره یې په کار اچول. نن هم د حق د دعوت او د آواز په مقابل کې په ملياردونو د باطل غړونه د ډول ډول تبليغاتو شور ماشور جوروسي، ترڅو د نړۍ خلک د حق آواز وانه وري. خو فرق یې له پرون سره دا دې چې پرون د باطل آوازونه یوازي د خولي په زور پورته کېدل، او نن د راډيو، تلویزیون، ستیلايت، انټرنټ، مطبوعاتو او مبتذلو ادبیاتو په زور پورته کېږي او خلک حق د دعوت له اورېدلو ايساروي.

د رسول الله صلی الله علیه وسلم په زمانه کې هم د مدینې د یهودو علماء کوبښن وکړ چې مسلمانان په اسلام باندي شکمن کړي. او هغه داسې ۽ چې د اسلام تر راتګ د مخه به د مدینې عربو یهودو ته د داسې خلکو په سترګه کتل چې د آسماني دين علم ورسه دی، له وحې او انبیاو سره یې تراو دی، او د پخوانيو پیغمبرانو د علم او معرفت

وارثان دي. نو له همدي امله به يې هغويه ته د قدر او احترام په سترګه کتل.

يهودو وغونبستل چې د مدینې د عربو له دغه باور خخه سوء استفاده وکړي، او هغويه د اسلام په اړه په شک کې واچوي، نو په خپلو کې يې فيصله وکړه چې د مسلمانانو پر خپل دين د شکمن کولو پخاطر به د سهار له مخي ايمان راورو، او د هماماغي ورځي په مازديگر کې به بيرته یهوديت ته راوړگرڅو، پدې کار سره به عرب دا ګومان وکړي چې مونږ خو اهل كتاب یو، د دين، وحې، نبوت او الهي احکامو د پېژندلو تجربه لرو، دا چې مونږ له اسلامه بېرته راوړگرځدو، نو بنایي اسلام به هغه حق دين نه وي چې په مخکنيوكتابونو کې يې وعده شوې وه، نو پدې کار به د مدینې عرب په مونږ باور وکړي او زمونږ پر پله به پل کېږدي، او له اسلامه به مرتد شي.

دلته هم یهودو د اسلام په خلاف یوه فکري وسیله چې (دين او ايمان) دی استعمال کړه، الله تعالى د دوئ د دغې دسيسي په هکله فرمایي:

﴿ وَقَالَتْ طَائِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ إِيمَنُوا بِاللَّذِي أُنزِلَ عَلَى الَّذِينَ إِيمَنُوا ﴾

وَجَهَ النَّهَارَ وَأَكْفَرُوا إِلَيْهِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٧٢﴾ آل عمران: ٧٢

ترجمه: (وویل: یوې ډلي داهل کتابو ايمان راوري پر هغه كتاب چې نازل شوی پر هغو خلکو چې ايمان یې راوري، د سهار له مخي او بیا کافر شئ په آخر د همدغې ورځي کې، کېدې شي چې هغويه (مسلمانان) له اسلامه وګرځي).

دغه دسيسه نن هم د اسلام په خلاف په بېلا بېلو شکلونو کې په کار اچول کېږي، او نن هم په اسلامي نړۍ کې د دېمن د فکري غلامانو یو لوی لښکر د استاذانو، فيلسوفانو، دکتورانو، خپرونکو، ليکوالو، شاعرانو، هنرمندانو او ژورنالستانو په شکل کې وجود لري چې له

فکري پوهه

فکري جگره

بېلا بېلا لارو او په بېلا بېلا دولونو د بېلا بېلا فکري وسائلو په کارولو مسلمانان د اسلام په اړه شکمن کول غواړي او خلکو ته اسلام، د ارجاع، تروریزم، وحشت او د تاوتریخوالی د دین په نامه معرفی کوي او په اسلامي عقایدو او احکامو یې باوري. ته هخوي.

دغه خلک د ورځي له مخي د خلکو په وړاندي لکه د یهودو د دسيسي ځان مسلمان معرفی کوي، خو وروسته بیا په پته د اسلام په خلاف په کاراخته وي.

د فکري جگړي یوه بله هڅه د رسول الله ﷺ په زمانه کې هغه وه چې نږدي وو یهود د هغې له لاري د مدینې د انصارو تر منځ یوه لویه خونږي جګړه رامنځته کړي. او هغه داسې چې یوه ورځ د یهودو یو لوی سپین بېري مشر (شاس بن قيس) د (اوسم) او د (خرج) د قېبلو مسلمانان ولیدل چې په خپلو کې یې په مينه او محبت مجلس کاوه. پداسي حال کې چې تر اسلامه دمخته همدغه دوه قېيلې په خپلو کې په لسکونو کاله جنګېدلې وي او بنه ډېر یې یو له بل خڅه مره کړي ول. خو د اسلام په منلو یې پخوانۍ هرڅه سره هېر کړل او یوه نوي د ورورو لى او محبت دوره یې پیل کړه.

په (شاس بن قيس) یهودي دغه حالت نښه ونه لګډه، عزم یې وکړ چې مسلمانان بېرته په خپلو کې سره وجنګوی. د دې کار لپاره یې یوه خطرونا که فکري وسیله انتخاب کړه او هغه داسې چې یو زلمی یهودي هلك یې په خه چل د اصحابو په منځ کې کښبناوه، او هغه ته یې ویلې و چې د مسلمانانو په مجلس کې د (بعثات) د جګړي چې د (اوسم) او د (خرج) تر منځ ډېر پخوا تپره شوې وه هغه اشعار و وايې چې دوئ په جګړو کې یو د بل په خلاف ویلې ول. پدې سره به د هغوى په ذهنونو کې هماګه پخوانۍ د جنګ خاطرې را تازه شي، او یو خل بیا به یو د بل په خلاف جګړي ته و هڅېږي.

(شاس من قيس) همدا طرحه عملی کړه، او نتائج یې هم هماغه ډول را وو تل چې ده اټکل کړي ول. خود الله ﷺ رحمت دا وشو چې تورو ته تر لاس کولو د مخه رسول الله ﷺ ته خبر ور ورسپد، او هغه ﷺ له خپلو مهاجرو اصحابو رضى الله عنهم سره راغي او په وعظ او نصحيت یې د دويئ تر منځ د نښتونکې جګړې په اور او به توی کړي او د ډېهودو دسيسه یې شنله کړه.

همدغه ډول په بېلا بلو وختونو کې کفارو هڅي کړي چې مسلمانان د عکسري جګړې پرځای په فکري جګړې مغلوب کړي. دغه ډول فکري جګړې کله د ډېهودي (عبدالله بن سباء) په شکل کې او کله هم د نورو فکري ډلو لکه زنادقه ئ، روافضو او نورو په شکل کې روانې وي، تر دي چې صليبي غرب له مسلمانانو سره په خپلو عسكري جګړو کې له مسلسلو ماتو وروسته د یوې خطرناکې وسيلي په حیث د عسكري جګړو پرڅای د اسلامي امت په خلاف وکارولي.

د غرب لخوا په منظم ډول د مسلمانانو په خلاف د فکري جګړې د په کار اچولو پلان د فرانسي پادشاه نهم (لويس) هغه وخت طرحه کړ چې نومورې په (۱۲۵۰م) کال کې په مصرکې د منصورې په جګړه د فرانسوی لښکر تر ماتي وروسته د مسلمانانو په لاس اسيير شو، او بیا وروسته د ډېري لوېي فديې په بدل کې خوشې شو.

نهنم (لويس) د خپل بند په وخت کې پدې غور وکړ چې ولې مسلمانان د مادي او پوخي وسائلو له کموالي سره سره هم هر وخت پر کفارو غالېږي؟ هغه د اوږده تفكير په پاي کې دي نتيجيه ته ورسپد چې د مسلمانانو د قوت سرچينه په مادياتوکې نه، بلکې د دويئ په دين، عقيده، اخلاقو او معنوياتوکې ده، او ترڅو یې چې دغه سرچينه تازه او رنه وي مسلمانان به تل د دېښمن په مقابل کې زورور وي.

د فرانسي پادشاه چې کله له خوشې کېدو وروسته بېرته خپل لښکر ته ورسپد، هلته یې د فرانسوی ولس پوخي، سياسي او مذهبې مشران او

مخور ورتول کړل، او له اسلامي امت سره یې د جګړې د نوعيت په اړه د خپلې وینا په ترڅ کې داسي ورته وویل: (که غواړئ چې مسلمانانو ته ماتې ورکړې نو یوازې د سلې جګړه مه ورسره کوي، حکه چې تاسې د سلې په جګړه کې د هغوي په وړاندې ماتې خورلې ده، تاسې د هغوي د عقیدې په خلاف وجنګېږي! حکه چې د هغوي د قوت سرچينه د هغوي په عقیده کې ۵۵).

تر دي وروسته د غرب سیاسی، فکري او پوهې زعامت فیصله وکړه چې نور باید د مسلمانانو په خلاف د پوهې جګړو ترڅنګ فکري جګړه هم روانه کړي. او د دغې جګړې لپاره یې د غرب په کليسائګانو، پوهنتونونو، سیاسی او دپلوماتیکو مراکزو کې د اسلام، اسلامي فکر او اسلامي تمدن د زده کړي او خېړنې مراکز جوړ کړل. چې وروسته بیا دغه مراکز د ختيحپوهانو (مستشرقينو) او ختيحپوهني (استشراق) یا (Orientalism) او مسيحي تبليغ (missionary) په شکلونو کې رابنکاره او پراخ شول.

دغو مراکزو په منظم ډول د اسلامي نړۍ فکري او تمدنې وضعیت ته توجه وکړه، او د مسلمانانو په نویو نسلونو کې یې فکري تأثير ګذاري پیل کړه، چې وروسته بیادغه فکري تأثير ګذاري د عصری مکتبونو، پوهنتونونو، تعلیمي مشاورینو، په غرب کې د مسلمانانو د بچیانو د روزلو، معاصر مطبوعاتي بهير او غرب پلواو سیاسي جرياناتو او ګوندونو په شکل کې راڅرګنده شوه، او نتيجه یې د داسي یو نسل په شکل کې راوطه چې یوازې نومونه یې د مسلمانانو دي، او نور یې د ژوند ټول سیاسي، فکري، اخلاقې، تولنیز، پوهې، اقتضادي، ذوقې او ادبې اړخونه د غربې تصوراتو او ارزښتونو پر بنسټ ولز دی، او توله توجه یې دېته د چې خنګه اسلامي نړۍ او اسلامي امت د غرب له

غوبنتنو سره سم عيارکري، که خه هم چي پدي لاره کي د لکونو مسلمانانو د وينو بهولو ته ضرورت هم پيبن شي.

د فکري جگره اهداف

غرب د لاندي يادو شويو اهدافو لپاره په اسلامي نوي کي د عسکري جگره ترڅنګ فکري جگره هم پيل کري ده او په هغې باندي هر کال په ملياردونو ډالره مصرفوي او په مليونونو کاريواهان او متخصصين یې په دغه فکري جگره کي د بېلابلو فکري، فرهنگي، سياسي او تعليمي مؤسساتو له لاري په کار اچولي دي.

اول هدف - په مسلمانانو کي د غرب په مقابل کي د مقاومت

روحیه له منځه وړل:

غريبان پدي پوهېږي چې ترڅو د مسلمانانو په ذهنونو کي د حریت احساس موجود وي او د جهاد، هجرت، شهادت او قرباني، فرهنگ یې د فکر منځپانګه تشکيلوي، نو تر هغه پوري به په روحی او معنوی لحظه خان د هر يرغلګر مقابلې ته تيار بولی، او پدي لاره کي به هر ډول مالي او ځاني قربانيو ته حاضرېږي.

خو که یو ځل یې دغه مفاهيم له فکر خخه د فکري جگره د وسائلو له لاري ووبستل شي، بيا که هر خومره په مادي وسائلو او پوهې امكاناتو سمبال هم شي، د دېمن مقابلې ته نه تيارېږي. لکه چې همدا اوس همدغه روحیه د ټولو غرب څلوا اسلامي ټولنو په ځوانانو او پوهونو کي ليدل کېږي.

د اسلام په تاريخ کي ګورو چې مسلمانان هر وخت د لبو افرادو او کمزورو پوهې وسائلو په درلودلو د زورورو دېمنانو مقابلې ته په مېرانه تيار شوي دي او د الله ﷺ په فضل یې جگره هم ګتله دي. او دا ځکه چې په هغه وخت کي په مسلمانانو کي په اجتماعي ډول د مقاومت روحیه ژوندي او معنویات یې له ايمانه سرشاره او خپاند ول.

خو اوس د اسلامي هپوادونو په مليونونو پوهونه د لورو پوهېي مهارتونو او پرمختللو جنګي وسائلو له درلودلو سره سره بیا هم د دبمن په مقابل کې د درېدلوا توان نه لري. او اصلانه غواوري چې د دبمن په مقابل کې ودرېبېي. بلکې دا ورته بنه بنکاري چې د خپلوا ملتونو په خلاف د يرغلکر دبمن په صف کې ودرېبېي. او دا هر خه ځکه کوي چې فکري جګړې له هغوي خخه د مقاومت روحبه سلب کړې ده، او هغوي پداسي ډول روزل شوي چې باید د اسلام د دبمنانو د اهدافو لپاره کاروکړي.

دوهم هدف- مسلمانان د اسلام په دین، تمدن او انساني ارزښتونو شکمن کول:

صلبيي غرب غواوري چې مسلمانان دي په دين، عقيده، اخلاقو، فکري ارزښتونو، ټولنيزو عادتونو او مناسباتو کې د دوي په خبر وي، او په هر خه کې دي د غربيانو تقليد وکړي. پدي کار به له یوې خوا د غربيانو په خلاف د مسلمانانو په زړونوکې کرکه او کينه ورکه شي او د هغوي د استعماري پلاننو مخالفت به نه کوي، او له بل لوري به ټوله اسلامي نړۍ د غربی مصنوعاتو لپاره په یو لوی استهلاکي او مصرفی مارکېت بدله شي. ځکه چې د مسلمانانو د ژوند ضرورتونه به هم په هغه صورت کې د دوي د هغو په خبر وي. او دا چې مسلمانان به یې څله نشي جوړولی، يا به یې په بنه کيفيت او ارزانه بيه بازار ته نشي عرضه کولي، نو ټول مارکيت به د غرب د صنعت پر مخ خلاص وي. خو په اسلامي نړۍ او اسلامي امت کې اسلامي شريعت، اسلامي عقیدې او اسلامي تمدن د غرب د دغوا اهدافو د تحقق مخه نيولي ۵ه، ځکه چې مسلمانان د څيل د ژوند هرڅه باید د څيل شريعت مطابق او د څيلې عقیدې په رڼا کې د اسلامي ژونددود او اسلامي تمدن له غونښتونو سره سم عيار کړي، چې دا کار بیا له مسلمانانو خخه یو بیل

ملت او جلا امت جوروي، چې هر خه یې بايد له صليبي غرب خخه مختلف وي. حکه چې اسلام خپل پيروان له کفارو سره له مشابهت خخه منع کوي، او د خپل دين په اصولو او ادابو یې تينګ پاتې کېدلوا ته شويقوي.

ددې لپاره چې غرب د مسلمانانو او کفارو تر منځ دغه جلا والي له منځه وړي وي کوبنښ کوي د فکري جگړي له لاري د اسلامي امت بچيان په خپل دين، عقيده، اخلاقو، تمدن او لوړو انساني ارزښتونو شکمن کړي، او په ډول منفي تبلیغاتو د اسلام حقانيت او د شريعه افاديت تر پونښتني لندې راولي کفارو پدې لار کې د فکري جگړي ټول وسائل لکه مكتب، پوهنتون، نصاب، فرهنګ، مېډيا، اقتصادي شرکتونه، څېرونکي، شاعران، ادبیان او بالآخره هر خه په کار اچولي ترڅو مسلمانان پر خپل دين بدګومانه کړي، او د سیکولریزم، لېبرالیزم، مادرنیزم، دیموکراسۍ او ګلوبالایزیشن له لاري یې په هر خه کې د غرب د خبرې منلو ته ور واروی.

دریم هدف- غربی ټولنو ته د رینښتي او مکمل اسلام د رسیدو

مخنیوی:

د غرب حکومتونه او نصراني کلیساګانې په دې نسه پوهېږي چې اسلام د خپل فطریت او معقولیت له امله په هره سیمه او ملت کې د منل کېدلوا ورتیا لري. خو پدې شرط چې په رینښتي او مکمل ډول ور ورسېږي. د نړۍ د ډپرو ھپوادونو لکه د هندوستان، بنگال، بrama، تایلند، مالیزیا، اندونیزیا، فلپاین، برونای او د منځنۍ افریقا د ډپرو ھپوادونو خلکو اسلام د دعوت له لاري منلی دی. هلتہ هېڅ فاتح لښکر ندي ورغلې چې د پوئي فتحې په نیتجه کې یې هلتہ اسلام خپور کړي وي، بلکې خلکو په خپله د اسلام معقولیت، حقانيت او افادیت لیدلې او بیا یې منلی دی.

په صليبيي غرب کي اوس همدا وپره خپره ده چې که اسلام په رينبتنۍ او مکمل ډول غربي تولنو ته چې د مسيحيت له نامعقوليت او استبداد خخه ستري شوي دي ور ورسپري نو ليري نده چې د غرب معقول او باسوداه خلک به يې چې د حق موندنې په تلاش کې دي ومني، او په يومخيز ډول به مسيحيت او ماديت پرپردي او اسلام ته به مخ ور واري، چې بيا به د دغې خپې مخه نیول ورته ناممکنه وي، خکه چې همدا اوس په غرب کي ډپر خلک د اسلام په اړه په مطالعه او خپرنو بوخت دي، او په زرګونو يې په هر کال کې مسلمانې.

ددې لپاره چې غريبانو اروپا او امريكا ته د رينبتنۍ او مکمل اسلام د رسپدو مخه نیولي وي لاندې درې کارونه يې تر سره کوي دي:

الف: د غرب حکومتونه او کليسائڪاني کوبنښ کوي چې غربي تولنو ته اسلام په مسخ شوي او تحريف شوي شکل کې ور معرفي کړي. اسلام ورته د تېري زمانې داسي یو دين معرفي کړي چې له توري، قتل، جنګ، لاس او پنسو پريکونې او پرخلکو له مذهبی تسلط پرته بل خه نه پېژني. نه نظام پېژني نه پرمختګ. نه سوله پېژني او نه سوله يېز ژوند. نه تمدن پېژني او نه پرمختګ. نه انساني عواطف پېژني او نه هم د بشري ژوند فطري تقاضاوي. او د تولنو په ژوند کې تغيير د عقل، علم، فرهنګ او ذهنی قناعتونو په وسیله نه، بلکې د توري، توپک او سوتې په زور راولي.

د غرب مېډيا، سياسي او ديني قيادتونه يې په نه ستري کېدونکي ډول د اسلام په خلاف په دغه ډول زهر جنو تبلیغاتو لګيا دي، او په دې لاره کې هر کال په ملياردونو ډالره مصرفوي ترڅو غربي تولنې د اسلام له منلو ايساري کړي.

ب: د غرب سياسي، فکري او ديني قيادتونه کوبنښ کوي له خپل هر ډول سياسي، اقتصادي، پوئي او نړيوال نفوذ خخه په استفادې د اسلامي نړۍ حکومتونه دېته مجبوره کړي چې په خپل هېوادونو کې

داسي تعليمي نصابونه رائج کري چې په هغو کې حقيقی اسلام ئای ونه لري. علماء، دعوتگران، ديني مدارس، اسلامي تنظيمونه، چاپخانې نور جهتونه چې د اسلامي دعوت لپاره کار کوي تر شدید فشار لاندي وساتې، ويبي تري، ويژني او يا يې دومره گمزوري او په خپل ځان مصروف کري چې غرب ته د صحيح اسلام له رسولو عاجز پاتې شي. تولي شتمني، مادي او معنوي وسائل ورڅخه په بېلاپلو نومونو او بهانو مصادره کري، او بالآخره يې په خپلو هبودونو کې د فقر، ذلت او مشکلاتو ژوند ته اړ کري، ترڅو نورو خلکو ته د دعوت توانايي له لاسه ورکري.

همدغه وجهه ده چې په اکثره اسلامي هبودونو کې په اسلامي تنظيمونو ډول ډول بنديزونه لګول کېږي او د فعالیت مخه يې نیول کېږي. او د دي په مقابل کې عامو خلکو ته داسي خه د اسلام په نامه معرفي کېږي چې هغه يا اصلاً اسلام نه وي، او يا د اسلام یو مسخ شوي شکل وي چې سليم فطرت ورڅخه نفرت کوي.

ج: غرب که له یوې خوا غربي تولنو ته د رينستني او مکمل اسلام د ورتگ مخه نيسې، له بلې خوا هغو ډلو، تنظيمونو او حرکتونو ته په غرب کې د فعالیت اجازه ورکوي چې يا خوا اسلام په اوښتې او تحریف شوي بنې خپروي، او په خپله هم په اسلامي تولنو کې د منحرفو او کفري ډلو په حيث پېژندل کېږي، لکه: قاديانيان، بهائيان، باييان، منحرف صوفيان او داسي نور. او يا هم هغه ډلي دي چې صحيح اسلام خو په ناقصه او نيمګري بنه خلکو ته وړاندې کوي، او د اسلام اولويات، فرایض، واجبات، جهاد، ولاء او براء، اسلامي نظام، د اسلام حاکميت، د فساد مخنيوئ، کافي شرعی علم، له جهادي حرکتونو سره همدردي، له جهاد او مجاهدينو سره مالي مرسته او حتى هغويه ته دعا يې هم د خپل دعوت له نصاب او فرهنگ خخه د دي لپاره

وېستلي ده چې کفار ورڅخه ناراضه نشي، او کفرۍ هېوادونو ته يې د ورتګ له ویزو محروم نه کړي.

که دغه خلک له خپل همدغه جداوجهد سره د مجاهدينو ترڅنګک ودرپېږي، او د اسلامي مبارزینو ملا وروتري، یقیناً به مجاهدين په لسوکلونو کې اسلامي دعوت ته دومره خه وکړي چې دغه ډلي يې په یوه پېږي کې هم نشي کولی.

غرب خکه دغو ډلو ته د فعالیت اجازه ورکوي چې د دوئ له دعوت خخه د غرب نظام، استعماری پلانونو، کفرۍ تمدن او نړیوال استکبار ته هېڅ صدمه نه رسپېږي، او په عین وخت کې له مسلمانانو خخه په اسلامي هېوادونو کې د بالمثل مسيحي دعوت د اجازې غوبښنه هم لري. او دا وپره هم پرڅپل خای موجوده ده چې مکار غرب به له دغه ډول ساده لوحة ډلو خخه د جهاد او مجاهدينو په خلاف استفاده هم وکړي.

په مجموع کې دا هر خه د فکري جگړي د اهدافو د تحقق لپاره تر سره کېږي.

خورم هدف- د اسلامي نړۍ لپاره جعلي او د پرديو په لاس جوړ شوي قيادتونه رامنځته کول:

د فکري جگړي له اهدافو خخه يو هم اسلامي هېوادونه او مسلماني تولني له صالحو قيادتونو خخه محرومول او پر خای يې د جعلي، د پرديو په لاس د جورو شويو پردي پالونکيو قيادتونو معرفي کول او نوي نسل ته هغوي د (ماډل) او نمونې په حيث وړاندې کول دي.

غرييان پدې پوهېږي چې ترڅو په اسلامي امت کې مخلص، اصيل، له الله ﷺ خخه وېرپدونکي او له خپل امت سره وفادار قيادتونه موجود وي، نو ترهغه پوري به په اسلامي نړۍ کې د غرب ارمانونه نه ترسره کېږي، او له همدي امله غرب پرله پسې هڅه کوي ترڅو د مسلمانانو

فکري پوهه

فکري جگره

مخلص قيادتونه يا شهيدان کپي، او يا يې بنديان، تبعيد او بدنامه کپي. د غربيانو ملګري د هغوي په خلاف ډول ډول توطيې او دسيسي جوروسي ترڅو يې په ټولنه کې تأثير له منځه يوسي. کله تورونه ور پوري کوي، کله يې اتباع او ملګري انشعابونو او انشقاقونو ته تشويقي، کله يې د بې لاري کولو هڅي کوي، او کله يې هم جوړجاړي او مصالحت ته وربولي.

خو د مخلصو قيادتونو پر ځای بیا په ټولنه کې هغو اشخاصو او جهتونو ته رشد ورکوي او تر شايي درېږي چې د غرب پر لاره ځي او غواړي مسلماني ټولني هم د غرب پر لاره روانې کپي. غرب دغه ډول غرب پلوو قيادتونو ته په لاندې ډګرونو کې امکانيات برابروي، رشد ورکوي او په خپله میديا کې يې ځلوي:

اول - ديني ډګر: په ديني ډګر کې مخلص علماء، دعوتكران او اجتماعي مصلحین له منځه وري، او يا يې تأثير محدودوي او د فعالیت ساحه يې ورتنګوي. خو په مقابل کې يې هغه علماء، مفتیان، خطیبان، درباري ملايان او پیران چې د غرب د اهدافو لپاره کارکوي، ديموکراسۍ د ژوند لپاره د نظام په حیث مني، او سیکولریزم د ژوند د بنې او عقبدي په حیث قبلوي رامنځته کوي، دولتي وظائف ورکوي، د وينا او تأثير لپاره رسني. په اختيار کې ورکوي، ترڅو د حقيقي اسلام پرخاړي چې الله ﷺ يې غواړي خلکو ته هغه مسخ شوي، بې تأثيره، بې حکومته او بې نظامه اسلام ورمعرفي کړي چې امریکا يې غواړي.

دوهم - سیاسي ډګر: په سیاسي ډګر کې د مؤمنو سیاسي قيادتونو چې د الله ﷺ د مخلوق لپاره د الله ﷺ د نظام پلي کېدل غواړي مخه نیول کېږي، او پر ځای يې خائن، دروازجعن، ډران، خرڅ شوي، معامله ګر او منافق قيادتونه قدرت ته رسول کېږي، ترڅو د دوى له لاري د

اسلامي نظام د نفاذ مخه نيوول شي، او مسلمان ملتونه د تل لپاره د غرب په سياسي غلامي کې پاتې شي.

دریم - پوئي ډګر: په پوئي ډګر کې هم غرب هغه پوئي مشران رامنځته کوي چې ذهن او فکر یې دوئ د اسلام په خلاف ورجوړ کړي وي، او بیا وروسته د همدغو مسلطو پوئيانو په لاس اسلامي حرکتونه او د اسلامي فکر لرونکي له منځه ورې.

څلورم - فکري ډګر: په فکري ډګر کې هم غرب په اسلامي نړۍ کې د هغو اشخاصو او جهتونو تر شا درېږي چې د غربی ډيموکراسۍ، لېبرالیزم، سیکولریزم، هیومینیزم او نورو نا اسلامي نظریاتو او افکارو د څپولو لپاره کار کوي. غرب دغه خلک تمویلوي، سياسي احزاب ورته جوړوي او قدرت ته یې رسوي او د دوئ په وسیله په مسلمانو تولنو کې د مسلمانو مفکرينو مخه نیسي.

پنځم - اجتماعي ډګر: په اجتماعي او د ټوانانو په ډګر کې هم غرب هڅه کوي د ټولني هغه لا ابالي، لنډغر، لويدلي او بې معنویته اشخاص لکه ډمان، سندرغاروي، نځاګر، کرکتیان او د فلمونو ممثلین ټولني او ټوانانو ته د نمونې او مادل په حیث وړاندې کړي، د هغوي حیثیت په ټولنه کې دومره اوچت کړي چې نور خلک یې تقلید وکوي او پر لاره یې روان شي.

همدا ډول غرب هغو شکمنو، بې هویته او د خيلو اشخاصو ته چې غرب ته کار کوي د اجتماعي خدماتو د ترسه کولو مؤسسيه ورجوروي، او د غرب لوبيه مؤسسيه فنهونه او وسائل په اختيارکې ورکوي، ترڅو په مسلمانو تولنو کې د خير پالونکيو او اجتماعي شخصیتونو په حیث تبارز وکړي. خو د دوئ په مقابل کې د تولو اسلامي مؤسساتو د فعالیت مخه نيوول کېږي او کارکوونکې یې تر ډول ډول فشارونو او بندیزونو لاندې نيوول کېږي.

فکري پوهه

فکري جگره

دا هر خه ددي لپاره ترسره کېږي ترڅو په ټولنه کې د اصيلو او مخلصو ټيادتونو مخه ونيول شي، او پر ځای يې جعلي او د پرديو په لاس جور شوي شخصيتونه ټيادت ته ورسېږي، چې دغه خلک بیا په اسلامي ټولنو کې د غرب د اهدافو لپاره کار او حاکمیت ته د اسلام د رسپدو مخنيوی وکړي، چې همدا د غرب له لويو اهدافو څخه دي.

د فکري جگړي خطر

د غرب فکري جگړه د غرب تر عسکري جگړي دېره خطرناکه ده. ځکه چې غربيانو په خپلو عسکري استعماري جګرو کې یوازې د مسلمانانو زيرمي غلا کولي، کورونه يې ور ورانول او خلک يې وژل، چې دي هر خه به د مسلمانانو په زړونو کې د دوئ په خلاف کړکه نوره هم زياتوله، او په خپل اسلام به نور هم تینګېدل، او د مقاومت لپاره به تيارېدل که خه هم چې جګړه به په پېړيو پېړيو اوږده شوه.

خو د فکري جگړي خطر پدې کې دي چې دغه چې جګړي مسلمانان د غرب په زهرجن فرهنګ ولړل، په مسلمانانو کې يې الحادي نظریات، ې دينه فرهنګ او لوپدلي اخلاق خپاره کړل. نوي نسل يې له اسلامي مفاهيمو سره داسي نا آشنا کړ چې د اسلام شريعت، عقائد، تاريخ، تمدن او هر خه ورته پردي بنسکاري، او په هرڅه کې د غرب په فلسفه او معیارونو باندي باور لري او تقلييد يې کوي.

فکري جگړي د دغه نسل وجدان او ضمير ته داسي ماتې ورکړي ده چې اوس د غرب هر خه ورته حق او صحيح بنسکاري، او د هغه خپلول ترقۍ او تمدن ګنې. خو هرڅه چې د غرب خلاف دي هغه ته ارتتعاع، حماقت او بيرته پاتې والي وايي.

غرب د فکري جگړي په نتيجه کې په اسلامي هېوادونو کې داسي يو نسل رامنځته کړ، او حکومتونه او د چارو واکړي يې وروسپارل چې د غرب د استعمار بنه ځای ناستي ثابت شول. د دغه نسل افکار،

نظريات، د ژوند اخلاقی، اجتماعي، سياسي او اقتصادي فلسفه يې له مستعمرینو خخه هېڅ فرق نه لري، او دغه خلك د مسلمانو پرگنو په چپلو او تعذيبولو کې تر مستعمرینو هم ډېر سخت زړي دي.

په فکري جگره کې د مسلمانو هېوادونو دې ماتې خورلي نسل اسلام او مسلماني نړۍ ته دومره تاوان ورورساوه چې د چنګيز تر غميزي وروسته هېڅکله هم ورته په دې پيمانه نه و رسپدلى. دې ماتې خورلي نسل د مسلمانانو د ژوند ټول معیارونه پردي کړي چې د دې موضوع نور تفصيل يې د همدي کتاب په (پردي معیارونه) فصل کې ليکل شوي دي.

د فکري او عسکري جگړي قومنځ توپيرونه

د فکري او عسکري جگړي تر منځ خو مهم توپيرونه موجود دي چې هفو ته په پام سره سړي ته د فکري جگړي اهميت او خطربناتوب ور معلومېږي، چې خو مهم توپيرونه يې په لاندې ډول دي:

۱- عسکري جگړه سکاره، خو فکري جگړه پته روانه وي:

په هر هېواد يا ولس باندي چې بل هېواد يا ولس عسکري يرغل وکړي نو د تر يرغل لاندې راغلي هېواد او ولس ټول خلك ورباندي خبرېږي او په یو نه یو ډول د يرغلکرو مقابلې ته خان تياروی. حکه چې د عسکري جگړي غږ په ټول هېواد کې خپرېږي، په څوانانو، زړو، نارينه ئ، بنځو او دولتي او ولسي خلکو کې د دفاع او مقاومت حس راوېښېږي چې خلك په هغه صورت کې یا جنګ کوي او یا دنجات په مقصد د جنګ له سيمې خان یوې بلې د امن سيمې ته رسوي.

خو فکري جگړه د عسکري جگړي په خلاف دومره مخفې روانه وي چې د ولس ډېر لو خلك یې احساسوي او په خطرباندي يې پوهېږي. حکه چې فکري جگړه د تحریب، توب، تانګ او بم په شکل کې نه وي روانه، بلکې د مكتب، تعلیمي نصاب، فرهنگ، ادبیاتو، سیاسي

فکري پوهنه

فکري جگره

تشکلاتو، اقتصادي فعالیتونو، سپورت، مود او فيشن په شکلونو کې روانه وي.

عام خلک تر هغه د دې جگړي په جريان نه پوهېږي چې تر خو یې خطروناکو عواقبو او آثارو د هېواد او ولس د خلکو د ژوند مسیر وربدل کړي نه وي. همدغه وجهه د چې په مسلمانو ولسونو کې دېر لې خلک د فکري جگړي احساس کوي او مقاومت ته یې پورته کېږي. دغه لې خلک که هر خومره خلکو ته چېغې ووهی چې هېواد او ولس له یوه نامرئي توپان سره مخ کېدونکي دی، خلک یې تر هغه وخته په وينا باور نه کوي چې تر خو توپان ټول په مخه کړي نه وي.

له همدي امله غرب هم په اسلامي هېوادونو کې د عسکري جگړي پر ئای فکري جگړي ته ترجيح ورکوي. څکه چې پدې جگړه کې یې خوک مقاومت ته نه راپورته کېږي.

۲ - په عسکري جګړه کې مقابل لوري هم عسکري وي، خو په فکري جګړه کې مقابل لوري بې دفاع ولسي خلک وي:

عسکري جګړه د داسي دوو طرفو تر منځ پېښېږي چې دواړه مسلح وي. که یو یې د بریدتوان لري نو بل یې د دفاع توان لري. که یو طرف تانک لري، بل طرف یې ماین لري. که یو طرف طیاره لري، بل طرف راکټ لري. که یو طرف یرغل کوي، بل طرف ورته کمین نيسی. دواړه طرفونه له جنګي مهارتونو خخه برخمن وي.

خو په فکري جګړه کې بیا د ولس عام، بې دفاع او بې وسائلو خلک هدف ګرځول کېږي، د مثال په ډول: په فکري جګړه کې یو لوري مكتب، نصاب، معلم، پوهنتون او مادي امکانيات لري، خو بل طرف د ولس عام وګړي دي چې له يادو وسائلو هېڅ هم نه لري، او پورته لدې چې په خپله ورتسلیم شي او هم خپل اولادونه ورتسلیم کړي بله هېڅ چاره نه لري.

همدا ډل یو طرف را ډيو، تلویزیون، اخبار، مجله، سینما، تیاتر، د فلم جورولو کمپنی او د رسنیو ماهرين او متخصصين لري، خو مقابل طرف چې عام ولس دی له دغه ډول وسائلو هېڅ نه لري، او پرته له دي چې د دېښمن پیغام واوري او ورڅخه متأثر شي د مقابلي لپاره یې هېڅ نشي کولي.

په دغه نابرابره فکري جگره کې یوې خواته ماهر، مکار، ژبور او د خلکو په عمومي سایکالوژۍ (نفسیاتو) پوه یرغلګر دي، او بلې خوا ته بېسواهه، غريب، ناتوانه، ماشومان، بنځینه، تنکي ټوانان او پیغلي دي چې ډېر ژر او په آسانه له تبلیغاتو خڅه متأثره کېږي. حکه چې هغوي د دېښمن د پروګرامونو، تبلیغاتو، او نشراتو د پیغام تحلیل او ارزونه نشي کولي.

له همدي امله غرب دغه سنګر بنه په قوت سره د داسي چا په مقابل کې اشغال کړي چې هغه اصلًا له خپل خان، خپلې عقیدې، خپل فکر او فرهنگ خڅه په دفاع قادر نه دي.

۳- عسکري جگره زمکه اشغالوي، خو فکري جگره عقل، فکر او فرهنگ اشغالوي:

په عسکري جگره کې دېښمن دیوه هبواز زمکه اشغالوي چې ازادول یې ورڅخه په آسانه ممکن دي، د اسلامي نړۍ ډېر هبوادونه د غربيانو لخوا اشغال شوي ول، خو اوس په ظاهری ډول د هغوي له تسلط خڅه آزاد دي. همدا ډول افغانستان له انګريزانو خڅه آزاد شو، وروسته روسانو اشغال کړ، چې له هغوي خڅه هم آزاد شو. اوس امریکایانو نیولی چې له هغوي خڅه یې هم ډېرې سیمې آزادې شوي دي. خو په فکري جگره کې دېښمن هڅه کوي د مسلمانانو فکر، عقل، عقیده او فرهنگ اشغال کري. او کله چې د چا فکر، عقل عقیده اشغال شي، هغه بیا هېڅکله د خاوری د آزادی، فکر نه کوي، هغه بیا

دېمن ته دوست، تخریب ته يې تعمیر، غلامي ته يې آزادي او ذلت ته عزت او سرلوري وايي.

غريبي استعمار په تېرو دوو سوو کلونوکې وکولى شول چې په اسلامي نړۍ کې د ډېرو خلکو او په خاص ډول د حاکمي طبقي ذهن او عقل اشغال کړي، هغويي يې په غريبي فکر، عقیدي او غريبي مادي فرهنګ وروزل، او پدي يې قانع کړل چې داسلام تر حاکمته ورته د کفر حاکميت او د کفري قوانينو تنفيذ غوره دي. له همدي امله په هغو اسلامي هپوادونو کې چې د غرب روزل شوي شاګردان يې اداره کوي تر آزادي، وروسته هم هېڅکله د اسلام نظام نافذ نه شو. دغه خلک نه یوازي دا چې د اسلام نظام نه نافذوي، بلکې د اسلام د نظام د نافذولو مطالبه هم د دوئ په قاموس کې جرم ګنيل کېږي. هر خوک چې د اسلام د نظام د نافذېدلو مطالبه کوي هغه وژل کېږي، تړل کېږي او يا يې پر دعوت او فعالیت بندیزونه لګول کېږي. او دا تول د داسي چا له لاسه کېږي چې ځانونو ته مسلمانان هم وايې، او نومونه يې هم د مسلمانانو دي، خو فکرونه يې د دېمن لخوا اشغال شوي دي.

د نیول شوي خاورې آزادول آسانه دي، خود پرديو لخوا د اشغال شوو فکرونو او عقلونو آزادول ډېر ګران کار دي. مونږ افغانانو کمونستانو ته پوئي ماتې ورکړه، خو د ګوتو په شمېر یو خوکمونستان مو له کمونيزم خخه علنی توېي وېستلو ته تيار نه کړاي شول. هماګه کمونستان چې پرون د یو ډول اروپاېي الحادي نظریاتو منونکي ول، نن د بل ډول اروپاېي الحادي نظریاتو منونکي دي، له همدي امله غرب هڅه کوي چې د مسلمانانو د خاورې پرڅای د هغوي فکر اشغال کړي. څکه چې د فکرونو اشغال له یوې خوا بې خطره دي، او له بلې خوا يې نتائج هم سل فيصده د دېمن په ګنټه راوېي، او د ډېرې مودې لپاره پر اسلامي نړۍ د غرب د سياسي او فکري تسلط تضمین ورکوي.

۴ - عسکري جگره جنگي وسائل او و داني له منخه وري، خوفکري جگره ايمان، عقиде، عزم او اراده له منخه وري :

په عسکري جگره کې د بمن کوبنښ کوي چې د مسلمانانو جنگي وسائل، پوهيان، پوهئي او دولتي و داني بمباردکري، په توپونو يې وولي او يابي و سوځوي، ترڅو پوهئي قوت له دفاع او حرکت خخه وغورخوي.

جنگي وسائل که هر خومره تخریب شي یا له منخه لار شي، خو چې د مسلمانو پوهيانو په زړونو کې د جګړي او دفاع اراده، د الله تعالیٰ ﷺ په نصرت باندي ايمان او د بري معنوی وسائل لکه تینګ ايمان، تقوی، د مسئليت احساس، د امير اطاعت او د وحدت احساس موجود وي، نو که پوهئي وسائل يې هر خومره هم لړي يا کمزوري وي، بیا هم د بمن ته نه تسلمهږي، د ناتوانی په صورت کې بنايې تېښتې ته په تسلیمې دلولو ترجیح ورکړي، ترڅو د سبا ورځي لپاره بیا ئان جګړي ته تيار کړي، خو د بمن ته وسله په زمکه نه بدي.

خو په فکري جگره کې د مقاومت معنوی عوامل لکه ايمان، عقيدة، عزم او د مقاومت اراده له منخه ورل کېږي. په هغو مسلمانو هېوادونو کې چې خلکو يې په فکري جگره کې ماتې خورلې ده د کافي جنگي وسائلو او حتی د (atom بم) له درلودلو سره بیا هم د بمن په مقابل کې د درېدلو توان نه لري، او د جګړي تر شروع کېدلو دمخته يې د اسلام د بمنانو ته د تسلیمې دلولو اعلان کړي وي. نه یوازي دا چې د د بمن په مقابل کې مقاومت نشي کولی، بلکې په ډېږي بې شرمي د خپل دين او ملت په خلاف د بمن په صف کې درېږي او هغه خه کوي چې د بمن يې ورڅخه غواړي.

په فکري جګړي کې د ماتې په صورت کې ډېږي وسلې، جنگي مهارتونه، کافي شمېر پوهونه، بنه ډېر مادي وسائل قوي اقتصاد تر

هغه وخته د کافر دبمن په مقابله کې د ثبات، دفاع او مقاومت عوامل نشي کېدی ترخو چې د جنگياليو په زړونو کې ايمان، له الله ﷺ وپره، د اسلام پر حقانيت باور، او له کفر خخه کرکه او نفرت وجود ونه لري. د دي لپاره چې د مسلمانانو پوهونه د نصرت له معنوی عواملو خخه بې برخې وي غرب په ټولو اسلامي هپوادونو کې هڅه کوي چې د مسلمانانو پوهونه، دفاعي اوامنيتي قواوي او استخارات په مکمل ډول له دين، عقیدي او اسلامي روحې خخه محروم وروزي. د دغې بې دينې روزنې نتيجه دا ده چې نن تقریباً د ټولي اسلامي نړۍ د هپوادونو پوهونه د صلیب تر بیرغ لاندې د اسلام او خپلو ملتونو په خلاف په جګرو اخته دي. او دا ځکه چې فکري جګړي بې ايمان، عقیده او اسلامي احساس له منځه وړي دي.

۵- د عسکري جګړي د وراني بیاودانول لږ وخت غواړي، خو

د فکري جګړي د وراني بیا ودانول پېړي غواړي :

که په عسکري جګړه کې بنارونه، کلې، پلونه، سړکونه او نور عامه تأسیسات وران شي، کېدی شي هغه د لسو پنځه لسو ګلنو په اوږدو کې تر هغو پخوانيو هم بنه جور شي، ځکه چې ورخ په ورخ دانسانانو صنعتي تجربه او تکنالوژي ترقی کوي، او د ودانولو نوي نوي وسائل او مواد ايجاد پېږي. وران بنارونه بنايې تر پخوانيو په بنه نقشه او ډيزاین جور شي. وران پلونه، سړکونه، مکتبونه، پوهنتونونه، شفاخاني، باغونه، ويالي او نهرونه بنايې د نويو معلوماتو او عصری تعميراتي تجربو او مېتودونو په کارولو تر پخوانيو هم په بنه کيفيت جور شي.

خو هغه فکرونه، عقیدي او اخلاق چې د فکري جګړي په ترڅ کې وران شوي وي، د هغو جورول، اصلاح کول، بېرته د حق معیارونو ته راګرڅول خورا ډېر وخت، ډېر پروګرامونو، ډېر نشراتو، صابرو او

فکري پوهه

فکري جگره

ماهرو دعوتدگرانو، استاذانو، مصلحینو، د تعلیم او تربیي هر اړخیزو اصلاح شويو نصابونو او د ډپرو پيسو مصرف ته ضرورت لري. او دغه کار په زمانی لحاظ هم ډپر او بده وخت او مسلسلو هڅو ته ضرورت لري.

ډپر اسلامي هېواداونه له انګریزانو آزاد شول، خو له (انګرېزیت) خخه لاد لسګونو کلونو په تېرېدلو هم نه دي خلاص شوي. ډپر هېواداونه له فرانسي په خخه خلاص شول، خو د خلکو افکار، نظریات، نظام او د ژوند ټول اړخونه یې د نيمې پېږي له تېرېدو وروسته هم له (فرانسویت) خخه ندي خلاص شوي.

همدا ډول ډپر اسلامي هېواداونه له روسيي په خخه خلاص شول، خو په خلکو او نظام کې یې لاتر او سه هم اسلام ندي راغلی، او هر خه یې په هماګه روسي نظام او د کمونیزم په الحاد وهلي فلسفه باندي چلېږي، او په نړدي راتلونکي کې دا تصور هم نشي کيدلي چې دغه هېواداونه دې په ربنتيا د حقيقى اسلام غېږي ته راوګرځي، او کېدائی شي سلګونه کلونه وغواړي چې په دغو هېوادونو کې دي اسلام حاکم شي، او یا یې د خلکو الحاد وهلي فکرونې بېرته په اسلامي مفاهيمو روښانه شي. دا هر خه په دې دلالت کوي چې د فکري جگړي تخریب د عسکري جگړي تر تخریبې ډپر دوامدار او خطرناک وي. د فکري جگړي او عسکري جگړي تر منځ نور ډپر توپیرونه هم شته، خو د دې لپاره چې بحث ډپر او بد نشي د همدغو خو مثالونو په یادولو اکتفا کوو.

فکري جگړه د علامه اقبال له نظره

د مسلمانانو او د غرب تر منځ د فکري جگړي په هکله د علامه محمد اقبال لاهوري فکر او نظر ئکه د اعتبار وړ دی چې نومورې د دغې جگړي له میدان خخه راغلی دي. هغه د دغې جگړي اور او ټول پراونه ليدلي، او هم یې د دغې جگړي د مقابل لوري له جنګياليو سره شپې

او ورځي تېږي کړي دي، او د هغوي له مقاصدو خبرشوی دي. هغه د دغې جګړي د پلان جوړونکو په نیتونو او ارادو هلته په غرب کې خبرشوی، او بیا یې په خپلو اشعارو او نظریاتو کې خپل امت ته د دغې جګړي د خطرونو خبرداری ورکړي دي.

اقبال په خپل وطن کې له غربی مستشرقيينو زده کړي، د هغوي نظریات یې معلوم کړي، وروسته بیا غرب ته تللى، په اروپا کې یې د غرب له فکري رهبانو او فیلسوفانو سره وخت تېږکړي، او د هغوي نظریات یې د اسلام په رینا کې خپړلې دي. هغه له غرب خڅه ډېر خه زده کړي، خو د غرب په دام کې بنکیل شوی ندی. هغه د ده په خپله وینا لکه ابراهيم عليه السلام د وخت د نمرود له اوړه د غرب د کافر تمدن له فکري تأثيراتو سلامت راوتلي، لکه چې وايي:

طلسم عصر حاضر را شکستم ربودم دانه و دامش ګستم
خدا داند که مانند براهيم به نار او چه بې پروا نشستم

اقبال له دغې فکري جګړي یوازې روغ راوتلي، خو نور خلک یې ډېر ولیدل چې خنګه د دغې جګړي قرباني شول، هغه وايي:

ما همه افسونی تهذیب غرب کشتہ افرنگیان بې حرب و ضرب
اقبال د دغې جګړي قربانيانو ته چې په غرب مین دي، په هر خه کې د غرب تقليد کوي او پر لاره یې ټې، بېرته خپل ځان ته دراګرڅېدلو توصيه کوي او د (خودي) درس ورکوي، هغوي ته وايي چې تاسې غرب په حقيقي شکل نه دی پېژندلی، یوازې د هغه له (خُم) خڅه د خو جامونو په خپلوله ځانه بیخوده شوی ياست، لکه چې وايي :

بیا اقبال جامی از خمستان خودی درکش
تو از میخانه مغرب زخود بیگانه می آیي

فکري پوهه

فکري جگره

وروسته هغه د غرب له رينتنې شکله پرده پورته کوي او غولپدليو
مسلمانانو ته د غرب د فلسفې حقائق ورنکاره کوي :

يورپ از شمشير خود بسمل فتاد زير گردون رسم لادينى نهاد
گرگى اندر پوستين بره ئىپى
هر زمان اندر كمين بره ئىپى
مشكلات حضرت انسان ازوست
آدمىت را غم پنهان ازوست
درنگاهش آدمى آب و گل است
كاروان زندگى بي منزل است
علم اشيا خاك مارا كيمىاست آه! در افرنگ تأثيرش جداست

هغه پدي هكله چي خنگه غرب په خپله ملگرتيا کي له جبرائيل صفتە
نيك انسان خخه هم ابليس جوروبي، او خنگه له علم خخه د انسانيت د
تباهى، وسله تياروي وايي:

علم ازو رسواست اندر شهر و دشت جبرائيل از صحبتىش ابليس گشت
دانش افرنگييان تيغ بدوش در هلاک نوع انسان سخت كوش
آه! از افرنگ و از آيىن او آه! از انديشئه لادىن او

اقبال په غرب تپروتلو د فکري جگړي قربانيانو ته د غرب د
بشردوستي او حقوق پيژندني په هلكه وايي:

شرع يورپ بي نزعاع قيل وقال بره را كردست برگرگان حلال
كشنن بي حرب و ضرب آيین او مرگها از گرداش ماشين او

اقبال نه يوازي دا چي خلکو ته د غرب حقيقت بربندوي، بلکي د غرب
په فکري دام کي د لوپدلو مسلمانانو او د غرب د فکري جگړي د
قربانيانو هغه تصوير هم وړاندې کوي چي خنگه غربي ډوله تعليم
غيerti مسلمانان د غرب په نانځکو بدل کړل، او د اسلام هر خه يې
ورڅخه واخیستل، هغه وايي :

حکمت ارباب کین را هم بدان
مکرونه؟ تخریب جان تعمیرتن
از مقام شوق دور افتاده بی
تا به کام خواجه اندیشد غلام
بر مراد او کند تجدید دین
کار او تخریب خود تعمیر غیر
از وجود خود نگردد باخبر
نوچوانان چون زنان مشغول تن
مرده زایند از بطون امهات
شوخ چشم و خود نما و خورده گیر
صبح او از شام او تاریک تر
کار او فکر معاش و ترس مرگ
غافل از معزند و اندر بند پوست
در زوال دین و ایمان سود او
روز گارش نقش یک فردانه بست
الامان از گفته های بی عمل
دین او عهد وفا بستن به غیر
یعنی از خشت حرم تعمیر دیر

حکمت ارباب دین کردم بیان
حکمت ارباب کین مکراست وفن
حکمتی از بند دین آزاده بی
مکتب از تدبیر او گیرد نظام
شیخ ملت با حدیث دلنشین
وای قومی کشته تدبیر غیر
میشود در علم وفن صاحب نظر
از حیا بیگانه پیران کهن
در دل شان آرزوها بی ثبات
دختران او به زلف خود اسیر
ملتی خاکستر او بی شرر
هر زمن اندر تلاش سازوبرگ
منعمان او بخیل و عیش دوست
قوت فرمانروا معبود او
از حدام روز خود بیرون نجست
از نیاکان دفتری اندر بغل
دین او عهد وفا بستن به غیر

حکیم او فیلسوف اقبال وروسته د انگریزی ډوله تعلیم او مکتب له
منفي تأثیره شکایت کوي او د دغه مکتب روشن فکره خو تاریک
ضمیره بچیان دا ډول را معرفی کوي:

در عجم گردیدم هم در عرب
این مسلمان زاده روشن دماغ
ظلمت آباد ضمیرش بی چراغ
درجوانی نرم و نازک چون حریر
آزو درسینه او زود میر
این غلام ابن غلام ابن غلام حریت اندیشه او را حرام

فکری پوشه

فکری جگره

مکتب ازوی جذبۀ دین دربربود
 این زخود بیگانه این مست فرنگ
 نان جو میخواهد از دست فرنگ
 از فرنگی میخرد لات و منات
 مؤمن و اندیشه او سومنات
 دین و دانش را غلام ارزان دهد
 تا بدن را زنده دارد جان دهد
 گرچه بر لبهای او نام خداست
 قبله او طاقت فرمانرواست
 د غرب د مادی فلسفی په زhero خبر او د واقعی تجربی خاوند اقبال
 مسلمانانو ته د غرب د فکر د خپلولو له خطر خه خبردرای ورکوی او
 ورته وايي چې هرڅوک چې يو ئل د غرب د فکر په زhero زهړجن شو
 هغه بیا د مسلمانانو د کار نه پاتې کېږي.
 هوشمندی از خُم او می نخورد هر که خورد اندر همین میخانه مرد

حینې غرب خپلی خلک چې اصلاً علم او رواج ترمنج فرق نشي کولی
 او ګومان کوي چې که چېرې دوئی هم د غربیانو رواجونه خپل کړي،
 خپل شکل، مظہر، لباس او فیشن د هغوي په خپر جور کړي، نو دوئی
 به هم د غربیانو په خپر په علم او فن کې پرمخ ولار شي، او شرق به هم
 د غرب په خپر د مادی پرمنتګونو لوړو پورنو ته ورسوی، اقبال د دغه
 خام خیال او خان غولونې په هکله د غرب مینانو ته وايي :
 شرق را از خود برد تقلید غرب باید این اقوام را تنقید غرب
 قوت مغرب نه از چنگ و رباب نى زرقص دختران بى حجاب
 نى زسحر ساحران لاله روست محکمی او را نه از لادینی است
 قوت افرنگ از علم وفن است حکمت از قطع و بریدجامه نیست
 مانع علم و هنر عمامه نیست علم وفن را ای جوان شوخ وشنگ
 مغز می باید نه ملبوس فرنگ اندرين ره جز نگه مطلوب نیست
 این کله يا آن کله مطلوب نیست فکر چالاکی اگر داری بس است

فکري چگره

اقبال په پای کې د اسلامي امت بچیانو ته توصیه کوي او ورته وايي چې نه د غرب گوهر د خپلولو دي، او نه يې مبنګ د بویولو دي، ځکه چې گوهر يې صاف نه دي، او مبنګ يې د هوسی له (نافي) خخه نه، بلکې د سپې نه (نو) خخه راوتلي دي، هغه وايي:

گوهرش تفدار و در لعلش رگ است مشک اين سودا گراز ناف سگ است

خود غرب سیکولر (بې دینه) غلامان بیا هم د اسلامي نړۍ څوانانو ته د غربیانو د پیروی، توصیې کوي، او د غرب فرهنګ ورته د لوره انساني فرهنګ په حیث ورمعرفی کوي.

د فکري چگړي مخنيوی

د پوخي چگړي مخنيوی کله په پوخي غلبي او کله هم په صلحې او متارکې سره کېږي. خو فکري چگړه بیا هغه جگړه ده چې په هېڅ صورت نه صلحه او منځګړتوب مني، او نه ورکې د صلحې لپاره ئای شته. فکري چگړه یوازې د فکري غلبي په صورت کې درېږي او بس. او ترڅو چې یو طرف پر بل طرف پدې چگړه کې په مکمل ډول غالب شوی نه وي، تر هغه به دغه چگړه روانه وي.

په فکري چگړه کې نه اسلام صلح او منځګړتوب مني، او نه هم کفر. په هغه وخت چې رسول الله ﷺ د الله تعالی په امر په مکه مکرمه کې د شرک او کفر په خلاف په یوازې خان فکري چگړه پیل کړي وه، د مکې کفار په دغې چگړي کې له رسول الله ﷺ خخه ډېرنګ شول. مشرانې بې د رسول الله ﷺ تره ابوطالب ته راغلل ترڅو د دوئ او د رسول الله ﷺ تر منع منځګړتوب وکړي او رسول الله ﷺ د دوئ د شرکي افکارو او نظریاتو په خلاف له مبارزي خخه ايسار کړي. ابوطالب هم په ډېږي مهرباني د کفارو د مشرانو دغه غوبښنه رسول الله ﷺ ته وړاندې کړه. رسول الله ﷺ چې د دغې فکري چگړي د توقف له خطرناکو عواقبو بهه

خبروو، نو حکه يې خپل تره ته يې داسې و فرمایل: (وَاللَّهِ يَا عَمْ لُو وَضُعُوا الشَّمْسَ فِي يَمِينِي وَالْقَمَرَ فِي يَسَارِي عَلَى أَنْ أَتَرَكَ هَذَا الْأَمْرَ مَا فَعَلْتَ حَتَّى يُظْهِرَ اللَّهُ أَوْ أَهْلَكَ دُونَهُ). (قسم مې دې په الله وي ای تره! که کافران لمزما په بنې لاس او سپوردمي زما په کین لاس کې راته کېږدي د دې لپاره چې زه دا کار پرېبدم، تر هغه به يې پوري نېدم چې یا يې الله ﷺ پر کفر غالب کړي، او یا زه په دې لاره کې ومرم).

که د رسول الله ﷺ دغه دریخ ته وګورو نو وینو چې هغه مبارک پداسي وخت کې د خپلي فکري مبارزي د دوام قسم يادوي چې دی مبارک په میدان کې یوازي ولار دی، او حتی چې تره يې هم د ده ترڅنګ نه درېبي، خو بیا هم هغه مبارک فرمایي: چې که کافران ناممکن شرطونه چې د لمز او د سپوردمي په لاسونو کې ورته اینښودل دي هم ورته ممکن کړي، نو بیا به هم د دوئ له فکري دېښمنی خخه لاس نه اخلي. دا پدی دلالت کوي چې په اسلام کې د کفر په خلاف په فکري جگړي او دېښمنی کې (سوله) او (منځګړتوب) ئای نه لري. په عسکري جگړه کې رسول الله ﷺ صلحه کړي ده، خو په فکري جگړه کې يې هېڅکله نه ده کړي.

همدغه ډول کفار هم تر هغه د مسلمانانو له دېښمنی خخه لاس نه اخلي ترڅو یې چې مسلمانان له خپل دين، فکر او ملت خخه چې اسلام دی

ویستلي نه وي. الله فرمایي: ﴿وَإِنْ تَرَضَّنَ عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا الْأَنَصَارَىٰ حَتَّىٰ

تَبَيَّنَ مِلَّتُهُمْ﴾ البقرة: ۱۲۰

ترجمه: (هېڅکله به یهود او نصارى له تا خخه خوبن او راضي نشي تر هغه چې ددوئ دملت (دين) پيروي ونه کړي.

همدارنگه الله فرمایي: ﴿وَلَا يَرَأُونَ مُقْتَلِوْكُمْ حَتَّىٰ يَرُدُّوكُمْ عَنِ دِينِكُمْ إِنْ أَسْتَطَعُوا﴾ البقرة: ۲۱۷

ترجمه: (هيسه به وي دوي (کافران) چې جگره به کوي له تاسي سره تر هغې چې تاسي له خپل دين خخه مرتد کړي، که دوي په دي کار وتوانېږي).

په پورتنيو دواړو آيتونو کې په صراحت سره معلومېږي چې کفار به تر هغه وخته د مسلمانانو په خلاف په جگره کې وي، چې ترڅو یې د مسلمانانو دين، فکر او نظریات نه وي وربدل کړي. یعنې د دوي عسکري جګړې به هم د فکر لپاره وي. اصلې جگره به فکري وي، خو کبدای شي چې عسکري جګړې هم د دغې فکري جګړې لپاره د وسائلو په حیث استعمال شي.

دا چې فکري جگره په هېڅ صورت (سوله) او (منځګړتوب) نه مني، نو د دغې جګړې مقابله او مخنيوي به خنګه او په خه شکل کوو؟ او بیا په خاص ډول مونږ افغانان به یې د خپل دینې، فکري، سیاسي، علمي او اجتماعي وضعیت په پام کې نیولو سره خنګه کوو؟ پدې هکله یوه طرحه د اسلامي فکر او نظر د خاوندانو په خدمت کې په لندې خو تدبironو کې وړاندې کووم:

اول تدبیر- د حکومت د چارو واګي تر لاسه کول:

په اسلامي نړۍ کې د ننه او له هغې خخه د باندي چې د مسلمانانو په خلاف د فکري جګړې تر شا چې خوک ولاړ دي هغوي ټول نظامونه او حکومتونه دي. او کوم وسائل چې پدغه جگره کې په کار اچول کېږي لکه مکتبونه، پوهنتونونه، خپنیزمراکز، راډيوګانې، تلویزونونه، وزارتونه، قوانین، سیاسي او پوئي فشارونه، په ملياردونو ډالر په مليونونو روزل شوي متخصصین او ماهر کارکونکي او نور وسائل

فکري پوهه

فکري جګره

چې تقریباً تول یې د هغه حکومتونو په واک کې دی چې د اسلام او مسلمانانو په خلاف یې دغه خطرناکه فکري جګره پیل کړې ده او پر منځ یې بیا بی.

په اسلامي هېوادونو بیا په خاص ډول په افغانستان کې د دغه وسانلو مقابله او یا مخنيوی د افرادو او تنظيمونو له توان خخه وتلى کار دی. او ترڅو چې نظام او حکومت د اسلامي فکر د خاوندانو لاس ته نه وي ورغلی او ترڅو یې چې د افغانستان د تولو دیني، سیاسي، پوئي، اداري، اجتماعي، مالي، ټکنوري تعليمي چارو واګي له مفسدو، سیکولرو، ديموکراتو، ليبرالو، کمونستو، نشنلستو، غرب پلورو عناصر او د اروپا يې افکارو د منونکو له کړغېرنو منګولو نه وي اخيستي، تر هغه پورې د اصلاح انفرادي هڅې بې ګتي او یا بې مطلوبې ګتي دي.

د حاکمیت له سطحې خخه لیري هڅو او دعوت په تېرو نوي کلونو کې وښودل چې یوازې د دعوت او طاغوتانو ته د عذرونو او زاريوله لارې د اسلامي نړۍ په یوه هېواد کې هم اسلامي نظام رامنځته نه شو. ځکه چې د شريعت له پوره کیدلو وروسته یوازې په دعوت دعوت اکتفا کول د قرآن کريم او د رسول الله ﷺ له طريقي خخه خلاف کاردي. رسول الله ﷺ چې د شريعت تر پوره کېدلو مخکې ديارلس کاله یوازې دعوت وکړ نو یوازې د اتوسزو په شا او خوا کې خلک مسلمانان شول. خو د کفر او جاهليت نظام هماغه ډول پر ئای ولار وو. خو کله چې رسول الله ﷺ په مدینه منوره کې حکومت او نظام جوړ کړ، او د حکومت د چارو واګي یې ترلاسه کړ، نو تر لسو کلونو په کمه موده کې نه یوازې اسلام د عربو په توله جزيره کې خپور شو، بلکې د عربو تر جزيرې د باندې یې هم د کفرد لویو لویو امپراطوريو د زوال زمينه برابره کړه.

مونږ په افغانستان کې تر هغه د غرب د فکري جگړي مخنيوی نشو کولی چې تر خو مود بالمثل وسائلو د لرلو توان نه وي پیداکړي. او دا کار به هغه وخت ممکن وي چې خپل نظام او حکومت د غرب له غلامانو او ملګرو خلاص کړو، او په رینښني معنی بې د اسلام د دین په اساساتو ودروو. نه دا چې نوم بې اسلامي حکومت وي، خو چارې بې تولې د کفر او معاصر جاھلیت په قوانینو چلېږي.

د طالبانو د حکومت تجربې وښودله چې اسلامي اداره چې که خه هم چې په مادی لحاظ کمزوري هم وي د فساد، ظلم او کفری نظریاتو په مخنيوی کې تر قوي بې دینه حکومت ډپره مؤثره وي. همدغه سبب و چې توله کفری نړۍ د داسې یو حکومت په مقابل کې د جگړي لپاره راپورته شوه چې پښې بې لا په زمکنه نه وي تینګي شوې. دا خکه چې کفار پدې پوهېږي چې که یو خل په کوم اسلامي هېواد کې یو حقیقی او واقعي اسلامي نظام او حکومت منځته راشي، نو هغه به حتماً د نورو مسلمانو ملتونو لپاره د یوه مثال او مابل حلېشت غوره کوي چې هغويئ به بې هم په خپلو هېواد ونو کې د قائمولو هڅه کوي.

نو د دي لپاره چې ملت مو د غرب له فکري جگړي او په دين له نه ولارو نظریاتو ژغورلى وي باید د (حکومت) او (تأثیر گذاري) تول فرصتونه او وسائل د غرب پلواو سیکولرو عناصرو له لاسه خلاص کړو، او د الله ﷺ د دین د حاکمولو لپاره بې په خپل لاس کې ونیسو، او پدې لار کې له هېچا سره د اسلام په سر معامله ونه کړو.

د تېرو اتیاوو کلونو تاریخ ثابته کړه چې ترڅو پوري چې د غرب په فکر روزل شوې عناصر په قدرت کې وي، تر هغه به د اسلامي فکر پلویان یا وژل کېږي، یا به په زندانونو کې وي، او یا به هم له تبعید او نورو ډول محدودیتونو او بندیزونو سره مخ کېږي.

دوهم تدبیر - د تعلیمي نصابونو اصلاح:

په اسلامي نړۍ کې د تعلیم دوه ډوله نصابونه رائج دي چې یو یې د دیني او بل یې د دنیاوي تعلیم نصاب دی. دغه دواړه ډوله نصابونه اساسی اصلاح ته ضرورت لري چې باید په لاندې ډول وي:

۱- د دنیاوي تعلیمي نصاب اصلاح:

د دنیاوي تعلیم نصاب د دي ترڅنګ چې باید د معاصر و تحقیقاتو او څېړنو په رڼا کې د مؤثر تقدیم (Presentation)، د تدریس د عصری طریقو (Methods) او د تعلیم د معاصر و سائلو د کارولو په شکل کې تدوین شي، او له غربی فلسفې، غربی اخلاقو، غربی فرهنگ او د غرب له فکري تأثیراتو خڅه هم باید په ټوله معنی پاک شي. ځکه چې مونږ د یوه مؤمن ملت په حیث د خپل رب، خپل دین او خپل ملي تشخص په وړاندې التزامات لرو، چې هغه زمونږ د ژوند ټول اړخونه احتوا کوي. مونږ که ضرورت لرو نو هغه یوازې د غرب علمي او صنعتي تجربې ته دي، نه د غرب اخلاقو، د ژوند فلسفې او د هغه بې لاري او الحادي کلتور ته.

تول هغه مفاهيم چې د غرب د مشاورینو په اشارو او یا د هغوي د شاګردانو لخوا په رسمي تعلیمي نصاب کې ځای پر ځای شوي دي باید د خپل او د اسلامي فکر په ټولو اړخونو د پوهه اشخاصو لخوا تصفیه شي، او پر ځای یې سوچه اسلامي افکار په تعلیمي نصاب کې شامل کړاي شي.

خو دا پدې معنی نده چې د اسلامي مدرسونو دیني عربي کتابونه یا د صرف او نحوی اختصاصي کتابونه چې له نن خڅه تقریباً اته سوه یا زرکاله پخوا د هماغې زمانې د شعوري او ذهنی کیفیت او علمي سوبي په نظر کې نیولو سره د هماغې زمانې خلکو ته ليکل شوي ول راواخیستل شي او پرته له کوم تسهیل، ترجمې او نوي تدوین خڅه دي

د مكتب په نصاب کي شامل کړاي شي. بلکې ديني او لغوي مسائل باید په (سيستماتيک) ډول د دې زمانې د روانې (روحې) علمي، اجتماعي، لغوي وضعیت، عرفونو او اصولو په نظر کې نیولو سره په مناسب ډول او تدرج ته په پام سره په ټول نصاب کې له اول صنف خخه نیولي تر پوهنتون پوري داخل کړاي شي. داسې نه چې پرته له کومې مقدمې، تدریج او مخکنې ذهن جورونې نابره (قوانین زرادې) کتاب او یا د (شرح زنجاني) کتاب د مكتب په اوام يا اتم صنف کې داخل شي، پداسې حال کې د دغو کتابونو مدرس په خپله هم پدې قادر نه وي چې د زرادې قوانین دې د صنف شاګردانو ته په تخته باندي په منظم ډول ولېکي او شرح يې کړي.

د تعليم عملیه چې پنهانه اركان لري چې عبارت له معلم، متعلم، نصاب، د تعليم له طریقو او تعليمی ماحول خخه دي باید دې ټولو ته د اسلام د تعالیمو په ریا کې د زمانې درو او ضرورت مطابق له سره کتنه وشي.

۲- د ديني زده ګرو د نصاب اصلاح:

ددیني زده ګرو نصابونه د هرې زمانې د غوبښنو، ضرورتونو، سیاسي او اجتماعي شرائط او د مسلمانانو د موجود وضعیت په پام کې نیولو سره جورېږي او د زمانې او حالاتو له بدلون سره په دیني نصاب کې د مضامينو بدلون هم ضروري وي. او همدغه له انبیاو او امتونو سره د الله تعالى ﷺ سنت هم دي.

الله ﷺ د هرې زمانې پیغمبر او امت ته جلا جلا شريعت او منهج چې په اصولو کې سره متحدد ول رالېبلې دي. که داسې نه وي نو هماغه د آدم عليه السلام صحيفې به يې تر قیامته په انسانو مقرري کړې واي او د بېلابېلو صحيفو او کتابونو نازلولو ته به ضرورت نه ؤ. خو دا کار

حکيم او عليم رب حکمه نه دی کړي چې د هري زمانې بېلې غونښتنې او شرائط وي.

همدغه ډول زمونږ په شريعت کې د ناسخ او منسوخ فلسفة هم ده. د دې په خنک کې دا هم ګورو چې په (مکي عهد) کې شريعت یوه بهه درلوده، په (مدنۍ عهد) کې یې بیا بله بهه غوره کړه، او د رسول الله ﷺ تروفات وروسته بیا د صحابه و کرامو د اجتهاد دليل هم په شريعت کې ور اضافه شو، او وروسته بیا د اجماع، قياس، استصحاب، استحسان، سدّ ذرائع، مفهوم المخالفه، مصالح مرسله، قول الصحابي، عمل أهل المدينة او نورو شرعی دلائل اضافه هم د فقهی مذاهبو په شکل کې رامنځته شو.

دغه ټول بدلونونه پداسي شکل کې راتلل چې د شريعت اصل ورکښې محفوظ پاتې کېده. او دا هرڅه د دې خبرې دليل دی چې د هري زمانې حالات بېل نصاب او بېل مضامين غواړي.

آيا په اوستني، زمانه کې به ډېره عجیبه نه وي چې اسلامي نړۍ او مسلمان امت راخخه د کمونیزم، الحاد، مادیت، دیموکراسۍ، لېبرالیزم، نشنلزمن او ګلوبالایزیشن بلاګانو په خوله کې نیولۍ وي او مونږ اوس هم په خپل دینې تعلیمي نصاب کې د زرو ګلونو پخوانیو کلامي او فلسفې فرقو او مذاهبو په هکله معلومات تدریسوو؟!

ولي د دې زمانې هغه فلسفې، نظریات او مذهبی فرقې تر ګوزار لاندې نه نیسو چې د میليونونو مسلماناڼو ایمان او عقیده یې ورخابه کړي او لاورخابوي یې.

آيا زمونږ په کومه دینې مدرسه يا کوم دینې تعلیمي نصاب کې د معاصر کفر د اشکالو او انواعو په هکله مضامين تدریسېږي؟ آيا مونږ پرون د کمونیزم د نظریاتو او نن د غربی (لادینه) سیکولر نظریاتو د خپرېدو مخنیوی وکړای شو؟ که مو نه وي کړي نو باید له خپل تعلیمي نصاب خخه ټول زاره، بې ضرورته او اضافې ګرامري مضامين

و باسو، او پر ئاي بي د مطلوبې اندازې ګرامري مضامينو ترڅنګ خالص شرعی علوم او هغه مضامين چې معاصر اسلامي فکر ورته شدید ضرورت لري لکه سيرت او اسلامي تاريخ، سياسي او اجتماعي علوم او د اسلامي نړۍ د اوسيني وضعیت او د هغه د موجودو مشکلاتو په اړه مضامين وراضافه کړو، ترڅو د نن ورځي د مدرسي طالب د نن او د سبا د فکري، عقائدي، سياسي اجتماعي مشکلاتو مقابله وکړای شي.

دریم تدبیر- مساجد د فکري جگړې د مقاومت په

سنگرونو بدلوں:

د یوې محتاطي اندازې له مخې د اوسيني افغانستان په بنارونو، ګلیو او باندرو کې تقریباً خلور لکه (۴۰۰۰۰) مسجدونه وجود لري. او په هر مسجد کې یو تن امام د امامت په وظيفه مصروف دي. دغه خلور سوه زره مسجدونه که په حقیقي معنی د دعوت په مرکزونو تبدیل شي او امامان یې په واقعي ډول د الله ﷺ دین ته د خلکو د رابللو او د خلکو د فکري، عقیدوي، فقهۍ او اخلاقتي مشکلاتو د حل کولو استعداد او صلاحیت په ځان کې پیداکړي، نو هېڅ اجنبي فکر او وارداتي ګمراهي به ونشي کولي چې د افغانستان خلک او بیا په خاص ډول په لکونو ځوانان له اسلام خخه پرته په نورو نظریاتو قانع کړي.

خو دا تربیخ حقیقت باید ومنو چې په افغانستان کې کمونیزم د همدومره ملايانو او امامانو له شتون سره سره بیا هم په ګلیو او بنارونو کې ځالې جوري کړي، او په لکونو ځوانان یې له اسلام خخه منحرف او په خپل صف کې یې ودرول.

همدا ډول سره لدې چې زمونږ ملت د جهاد، هجرت، قربانيو، شهادتونو او په پراخه پیمانه له شرعی مفاهيمو او علومو سره د نړديوالې یوه اوږده دوره هم تېرہ کړه، خو بیا هم غربې مؤسساتو او

غريبي فکري جهتونو وکولائي شول چې زمونږ د ملت يوه لويءه برخه خلک پر افغانستان د امريكا په يرغل کې او هم تر هغه وروسته د امريکايانو ترڅنګ ودروي او پدي یې قانع کړي چې د صليب تر بيرغ لاندي د اسلام او مسلمانانو په خلاف وجنهکېږي.

زمونږ په لکونو امامان، خطيبان، حافظان او د شرعی علم منسوبين ولې د وارداتي کفري افکارو له مقاومت او بې اثره کولو عاجز دي؟ ولې د دوئ له پراخ شتون سره سره د ملت په لکونو بچيان کله د کمونيزم تر بيرغ لاندي درېږي، او کله هم د غرب د صليب تر بيرغ لاندي؟! دغه کار ډپر اسباب او عوامل لري چې ځينې مهم یې په لاندي ډول دي:

الف: د دعوت د احساس نشتوالي:

د افغانستان په ډپرو علماء، امامانو، ملايانو او د مدرسون په طالبانو کې د دعوت د احساس نشتوالي ليدل کېږي. هغوي ئاخانونه یوازي مدربسين، د مساجدو امامان او د کتابونو لوستونکي ګنې. که خوک پونښته تري وکړي ټواب ورته وايې، او که یې تري ونه کړي نو دوئ په چا پسي نه ورځي، نه له خپله انه د ټولني د افرادو د اجتماعي پوهاوي لپاره دعوتي پروګرامونه جوروسي او نه هم د اجتماعي او اخلاقي فساد په خلاف منظمه او مسلسله مبارزه خپل مسؤوليت ګنې. دا مشکل له دي خايمه راولار شوی چې زمونږ په ديني تعليمي نصاب کې صرف، نحو، منطق، بلاغت، شعر او شاعري، (نفحه اليمن) او (مقامات الحريري) په خپر د لفظي صنعت له تکلف خخه ډکې خرافي کيسې او نكلونه د ادب په نامه لوستل کېږي، خود دعوت الى الله د طریقو، اصولو، اسالیبو او د فردی، اجتماعي، سري او علنی دعوت دکړنلارې په هکله یوکتاب هم نه په نصاب کې خاي لري او نه هم لوستل کېږي.

همدارنگه د رسول الله ﷺ او د نورو پيغمبرانو عليهم السلام د دعوت د تاريخ، تجربو، مشكلاتو، کاميابيو او پر بشري تولنو د هغوي د احسانونو په هکله يو كتاب خه چې يو مضمون هم نه لوستل کېږي. د رسول الله ﷺ اصحابان چې تر انبياؤ عليهم السلام وروسته غوره خلک دي او بشریت ته د دعوت د استاذانو نړیوال حیثیت لري، د هغوي د تاريخ او دعوت په هکله هم هېڅ کتاب په نصاب کې مقرر ندي. او حتی چې د فقهی مذاهبو د امامانو او د اسلامي شريعت د تدوينونکو علماءو رحمةم الله تعالى د تاريخ، جد او جهد او قربانيو په هکله هم کوم کتاب په رسمي ډول په تعلمی نصاب کې شامل نه دی.

نو بشکاره خبره ده چې که په نصاب کې د دعوت مضمون وجود ونه لري، نو د نصاب په فارغانو کې به د دعوت احساس له کومه خایه راشی؟

البته دا خبره په مطلق ډول نده، هکه چې ډپرو افغانو علماء اوس هم په فوق العاده ډول اسلامي فکر، دعوت، او د تولني اجتماعي پوهاوي ته ډپر لوی لوی خدمتونه کړي دي او کوي يې. خو د هغوي فيصدي ډپره لپه ډه.

ب- د امامت لپاره د نااھليت ستونزه:

زمود په اکثره مساجدو کې داسي خلک هم په امامت ګومارل شوي چې په ريبنتني معنى د امامت استعداد او اهليت نه لري، نه کافي شرععي علم لري، نه په قرآن او حدیث په مطلوب ډول پوهېږي، او نه ورکې د بلاغ او بيان مطلوب صلاحیت شته. ځینې يې په موروثي ډول د خپلو مساجدو امامان شوي دي، او ځینې نورو يې د امامت منصب د ځینې مادي ګتيو لپاره اشغال کړي پرته لدې چې د امامت او دعوت حق ادا کړي.

دغو حرفوي امامانو ته د خلکو صلاح او گمراهي دومره اهميت نه لري لکه خومره چې ورته د زکاتونو، صدقاتو، سرسايو، عشرونو، د قرباني د پوستکو او شکرانو اخيستل اهميت لري. دغه ډول امامان نه يوازي دا چې په خپله د دعوت وظيفه نه تر سره کوي، بلکې نور علماء او داعييان هم په خپل مسجد او کلي کې دعوت ته نه پرېږدي، عام خلک او جاهلان د مخلصو د عوتګرو په خلاف راپاروي او په دعوتګرو پوري ډول ډول توروونه او تهمتونه تري.

دغو امامانو ته د کلي د خلکو عرف او عادت، رواج او عنعني د شريعت ترا حکامو ډېر اهميت لري. ټکه چې د کلي د رواجونو پالل یې د وظيفې د دوام ضمانت ورکوي، خو د شريعت د هفو احکامو بیانول چې د خلکو له رواجونو سره اختلاف لري بشایې د ده دشړل کبدلو سبب شي. دغه ډول ملايان نه يوازي ډاچې د معاصر و فکري فتنو او ارتدادونو مقابله نشي کولي، بلکې په خپلو خرافي عقايد او غير شرعی اعمالو د دين د بدnamولو او د دين دبمنانو ته د وسلې د په لاس ورکولو سبب هم ګرځي.

اسلامي حکومت او د کليو هوبنيار او تصميم نیوونکي خير اندېشه خلک باید دغه ډول حرفوي امامان د امامت له عظيم او مهم منصب خخه ليري او پر څای یې اهل او د دين په روح خبر عالمان د امامت لپاره وټاکي.

د دي لپاره چې مساجد مو په رینستني ډول د اسلامي علومو د زده کړي په مراكزو او د فکري جگړي د مقاومت په قوي سنگرونو بدل شوي وي او په امامانو او خطيبانو کې مو قيادي صلاحیتونه او د فکري او عقائدی فتنو د مخنيوي لياقت او استعداد پیدا شوي وي، اسلامي نظام باید د امامانو او خطيبانو د روزلو لپاره هم د داسي مسلکي روزنې فرصتونه رامنځته کړي لکه د مفتیانو، قاضیانو او معلمینو دروزنې لپاره چې رامنځته شوي دي.

فکري پوهه

فکري جگره

دغه فرصتونه بنایې د پوهنتونونو په چوکاټ کې د دعوت او امامت د فاكولتي په شکل کې وي. او يا د دي کار لپاره يوه خاصه عالي مدرسه، اکاډمي او يا په کوم بل نامه علمي روزنيز مراکز پرانستل شي.

د امامت منصب په اصل کې د نبوت د منصب ميراث دي، او تر کله چې پر دغه منصب اهل او با استعداده علماء تاکل کېدل، نو مسلماني تولني له هر ډول اجتماعي او فکري انحراف خخه په امن کې وي. ځكه چې امام به لوړ تر لبه پنځه وخته په شپه او ورڅ کې د تولني د افرادو له هر ډول حالاتو خخه ځان خبراوه، او د شريعه په ریا کې به یې د خلکو د فکري، اخلاقي، عقيدوی، فقهی او حتی اجتماعي مشکلاتو د حل د راوبېستلو هڅه کوله.

خو له کومي ورڅي چې دي منصب ته په کم نظر کتل شوي، له هماغي ورڅي د ملت او امام تر منځ روحي رابطه کمزوري شوي ده، چې دغه کمزوري بیا د اسلام دېښنانو په خپله ګته کارولي او د تولني د افرادو پر افکارو او اذهانو یې تاثير کړي.

که چېږي یو خل بیا مساجد د عبادت ترڅنګ د علم، فکر، اخلاقو، اجتماعي اصلاحي تفکر او د دېښنانو د دسيسو او توطيو د شنډولو مراکز وګرئي او د زړه سواندو علماؤ او دعوتګرو امامانو لخوا ورکې اسلام ته هرارخیز دعوت شروع شي، نو و به وینو چې خنګه د تولني فکري قيادت د اسلام دېښمنو اشخاصو او جهتونو له لاسه ووئي او بېرته د صالحو خلکو لاسته ورڅي.

د دي بحث په پاى کې ويلى شو چې فکري جگړه تر عسکري جګړې ډېره خطرناکه ده، او آثار یې د عسکري جګړې تر آثارو ډېر دوامداره دي. همدارنګه د فکري جګړې مقابله هم د عسکري جګړې تر مقابلي ډېره ګرانه ده او ډېر صبر او خورا پراخ او هر اړخیز تخطيط او تنظیم ته ضرورت لري.

په عسکري جگره کې د کوم ملت پاتې راتلله د هغه ملت د دائمي له منځه تللو په معنى نشي کېدی. خو که چېږي کوم ملت په فکري جگره کې ماتې وxorوي او له خپل دين، فکر، عقیدې، اخلاقو، ملي ارزښتونو او تاریخ خخه دفاع ونشي کولي، نو دا په حقیقت کې د دغه ملت د معنوی او فکري مرینې په معنی ده، چې خطرناک عواقب لري. د فکري جگړې په اړه دغه خو خبرې له ډېره وخته زما په ذهن کې وي چې دادی د خپل ملت د زړه سواندو او مخلصو بچيانو په مخکې مې کښېښودې، هيله ده چې هغويه به مې دغې خطرناکې جګړې ته متوجه کړي او خپل مسؤوليت به مې تر یوه حده رفع کړي وي.

پردي معيارونه

[۴۰]

د مسلمانو د بيرقه پاتې والي اصلی عوامل

پداسي حال کې چې مسلمان د هغه حق دين منونکي دي چې الله ﷺ له هغه پرته بل دين نه مني ﴿إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ أَلِإِسْلَامُ﴾ آل عمران: ۱۹ ﴿وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ أَلِإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي

الآخرة من الخسيرين ﴿۸۰﴾ آل عمران: ۸۵

او پداسي حال کې چې مسلمان هېوادونه د ودانې نړۍ په منځ کې موقعیت لري چې په سیاسي، اقتصادي او ستراتیژیک لحاظ له ډېر اهمیت خخه برخمن دي، او پداسي حال کې چې مسلمانان د شمېر په لحاظ ورڅه په ورڅ زیاتېږي او د ژوند وسائل یې هم بهه کېږي، خو له دي هر خه سره بیا هم مسلمان هېوادونه له تېرو پنځو سوو کلونو راهیسي کله د یوه یرغلنګر او بنکیلاګر هېواد او کله هم د بل تر تسلط او یا تهدید لاندې وخت تېروي او مسلمانان په نړۍ کې په وروسته پاتې ولسونو کې شمېرل کېږي.

دغه بد حالت ډېر اسباب او عوامل لري چې تر تولو اصلې او لوی عامل یې د مسلمانو د خپل دين په مزاج او غوبښنه ئان نه پوهول دي.

په هغه وخت کې چې مسلمانان د خپل دين په مزاج او غوبښنو پوهېدل او د نړۍ او انسانيت چارو ته یې د (خپل فکر) په رينا کې کتل، سم او ناسم کارونه یې په (خپلو معيارونو) معلومول او د خپل خان لپاره یې اهداف او د پرمختګ لاره هم په خپله تاکله، نو په هغه وخت کې مسلمانان تر تولو غښتلي او پیاوړي خلک ول چې له هسپانيې نیولې

تر چین پوري د دوئي بيرغ رېبده او د نوري نړۍ خلکو به کوبنېس کاوه چې لدوئ خخه (دين) او یا (تمدن) زده کړي.

خو کله چې د بېلاړېلو عواملو په نتيجه کې د مسلمانانو اجتماعي تفکر بدل شو او خپل معیارونه او تګلاره یې پرېښوده او د نورو معیارونه او تګلاري یې خپلې کړي نو نتائج هم معکوس راووتل. قیادت او سیادت د مسلمانانو له لاسه لار او کار کار مسلمان هېوادونه او ولسونه یو په بل پسې د پردیو تر واکمنی لاهدې شول، او دغې پردي واکمنی بیا په مختلفو لارو او پلمو مسلمانان له خپلې ارادې، آزادې، دین، تمدن، ژبو، تاریخ، فرهنگ او معنوی ارزښتونو خخه محروم کړل، چې د دغه محرومیت ژوندي مثالونه د مسلمانانو د سیاسي، اجتماعي، پوئي، تقنيني، علمي، فرهنگي او اقتصادي ژوند په بېلاړېلو ډګرونو کې په لاهدې ډول وينو:

۱ - د حاکمیت ډګر:

په داخل کې د ولسونو او هېوادونو سیاسي او تولنيزې چاري او هم له نوري نړۍ سره بین المللی دوه او خیز روابط د هر هېواد د حاکمانو او حاکم نظام له لوري پرمخ بیول کېږي. د همدغه اهمیت له امله د حاکم او د حاکمیت د خرنګوالي تاکل په اسلام کې شرعی او عقیدوي موضوع ده، او اسلامي شريعت د حاکم د تاکلو لپاره د داسې لارو چارو د خپلولو امرکړي چې په نتيجه کې یې صالح حاکم او عادل حاکمیت رامنځ ته کېږي.

د اسلام فقهاءو د حاکم د تعیین او عزل (تاکلو او ليري کولو) لپاره د شريعت په رنا کې داسې معیارونه او قيود وضع کړي چې په عملی کولو یې اسلامي تولنه د حاکمیت په ډګر کې له تولنيز اضطراب خخه د تل لپاره په امان کې پاتې کېږي.

په اسلام کې د حاکم له اساسی او مهمو مسؤولیتونو خخه د اسلامي شريعت نافذول، له هبود او دین خخه دفاع کول، د وګرو د فردی او اجتماعي حقوقو تامين او په نړیواله سطحه د مسلمانانو له حقوقو خخه دفاع ده. دا چې په اسلامي نړۍ کې د دغه ډول حاکم په شتون کې د نړیوال کفری هبودونه خپلو اهدافو ته نشول رسپدلي نو یې په مختلفو لزو چارو په اسلامي نړۍ کې د حاکم او حاکمیت لپاره نوي معیارونه په مسلمانانو ور وټپل چې په نتيجه کې یې داسې نظامونه او حاکمان پر اسلامي نړۍ مسلط شول چې د نړیوالو کفری هبودونو ګټو ته د خپلو هبودونو او ولسونو پر ګټو ترجیح ورکوي. دغه ډول حاکمان په لاندې خو ډولونو کې لیدلاني شو:

الف- شاهي حکومتونه:

شاهي حکومتونه که خه هم چې د اسلام د سیاسي روحيي ممثل ندي خو که اسلامي نظام طبیق کړي بنایي تر دیموکراتیکو حکومتونو غوره وي، ئکه چې د هر حاکم په مرینه او یا لبرې کېدلوا به په هبودونو کې نوي نوي اضطرابونه نه رامنځته کېږي. خو اوس چې کوم شاهي نظامونه په ھینو اسلامي هبودونو کې حاکم دي تول د استعماری هبودونو لخوا پر خلکو تپل شوي دي. او له همدي امله تل کوبنښ کوي چې د استعماری هبودونو د مصالحو په تامين هغوي له خانه راضي وساتي، تر خود ډېر وخت لپاره په قدرت کې پاتې شي که خه هم چې دا کار ورته د استبداد، ظلم او اسلام دبنمني په قيمت تمام شي.

بله دا چې په دغه ډول شاهي کورنيو کې واک په موروشي شکل له یوه خخه بل ته په اتوماتیک ډول لېږدي، او دېته نه کتل کېږي چې آیا په راتلونکي حاکم کې د صالح او اهل حاکم ورتیا شته او که نه؟ ډېر څلې خو داسې هم پېښېږي چې استعماری هبودونه په شاهي کورني کې تر

تولو يو بې کفایته او نا اهله شخص انتخاب کړي، ترڅو په پوره بې پرواړي د خپل د هېواد او ولس ګتې له پامه وغورخوي، او په تول حماقت د پرديو په اشارو وچلېږي.

د نن شاهي نظامونه د مسلمانانو لخوا ندي رامنځته شوي، بلکې غربيانو حاکم کړي دي. دغه حکام خپل هېوادونه او ولسوونه د زور او اجبار له لاري په هغه طریقو او قوانینو چلوی چې غربيانو ورته تاکلي دي. او که خوک د دغه ډول مفسدو حاکمانو په خلاف د اعتراض غږ پورته کوي نو په ڇېږي بې رحمۍ و هل کېږي، تړل کېږي، شړل کېږي او ژل کېږي. د غرب د بشري حقوقو سازمانونه هم د دغه ډول (مترقۍ؟!) حاکمانو له ظلم او استبداده ستړګې پټوي، او هم یې دغه ډول چارې په بېلاېلو نومونو ستايي او دفاع ورڅه کوي.

د اوسينيو شاهي کورنيو غري او وليعهدان اکثره د غرب له تعليمي مؤسساتو او پوهنتونو فارغ شوي وي چې فکري معیارونه یې هم د غربيانو په خبر وي. دغه خلک له خپلو ولسوونو خڅه د ومره پردي شوي وي چې د ژوند په هرڅه کې د خپلو هېوادونو له خلکو مختلف وي. او د خپل دين او قوم اخلاقې ارزښتونه ورته د غربې ارزښتونو په مقابل کې هېڅ اهمیت نه لري.

ب: کودتائي حکومتونه:

په اسلامي نړۍ کې دوهم ډول حکومتونه هغه کودتائي حکومتونه دي چې د پرديو لخوا د روزل شويو او پالل شويو متنفذو خلکو او جهتونو په لاس رامنځته شوي دي. د دغه ډول حکومتونو تر شا استعماري هېوادونه په پوئي او سیاسي لحاظ ولار وي. لکه خنګه چې دوئ د پرديو لخوا رامنځته شوي وي هماغه ډول د پرديو لپاره په خپلو خلکو او هېوادونو حکومت هم کوي.

دغه حکومتونه د خپل حاکمیت د بقا لپاره داسې نظامونه او قوانین جوروی چې په هر حالت او شکل کې د دوئی د حاکمیت استمرار تأمین کړي. دېته هېڅ پام نه کوي چې دغه ډول نظامونه او قوانین د خلکو له دین، اخلاقو، ملي ارزښتونو او نورو طبیعی غوبښتونو سره سمون لري او که نه.

دغه ډول کودتايي نظامونه تر هرڅه د مخه له ټولو هغو خلکو زندانونه ډکوي چې د خپل زوال خطر ورڅه احساسوي. اوکه کله له یوه ملي پاخون سره مخ شي نو بیا د ولسي او څواک بې دریغه استعمال ته مخه اړوي. او که په دې هم چاره و نه شي نو بیا پردي پوچونه خپل هېواد ته رابولي او هرڅه د هغوي په اختیار کې ورکوي.

اسلامي نړۍ په شلمه میلادي پېړۍ کې له دغه ډول حکومتونه ډېره ګړبدلي او لاتر او سه کړېږي. دا هرڅه خکه پښېږي چې په اسلامي نړۍ کې د حاکمیت او حکومت معیارونه پردي دي.

ج: پوچي حکومتونه:

په اوسنې اسلامي نړۍ کې ډېر څله داسې پښېږي چې کله هم ملكي او یا د غربيانو په اصطلاح (جمهوري) حکومتونه د استعماري حکومتونو د مصالحو په تأمین کې پاتې راشي او د خطرناکو فيصلو له کولو خخه عاجز شي او دا وېره ورته پیدا شي چې کېداي شي واک د اسلامي او ملي څواکونو لاس ته ورشي، او د دغه ډول حالت د راتللو په صورت کې به د هغوي ټول بسکپلاکي مصالح په خطر کې ولوېږي، نو هماګه وي چې بیا د پوچي کودتائگانو لپاره لاره هواره کړي، او د کودتا په نتیجه کې پوچي حکومت رامنځته کېږي چې دغه پوچي واکمن بیا ټول هغه قوانین او نظام له منځه وړي چې کېداي شي تر یو حده به اسلامي او ملي مصالح ورکې خوندي وو.

استعماری قوتونه دې ډول پوئي حکومتونو ته وظيفه ورکوي چې د خپل ولس په خلاف وجنگېږي او خپلو خلکوته چې د استعمار او غلامي مخالفت کوي پردي او د هېواد او سولي دېښنان ووايۍ، او استعماری یرغلګرو او مداخله ګرو هېوادونو ته د دوستانو لقب ورکوي، او له هغوي سره د (دستي)، (امنيتي) او د (ستراتيژيکو) تړونوونو په نامه د غلامي او ذلت معاهدې امضاء کړي. او د هغو آزادي غښتنونکو چې په هېواد کې د دغه ډول پوئي واکمنو مخالفت کوي د له منځه وړلو کوبنښ کېږي.

دغه ډول پوئي واکمن د هېواد ټولې ملکي ادارې، پوخ، د اقتصاد ملي منابع او هرڅه د پرديو په غلامي کې د خپلې بقا پخاطر استعمالوي او ولس ته له حساب ورکولو خان لور ګنې.

اکثره دغه ډول پوئي حکومتونه په هغو هېوادونو کې رامنځته کېږي چې هله ولسونه په اسلامي روحيه عيار او اسلامي او جهادي حرکتونه واک ته د رسپدلو په درشل کې وي. دغه شومه تجربه خو خو خله په تېرو تقریباً سلو کلونو کې په اسلامي هېوادونو کې تکرار شوې .

۵: جمهوري او انتخابي حکومتونه:

جمهوري او انتخابي حکومتونه که خه هم چې په سطحي نظر تر استبدادي شاهي، کودتاي او پوئي حکومتونو بنه بنکاري، خو په حقیقت کې دغه ډول حکومتونه تر ټولو خطرناک دي، او منفي آثار يې تر ټولو دوامداره وي. او دا ئکه چې دغه حکومتونه د غربې ډيموکراسۍ، غربې ټولنیزو اصولو او غربې سياسي ارزښتونو په بنا را منځته کېږي، چې د اسلامي نړۍ له ديني، ملي، اخلاقې او سياسي اصولو او ارزښتونو سره په تکر کې دي چې په لاندې ډول يې لیدلائي شو:

د غربی ډيموکراسۍ پر بنست ولار انتخابات انسانانو ته د علم، تجربې، عقل، دينداری او امانتداری له نظره نه گوري، بلکې تولو و ګړو ته په يوه سترګه گوري. د مثال په ډول د حاکم په انتخاب او د قانون په تصویب کې ديوه ستر عالم او قانون پوه د رأي او د داسې يو شخص د رأي ترمنځ چې کثافات تولوي، تشنابونه پاکوي او نور په هېڅ نه پوهېږي هېڅ تفاوت نشه. او هم د يوه شیخ الحدیث يا مفتی اعظم او د يوه داسې چا د رأي ترمنځ هېڅ تفاوت نشه چې په ملي سطحه په خیانت، غداری، هر ډول بداخلاقې پېژندل شوي وي. دوئ دواړه یوازې يوه يوه رأي استعمالولی شي، پرته لدې چې دې ته دې وکتل شي چې عالم او مفتی اعظم يا قاضي القضا د هېواد د مصالحو په تشخيص کې تر يوه بد اخلاقه، فاسد او مفسد انسان خومره غوره دي.

د غربی ډيموکراسۍ پر بنست ولار انتخابات د هېواد هر وګړي ته دا حق ورکوي چې د ریاست او يا بلې وظيفي لپاره کاندید شي. پرته لدې چې وکتل شي چې هغه د کوم دین او يا کومې عقیدې لرونکي دي. يا په بل عبارت لکه خنګه چې د صالحو کاندیدانو پر مخ د کاندیدې دلو دروازه خلاصه ده همدا ډول د فاسدو او مفسدو پر مخ هم د کاندیدې دلو دروازه خلاصه ده. بلکې په اوسنې اسلامي نړۍ کې خو تقریباً نوي فيصده د مصالحو خلکو پر مخ د کاندیدې دلو دروازې تړلې دي، او هم پر اسلامي احزابو په بیلابیلو بهانو بندیزونه لګول شوي او کارکوونکي یې له فعالیت خخه منع کېږي.

دېر څلې داسې هم پیښ شوي چې اسلامي جهتونه او احزاب په انتخاباتو کې بریالي شوي، خو وروسته بیا د هغوي حکومتونه د پوچ او يا د کودتاه ګانو له لاري له واکه لیرې شوي او په مسؤولينو یې زندانونه ډک شوي دي.

فکري پوهه

پردي معیارونه

د غربی ډيموکراسۍ پر بنستې ولار حکومتونه فيصلې روا او ناروا، يا صلاح او فساد ته په کتلو سره نه کوي، بلکې هلته د اکثریت رأيې ته کتل کېږي، او هرڅه چې اکثریت خوبن کړل هماغه روا او صلاح ده، که خه هم چې د الله ﷺ د دین له احکامو سره سل فيصده مخالف هم وي. د مثال په ډول که اکثریت رأيې ورکړي چې یو نارينه له بل نارينه سره، یا دوه پښې یوه له بلې سره نکاح کولی شي، یا دا چې (سود) دې جائز شي، او یا دا چې پسخه دې خپل خاوند ته طلاق ورکړاي شي، او هم یا دا چې نظام دې سیکولر وي، یعنې د الله ﷺ شريعت ته دې د ژوند او دولت په چارو کې ئای نه وي، نو دا هرڅه قانون ګنل کېږي، او د هغه مطابق فيصله کېږي.

غربی ډيموکراسۍ دا نه مني چې قانون او شريعت دې د الله ﷺ له خوا وي، بلکې هغه (تشريع) او (تقنين) خپل حق ګني. ډيموکراسۍ (روا کول) او (ناروا کول) د انسانانو حق ګني، او د (حق) او (ناحق) لپاره معیاورنه هم باید انسانان په خپله وتاکي.

تجربې او مشاهدي دا ثابته کړي چې په اسلامي نړۍ کې ټول هغه حکومتونه چې ځانته جمهوري یا ډيموکراتيک حکومتونه وايې د غرب پر لاره روان دي، او په خپلو ولسوونو یې غربی نظامونه او قوانین تحمليل کړي دي. او هم له دغو وراد شویو قوانینو خخه د زور او زندان په مت دفاع کوي. دغو حکومتونو د الله تعالي ﷺ د دین په خلاف ځاني جګړه اعلان کړي او مسلسلې هڅې کوي چې د هبوادونو په هېڅ قانون کې هېڅ اسلامي ماده پاتې نشي. او که پاتې هم شي نو باید د هغې د عملی کېدلو په مخ کې دومره شرائط او نور قانوني خنډونه راولار کړي چې د هغې مادي د شتون افادیت ورختم کړي.

د دغه ډول جمهوري او ډيموکراتيکو حکومتونو حکام تل دا هڅه کوي چې څرنګه غربی فرهنګ په خپلو خلکو مسلط کړي، دوئ پدې

فکري پوهه

پردي معیارونه

لاره کې د خلکو د وینو بهولو ته هم تیار دي. دا هرڅه د خپلو ولسونو په خلاف په داسې حال کې کوي چې ئانته ملي او ولسوواکه حکومتونه هم وايې. خو که د ولس اکثریت ورڅخه د دین او هېواد د ملي او معنوی ارزښتونو د ساتني مطالبه وکړي، نو بیا ولسونه د ارتجاع، بنست پالنې او... په نوم خپل کېږي.

په لنډه ويلى شو چې په اسلامي نړۍ کې دا هر څه ئکه ترسره کېږي چې مسلمانان د حاکمیت په ډګر کې د خپلو معیارونو له لرلو څخه محروم کړا شوي دي، او هر څه یې د پرديو په میعار او تله تلل کېږي.

۲- د تعلیم ډګر:

د ولسونو د ترقى او زوال راز په تعلیم او تربیه کې نغښتی دي. هر هغه ولس چې د تعلیم او تربیې په ډګر کې تر نورو مخکې وي، هغه به په مادي پرمختګ کې هم تر نورو مخکې وي. او هر کله چې تعلیم او تربیه د ولس له عقائدو، افکارو، نظریاتو او اجتماعي فرهنگ سره همغږي وي نو بیا یې ولسونه په منلو او خپلولو کې هېڅ مشکل او حساسیت نه بنئي، او دغه ډول تعلیم او تربیه په ډېره بېړه او په پراخه پیمانه خپرېږي، او د حالاتو او شرائطو د بدلون په نظرکې نیولو سره وده هم کوي، چې په هر پړاو کې د ولس او هېواد د سیاسي حاکمیت د تینګښت او د هغه د ارتقا سبب ګرځي.

خو که چېرته تعلیم او تربیه د هېواد د خلکو د دین، اخلاقو، سیاسي او اجتماعي فرهنگ ترجمانه نه وي، بلکې د بل چا لخوا او د بل چا د اهدافو د ترسره کولو لپاره د بل قوم او دین پر سیاسي، فکري او اجتماعي بنستونو ولاره وي، او پر مسلمانې ټولنې د جبر په صورت کې ورتپل شوې وي، او د همدغه ډول تعليمي نصاب او نظام په نیتتجه کې رالوي شوي نسل عملاً دا ثابته کړي هم وي چې د خپل دین او

خپلو عقائدو په هکله نه یوازي بي اعتنا دي، بلکي بنکاره دېښمني هم ورسره کوي، او دا بي هم ثابته کړي وي چې د خپل هېواد او ولس پرګتو د بل استعماری هېواد ګټيو ته ترجیح ورکوي، او له خپل تاريخ خڅه کرکه لري، خو د غرب په تاريخ وياري او خپل خلک په زوره د کفری هېوادونو غلامي ته اړ باسي، نوبیا به طبیعي وي چې د ولس د فکر او فرهنگ ساتونکي د دغه ډول واردو شویو او پرديو نصابونو او نظامونو په خلاف راپورته شي، او د عملی کېدلو مخنيوي بي وکړي. کېدى شي ځینې خلک داسي فکر وکړي چې او سنیو حاکمو نظامونو ځکه غربي ډوله تعليمي نظام او نصاب خپل کړي چې په مادي ډګر کې پرمختګ وکړي او د غرب د تعليم او تکنالوژۍ له تجربې خڅه استفاده وکړي. دا خبره تر ډېره حده معقوله ده، خو پدې هکله لاندي دوه مهمې خبرې د یادولو دي.

۱- موږ که ضرورت لرو نو هغه د غرب علومو او تخنيک ته دی، نه د غرب فرهنگ، اخلاقو، نظریاتو، دين او د ژوند فلسفې ته. خو په اسلامي نړۍ کې وینو چې د تعليم او تربیې وزارتونه د غرب د علومو له خپلولو د هغه د فرهنگ خپلولو ته ډېر لیواله دي، او په دې ډګر کې هرکال په لسکونو میلیونو ډالر مصروفی. که دغه درانه لګښتونه د غربي فرهنگ او اخلاقو د ترویج پر ځای د علومو په ترویج، د لبراتوارونو په رامنځته کولو او د تعليمي سامان آلتونو او وسائلو په اخستلو مصرفېدلاهي نو پایله به یې تر او سنې حالت ډېره غوره وه.

۲- که دا ومنو چې د غرب د تعليمي نظام او نصاب خپلول د پرمختګ سبب ګرځي او د پرمختګ په صورت کې به هېوادونه آزاد او ولسونه د خپلې ارادې خاوندان شي، خو دا هم په عمل کې نه ليدل کېږي. ځکه همدا اوس ډېر اسلامي هېوادونه بنه لور صنعتی معیار ته رسپدلي، بني درني وسلې او پوئې تجهيزات یې هم جو پل کېل، ځینو یې (اتوم

بم) هم جوړ کړ، خوبیا یې هم نه هپوادونو ریښتنی آزادی و لیدله، او نه یې خلک د خپلې ملي ارادې خاوندان شول. بلکې له هرڅه سره د استعماري هپوادونو په خدمت کې پاتې دي. او دا لدې امله چې تعلیمي نصاب یې خپلو لوستونکو ته د خپلې سیاسی او ملي ازادی پیغام نه لري.

د اسلامي نړۍ د تعلیم او تربیې وزارتونو په تعلیمي نصاب کې د تعلیم معیار یوازې دومره اینېنې چې لوستونکي یې یوازې حکومتي ماموریت ورباندي وکولی شي او بس. دا چې تعلیمي معیارونه دې دومره لوروی چې په لوستونکي کې یې ابتکاري صلاحیتونه پیداکړي او علم دې له نظریې خخه عمل ته واروی ډپر لېدل کېږي. همدا سبب دی چې سره لدې چې په اسلامي نړۍ کې په میلیونونو ټوانان په مکتبونو او پوهنتونو کې عصری علوم لکه کیمیا، فزیک، ریاضی، بیالوژی، جیولوژی او نورعلوم زده کوي، خو تقریباً یوازې یو فیصد یې په دغو علومو کې د عمل ډګر ته راوخي، او له پاتې نورو خخه یې زده کړي نظریات هم بېرته هېر شي او د بیسواده خلکو په خېر عام کارونه کوي.

که په شلمه پېړۍ کې په اسلامي نړۍ کې د عصری تعلیم بهير ته وکورو نو وينو چې خومره چې د عصری تعلیم لمن خوره شوې ده په هماګه اندازه د دغه ډول تعلیم او فرهنگ لرونکي خلک له دین، معنویت، اسلامي اخلاقو او تهذیب خخه هم لیرې شوي دي.

دا سمه د چې د عصری تعلیم په درلودونکو کې هم د اسلامي فکر چینې ستر ستر پوهان رامنځته شوي، خو هفوئ د عصری تعلیم د پانګۍ او محتوى د خپلولو په نیتیجه کې نه، بلکې له د غه نصاب او نظام خخه د باندي په بل چاپیریال کې د اوسبدو او له مسلمانو مفکرینو خخه د تأثر په نتیجه کې رامنځته شوي دي.

که په شلمي پېړي کې د اسلامي نړۍ سیاسي او تحریکي بهيرته وګورو نو بیا هم وینو چې ټول سیکولر (لادینه) او يا الحاد ته مائل (چېپي) احزاب او د هغوي پلویان ټول د همدغه عصری تعلیم د محیط - چې له دینې روح خخه تشن دی - زېرنده دي. او دا هم ټولو مسلمانانو ولیدل چې اسلامي نړۍ د دغو احزابو او د هغوله حاکمیتونو خومره وکړدله. د همدغه بې معنویته عصری زده کړي خاوندانو په اسلامي نړۍ کې په سلګونو زره مسلمانان په منځنۍ آسيا، افغانستان، عربي او افريقيا یې هبوادونو کې پدې خاطر ووژل او يا یې په زندانونو کې بند کړل چې هغوي د معاصر جاهليت وارد شوي قوانين او نظامونه نه منل، او د خپلو اسلامي او ملي نواميسو او ارزښتونو په ساتلو یې ټینګار کاوه، او له هغول خخه د دفاع په لاره کې هر ډول قربانيو ته حاضرېدل.

که په یوه ژور نظر د اسلامي نړۍ تعلیمي بهير ته وګورو نو وې وینو چې د تعلیم په ډګر کې هرڅه د غرب له نوري په ډيزاین شوي طرحه روان دی. او نتائج یې هم په هماګه بنه کې راځرګندېږي چې غرب یې غواړي.

دغه ډول تعليمي انحراف له مسلمانو پوهانو او نظامونو خخه یو ههارځيز سنجول شوي او انقلابي علاج غواړي، خو دا چې پر اسلامي نړۍ تپل شوي پردي پالونکي حاکمیتونه د دغه ډول اساسي علاج په مخ کې خنډ واقع دي نو طبیعي ده چې لوړۍ بايد د امت رینښتنې او مجاهد بچیان د دغه خنډ د له منځه وړلولپاره راپورته شي، که خه هم چې دغه کار به د یوې عبوری مرحلې لپاره په اسلامي هبوادونو کې یو خه اضطراب رامنځته کړي چې د تدبیر، ثبات او استقامت په نتيجه کې به بیا په خپله له منځه ئې.

د تقنين او نظام ډګر:

نظام او قوانين هغه څه دي چې د تولنو او افرادو حقوق، وجائب او مسئوليتونه تعينوي او په تولنو کې د فساد او اضطراب مخه نيسی. خو د نظام جورول او د قوانينو تصويب باید د تولني د دین، فرهنگ، اخلاقي او معنوی ارزښتونو، سیاسي، اجتماعي، اقتصادي، تاريخي او طبيعي واقعيتونو او حقائقو په رينا کې او د تولني د روانی(روحی) کييفت په نظر کې نيلو سره ترسره شي، ترڅو داسي نشي چې غوبنتني او ضرورتونه یو ډول وي او نظامونه او قوانين بل ډول رامنځته شي، چې پدې حالت به بیا د تولني او قوانينو ترمنځ جګړه او کشمکش یوه طبيعي نتيجه وي. څکه چې له یوې خوا به مسلمان ولسونه د خپلو ديني، اخلاقي، اجتماعي، سياسي او نورو ارزښتونو د خوندي پاتې کېدلو لپاره مبارزه کوي، او له بلې خوا به حکومتونه له خلکو خخه د قوانينو د تطبيق او رعایت د غوبنتني په لار کې له زوره کار اخلي.

که د پورتنې فطري او طبيعي فارمولې په رينا کې د اسلامي نړۍ او سنې وضعیت ته وګورو، نو وينو چې تقریبا په توله اسلامي نړۍ کې د ولسونو او نظامونو ترمنځ له تبرې یوې پېړۍ راهیسي ترڅه او نه تمامېدونکې جګړه روانه ده. د دي جګړې یو لوري هغه مسلمان ولسونه، اسلامي تحریکونه او نهضتونه دي چې انسانان د الله ﷺ بنده ګان ګنې او د هغوي لپاره د الله ﷺ د قانون پلي کېدل د تول بشريت د سعادت مصدر ګنې، څکه چې هغوي وايې چې انسانان الله ﷺ پيداکري دي او هماګه الله ﷺ د دوى په غوبنتنو، ضرورتونو او استعدادونو تر هر چا بنه پوه دي، نو طبيعي ده چې د هغه له لوري رالېړل شوی قانون دي د بشريت د چارو تر تولو بنه تنظيموونکي او سمبالوونکي وي، چې د هغه د تطبيق لپاره مسلمان ولسونه او

اسلامي نهضتونه د خپل پاينست او يا له منخه تللو په جګړه کې اخته دي.

د جګړي بل لوري بیا هغه مستبد، جابر او (سيکولن) نظامونه دي چې دين او د مسلمانو ټولنو غوبښتو ته په هېڅ اهمیت قائل ندي. مستبدو نظامونو د غرب او غربی استعماری قوتونو د برلاسی او د اسلامي قوانینو د له منخه ورلو لپاره داسي قوانین رامنځته کې چې د ټولني د فطري او طبیعي غوبښتو سره هېڅ اړخ نه لګوي. خو په عین وخت کې په خپل ټول قوت او فشار سره په مسلمانو ولسونو د خپل نظامونو حاکمیت او د خپل وضعی قوانینو تطبیق ته دوام ورکوي، چې پدې لاره کې د لکونو او يا میليونونو مسلمانانو او آزدي غوبښتونکو د وژلو لپاره هم د هماغو قوانینو لمنه نيسی چې دوئ په خپله جور کې دی.

د مسلماني نړۍ، د هېوادونو تقریباً ټول اساسی، حقوقی، مدنۍ، جنایي، اقتصادي او نور قوانین له تپري یوې يا یوې نیمه پېړۍ راهیسي پر غربی بنستونو ولار دي، چې د غربی هېوادونو د استعماري هڅو په نتيجه کې رامنځته شوي دي.

د اسلامي نړۍ په هېوادونو کې تقریباً ټول ملي او بين المللی تصاميم او فيصلې د هغو قوانینو او تروونونو په ریا کې تر سره کېږي چې د غرب د مصالحو د خوندي ساتلو لپاره وضع شوي دي.

د قوانینو په ډګر کې نه یوازې دا چې په سیمه ییزه توګه په هېوادونو کې غربی ډوله قوانین نافذ دي، بلکې د اسلامي هېوادونو حکومتونه په ټینګه د هغو نړیوالو قوانینو او د بشري حقوقو او د ملګرو ملتو لخوا د جورو شویو قوانینو منلو ته هم ژمن ګرځولي شوي چې د هغو په وضع کې اصلاً اسلامي شريعت او د اسلامي نړۍ غوبښتو ته ځای ندي ورکړل شوي. خو غربی هېوادونو، د ملګرومليتو اداري، د امنيت

شوری او نورو غربی ادارو خپلو دغۇ قوانینو تە داسې قداست وربىنلى دى چې د قرآن كريم او د شريعت قداست يې په مقابل كې ورته هېخ اهمىت نه لرى.

د مثالا په ډول که يو کار هرخو (دين) حرام كېرى او يا لازم كېرى وي، خو چې د (بشرى حقوقو) او يا له نورو نړيوالو قوانینو سره چې اصلًا د غربيانو د مصالحود خوندي كولو لپاره ليکل شوي دي مغايرت ولري نو هلته به هرو مرو د شريعت په پرتله دغۇ غربی قوانینو تە ترجيح ورکول كېرى، او د شرعىي قانون د تطبق مخنيوی به كېرى.

او که چېرى كوم هېباد د شرعىي قوانینو په پلي کولو اصرار وکري، نو بيا به له ډول تعزيراتو او بنديزنو سره مخ كېرى او يا به په هغه هېباد كې د شرعىي نظام د له منئه ورلولپاره دسيسيپي او كودتا گانې په کار اچول كېرى، او يا به يې هم په مقابل كې د داخلې جګړې لپاره څياني اقلیتونه د حقوقو د غوبنسلو په بهانه راپورته کوي او له هغه څخه به د (بين المللې) ملاتر لپاره هرارخېزې هڅې په کار اچوي.

له دغه ډول غير فطري او تپل شويو قوانینو او نظامونو څخه د خلاصون په لاره کې له ډېرو او بدو تكراري تجربو، مسلسل زغم او صبر وروسته مسلمانو مفكرينو تە دا ثابتھ شوه چې د خلاصون یوازي یوه لاره شته او بس، او هغه لاره د مسلطو نظامونو په خلاف د یوه مسلح جهادي او انقلابي پاخون لاره ده چې په نتيجه کې يې بايد دغه د پرديو په لاس جوړ شوي نظامونه او د هغوى لخوا نافذ شوي قوانين په یو مخيز ډول له منئه ولاړ شي، او پر ئاي يې پداسي حال کې اسلامي قوانين نافذ شي چې له هغۇ خە د دفاع په خاطر په سياسي، فكري، اجتماعي پوئي او علمي ډگرونو کې نه ستري ټدونکې هڅې په لار واچول شي.

پوئي او امنيتي ډڳ:

د هر هپواد پوئي او امنيتي څواکونه د دي لپاره جورپېري چې د هغه هپواد د اوسيدونکو د ژوند لپاره یوه ډاډمنه فضا تامين کري، د هپواد د جغرافيائي او معنوی سرحداتو ساته وکړي، پر هپواد او ولس یې د یرغل مخه ونيسي، او د ضرورت په وخت کې د حق د اثبات او له هغه خخه د دفاع په لار کې په مېرانه وجنګېري.

همدارنگه امنيتي څواکونه دنده لري چې په هپواد کې د نافذو قوانينو تطبيق تضمین کري، د هر ډول ظلم او فساد مخه ونيسي، د لابهه امنيت د تامين لپاره مجرمين تعقیب کري، په ټولنه کې د مفسدينو ځالي ولتوي او له منهه یې يوسي. او هم د ضرورت په وخت د پوئي څواکونو ترڅنګ د دېمن په خلاف وجنګېري.

يو څواکمن پوچ او وينې او فعالې امينتي قواوې باید تر هرڅه د مخه د خپل دين، عقيدي، هپواد، ولس او فرهنګ په غوبښنو د یوه منظم ايدهالوژيك نظام او نصاب په وسیله وپوهول شي، او د دغۇ غوبښنو د تتحقق په لاره کې د قرباني ورکولو په روحیه وروزل شي، ترڅو هغوي خپل ځان د معاش او وظيفې په بدل کې د اجيير او نوکر په حيث ونه پیژني. بلکې تل د سرتستندي او قرباني لپاره د مجاهد په صفت تيار وي، خپل مسؤوليتونه له الله ﷺ خخه د وپري او له هغه خخه د مکافات او مجازات په روحیه سره رسوي.

د اسلام ستر پيغمبر ﷺ خپل د اصحابو کرامو رضي الله عنهم پوچ په همدغه روحیه روزلى او سمبال کري ۽. نو خکه خو یې وکولاي شول چې په ډپره لړه موده کې د عربو له جزيرې او د هغې له شا او خوا سيمو خخه د کفر او شرك پغور ورتول کري، او د نړۍ د یوې لوبي امپراطوری (فارس) استبدادي حاکميته د پاڼي تکي کېږدي.

فکري پوهه

پردي معيارونه

د پيغمبر د اصحابانو او تابعينو په اسلامي عقيدي سمبال لبىكرا نه يوازي دا چې په لينده موده کې يو لوی څواکمن دولت تأسيس کړ چې حدود یې له چين او قوقاز خخه نيوولي تر مراكش او اسپانيا پوري غزبدلي وو او د هند او مدitarani پر سمندرونو یې واک چلپد، بلکې د نړۍ لوبيو لوبيو دولتونو به کوبنښ کاوه چې د خپلي بقا لپاره د اسلامي دولت حمایت حاصل کړي.

خو که د نن ورځي د اسلامي نړۍ پوهونته وګورو نو و به وينو چې هرڅه یې د خپل ماضي په خلاف د پرديو پر معيارونو ولاړ دي چې مشخصات یې په لاندې ډول بيانولي شو:

د نن ورځي د مسلمانو هېوادونو پوهونه په مجموع کې له دين او ديني ارزښتونو ډېر لري ساتل کېږي، په تربیه او نصاب کې یې دين، عقيده، آختر، اسلامي تاريخ او د اسلام پوهې تاريخ هېڅ خای نه لري. هڅه کېږي چې پوهونه او امنيتي څواکونه د سیکولریزم (ې دیني، په اصولو وروزل شي، ترڅو د هغوي په زړونو کې د اسلام لپاره هېڅ ډول مسؤولیت او وفاداري خای ونه نيسې او کومه ورڅ د خپل مستبد حاکم د قوماندې پر خای شرعی اوامر او احکامو ته ترجیح ورنکړي.

د اسلامي نړۍ پوهونه عملاً د استعماری هېوادونو د پوهېي کارپوهانو او استاذانو لخوا په غربې يا روسي نصاب او معيارونو روزل کېږي، او بيا پوهېي افسران د لورو زده کړو لپاره هماغو استعماری هېوادونو ته استول کېږي چې د هغوي په پوهېي پوهنتونونو کې زده کړي وکړي او د پوهېي زده کړو تر خنګ یې له هر ډول اسلامي افکارو او انګېرنو خڅه (ماځزه پرمینځل) هم تر سره شي.

ډېر خله داسي هم پیښ شوي چې دغه ډول پوهېي افسران بيا په خپلو هېوادونو کې د هماغو استعماری هېوادونو په ګټه په کودتا ګانو لاس

پوري کوي او خپل ملي او قانوني نظامونه د بل چا لپاره راپرخوي، چې وروسته بيا پوچ او امنيتی څواکونه هم په پتو سترګو د همدغو کودتاقچيانو په قومانده چلپري.

د اسلامي نړۍ د هېوادونو پوچونه په بېلاپلو ترونوونو او قراردادونو په داسي ډول په غربي هېوادونو پوري تړل شوي چې د هغوي له اجازې او مشوري پرته یو اقدام هم نشي کولاي. سلى، طيارې، یوئي سامان آلات او لوژيستيکي وسائل د داسي قراردادونو په ترڅ کې د هماغو استعماري هېوادو لخوا ورته برابرېري چې په هېڅ ډول باید له هغو خخه د اسلام د دفاع لپاره کار وانه خستل شي.

په اوسيينو پوچونو کې یوازې هغه افسران لورو رتبو ته رسپدلي شي چې په مکمل ډول یې دين او ديني ارزښتونو ته شاکري وي او د استعماري قوتونو د اعتماد وړ ګرځدلې وي. د ترفع او ارتقا لپاره داسي شرایط او معیارونه ورته تاکل شوي چې د ديني فکر لرونکي افسران باید هېڅکله په هغو برابر رانشي، او که چېري یو نيم خائي کوم مسلمان افسر د خپل پوچي لياقت او وظيفوي وړتیا له امله کومې لوري رتبې ته په رسپدلو بريالي هم شي نو هغه هم په بېلاپلو پلمو د ټيادت له موقف خخه لري ساتل کېري، بدناډېري او یا د کودتا او یا کوم بل تور په جرم بندې کېري او یا اعداميږي.

د اسلامي نړۍ او سني عسکري څواکونه د دي پرځای چې له هېواد او مقدساتو خخه دفاع وکري او هم یې امنيتی څواکونه د مجرمينو او مفسدينو مخه ونisi او د ټولنې صالح خلک د شريرو او ظالمو خلکو له شر خخه وژغوري، په خپله د خپلو ولسونو په خلاف جنګېري، د خپل ملت په خلاف د پرديو په غوبنتنه عسکري قوت استعمالوي، بمونه پري اوروسي، زندانونه تري ډکوي او د خپل کور او کلې پرېښدلو ته یې مجبور وي.

پولیس هم د مجرمینو، مفسدینو، ملي غدارانو او د فحشا د خوروونکو ترڅنګ درېږي او امنیت یې تأمینوي. خو په مقابل کې د تولني صالح خلک، علماء، مجاهدين، ملي مخور اسلامي شخصیتونه تړي، وژني یې او یا یې د زندان تیاروته ورغورخوی.

همدغه څواکونه د ولسي او زور په مت خلک اسلام ته له راګرڅېدلو څخه ايساروي. مسلمان داعیان، د اسلام مدافعين او مجاهدين نیسي او پر محاربو کفري هېوادنو یې د خو پیسو په مقابل کې خرخوي، او دا هر خه ټکه کوي چې دوئ د بل چا په لاس، د بل چا په فکر او نصاب او د بل چا د اهدافولپاره روزل شوي دي.

ډېر څلې ولیدل شول چې د پرديو د یرغل په وخت کې د مسلمانو هېوادونو پوهيان د دفاع او مقاومت پر ځای د یرغلګرو ترڅنګ درېدلې او د هغوي تر قوماندې لاندې د خپل ملت په خلاف جنگیدلي دي او داستumar د پاتې کيدو او دوام لپاره یې د غلامي په حالت کې هم قرباني ورکړې ده، چې بنه مثال یې په افغانستان کې د روسانو ترڅنګ د افغاني پوچ درېدل ټه او دا دی اوس یې بیا وینو چې د هماګه پوچ او ملېشو پاتې شونې د امریکایي پوهونو ترڅنګ د خپل ملت په خلاف په جګړه اخته دي.

پداسي حال کې چې د مسلمانو هېوادونو د پوهونو او امنیتی اړګانونو دغه حال وي، نو طبیعي به وي چې د مسلمانو ملتونو با احساسه غیرتی، په دین او آزدی مین څوانان د یو مثبت بدلون په نیت د دغه ډول پوهونو او امنیتی اړګانونو په خلاف په وسلواله مبارزه لاس پوري کوي که څه هم چې ډېره به ورته درنه تمامېږي. هغوي د تبدیلی لپاره بنایي بله لار ونه لري، ټکه چې سیکولر (بې دینه) پوهونه، پردي پالونکي جنرالان او د پرديو لخوا جوړ شوي حکومتونه او حاکمان یې د

فکري پوهنه

پردي معیارونه

عقل او منطق خبری ته نه غور بدی، او نه یې د خپلو استعماري
بادارانو لخوا د اورېدلو اجازه لري.

اعلامي ډګر:

اعلام په تولنه کې د عمومي پوهاوي او اجتماعي لارښونې مسؤوليت
په غاره لري. پدي معنى چې اعلام باید د تولني د تولو طبقاتو او وکرو
د فکري ارتقا لپاره کار وکري، خلک له حالتو خخه باخبره وساتي، د
دينې، ملي، اجتماعي او فرهنگي ارزښتونو د پالني او له هغو خخه د
دفاع په لار کې افراد او تولنيز بنستونه او اداري خپلو مسؤوليتونو ته
متوجه کري، د حکامو او چارواکو د کرو ورو مشته خارنه وکري،
فکري او ادبی ابتکارونو ته د تولني با استعداده وکري وهخوي، او هم
د تولني د ترفیهي ذوق د پوره کولو لپاره داسي ادبی مواد رامنځته
کړي چې د تولني په افرادو کې عواطف او احساسات د خير او لورو
انسانی اهدافو په لور څياند کړي، او د هر ډول شر، ظلم او ابتدال
خخه د خلکو په زړونو کى کرکه د تل لپاره ژوندي، وساتي.
په دي وخت کې اعلام د خپل تاريخ تر تولو پرمختللي مرحلې ته
رسپدلۍ چې عموماً په درې صنفونو ويشنل کېږي:

الف: چاپي اعلام:

چاپي اعلام لکه کتابونه، مجلې، اخبارونه او داسي نور چې په پراخه
پيمانه، رنګين شکل او عصري ډيزاين چاپېږي او تقریباً د تولني تولو
لوستو خلکو ته رسپږي.

خو دا چې نالوستي خلک مطبوعات نشي لوستلي نو د هغويه لپاره بيا
صوتي د اورېدلو او تصویري د (لیدلو) اعلام رامنځته شوي.

ب: صوتي اعلام:

صوتي اعلام لكه راديو، فيتي او دي ته ورته نورسائل برقي چي په اسانۍ سره د هر چا او هري کورني غور ته په هر خاي کې خپل پيغام په آسانه ور رسوی او په هغوي تأثير کوي. پدې لړ کې راډيو تر ټولو هغه مهمه وسیله ده چې خپل پيغام د سمې، غرونو، دښتو، ځنګلونو، وچې او سمندر هرڅای ته رسوی.

ج: تصويري د (لیدلو) اعلام:

تصويري اعلام لكه تلویزون، سینما، کمپیوټر، ویډیوفون، سټیلايت، تیاتر، فېسبوک او نور چې په ډېره مؤثره توګه او عالي کيفيت هره صحنه په ژوندي ډول د خلکو مخې ته بدې او لیدونکي مستقیماً تر تأثير لاندې راولي.

هر خومره چې د اعلام ډولونه ډېربې او کيفيت يې پر مختلفی کېږي نو په هماغه اندازه يې د تأثير او نفوذ ساحه هم پراخېري.

اوس په نړيواله سطحه د هر ډول اعلام واګي او کنترول د بین المللی صهیونیزم او استعماری دولتونو په لاس کې دي. او په سیمه یېزه سطحه يې تقریباً تول اسلامي دولتونه او د هغوي اعلام هم تر تأثير لاندې راوستلى دی. د نړیوال صهیونیزم په تریولو خطرناک کتاب (يهودي پروتو کولونه) کې چې د تولې نړۍ د کنترولو لپاره د صهیونی کاريوهانو د نظریاتو او پلانونو مجموعه ده راغلي چې:

(په نړۍ کې تول اعلام زمونږ په منګولو کې دی. که یوه نيمه جريده چېږي آزده هم پاتې وي نو هغه دومره د اهمیت او تأثير وړ نه ده. هغه به هم په یو نه یو ډول د خپلوا هدافو لپاره وکاروو). همدا راز په بل څای کې ليکي: ((د دنيا تول نشراتي اړګانونه او د فکر د خپرولو تولې ادارې باید زمونږ په کنترول کې وي. که چېږي کومه اداره زمونږ

مخالفت وکړي د هغې د بندولو لپاره به له قانوني لزو چارو کار اخلو). همدا ډول ليکي: (په دنيا کې به ډېري مجلې او اخبارونه داسي وي چې په ظاهره به بېلابيل افکار او نظریات خپروي، خو د پردي تر شا به ټول زمونږد اهدافولپاره کار کوي^(۱)).

که په اسلامي هېوادونو کېد اعلام د ټولو ډولونو عملی او واقعي حالت ته وګورو نو وينو چې په اسلامي نړۍ کې د اسلام او مسلمانانو په خای غرب او د غرب سياسي، فکري، اجتماعي، اقتصادي او ستراتېجيکو اهدافو لپاره په کار اچول شوي دي. پدي معنی چې مسلمان هېوادونه تلویزونونه لري خود دې پرځای چې خلکوته اسلامي او ملي ارزښتونه ورمعRFي کري، شپه او ورڅه د غربی ډوله ژوند د تېرولو تلقين ورکوي. هغه ډول صحني او پروګرامونه خپروي چې مسلمان ليدونکي له اسلامي ارزښتونو او خپل ملي او تاریخي اصالت خخه پردي کوي، او د جنس، هوس، مود، فيشن او غربی ټولنو په تقليد يې اخته کوي. ټوانان او پيغله د ټولنې د اصولو او ضوابطو په خلاف د آزدي په نوم بغاوت ته وربولي.

همدا ډول اسلامي هېوادونه راډيوګانې لري خو خپروني يې د تلویزوني خپرونو په خېر د ژوند په هر اړخ کې د پرديو مطالب او محتوى خپروي. که چبرې يې یونیم پروګرام د اسلام په اړه هم وي نو هغه هم نيمګړې سطحي او صوفيانه غوندي يو شى وي چې د اسلام د حاکميت، اسلامي نظام او صحیحې عقیدې لپاره ورکې هېڅ نه وي. بلکې تر دې ورهاخوا ډېر خلې د دغه ډول تشن په نامه اسلامي

(۱) د دنيا د معاصرو دينونو او مذهبونو مختصره انسايکلونېديا، دصهيونيزم بحث ج ۱ ص ۲۶ - ۵۲۵

پروگرامونو په واسطه اسلامي مفاهيم تحريفوي او يا هم هغه خه د اسلام په نامه معرفي کوي چې هغه اصلأً اسلام نه وي.

د راهيogانو او تلوپزونو نو تر خنگ د چاپي اعلام وسائل لکه اخبارونه، مجلې، نشرۍ، ناولونه او داسي نور هم تقریباً پنځه نوي فيصده د داسي تولنو او ليکوالتو لخوا خپربې چې د غرب په افکارو او نظریاتو روزل شوي او سیکولریزم (بې دیني) بې د عقیدې په حيث خپل کړي وي. دغه ډله خلک د سیکولریزم د اصولو پر اساس په دولت او اجتماعي ژوند کې د دین او شريعه لپاره په هېڅ نقش قانع نه دي. خو په عین وخت کې بیا د غربې دیموکراسۍ او غربې ډوله آزاديو او حقوقو لپاره تر شريعه او دین هم په ډېر قداست قائل دي، او خپل فکرونه او قلمونه بې شپه او ورځ د دی لپاره مسخر کړي دي چې خنګه دغه وارد شوي مفاهيم او ارزښتونه د مسلمانانو په ڏهنوونو ور وټپي.

پدې لاره کې دغه ډول خلکو ته غربې نړۍ په ټولو اسلامي مقدساتو او شرعې ارزښتونو د بریدکولو لپاره یوه خطوناکه وسله په لاس ورکړې چې د (بيان د آزادۍ)، نظریه ده، هغه چې د غرب په نظریاتو او نصاب تربیه شوي فرهنگیان ورڅه د اسلامي مقدساتو په ضد کار اخلي. او کله هم چې د دوئ د فکري جنایاتو په خلاف په خلکو کې کړکه او نفرت راوپارېږي نو بیا غربې نړۍ او په اسلامي هېوادونو کې د هغوي حاکم نظامونه دغه مجرميښو ته د بيان د آزادۍ په دليل برائت ورکړي هم دفاع ورڅه کوي.

د اعلام په ډګر کې نه یوازي دا چې په اسلامي نړۍ کې دنه فساد حاکم دي، بلکې له خارج خخه هم هرڅه ورځ په زرګونو ساعته راهيويي او تلویزونې خپروني مسلمان هېوادونه تر خپل پونښن لټدي راولي د اسلامي امت د بچيانو فکري مسیر وربدلوي.

انټرنیت، فېسبوک او نوري کیبل لا نور هم د اسلامي هبوادونو په فکري او اخلاقي فضا باندي د غرب تسلط ور آسانه او هر اړخیز کړ. په اسلامي نړۍ کې نه یوازي دا چې د مسلماناونو اعلامي سنگرونه خالي دي، بلکې د هغه د ډکولو لپاره مؤثر کوبنښونه هم نه تر سره کېږي، چې دا بیا د اسلامي حرکتونو او نهضتونو یوه بله غمیزه ده. د مېدیا او مطبوعاتو په ډګر کې مسلمان امت ځکه له بدې ورځې سره مخ دي چې پدې ډګر کې هم مسلماناونو پردي معیارونه خپل کړي دي.

د ټولنیز ژوند او فرهنگ ډګر:

هر قوم او ملت په نړۍ کې یو ځانګړي فرهنگ او د ټولنیز ژوند یوه ځانګړي بنه لري چې هغه یې د اجتماعي پېژندګلوي مظہر وي. په خاص ډول هغه ملتونه چې په کوم دین عقیده لري هغوي تل هڅه کوي چې ملي تشخص یې مستقل وي په بل قوم او ملت کې مدغم نشي. که دیوہ ملت وګړي خپل ملي لباس، خپل فرهنگ د پېژندګلوي خپل نور مشخصات له لاسه ورکړي، هغوي که هر خومره هونسيار، باسواده، او په مادي لحاظ پرمختګ وکړي، نو بیا هم یو مستقل ملت نه بلل کېږي.

مسلماناون هم د نړۍ د نورو ملتونو په منځ کې په خپل ځانګړي فرهنگ او د اجتماعي ژوند په ځانګړي بنه پېژندل کېږي، او د دغې ځانګړي بنه په وسیله له کافرو قومونو سره خپل توپیر ثابتوي. که دغه توپیر له منځه ولار شي، بیا نو د دوئ او د کفارو تر منځ په ظاهري بنه کې فرق نه پاتې کېږي.

د هر قوم فرهنگ، ژوندبنه، لباس، عادتونه، رواجونه، جشنونه او د لمانڅلواخاصلې ورځې د هغه قوم په دین، اعتقاداتو، اخلاقو، تاریخي اصالت، طبیعی او جغرافیوی موقعیت پوری اړه لري، چې د هغه

پربنودل په حقیقت کې له خپل ځان او خپل قوم خخه د پردي کېدلو په معنی دي.

له کومي ورځي چې د اسلامي نړۍ هېوادونه د غرب تراستعمار لاندې راغلي دي، له هماشي ورځي غربيانو کوبنښونه پیل کړي چې مسلمانان په اجتماعي او فرهنگي لحاظ هم په خپل ځان پسې روان کړي. له دې کار خخه د غربی استعماری هېوادونو درې مهم هدفونه دې چې په لاندې ډول يې یادوو:

الف: د مسلمانانو فرهنګ چې یو اسلامي فرهنګ دي او په هرڅه کې يې د سموالي او ناسموالي معيار اسلامي شريعت دي، غربيان غواوري مسلمانان له خپل دي فرهنګ او د ټولنيز ژوند له بنې خخه پردي کړي، د همدي لپاره د مسلمانانو د فرهنګ او ټولني هرڅه بېرته پاتې، ارتجاعي او د زمانې له موډه لوبدلي ګنبي، او پرڅای يې مسلمانان د غربی فرهنګ، عادتونو، رواجونو، لباس او ژونددود خپلولو ته تشويقوي، چې پدې کار سره د مسلمانانو او اسلام تر منځ بیلتون ایجادوي، چې همدا د غرب یو اساسی هدف دي.

ب: کله چې د مسلمانانو او غربيانو اجتماعي او ګلتوري ژوند یو ډول شي او غربيان د ټولني او ګلتور په ډګر کې د مسلمانانو لپاره د مادول او نمونې په حیث معرفي شي، نو طبیعی ده چې په هغه وخت کې به د مسلمانانو له زرونو د غرب د مسيحي، یهودي او سیکولری ټولني په اړه کړکه او نفرت په خپله ووئي. او هغوي به ورته دبمنان نه، بلکې دوستان او د تمدن استاذان بنکاري چې باید پیروي يې وشي، نه دا چې دبمني ورسه وشي. دا پداسي حال کې چې الله تعالیٰ هغوي مسلمانانو ته د دبمنانو په حیث معرفي کړي دي، او دا يې ورته فرمایلي چې یهود او نصارى په دوستي مه نيسۍ، الله ﷺ فرمایي:

﴿ يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَنْجِدُوا أَلَيْهِودَ وَالْمُصْرِنَةَ أَوْلَيَاءَ بَعْضٍ بَعْضٌ ﴾

﴿ وَمَنْ يَتَوَهَّمْ مِنْكُمْ فَإِنَّهُ مِنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴾

المائدة: ٥١

ترجمه: (ای مؤمنانو! یهود او نصارى په دوستي مه نيسی؟ د دوئ خینې یې د خینې نورو دوستان دي، که له تاسو خخه خوک دوئ په دوستي و نيسی نو دي هم له هغوي خخه دي، الله ظالم قوم ته هدایت نه کوي).

غرييان غواري د فرهنگ، ټولنيزو عادتونو او رواجونو له لاري مسلمانان په ځان پسي روان کري، له همدي امله غريبي مېډيا مسلمان امت د غريبي فرهنگ او غريبي ټولني د ورخو او مناسبتونو لماخلو ته هخوي، بلکې غرييانو خپلي ورڅي، عادتونه مناسبات د ملل متحد، یونيسکو او نورو غريبي نړيوالو ادارو له لاري نړيوالي ورڅي ګرځولي دي چې باید د نړۍ ټول ملتونه ورته احترام ولري او ويې لمانځي. له همدي امله غرب او په سر کي یې امريكا خپل فرهنگ ته د نړيوال فرهنگ او خپل نظام ته د نړيوال نظام نوم ورکوي.

د تأسف ئاي دي چې مسلمانانو د فرهنگ او ټولنيز دود او دستور په ډګر کې هم پردي معيارونه خپل کړي دي چې دا د اسلامي امت د ذلت یو بل عامل دي.

ج: غريبي هبوا دونه غواري چې په اسلامي نړۍ کې د غريبي ګلتور، مود، فيشن او عادتونو په خپرولو په مسلمانانو کې هم د غرييانو د ژوند ضرورتونه ايجاد کړي او بیا د دغو (واردادي) او (مصنوعي) ضرورتونو د پوره کولو لپاره د غرب صنعت او فابريکو ته انکشاف ورکړي، چې پدې ترتیب اسلامي هبوا دونه د ځان لپاره په یو لوی مصرفی او استهلاکي مارکيت تبدیل کړي.

په پاى کې دې نتيجې ته رسپرو چې ترخو مسلمانان د ژوند په ټولو اړخونو کې بېرته خپلو معیارونو ته راګرځبدلي نه وي او د غرب له ړانده تقليد خخه يې ځانونه ڙغورلي نه وي، تر هغه پوري به مسلمانان دښې ورځې مخ ونه ويني. ځکه چې الله تعاليٰ ﷺ د هېڅ قوم په حالت کې مثبت بدلون تر هغه نه راولي چې ترخو هغه قوم په خپلو کړو وړو، عقايدو، نظریاتو، فرهنگ، عاداتو او رواجونو کې مثبت بدلون نه وي راوستلی.

پیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

د ډيموکراسۍ په بهانه د ولسونو تسيخړول

پر افغانستان د امریکا تر یرغل وروسته چې د دغه یرغل په سیاسی او فکري کلتور کې کومو اصطلاحاتو زیات رواج موندلی یوه هم په هغو کې (ډيموکراسۍ) ده. ځکه چې د غرب مېډیا، په افغانستان کې په فعالیت بوخت د غرب سیاسی او اجتماعي مؤسسات، د یرغلګرو په لاس جوړ شوي حکومت، او د دغه حکومت ټول مؤسسات او فکري شخصیتونه تر هرڅه زیات د ډيموکراسۍ د خپرولو او نافذولو لپاره کار کوي.

خو دا چې عام افغانان د (ډيموکراسۍ)، په اصلی مفهوم او فلسفه باندې چا نبهندې پوه کړي، بلکې د غربی ډيموکراسۍ د اصلی مفاهيمو د معرفي پر ځای یې د خلکو د تېر ایستلو لپاره هغه په نورو کلماتو او اصطلاحاتو لکه ولسواكۍ، آزادۍ، عدالت، مساوات، بشري حقوقو، مدنۍ ټولنې، قانونيت، ترقى، زغم او نورو نومونو تعبير کړي ده. نو ځکه خو یې یوه برخه عام افغانان هم په اورېدلو او منلو کې خه حرج نه احساسوي. بلکې د هغې د خپراوی او تطبیق لپاره کار کول هم ورته خه د کفر او عیب خبره نه بشکاري.

د ډيموکراسۍ د اصلی مفاهيمو دوضاحت او صراحت د نشتوالي ترڅنګ چې یو بل عامل هم د ډيموکراسۍ په وړاندې د عامو مسلمانانو د نفرت او حساسیت د کمولو په کارکې مهم نقش لرلی هغه د ډيموکراسۍ په صف کې د هغو ملايانو، شبخانو، پیرانو، حضرتانو او جهادي محرفينو شتون دی چې خپل دین، ايمان، غيرت، جهاد او استقلال یې د خو ډالرو او خوکيو په مقابل کې پر امريکايانو خرڅ کړي، خو لا تر او سه یې خپله بنه بدله کړي نه ده. ځکه چې امريکايانو دوئ د همدي لپاره استخدام کړي ترڅو د دوئ په مذهبې

فکري پوهنه

ډيموکراسۍ کفر ده، که اسلام؟

بني او روحاني وجاheet د ډيموکراسۍ کفری حقیقت له خلکو پت وساتي.

پرون هم کمونستانو افغانانو ته (کمونيزم) د اجتماعي عدالت، انساني مساوات، ترقى او کارگري حرکت په نوم معرفي کړي ټه. هغوي هم په کمونيزم کې (الحاد) او له (دين خخه انکار) د همدغو مفاهيمو او اصطلاحاتو تر شاه له عامو خلکو پت ساتلي ټه.

که پرون د کمونيزم تر حاکميت د مخه د دين علماؤ او د اسلامي فکر خاوندانو خلکو ته د کمونيزم اصلی مفاهيم په پراخه پیمانه او په مؤثر ډول معرفي کړي واي تو په لس ګونو زره څوانان او عام افغانان به یې تر بېرغ لاندې نه درېدل، او نه به د خپلو پلرونو، ورونو مجاهدينو په خلاف د کمونيزم په ګټه جنګکدل.

دا چې نن امریکایان او ورسره ملګري یې په ټوله اسلامي نړۍ په زور د ډيموکراسۍ ورتپل غواړي او پدې لار کې په زرګونو مليارده ډالر مصرفوي، په زرګونو موسسې، په لکونو پوځيان او په لسګونو تپل شوي حکومتونه یې پدې مقصد په کار اچولي چې په اسلامي هپوادونو کې (ډيموکراسۍ) خوره کړي، او د همدغې (ډيموکراسۍ) د حاکمولو لپاره یې په عراق کې تر اوولکو زيات، په افغانستان کې یې تر یولک زيات، او په صومالیا کې یې په لسګونو زره خلک ووژل او لا اوس هم د دي لپاره د مسلمانانو وزنه روانيه ده چې باید په هپوادونو کې یې (ډيموکراسۍ) حاکمه شي، او د مخنيوي عناصر او عوامل یې له مخي ليږي شي.

د اسلام او مسلمانو په خلاف د ډيموکراسۍ او ډيموکراتانو دغه لوی جنایات باید مونږ، افغانان دېته وهخوي چې (ډيموکراسۍ) په ژوره توګه مطالعه کړو، په فلسفه یې ځان پوه کړو، او دا ځانته معلومه کړو چې ډيموکراسۍ کفر دی، او که اسلام؟ او د مسلمانانو په حيث د هغې اړه

فکري پوهنه

ديموکراسۍ کفر ده، که اسلام؟

خه موقف خپلول پکار دي؟ او دا ئىكە چې امریکایان به لدې خاورىي ئې، خو ډيموکراتان او د ډيموکراسۍ افکار به دلته د خپل ئخای ناستي په حیث پرئاپي پرېبدي، او بیا به همدغه محلې ډيموکراتان د اسلام د حاكميٽ د مخنيوي لپاره په بېلاپلبلو ډولونو خپلو هڅو ته دواام ورکوي. همدغه وجه چې امریکایان په مجاهدينو کې د داسې جهت په جورلو بوخت دي چې (منځلاري) وي، له ډيموکراتانو سره یوځاپي په یوه مشترک نظام کې ګوزاره وکړي، او هغويٽه د یوځه واک د ورسپارلو د یوې معاملې په ترڅ کې د هغۇ مخلصو مجاهدينو پر منځ د حاكميٽ د روازه بنده کړي چې په افغانستان کې د خالص اسلامي حکومت د قیام لپاره کار کوي.

پدې بحث کې مونږ کوبنښ کړي چې د (ډيموکراسۍ) په اړه خبره په لاندې دوو نقطو کې محدوده وڅېرو او هغه داسې چې:

اول: ډيموکراسۍ خه شی ده؟

دوهم: ډيموکراسۍ ولې کفر ده؟

پر هره نظریه او عقیده باندې تر حکم کولو د مخه دا خبره ډېره ضروري وي چې هغه نظریه دې په هر اړخیز ډول وېژنډل شي، او ټولې تاریخي، فلسفې، واقعي او عملی خواوې دې یې راووسپړلې شي، ترڅو د پورهوضاحت په نتیجه کې او د قوي دلایلو په رينا کې حکم ورباندې وکړاي شي.

په اصولي لحاظ دا خبره هم ضروري ده چې د خپرلو او حکم لپاره باید هره نظریه په خپل اصلې شکل کې وڅېرل شي. د مثال په ډول که خوک پر اسلام بحث کول غواړي نو باید پر هغه اسلام یې وکړي چې د الله ﷺ له لوري پر محمد ﷺ په مکه او مدینه کې نازل شوي، او د قرآن کريم، احاديثو او د هغې زمانې د مسلمانانو (سلف صالحینو) د فهم په شکل کې محفوظ دی. نه پر هغه اسلام چې د کومې منحرفي ډلي د انګېرنو

ډيموکراسۍ کفر ده، که اسلام؟

او برداشتونو په نتیجه کې منځته راغلی وي، او یا د غرب کوم تحقیقاتي یا تبلیغاتي ادارې تدوین کړي وي.

همدا ډول که د (ډيموکراسۍ) په اړه بحث کېږي نو باید هغه ډيموکراسۍ تر بحث لاندې ونیوله شي چې غرب په خپله رامنځته کړي، هلته یې تطبیق کړي او د هغې لپاره یې اصول وضع کړي دي. نه هغه ډيموکراسۍ چې غرب پلواو اسلام ته منسوبو مفکرینو له اسلام سره د (پیوند کاري)، په نتیجه کې رامنځته کړي ده.

که داسي نشي نو بیا هر شی په خپل اصلی حقیقت کې نه بنکاره کېږي، او د حکم او محکوم تر منځ به اختلاف موجود وي.

د ډي لپاره چې دا بحث مو په یوه وا ضح او مرتب ډول لوستونکو ته وړاندې کړي وي نو پر دوؤ برخو یې ویشو، چې لوړې برخه یې په مختصر ډول د (ډيموکراسۍ) معروفې ده، او دوهمه برخه یې په یو خه تفصیل د اسلام له نظره د (ډيموکراسۍ) مناقشه او د هغې د تکفیر دلایل دي:

لومړۍ برخه- د ډيموکراسۍ معرفې

د ډيموکراسۍ تعریف:

د لغت په لحاظ د ډيموکراسۍ، اشتقاد له دوو پخوانیو یونانی لفظونو خنځه شوی چې یو یې (ډيموس) Demos د (ولس) په معنی، او بل یې (کراتوس) Cratos د (واک) او (حکم) په معنی ده، چې د دواړو ترکیبې معنی (ولسوکې) یا د (ولس حاکمیت) دي.

او په اصطلاحې ډول بیا غربیانو (ډيموکراسۍ) داسي تعریف کړي ده: Government of the People by the People For the People د خلکو حکومت، د خلکو په لاس، د خلکو لپاره.

فکري پوهنه

ډيموکراسۍ کفر ده، که اسلام؟

حکومت یا حاکمیت دوه برخې لري چې یوه یې د قوانینو او نظام برخه ده، او بله یې تنفيذی یا اجرایی برخه ده. یعنی په ډيموکراسۍ کې به د ژوند د هر اړخ او د هرې مسأله د حل لپاره قوانین هم د خلکو لخوا وضع کېږي، حاکم به هم د خلکو لخوا ټاکل کېږي، او فيصله به هم د خلکو لخوا کېږي. (دین) (وحې) یا (آسماني رسالت) ته په ډيموکراسۍ کې هېڅ ئای نشته.

د پورتنيو لغوي او اصطلاحي تعریفونو له حاصل خخه د ډيموکراسۍ جامع تعريف په لاتدي شکل په لاس راخي او هغه داسي چې:

(ډيموکراسۍ د ژوند لپاره له داسي یوه سیاسي، اجتماعي او فکري په دين نه ولار نظام خخه عبارت ده چې حاکمیت، تشريع او فيصله ورکې د خلکو لخوا، د خلکو په لاس او د خلکو لپاره، د اکثریت په شکل کې له هر ديني قيد او بند خخه پرته ترسره کېږي).

د ډيموکراسۍ فکري بنسټ

معاصره ډيموکراسۍ په غرب کې زېږيدلې ده. د غرب په هکله خو دا خبره یو حقیقت دی چې غربیانو تر اوسه پوري هېڅ الهی دین په سالمه بنې کې ندی لیدلې. ټکه چې (يهودیت) یوازې د (بني اسرائیل) دین و، او هغوي نه غوبنټل چې نور خلک خپل دین ته دعوت کړي. او (مسيحيت) هم هغه وخت غرب ته ورسپد چې د متعصب یهودي (شاول) چې وروسته یې خپل نوم (پاول) ته اړولی وو او د مسيحيت د منلو دعوي یې کړي وه په لاس تحریف شوي و، او د (توحید) ئای ورکې (تثلیث) نیولی و.

تحریف شوي (مسيحيت) له رب سره د انسان د رابطی لپاره یو خه لارښوونې درلودې، خو د انسانانو ترمنځ یې د تعامل لپاره (شريعت) او (قوانین) نه درلودل.

فکري پوهنه

دیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

په غرب کې خلکو د ژوند سیاسی، اجتماعی او اقتصادي چارې د پخوانیو (روماني) او (یونانی) قوانینو او عرفونو مطابق عیارې کړې وې، چې دې کار له ډېر پخوا راهیسې د غربی ټولنې په ذهن کې دا قناعت ایجاد کړي ټه چې دین د ژوند په چارو کې دخل او غرض نه لري.

د ژوند او ټولنې په چارو کې د مسيحي دین د قوانینو د نشتوالي دغه تشه بادشاھانو، ملکانو او سرمایه دارانو له خپل لوري د قوانینو په وضع کولو دکه کړې وه. هغوي داسي قوانین وضع کړې ول چې د غربی ټولنې اکثریت یې د یو خو بادشاھانو او فيوډالانو په خدمت کې په بېلاپبلو نومونو او شکلونو مسخر کړي ټه.

بادشاھانو به پر خلکو خپل حاکمیت د الله تعالیٰ له طرفه خپل حق ګانه، نه دا چې د ملت له طرفه د کوم تړون یا بیعت په نتیجه کې امانت ورسپارل شوي وي.

کلیسا هم که له یوی خوا د ژوند د چارو د تنظیمولو لپاره قانون او شریعت نه درلود، نو له بل لوري یې علم، دین، تفکر او عقل هم په خپل احتکار کې راوستلى ټه.

فکري استبداد داسي مرحلې ته رسیدلې وو چې هر چا به چې کومه داسي نظریه وړاندې کړه چې د کلیسا به خوبنې نه وه نو فوراً به هغه شخص کافر او د الله له رحمته محروم ګنل کېده، او له دین خخه به د بغاوت په جرم محاکومېده.

د کلیسا له لوري د دین تحریف شوي او نا معقول تصور او د بادشاھانو جابرانه نظام په اروپا کې خلک له دین، رسالت او ملوکیت خخه متغیر کړل، او د اروپا د نوی عصر (دنویز د عصر) د مفکرینو پر مخ یې د الحاد (له دین خخه د انکار) دروازه ورخلاصه کړه. هغوي هم

فکری پوهنه

دیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

د (دین) پرخای په مطلق ډول د خلکو اراده د قوانینو مصدر و گرځوله، او د حق او ناحق د پېژندلو معیار یې د (وحی) پرخای (عقل) و ګانه. د دین په اړه اروپايان پر دوؤ ډلو ووپشل شول، چې یوې ډلي له دین، رسالت او روحانیت خخه سراسر انکار وکړ، چې دا نظریه بیا وروسته په کمونیزم کې راڅرګنده شو، او بلې ډلي په دین باندې یوازې د افرادو په (شخصی ضمیر) کې اعتراض وکړ او بس. پدې معنی چې دین د فرد او الله ﷺ تر منځ رابطه ده، خود ژوند له چارو سره یې هېڅ کار نشه، او انسان د خپل ژوند لپاره د قوانینو په جورولو کي مطلقه آزادی لري چې دغه نظریه بیا د (سیکولریزم) یا له دین خخه د (ژوند) او (دولت) د بېلتون په نامه و پېژندل شو، چې همدغه نظریه د دیموکراسی لپاره فکری بنست تشکیلوي.

د معاصرې دیموکراسی مشهورو فیلسوفانو هر یو (توماس هوبن)، (جان لاک) او (جان جاک روسو) د دیموکراسی لپاره دغه نظریه د (توولنیز ترون) د فلسفې په شکل کې وړاندې کړ چې خلاصه یې په لاندې ډول ده:

دغه فیلسوفان وايې چې: (انسانان په پخوا زمانه کې همداسې په فطری ژوند کې او سبدل. ژوند یې نامنظم، قانون او دولت یې نه درلود چې د دوئ چارې منظم کړې واي، وروسته بیاخلکو قانون او حکومت ته ضرورت احساس کړ، او د نظام او قانون د جورولو لپاره سره راتول شول، او افرادو د توولنې په ګټه له خپلو یو خه شخصی حقوقو خخه په تېرپدلو په خپل منځ کې یو (توولنیز ترون) Social Contac رامنځته کړ، چې وروسته یې بیا د حکومت او قانون شکل غوره کړ، چې په دې اساس د قانون او حکومت تصور د خلکو له ارادې خخه رامنځته شو. پورتنې نظریه له الله ﷺ او د هغه له رسولو او الهی اديانو خخه په انکار ولاره ده. پدې معنی چې – نعوذ بالله - نه الله ﷺ شته، نه یې خلک

فکري پوهنه دیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

پیداکړي، او نه يې نظام، قوانين او رسولان ورته رالېړلي دي. او يا دا چې الله ﷺ د خلکو خالق دي، خو له پیداکولو پرته يې نور هېڅ ندي کړي. نه يې رسولان رالېړلي، نه يې اديان نازل کړي، او نه يې انسانانو ته د ژوند د چارو تنظيمول وربنودلي دي. ځکه چې که چېږي دا هرڅه شوي واي نو بیا به د دیموکراسۍ د فیلسوفانو د Social Contac خیالي (ټولنیز ترون) ته خه ضرورت و؟

د دیموکراسۍ اصول

غربی دیموکراسۍ پر دوو بنستیزو اصولو ولاړه ده چې د هغو دواړو او یا یوه د نشتوالي په صورت کې یو نظام یا یوه ټولنې دیموکراتیکه نشي بلل کېدای، او هغه اصلونه دا دي:

- ۱ - د سیادت (حاکمیت) اصل.
- ۲ - د حقوقو او آزادیو اصل.

پورتني دواړه اصول هر یو خپل خصوصیات او مشخصات لري چې په لنډ ډول يې په لندې کربنو کې یادونه کوو:

اول - د سیادت (اعلى حاکمیت) اصل

د سیادت تعریف:

(سیادت یا (اعلى حاکمیت) هغه مطلقه اعلى سلطه ده چې یوازي هغې ته پر اشیاو او افعالو د حکم د صادرولو حق حاصل وي). یو بل تعریف وايې: (سیادت د (امر او (نهې) هغه مطلقه عليا سلطه ده چې نه د هغې په څنګ کې ورسه مساوی او نه هم تر هغې پورته بله سلطه شته).

د سیادت (اعلى حاکمیت) اصل په دیموکراسۍ کې پر لندې دوو شقونو ولاړ دی.

فکري پوهنه

دیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

الف: د تقنین یا (تشريع) شق، او هغه پدې معنی دی چې د کوم قانون یا شريعت پر اساس به د خلکو ترمنځ فيصله کېږي؟
ب: د تنفيذ شق، او هغه پدې معنی دی چې د قوانینو نافذونکی (حاکم) به خوک وي؟ او خنګه به حاکمیت ته رسپری؟
په دیموکراسی کې د تقنین (تشريع) د شق خصوصیتونه په لاندې ډول دی:

- ۱- سیادت (اعلیٰ حاکمیت) به په مطلق ډول د (ولس) وي. یعنې هغه حاکمیت به چې تر هغه پورته بل هېڅ حاکمیت وجود ونه لري د ولس حق وي، نه د الله حق.
- ۲- د ولس اراده مقدسه ده. یعنې هېڅ اراده د ولس اراده نشي ردولی، او نه ورباندي اعتراض کولی شي. هر خه چې ولس غواړي هماګه حق دی.
- ۳- د ولس د (اکثریت رأیه) د حق د پېژندلو ربتيینی معیار دی، پدې معنی چې ټول ولس به کیدی شي چې پر یوه خبره متفق نه وي، خو که اکثریت پر یوه خبره اتفاق وکړي، نو د اکثریت دغه اتفاق د حق میعار دی.

- ۴- عقل د قوانینو د جوړولو یواخینې مصدر دی. یعنې د قوانینو په جوړولو او د احکامو په صادرولو کې (وحیه) هېڅ نقش نه لري. هرڅه ته چې عقل بنه وايې هغه حق او هر خه چې عقل یې بد وکنې هغه باطل دی.

- ۵- دا چې ټول ولس په یوه وخت کې حاکم کېډای نشي، نو ولس باید یو شمېر خلک د حاکمیت او قانون جوړونې لپاره د انتخاباتو له لارې حکومت او پارلمان ته معرفی کړي چې د ولس په وکالت قوانین جوړ کړي او حکومت وچلوې، چې پدې ډول عمومي انتخابات د حکومت د

فکري پوهنه

ډيموکراسۍ کفر ده، که اسلام؟

چلونکو او د قانون د جورونکو د تاکني لپاره د حاکمیت دوهم يعني د (تنفيذ) شق تشکيلوي.

په ډيموکراسۍ کې د تنفيذی قوي (حکومت)

خصوصيات

۱- حکومت به د خلکو د اکثریت لخوا د عامو انتخاباتو له لاري منځته رائي.

۲- انتخابات به د داسې قانون په اساس تر سره کېږي چې (دين) ورکې هېڅ نقش نه لري.

۳- په انتخاباتو کې به د هپواد ټول خلک یو ډول سیاسي حقوق لري. يعني هر خوک چې د هر دين او مذهب منونکي وي ټول سره یو ډول سیاسي حقوق لري. دين د هغوي تر منځ د تفاضل (برتری) عامل نشي ګرځدی. د مسلمان او کافر، بسجې یا نر معیار په انتخاباتو کې ځای نه لري. ټول د (رأي) ورکولو او (کانديدېدلو) مساوی حق لري.

په انتخاباتو کې عقل، علم، تجربه، تقوی او صالحیت هېڅ آرزښت نه لري، يعني د یوه بې سواده او یوه عالم رأي سره مساوی ګنله کېږي. همدا ډول د یوه ډېر زيرک او هوبنيار انسان او د یوه نهايت غبي او احمق انسان د رأي تو منځ هېڅ فرق نشه.

همدارنګه د یو تجربه لرونکي پاخه ملي او سیاسي شخص د رأي او د هغه چا د رأي تر منځ چې په هېڅ نه پوهېږي او یوازې یو انسان دی هېڅ توپیر نشه. په انتخاباتو کې یو صالح، متقي، با عفته او محسن انسان له یوه رشوت خور، زاني، قاتل، لوطې، غله او حرامکار انسان سره بالکل یو ډول مساوی سیاسي حق لري.

فکري پوهنه

ڏيموکراسىي کفر ده، که اسلام؟

د انتخاباتو لپاره باید کاندیدان بنه ڏپر لگښتونه وکوي، په میاشتو او کلونو تبلیغاتي کمپاينونه وچلوي، ترڅو خلک د څيلو ځانونو په ګته رأي په رکولو ته تشويق کړي.

د انتخاباتو په نتیجه کې چې د هري نظرې خلک حاکميت ته ورسپري نور ټول خلک به يې حکومت مني او په خلاف به يې نه راپورته کېږي، خو د مخالف حزب په شکل کې د حکومت په ئينو افداماتو اعتراض کولی شي.

دويم- د حقوقو او ازاديو اصل

په ڏيموکراسى کې د حاکميت تر اصله وروسته بل اصل د حقوقو او آزاديو اصل د چې ڏيموکراسى دوهم اصل ګنيل کېږي. د دغه اصل له تطبيقې ډلوا پرته ڏيموکراسى هېڅ معنى نه لري. يعني ټول هغه حکومتونه چې غواړي د ڏيموکراتيکو یا جمهوري حکومتونو په حيث و پېژندل شي باید په ختمي ډول د ڏيموکراسى په ټولو حقوقو رسمي اعتراف وکړي او د ڏيموکراسى ټولي آزادي تأمین کړي. که دا کار ونه کړي نو هغه حکومتونه جمهوري او ڏيموکراتيک نه ګنيل کېږي. د ڏيموکراسى حقوق او آزادي په لاندې ډول دي:

۱- ڏ عقيدي ازادي:

په ڏيموکراسى کې عقيده یو مسؤوليت او مکلفيت نه، بلکې یو اختياري امر دی. پدې معنى چې دا ضروري نه ده چې انسان دې حتماً مسلمان او اوسۍ او یوازي د الله ﷺ عبادت دې وکړي چې د ده خالق او مالک دی. بلکې په ڏيموکراسى کې انسان د عقيدي په مجال کې آزاد دی. خوبنې يې چې کوم دين مني، او که له سره یو دين هم نه مني. همدا ډول انسان دا حق لري چې یو دين پرېږدي او بل دين ته واورې. مثلاً نن مسلمان وي، سبا ته مسيحي شي، بل سبا ته هندو شي، بله

فکری پوهنه

دیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

ورخ یهودی، کمونست، بودایی او یا د کوم بل دین منونکی شی. هېڅ قانون او هېڅ مرجع له ده سره د دین د بدلو لو د محاسبې حق نه لري. حکه چې دا په دیموکراسی کې د هغه خپل شخصی حق دی چې ټولنه او نظام د هغه له عقیدې سره هېڅ کارنه لري. او که کوم جهت له ده خخه دغه حق سلبوي، نو دیموکراسی باید په خپل قول قوت د هغه تر ځنګ ودرېږي او د دغه حق ساتنه یې وکړي.

۲- د نظر او رايی ازادی :

په دیموکراسی کې د نظر يا رأيې د آزادی حق هم یو له هغه حقوقو خخه دی چې هېڅ قید او بند نه مني. پدې معنی چې انسان په هر خه کې خپله رأيې ورکولی شي، پرته لدې چې وکتل شي چې د دین احکام او قوانین (وحیې) پر بنست ولار دی او له انسان خخه پوره تسلیمي غواړۍ، او د انسان رأيې ته په هغه کې خای نشته.

خو په دیموکراسی کې د انسانانو د رأيې قداست (وحیې) او (دین) تر قداسته پورته دی. حکه خو په دیموکراسی کې دینی احکام هم د خلکو د رأيې پر اساس بدلبدلی شي.

۳- شخصی ازادی :

په دیموکراسی، کې بله آزادی شخصی آزادی ده. شخصی آزادی پدې معنی ده چې انسان د خپل شخص په اړه مکمل آزاد دی. هغه په خپل خان هر خه کولی شي. هغه هر ډول سلوک او اخلاق اختیارولی شي، پرته لدې چې هغه سلوک او اخلاق دې (دوا) او (ناروا) په تله و تلل شي.

په دیموکراسی کې زنا، لواط او دې ته ورته نور کارونه د انسان خپل شخصی حق دی، او تر هغه پوري چې په خپله رضا تر سره کېږي او اجبار ورکې نه وي راغلی جرم نه ګنل کېږي.

فکری پوهنه

ټیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

۴- د بیان او تبلیغ ازادی :

په ټیموکراسی کې د بیان آزادی یو مسلم حق دی. هرڅوک د هرڅه د بیانولو حق لري. څوک بل څوک د نظر له بیانولو څخه نه شي منع کولی. که خه هم د نظر دغه بیان د الله تعالیٰ ﷺ، د دین، د کوم پیغمبر علیه السلام او یا د عقیدې په هکله وي. د اسلام ستر پیغمبر محمد ﷺ ته د اروپا لخوا د کارتونونو په وسیله د سپکاوی په عمل کې هم همدغه دلیل د جواز لپاره وښودل شو.

۵- د مسکن حق :

ټیموکراسی هر انسان ته حق ورکوي چې په هرځای کې یې چې زړه غواړي واوسی، او په هغه ځای کې دې د هغه هویت او شخصیت ته احترام وکړای شي. یعنی که یو کافر وغواړي چې په مکه کې د حرم ترڅنګ و اوسي نو هم باید منع نه کړای شي.

۶- د ملکیت حق :

په ټیموکراسی کې انسان د هر شي د ملکیت د لرلو، له هرې لاري د مال د ګټیلو او په هره لاره کې د هغه د مصروفولو حق لري. ټیموکراسی د مال په ګټیلو او یا مصروفولو کې هېڅ خارجی دیني او یا بل عامل ته د دخالت اجازه نه ورکوي. بلکې دا د انسان حق دی چې په هره طریقه مال ګټیلو او یا مصروفولی شي و یې ګټی او مصرف یې کړي.

۷- د کار حق او ازادی :

په ټیموکراسی کې انسان د هر ډوول کار د کولو حق لري. په کارونو کې حلال او حرام نشته، یعنې په اسلام کې دووسي او د فحشاوو کار حرام دی، خو په ټیموکراسی کې خلک همدغه کار هم د (سکس ورکرانو) په نامه په قانوني شکل کولی شي.

ډیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

۸- د زده کړي او علم حق :

په ډیموکراسی کې انسان د هر ډول علم د زده کړي پوره آزدي او حق لري که خه هم چې هغه د جادو علم وي.

۹- په هر خه کې د نارينه ؤ او بسخينه ؤ مساوات :

په ډیموکراسی کې بسخه او نر دواړه یو ډول حقوق او آزادی لري. هر خه چې نارينه کولی شي، بسخې هم بايد له هغه خخه منع نه کړا شي. نارينه پر بسخو د قیومیت او واکمنی حق نه لري. بلکې دواړه یو د بل په وړاندې مساوي متقابل حقوق لري.

د دغو حقوقو ترڅنګ یو لړ نور حقوق هم د ډیموکراسی له مهمو حقوقو خخه ګنل کېږي چې په هغه کې (سیاسي پلورالیزم) او (دیني پلورالیزم) حقوق او آزادی هم رائحي.

سیاسي پلورالیزم:

سیاسي پلورالیزم د سیاسي احزابو د تعدد په معنی دي. یعنې په ډیموکراتیکه تولنه کې خلک بېلاښل سیاسي احزاب جوړولی شي. دغه سیاسي احزاب د بېلاښلو قومي او اپدیوالوژیکو اجنداو او نظریاتو د پرمخ بیولو لپاره تأسیسېږي، او بیا واک ته د رسپدلولپاره د رقابت له مختلفو وسایلو او طریقو خخه کار اخلي.

ډېرڅله داسې پېښېږي چې قدرتمن استعماري دولتونه په نورو دولتونو کې خپلو اهدافو ته د رسپدلولپاره احزاب جوړوي، او بیا یې د بېلاښلو طریقو له لارې قدرت ته رسوي. ترڅو د هغه له لارې آزاد هپوادونه خپلې مستعمرې وګرځوي او خپل مصالح ورکښې تأمین کړي.

دینی پلورا لیزم

په دیموکراسی کې که خه هم چې (دین) د تولني او دولت په چارو کې خه رول نه لري خو دا چې اديانو ته د خلکو فطری او معنوی ضرورت دی او دغه تشه له دین پرته په بل خه نه ډکبری نو ځکه خو دیموکراسی هم د عقیدې او عبادت تر حده د انسان په شخصي ژوندکې (دین) ته اجازه ورکوي، او په همدغو حدودو کې دینې احزاب هم فعالیت کولی شي. خو پدې شرط چې په سیاسي او اجتماعي چاروکې به دیموکراسی مني.

پر همدي اساس هرڅوک هر چې د خپل دین او عقیدې د خپرولو حق لري. د مثال په ډول لکه خنګه چې مسلمان تبلیغیان هر چې د اسلام د تبلیغ حق لري، همدا ډول باید د هر دین او مذهب خلکو ته دا حق حاصل وي چې په مسلمانو تولنو کې د خپل دین د خپراوي لپاره آزادانه کار وکړي، او خوک يې مخه و نه نيسی. او که يې مخه نیول کېږي نو دنري ډیموکراتیک حکومتونه يې باید په خلاف اقدام وکړي. د دې لپاره چې د دیموکراسی حقوق او آزادۍ چې د غرب د مسیحی تولني د روحي، اجتماعي، سیاسي او استعماری مقاصدو په نظر کې نیولوسره وضع شوي دي پر توله نړۍ د یوه قانون په شکل کې په حتمي ډول تطبیق شي دغه حقوق او آزادۍ د غربیانو لخوا د بشر د حقوقو د نړیوال میثاق په شکل کې راول شوي، او په ملګرو ملتوكې پر شاملو هپوادونو په حتمي شکل منل شوي دي چې سرغراوي ورڅخه په هېڅ صورت جائز نه ګنل کېږي، لکه چې د بشر د حقوقو د میثاق د نهه ويشتمي (۲۹) مادي په (ج) جزء کې چې په صراحة سره لیکل شوي دي: (په هېڅ صورت کې روا نه ده چې له دغو حقوقو سره پداسې ډول تعامل وشي چې د ملګرو ملتوله اصولو او اهدافو سره تضاد ولري). يعني ټول دولتونه به دغه حقوق او آزادۍ به په هماگه شکل او حیثیت

ڌيموڪراسيي كفر ده، که اسلام؟

فكري پوهنه

تطبيقوي چې ملګري ملتونه يې غواپي، او هېڅوک هغه په بله بهنه نشي تعبيرولی. دغه حکم د هغو خلکو بهانه له منځه وړي چې وايي مونږ د بشر حقوق په اسلامي بهنه تعبيروو.

دوهمه برخه - ٤ ڌيموڪراسيي مناقشه

ڌيموڪراسيي ولې كفر دی؟

ڌيموڪراسيي يو نوي کفري دين دی چې خپل شريعت، خپل قوانين، خپل اخلاق او د ژوند لپاره خپل ځانګړي تصور لري. دغه نوي دين فيلسوفان او پيروان غواپي چې د ڌيموڪراسيي دغه نوي (دين) دي تر اسلام، یهوديت، مسيحيت، هندویزم، بودائیت او تر بل هر دين مقدم او محترم وي. او بل يو دين دي هم د ڌيموڪراسيي په اندازه قداست ونه لري. ټول انسانان دي په جبري شکل د دغه نوي دين منلو ته اړ کړاي شي، او که يې خوک نه مني نو هغوي د انسانيت د درجي مستحق هم نه دي.

د مثال په ډول: امريكا يو مسيحي هٻواد دی، خو که هلتله خوک مسيحيت نه مني، يا له مسيحيت خخه بل دين ته اوږي، نو حکومت ورسره هېڅ مشکل نه لري. خو که يو خوک په امريكا کي ڌيموڪراسيي نه مني، هغه په ټوله امريكا کي د اوسبېللو حق نه لري.

همدا ډول که خوک په برтанیه، فرانسه، جرمني، ايطاليا او حتی په استراليا کي چې ټول مسيحي هٻوونه دي مسيحيت و نه مني له هېڅ مشکل سره نه مخ کېږي، خوکه ڌيموڪراسيي ونه مني، هغه شخص هلتله د اوسبېدو حق نه لري.

همداسي که يو خوک په نیول شوي فلسطین (اسرائيل) کي یهوديت نه مني، اوسبېللي شي، خو که ڌيموڪراسيي نه مني، نو نشي اوسبېللي. همدغه حکم نن ورځ د دنيا په ټولو هٻوادونو کي حاکم دي. ان تر دي

فکري پوهنه

ډيموکراسۍ کفر ده، که اسلام؟

چې که خوک په اسلامي هبودونو کې چې نظامونه یې د دغه نوي دين منونکي دي اسلام نه مني او يا له اسلامه مرتد کېږي، هېڅ مشکل نه لري. خو که خوک ډيموکراسۍ نه مني، هغه له هر ډول انساني حقوقو محرومېږي، او حتی د ژوند حق نه ورکول کېږي.

پدي وروستيو کې په افغانستان کې ولیدل شول چې که حکومت هم په کوم قانون کې کومه اسلامي ماده راولي که خه هم چې هغه د شخصي احوالو په قانون پوري اړه ولري او د ډيموکراسۍ د اصولو مطابق له تولو قانوني مرحلو تېره شوي هم وي، بيا یې هم تول غرب په یوه غږ په خلاف راپورته کېږي او د هغې د بدلونن لپاره پر حکومت هر اړخیز فشارونه راوري تر خو هغه یوه اسلامي ماده هم د ډيموکراسۍ د دين په مقابل کې واقع نشي.

همدا ډول ولیدل شول که په پاکستان کې پارلمان او حکومت هم د یوې سیمې لپاره په ډيموکراتيکه طریقه داسي یو قانون ومنې چې اسلامي مواد ورکښې رعایت شوي وي، نو تول غرب یې په خلاف درېږي او حکومت له خپلې فيصلې خخه ګرځېدلو ته پدي دليل اړکوي چې منل شوی قانون د ډيموکراسۍ له نوي دين سره مخالفت لري.

غرب چې په اوسنې زمانه کې د ډيموکراسۍ د نوي بشري دين رامنځته کونونکي او منونکي دي په ملياردونو ډالره، په لکونو پوچيان، په لسګونو زره ادرائي او مؤسسيې یې په نړۍ کې د ډيموکراسۍ د دين د خپرولو لپاره په کار اچولې دي. او هر هغه ملت چې د دغه نوي دين منلو ته نه تيارېږي، د هغه د خپلوا لپاره د ډيموکراسۍ له دين خخه د هغه په خلاف د جګړې جواز برابروي او له ملګرو ملتو خخه د هغه د وزړو رسمي او قانوني فتوی ترلاسه کوي.

دا چې ډيموکراسۍ ولې کفر دي؟ شرعی دلایل یې په لاتدي ډول بیانوو، او د دې لپاره چې د لوستونکو لپاره اسانه وي په هماګه

فکري پوهنه

ډيموکراسۍ کفر ده، که اسلام؟

ترتیب مو چې د ډيموکراسۍ معرفی ورته وړاندې کړي ده، د تکفیر دلایل یې هم په هماغه ترتیب بیانوو:

د ډيموکراسۍ د تکفیر د لائل

۱ - د سیادت یا (اعلیٰ حاکمیت) موضوع :

مخکې د ډيموکراسۍ په معرفی کې یادونه وشوه چې (سیادت) یعنې اعلیٰ حاکمیت په ډيموکراسۍ کې د ولس حق ګنلی کېږي چې د اکثریت په شکل کې به حکمرانی کوي، خو په اسلام کې دغه حق یوازې او یوازې د الله ﷺ دی.

اسلام وايې چې بندگان ټول د الله ﷺ مخلوق دي، یوازې هغه ﷺ پیداکړي، او هر خه ورته هماغه یو الله ﷺ پیدا کړي دي. او همدغه الله ﷺ د بشر په ټولو ضرورتونو او مصالحو بنې پوه دی. او د همدغې ازلي پوهې له مخې یې په هره زمانه کې هر قوم ته د هغوى د حال او وضعیت موافق شریعت او قانون نازل کړي چې باید مطلق اطاعت یې وشي، او د هغه د حاکمیت په مقابل کې هېڅوک د حاکم په حيث او هېڅ قانون د منلو ورنه بلل شي. پر همدي اساس ټول مسلمانان مکلف دي چې د الله ﷺ نازل شوی قانون ومني، او د اختلاف او منازعې په صورت کې یوازې او یوازې د همده قانون ته رجوع وکړي، نه دا چې له خپل لوري د خپلې پوهې او عقل پر بنا قوانین جوړ کړي، او بیا پر هغه فیصلې وکړي.

په اسلام کې قطعی الشبوت دلایل له هغه چا خخه ایمان نفې کوي چې د الله له قانون پرته د بل چا په قانون فیصله کوي، او د الله ﷺ په مقابل کې د بل چا حاکمیت مني. او یا دا چې د الله ﷺ په قانون فیصله کوي خو له زړه نه ورباندې راضي نه وي. لاندې صریح آیتونه د دې خبرې

فکري پوهنه

ديموکراسي کفر ده، که اسلام؟

قطعي دلليل دي چې حاكميت به يوازي او يوازي د الله ﷺ وي، او قانون به يوازي د هغه منل کېږي.

د حاكميت ایتونه

۱- ﴿ يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولَئِكُمْ أَمْرٌ مِنْ كُمْ فَإِنْ تَنْزَعُمُ فِي شَيْءٍ فَرْدُوْهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ تَوْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۚ ۵۹﴾ النساء

ترجمه: (ای مؤمنانو: د الله، رسول او د هغو کسانو اطاعت وکړئ چې له تاسو خخه د امر او حکم خاوندان دي. اوکه چېږي مو په کوم شي کې شخړه راغله نو الله او رسول (قرآن او سنت) ته یې راجع کړئ که تاسي په الله او د آخرت په ورځ ايمان لرونکي یاست. دا کار غوره او پاڼي یې ډېر بنه دي).

دا آيت په صراحت حکم کوي چې د منازعي په وخت کې د فيصلې مرجع يوازي د الله ﷺ او د رسول ﷺ وينا وي.

۲- ﴿ فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَحِدُّوْا فِي أَنفُسِهِمْ حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا سَلِيمًا ۶۰﴾ النساء

ترجمه: (قسم دي په رب ستا چې نه مؤمنان کېږي دوئ تر هغه پوري چې حکم (فيصله کونکې) نه کړي تا په هغو شخړو کې چې پېښې شوي وي د دوئ په منځ کې او بیا ونه موسي دوئ په خپلو زړونو کې ناراضي ستا له فيصلې، او ومني دوئ ستا خبره په منلو سره (بې له جګړې په خوبنۍ سره).

فکري پوهنه

ديموکراسي کفر ده، که اسلام؟

پدي آيت هم له هغه چا خخه د ايمان نفيسي شوي چې د پيغمبر ﷺ په دين
فيصله نه کوي، او يا يې په فيصله له زره خخه راضي نه وي.

۳- ﴿ إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَبَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ إِمَّا أَرَدْنَاكَ اللَّهَ ۚ وَلَا تَكُنْ لِلْخَٰلِقِينَ خَصِيمًا ۱۰۵﴾ النساء: ۱۰۵

ترجمه: (بيشکه موږ درېږلی تا ته قرآن (ای محمده!) په حقه چې
فيصله وکړي د خلکو ترمنځ د الله د لار بنوونو په رنګاکې، او مه کېږه
جګړه کوونکۍ د خاینو خلکو لپاره. پدي آيت کې هم د قرآن کريم د
نازولو هدف دا بنودلی شوی چې رسول الله ﷺ دي د هغه پر اساس د
خلکو ترمنځ فيصلې وکړي، او د خاینانو پلوی دي نه کوي.

۴- ﴿ وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنِينَ وَلَا مُؤْمِنَاتٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمْ أَخِيرَةٌ مِّنْ أَمْرِهِمْ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُّبِينًا ۳۶﴾
الأحزاب: ۳۶

ترجمه: (او نه ده روا هېڅ مؤمن سړي او مؤمنې بنځې ته چې کله
فيصله وکړي الله ﷺ او رسول يې په یو کار کې چې وي دي دوئ ته
اختیار په خپل کارکې، او هرڅوک چې نافرمانی کوي د الله ﷺ او د
هغه د رسول ﷺ په یقیني ډول ګمراه شو په ګمراهی بشکاره).
دا آيت مؤمنان له دي منع کوي چې د الله ﷺ او د رسول الله ﷺ د حکم
په مقابل کې دي خانته یو بل دریغ و نیسي.

۵- ﴿ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَبَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقاً لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَبِ وَمَهِيمِنًا عَلَيْهِ فَاحْكُمْ بَيْنَهُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ ۚ وَلَا تَتَّبِعْ

فکری پوهنه

دیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

۱۰۷ ﴿أَهْوَاءُهُمْ عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ لِكُلِّ جَعْلَنَا مِنْكُمْ شَرِيعَةً وَمِنْهَاجًا﴾

المائدة: ۴۸

ترجمه: او نازل کري مودي تا ته (ای محمده) قرآن په حقه سره چې تصدیق کوونکي دی د هغه کتاب چې تر ده د مخه و او ساتونکي دی د هغه د مضافنيو، نو فيصله کوه د دوئ ترمنځ په هغه کتاب چې لېږلي يې دی تا ته، او مه کوه متابعت د دوئ د هيلو او آرزو ګانو (او مه اوړه) له هغه خخه چې راغلى دی تا ته له حق خخه، مونږ تاسي هر امت ته جلا جلا شريعت او لار تاکلي ده.

پدي آيت کې هم رسول الله ﷺ ته امر شوي چې د خلکو ترمنځ دې د هغه کتاب پر اساس فيصله وکري چې الله ﷺ ورته نازل کري، او د خلکو په خوبنو پسي لار نه شي.

۶- ﴿أَللَّهُ تَرَ إِلَى الظَّالِمِينَ يَرْعَمُونَ أَنَّهُمْ ءَامَنُوا بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَاكَمُوا إِلَى الظَّلْعَوْتِ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضْلِلَهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿٦٠﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أُنْزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ رَأَيْتَ الْمُنَفِّقِينَ

يَصُدُّونَ عَنِكَ صُدُودًا ﴿٦١﴾ النساء: ۶۰ - ۶۱

ترجمه: آيا ته نه گوري هغه خلک (ای محمده!) چې ګومان کوي چې په هغه کتاب يې ايمان راوري چې نازل شوي دی تا ته او هم په هغه چې نازل شوي و تر تا د مخه، غواړي د فيصلې لپاره وړاندې شي طاغوت (کعب بن اشرف یهودي) ته پداسي حال کې چې دوئ ته امر شوي چې په طاغوت کافر شي (له هغه منکر شي) او شیطان غواړي هغوي ډېر

فکري پوهنه

ديموکراسي کفر ده، که اسلام؟

زيات گمراهان کړي، او چې کله هغوي ته وویل شي د الله نازل شوي کلام او رسول ته راشي، نو ته وينې چې منافقان له تا خخه مخونه اړوي).

دا آيتونه هم هغه خوک مسلمان نه ګنې چې په قرآن د ايمان دعوى کوي خو فيصله د بل چا قانون ته وروړي، او د قرآن قانون ته له فيصلې وروپلو مخ اړوي.

۷- ﴿إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ أَن يَقُولُوا﴾

﴿سَمِعَنَا وَاطَّعَنَا وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾  النور: ۵۱

ترجمه: (بي) شکه د مؤمنانو وينا داده چې کله وبللى شي الله او د هغه رسول ته چې فيصله وکوي رسول د هغوي ترمنځ داچې مونږ بلنه واوردې او و مو منله، همدوئ خلاصیدونکي دي).

دا آيت د مؤمنانو صفت دا ګنې چې د رسول الله ﷺ قانون ته بي له قيد او شرطه تسلیمېږي او مني بي.

۸- ﴿وَمَن يُسَاقِتِ الْرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَى وَيَتَبَعَ عَدَّرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ نُولَهُ مَا تَوَلَّ وَنُصَلِّهُ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا﴾ 

النساء: ۱۱۵

ترجمه: او هر خوک چې د رسول مخالفت وکړي وروسته له هغه چې د هدایت لاره ورته بنکاره شي او د مؤمنانو له لاري پرته په بله ولاړ شي نو مونږ به يې په همغه لور وګرڅو چې دي ورته ګرجدلې دي او جهنم ته به بي داخل کړو. او جهنم ډېر بد د ورتګ خای دي).

پدې آيت کې هم الله تعالیٰ ﷺ د هغه چا د جهنم ته د ورداخلولو خبره کوي چې د رسول الله ﷺ له قانون سره مخالفت کوي.

فکري پوهنه

ديموکراسىي كفر ده، که اسلام؟

۹- ﴿ وَمَا أَخْلَقْتُمْ فِيهِ مِنْ شَجَرٍ فَحُكْمُهُ إِلَيَّ أَنَّهُو﴾ الشورى: ۱۰

ترجمه: (او په هر خه کې چې تاسي اختلاف وکړئ نو د هغه پربکړ له الله سره ۵۵).

پورتني قول آيتونه او په لس ګونو نور آيتونه په پوره صراحت سره دا موضوع بيانوي چې سيادت (اعلى حاكمیت) یوازي الله ﷺ او د هغه رالبرلي شريعت ته حاصل دي. او فيصله باید یوازي او یوازي په هغه قانون وشي چې الله ﷺ را نازل کړي دي. او هرڅوک چې د الله د قانون په مقابل کې د خپل عقل او ارادې پر بنا د بشر لپاره داسي قوانين جوروسي چې د الله ﷺ له قانون سره مخالف وي هغه مؤمن نشي پاتې کيدلې، بلکې هغه په یقيني ډول د اسلام له دائري خخه وئي.

په ډيموکراسىي کې اعلى حاكمیت د ولس حق ګنلې کېږي، خو په اسلام کې حاكمیت د الله ﷺ حق دي. په ډيموکراسىي کې د بشر د منازعاتو د حل او فصل لپاره قوانين د منلو او تصویب او د حاکم له توشیح جورېږي، او د اکثریت (پارلمان) د منلو او تصویب او د حاکم له توشیح وروسته قانونیت پیداکوي، خو په اسلام کې به د اسلام د قانون په مقابل کې هېڅ قانون نه جورېږي، او نه به د اسلام قانون پارلمان ته تصویب او یا رد ولو لپاره وړاندې کېږي. او که داسي وشي نو بیا به پارلمان ته د الله ﷺ پر حکم د تفوق حیثیت ورکړای شوي وي، چې دا بیا په خپله صريح کفر دي.

۲- دولس د ارادې د تقدس موضوع

په ډيموکراسىي کې تر ټولو مقدس او ارزښتمن شى د ولس اراده ده. او همدغه د ولس اراده د قانون مصدر ګنلې کېږي، هر خه چې ولس غواړي هماغه حق او قانون دي، او هر خه چې ولس رد کړي هغه هېڅ شرعیت او قانونیت نه لري. د ولس اراده په ډيموکراسىي کې د الله ﷺ

فکری پوهنه

دیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

تر ارادی هم مقدسه گنه کېرى. كه الله ﷺ په خپل قانون او شريعت کې يو خە نازل کېرى وي خو ولس بل خە وغوارى نو دیموکراسى حکم کوي چې الهى شريعت دې پربىندول شي او د خلکو له ارادى را وتلى قانون دې عملی کړای شي.

دیموکراسى وايي چې د ولس اراده دې د اساسى قانون په شکل کې د کوم تقنيي مجلس يا (لوبي جرگې) او يا بل کوم ولسي مرجع لخوا تدوين او ومنلى شي، او بيا دې شريعت او يا بل عرف او قانون ته د اساسى قانون په رينا کې وكتلى شي، كه چېرى له اساسى قانون سره برابر وو نو بيا پدې خاطر د منلو ور دې چې له اساسى قانون سره موافق دى، نه له دې امله چې هغه د الله ﷺ حکم او شريعت دى. او كه چېرى له اساسى قانون سره موافقت ونه لري نو بيا په هېڅ صورت کې عملی کېدلاي نشي، كه خە هم چې صريح آيت، يا صحیح حدیث او يا دامت د علماء اجماع هم وي. د خلکو رائى او ارادى ته پر شريعت باندي د تفوق حق ورکول هغه کفر دې چې الله ﷺ خپل رسول ورڅخه منع کړى دى، الله ﷺ فرمایي:

﴿ وَأَنِ احْكُمْ بَيْنَهُمْ إِنَّمَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَأَحَذِّرُهُمْ أَنَّ يَفْتَنُوكُمْ عَنْ بَعْضٍ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ ﴾^۹ المائدة:

ترجمه: او فيصله وکړه د دوئ تر منځ په هغه قانون چې نازل کړى دى الله ﷺ او د دوئ په خوبنو او ارزوګانو پسي مه خە، او خان وساته له هغوي چې وارووي تا له ئيني هغه خە چې الله ﷺ درته رالېږلي دي). خو په دیموکراسى کې بايد حتماً ولس ته رجوع وشي او د هغوي هيلې او آرزوګانې و پونستلى شي، او د هغنو پر بنا دې قوانين وضع شي، كه خە هم چې د الله ﷺ د قانون مخالف وي، تر دې وروسته بيا هېڅ قانون او اراده د خلکو د ارادى پر بنا جوړ شوي قانون نشي ردولى.

۳- د اکثریت د رایپه د معیاریت موضوع

په دیموکراسی کې د اکثریت رأیه (حق معیار) گنلې کېږي. پدې معنی چې هر چا یا هر خه ته چې اکثریت رأیه ورکړي همغه حق گنلې کېږي، او هماغه خوک به د حاکمیت مستحق وي چې اکثریت یې تأیید کړي وي.

خو په اسلام کې د رایپه ورکونکو د شمېر ډېروالی د حق او استحقاق معیار نه دی. بلکې په اسلام کې حق هغه دی چې قرآن، حدیث او د شرع دلائل یې تأیید وکړي، که خه هم چې د هغه تر شا هېڅوک ولار نه وي، او یا لې شمېر خلک ولار وي، او په مقابله کې یې ډېر خلک ولار وي.

د مثال په ډول که د یوه هې بواسد اکثریت خلک په یوه یا بل دلیل د زنا، لواطت یا سود د جواز په حق کې رأیپه ورکړي او په مقابله کې یې یو کس مخالفه رأیه ورکړي، او یا هم هېڅوک رأیه ورنکړي، بیا به هم دغه افعال نه روکېږي. بلکې د تل لپاره به حرام وي. خو په دیموکراسی کې بیا د اکثریت رأیه د (حلال ګرځولو) او یا (حرام ګرځولو) صلاحیت لري.

په اسلام کې (حق) او (جائئ) هغه دی چې شریعت (حق) او (جائئ) بللى وي. او (باطل) او (ناجائئ) هغه دی چې شریعت (باطل) او (ناجائئ) ګرځولي وي.

په اسلام کې نه یوازې دا چې اکثریت د حق میعار نه دی منل شوی، بلکې قرآنی آیتونه په صراحة سره وايې چې لې خلک د حق منونکي او شکر کوونکي دي.

ديموکراسۍ کفر ده، که اسلام؟

الله ﷺ فرمایي: ﴿ وَإِنْ تُطِعَ أَكْثَرَ مَنْ فِي الْأَرْضِ يُضْلُوكَ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ إِنْ يَتَّعِونَ إِلَّا أَظَنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴾ ۱۱۶ الأنعام:

ترجمه: او که ته د زمکې د مخد پېرو خلکو خبره ومنې نو د الله ﷺ له لاري به دي واروي، ئىكەنچى چې هغوي په گومانونو پسی روان دي او (اتکليان دي)

همدا راز فرمایي: ﴿ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴾ ۱۸۷ الأعراف:

ترجمه: (خواه پر خلک نه پوهېږي).

او بل خاى کې فرمایي: ﴿ وَقَلِيلٌ مِّنْ عِبَادِيَ الشَّكُورُ ﴾ ۱۳ سبا:

ترجمه: (زما پر لوبندگان شکر کونکي دي).

رسول الله ﷺ ته هم چې كله حق د اقلیت په رأيي کې بىكاره شوي دي نو د اکثريت د رأيي پر خلاف يې د اقلیت رأيي منلي ده. لکه د (بدن) په جنگ کې يې چې يوازي د (حباب بن المنذر ﷺ) پر رأيي په داسې حال کې عمل وکړ چې خپله رسول الله ﷺ او نورو اصحابانو رضي الله عنهم د جنگ د ډګر په اړه بله رأيي درلوه.

همدا ډول رسول الله ﷺ د (حدبیي) په صلحه کې د اصحابو رضي الله عنهم د اکثريت رأيي ونه منله، او د هغوي د رأيي په خلاف يې له قريشو سره صلحه وکړه.

ابوبکر صديق رضي الله عنه هم د ارتداد د فتنې په مقابل کې د قوي موقف په خپلولو کې د اکثريت د رأيي مخالفت وکړ او د (اسامه ﷺ) لښکر يې د شام په لوري ولپړه.

فکري پوهنه

ديموکراسىي کفر ده، که اسلام؟

له پورتنيو تولو دلایلو معلومپېرى چې په اسلام کې د رأيه ورکونکو اکثريت يا اقلیت د (حق) او (باطل) (روا) او (ناروا) په تاکلو کې هېڅ نقش نه لري، پداسي حال کې چې په ديموکراسىي کې اکثريت د (الله)، او رأيه يې د (شريعت) پر خاي درول شوي دي، چې د ايو بنکاره کفر دی.

٤- د قانون مصدر عقل دی که شرع؟

دا چې ديموکراسىي اساساً د(سيکولريزم) پر بنست چې وايي (دين) باید د (ژوند) او (نظام) په چارو کې هېڅ نقش و نه لري ولاره ده نو پر همدي اساس په (ديموکراسىي) کې د قانون مصدر د خلکو عقل دی، نه (الله) وحیه.

په ديموکراسىي کې هر هغه خه ته (بنه) ويلى کېږي چې د خلکو عقل يې (بنه) وګني. او هر هغه خه ته (بد) ويلى کېږي چې د خلکو عقل يې (بد) وګني. او بیا د همدغو بنېګنۍ يا مصالحو په پام کې نیولو سره قوانین وضع کېږي.

په مسلمانو هېبادونو کې خو ډېر خلی داسي هم پېښېږي چې یوه نيمه شرعاي ماده که چېږي په کوم قانون کې پاتې هم وي هغه هم باید د عقل په تله وتلل شي، او خلک ورباندی د خپل عقل په رنما کې حکم وکړي. لکه چې په پاکستان کې خه موده مخکي د (حدود آرډننس) د شرعاي حدودو د فرمان په هکله د خلکو د اذهانو د تحریکولو لپاره د امریکا په بودیجه په ئینې تلویزونونو او اخبارونوکې پوره شپږ میاشتې (ذراسوچئې) په نوم کمپاين چلول شو او په نتيجه کې يې په پارلمان کې اکثريت د خپل عقل په حکم ئینې شرعاي احکام منع اعلان کړل.

۵- ایا یوازی عقل پر اشیاؤ او افعالو د (بشه والی) یا (بدوالی) د صحیح حکم صلاحیت لري؟

عقل د لندې وجوهاتو له امله پر اشیاؤ او افعالو د صحیح حکم کولو
صلاحیت نه لري:

۱- د خلکو عقولونه سره فرق لري، که ځینې بې یو (شي) یا یو (کار) بنه
وګنې، ځینې نور یې بیا هماغه (شي) او یا (کار) بدګنې. یا هم داسې
چې د ځینې خلکو په عقل به یو خوک د یوه کار د کولو له امله د
مکافات وړ بلل کېږي، خود ځینې نورو په عقل به بیا هماغه شخص
د هماغه کار له امله د مجازات وړ بلل کېږي. ځکه خو عقل تر هغه
وخته پر اشیاوو او اشخاصو د صحیح حکم د صادرولو صلاحیت نه
لري چې تر خو یې (اللهی وحیي) لارښوونه نه وي کړي.

۲- د انسانانو عقولونه د هغوي له خواهشاتو او فطري غريزو او
تمایلاتو متأثر کېږي. او د ایوه منل شوې خبره ده چې د خلکو
خواهشات او غريزې سره جلا جلا دي، نو پر همدي بنا یې عقولونه هم
د همدغه تأثر له امله پر اشیاؤ او افعالو بېل بېل حکمونه کوي، چې
پدې کې بیا د حقيقي مصلحت تشخيص نا ممکن کار وګرځي.

۳- د انسانانو عقولونه د حالاتو، شرائطو او زمانې له بدلون سره بدلون
وموي، نن به یو شى بنه ګنې خو سبا ته به په نورو شرائطو او حالاتو
کې هماغه شي بدګنې چې پدې کې د عقل بې ثباتي رائۍ، پداسي
حال کې چې (اللهی وحیي) د تولو حالاتو په نظر کې نیولو سره یو ثابت
حکم کوي.

ڌيموڪراسيي کفر ده، که اسلام؟

فكري پوهنه

٤۔ په اسلام کې د ثواب او عقاب په لحاظ پر اشياو او افعالو باندي د (جل) او (حرمت) حکم يوازي او يوازي د الله ﷺ حق دی او بس، لکه

چې الله فرمایي: ﴿إِنَّ الْحُكْمَ إِلَّا لِلَّهِ﴾ الأنعام: ٥٧

ترجمه: (حکم ندي مګر يوازي د الله). او همدا ډول الله ﷺ فرمایي:

﴿ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَى شَرِيعَةٍ مِّنَ الْأَمْرِ فَاتَّبِعْهَا وَلَا تَنْتَسِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا

يَعْلَمُونَ﴾ الجاثية: ١٨

ترجمه: (تر دي وروسته مو پيغمبره! ته د دين پر يوه روبسانه لار برابر کړي. ته بايد همدا ومني، او د هغه خلکو په هيلو او هوسونو پسي مه څه چې نه پوهېږي).

٥۔ رسول الله ﷺ هم د هغه حکم د (رد) فيصله کړي ده چې د دين په کوم دليل ولازمه وي. او انسانانو د خپل عقل پر بنا وضع کړي وي. له عايشي رضي الله عنها خخه روایت دي چې رسول الله ﷺ فرمایي: ((من أحدث في أمرنا هذا ماليس منه فهو رد. وفي لفظ: من عمل عملاً ليس عليه أمرنا فهو رد)) بخاري او مسلم.

ترجمه: خوک چې زمونږ په دين کې داسي یو خه ايجاد کړي چې له دين خخه نه وي هغه مردود دي. په بل لفظ کې راغلي: خوک چې یو داسي کار وکړي چې پر هغه زمونږ امر (دليل) نه وي هغه مردود دي. خو د پورتنيو ټولو دليلو پرخلاف په ڌيموڪراسيي کې (حکم) کول او (قوانين) جوړول د عقل کار دي چې (وحیي) ته ورکښي هېڅ د دخالت حق نشه. په بل عبارت په ڌيموڪراسيي کې د تشريع او قانون حق له الله ﷺ خخه په بشپړ ډول اخیستل کېږي، او په بشپړ ډول انسانانو ته سپارل کېږي چې د خپل عقل پر بنا یې جوړ کړي چې دا په حقیقت کې تر ټولو لوی کفر دي.

انتخابات

په ديموکراسۍ کې انتخابات د ملا د تير حييثت لري چې له هغه پرته هېڅ نظام ته صحيح ديموکراتيک نظام نشي ويل کېدای. خو هغه ډول انتخابات چې په ديموکراسۍ کې ترسره کېږي په اسلام کې يې هېڅ خای نشه.

لکه خرنګه چې اسلام د زوند د هر اړخ لپاره خپل اصول او ضوابط لري همدارنګه د حکومت او سیاست لپاره هم خپل نظام او اصول لري چې ځینې مشخصات يې په لاندې ډول دي:

په اسلام کې د نظام خصوصيات

اول خصوصيت - په اسلام کې حاکمیت يا ولایت یو غنیمت او ولجه نه ده چې په هره طریقه چې ممکن وي باید حاصله کړای شي. بلکې په اسلام کې حاکمیت او ولایت یو دروند مسؤولیت او خطرناک مکلفیت دی چې د ملت لخوا هغه چاته ورسپارل کېږي چې په هغه کې د امامت د انعقاد شپږ اساسی شرطونه موجود وي چې په لاندې ډول دي:

اول شرط: حاکم بايد مسلمان وي. کافر د اسلامی دولت مشر نشي جوریدلی. یو ډول کافر هم د مسلمانانو مشر کېدای نه شي، که هغه (يهودي)، (نصراني)، یا (سيکولر) وي، او یا هم د کوم بل دين منونکې وي، او یا هم ملحد (کمونست) وي چې د یوه دين منونکې هم نه وي.

الله ﷺ فرمایې : ﴿ وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِكَفِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا ﴾ ﴿١٤١﴾ النساء: ۱۴۱

ترجمه: او هېڅکله به ونه ګرځوي الله د کافرانو لپاره پر مؤمنانو باندې خه لزه.

په قرآن کريم کې د مسلمانانو له (أولی الامن) سره هرځای د اقید لګول شوی دی چې هغه باید له مسلمانانو خخه وي. او پر دې شرط باندې د

فکري پوهنه

دیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

اسلام د تولو علماء اجماع ده چې هېچا یې مخالفت نه دی کړي. پر همدي بنا په اسلام کې پر مسلمانانو د کافرحاکم کېدل حرام دي. خو په دیموکراسۍ کې د دین لپاره هېڅ اعتبار نشه. هلته هرڅوک د مشرى لپاره خان کاندیدولائي شي. پرته لدې چې د هغه (مسلماني)، یا (کفر) ته دي وکتل شي. بلکې اوس خو په عملی لحاظ د تولی اسلامي نړۍ لپاره د دنیا د کفارو دا متفقهه فیصله ده چې صحیح مسلمان بايد په یوه اسلامي هېواد کې هم حاکمیت ته ونه رسپری. او که ورسپری که خه هم چې دانتخاباتو له لارې رسپدلى وي نو بیا هم بايد له حاکمیته را وپرخولی شي، او پري نښودی شي چې حکومت جوړ کړي، چې دغه مثالونه په تركيه، الجزائر، مصر او نورو اسلامي هېوادونو کې ولidel شول.

دوهم شرط: په اسلام کې د حاکم لپاره دوهم شرط نارینتوب دي. د بنسټي حاکم کېدل په اسلام کې حرام دي. په هغه حدیث شریف کې چې امام بخاري، ترمذی، نسائی او امام احمد روایت کړي دي راغلي دي چې کله چې رسول الله صلی اللہ علیه وسلم ته خبر ورسپد چې د ایران خلکو د ایران د بادشاہ (کسری) له مرینې وروسته د هغه لور حاکمه کړي ده نو وې فرمایل: ((لن يفلح قوم ولو أمههم امرأة))

ترجمه: (هېڅکله به هغه قوم کامیاب نشي چې خپل ولایت (حاکمیت) یې بنسټي ته ورکړي وي). خو د دي پر خلاف په دیموکراسۍ کې نر او بنسټه یو ډول د انتخابیدلو او حاکم کېدلوا حق لري. او همدغه حکم د افغانستان په اوستني اساسی قانون کې چې د امريکا د اشغال په وخت جوړ شوي هم په دې ډول بیان شوي دي: د ((افغانستان اتبع د انتخابولو او انتخابیدلو حق لري)) (۳۳ ماده). چې دا کار له اسلام سره بنکاره مخالفت دي.

درېیم شرط: درېیم شرط بلوغ دي، ئکه چې نا بالغ مکلف نه وي.

فکري پوهنه

دیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

خلورم شرط: خلورم شرط عقل دی، ئىكە چې لپونى هم مىكلەنە وي.
پنخم شرط: پنخم شرط آزاد والى (حرىت) دی، ئىكە چې مرىي د خپل
خان پە هكىلە د تصرف ملىكىت نە لرى نو د بىل چا پە هكىلە بە يې خە
ولرى.

شىپريم شرط: شىپريم شرط عدالت دی، پدى معنى چې د مسلمانانو مشر
بە فاسق نە وي، كە خە هم چې ئىينى علماء د فاسق ولايت هم سره لە
كراهىتە جائز بولى.

دوهم خصوصىت- پە اسلام كې حاكم د (أهل الحل والعقد) لخوا تاكل
كېبىي. (أهل الحل والعقد) د تولنى هغە صالح، زىدە، علماء، سياست
پوه اهل خبرە خلک وي چې دامت مصالح له مفاسدۇ خخە تشخيصولى
شي او د حاكم پە انتخاب كې لە پورە احتياط او د قت خخە كار اخلى.
او د هغۇئى تر انتخاب وروستە بىيا امت لە هغە سره د طاعت عمومى
بىعىت كوي.

خو پە دیموکراسى كې هر كافر، فاسق، مجرم، كم عقل او جاھل تە د
حاكم پە انتخابولو كې هماگە حق حاصل دى چې يوه مؤمن، متدين،
صالح، هوښيار او عالم تە حاصل دى. پە دیموکراسى كې انسانانو تە د
(صالح والى) او (فاسدوالى) لە زاۋىيە نە كتل كېبىي، بلکې هلته يوازى
خلک شىمپرل كېبىي، د هرچا شىمپرە چې دېرە شوھ هماگە د حاكمىت
حددار بىلل كېبىي. د مثال پە چول كە يۈي خواتە (٥٠) علماء،
مجاهدىن، صالحان او مجرب سىياست پوهان وي، خو بلى خواتە (٥١)
فاسقان، شرابيان او جاھلان وي، نو د دیموکراسى پە تىلە كې دوهىمە
دله تر لومرى ڈلى غورە او د حاكمىت حقدارە بىلل كېبىي. هىمدە
معيار تە پە پام سره (علامە اقبال) د جمهورىت يادونە پە خپل شعر كې
داسى كوي:

ڈیموکراسی کفر ده، کہ اسلام؟

متاع معنی بیگانه از دون فطرتان جوی
ز سوران شوخی طبع سلیمانی نمی آید
گریز از طرز جمهوری غلام پخته کاری شو
کہ از مغز دو صد خر فکر انسانی نمی آید^(۱)

درپیم خصوصیت: اسلام د الله تعالیٰ له طرفه نازل شوی حق دین
دی چې تر ټولو نظریاتو او ادیانو اعلیٰ دی. نه تر خپل ئان بله نظریه او
دین په لور والي منی، او نه یې له ئان سره په مساوی او برابر حیثیت
منی. بلکې خپلو اتباعو ته امر کوي چې تر هغه پورې باید د کفارو په
خلاف و جنگپری چې تر خود کفر فتنه له منځه ولاره شي، او د الله کلمه
تر ټولو په لور حیثیت ومنله شي. الله ﷺ فرمایي:

﴿ وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّىٰ لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الَّذِينَ كُلُّهُمْ

الأنفال: ۳۹

ترجمه: (تر هغه د کفارو په خلاف و جنگپری چې فتنه ورکه شي او دین
ټول د الله ﷺ شي).

خود دې پر خلاف ڈیموکراسی ټولو (ادیانو) ته په یوه نظر گوري، او د
کفر او اسلام توپیر نه منی. له همدي امله په ڈیموکراسی کې کفارو او
مسلمانانو ته یو ډول انتخابي حقوق او صلاحیتونه ورکول کېږي، او
کافر د هغه د کفر له امله پر مسلمانانو له حاکمیت خخه نه منع کېږي.
بلکې عملًا خو دا لیدل کېږي چې مسلمان د مسلمانی له امله له
حاکمیت خخه لیرې ساتل کېږي.

په ڈیموکراسی کې د کفر او اسلام ترمنځ د فرقی د نشتوالي له امله
ڈیموکراسی په خپله یوه کفری نظریه ګنډل کېږي.

1 کلیات اقبال - افکار.

ایا د دیموکراتیک (انتخابی) نظام له لاری اسلام نافذیدلی شي؟

په اسلامي نړۍ کې ټینې اسلامي تنظيمونه چې د غرب له سیاسي او فرهنگي فلسفې خخه متأثر دي او د اسلامي نظام د جوړولو ترتیب او طریقه د رسول الله ﷺ له سیرت خخه نه اخلي، بلکې غواړي د غرب د دیموکراسی له لاری اسلامي نظام راولي، او د دي هدف لپاره د نورو سیکولر (بې دینه) احزابو به خبر دیموکراتیک وسائل په کار اچوي، انتخاباتو ته درېږي او بیا د دین په نامه له خلکو ووټ (رأيه) غواړي، دغه خلک له لاندې دریو حالتونو بهر نه دي:

۱- دې خلکو دیموکراسی سمه نه ده پېژندلې، ځکه چې په دیموکراسی کې خو (اعلى حاکمیت) او (د قوانینو د جوړولو حق) د خلکو دي، نه د الله ﷺ. یعنې په دیموکراسی کې خلکو ته اختيار ورکول کېږي چې هر ډول نظام او قوانین چې د ځان لپاره غواړي جور یې کړي، پداسي حال کې چې په اسلامي نظام کې د (اعلى حاکمیت) او (د تشریع حق) یوازې او یوازې د الله ﷺ دی، خو په دیموکراسی کې به نهايې فيصله دخلکو وي، نه د الله ﷺ. نو دغه خلک خنګه د دیموکراسی له لاری د الله ﷺ نظام نافذولی شي؟

۲- کېډا شې چې دغه خلک به په حقیقی اسلام نه پوهېږي. دوئي یوازې اسلامي علم او شريعت ته منسوب خلک دي، خو د اسلام په روح، تقاضا او خصوصیاتونه پوهېږي. نه د اسلام نظام ورمانعومونه دی او نه په اسلام کې د حاکمیت نظریه ورمانعومه ده. له همدي امله د اسلام او دیموکراسی ترمنځ په فرق هم نه پوهېږي.

۳- دغه خلک بنايې پدې پوهېږي چې اسلام او دیموکراسی دوہ بېل بېل نظامونه دي، خو دا چې د اسلامي نظام اقامه جهاد، قربانيو او د

فکري پوهنه

ډيموکراسۍ کفر ده، که اسلام؟

کړ اوونو زغمل غواړي او دوئ دې کار ته تیار نه دي، بلکې د خپلو دنياوي مقاصدو او مصالحو تحقق ورته د ډيموکراسۍ له لاري آسان بنکاري، نو د منافقت له مخې په د ډيموکراسۍ باندي د اسلام نوم بدې ترڅو له یوې خوا عام خلک پدې تېرباسي چې دوئ خو اسلامي تنظيمونه دي او د اسلام لپاره کار کوي، او له بلې خوا د طاغوت د لاري په خپلولو سره په آسانۍ او بې قرباني طریقې په حاكمیت کې له سیکولر احزابو سره شريك شي، او له حکومتي امتیازاتو دوئ هم خوندونه واخلي.

خو شريعه، عقل، تاريخ او تجربه ټول دا ثابتوي چې د انتخاباتو او ډيموکراسۍ له لاري اسلامي نظام په هېڅ ټول نشي نافذېدلۍ، چې ددي دعوى خينې دلائل په لاندې ډول یادوو:

د انتخابي نظام له لاري د اسلام د نه نافذېدلو لس دلائل

لومړۍ دليل: د ډيموکراسۍ اساسی مفکوره دا د چې حکومت، نظام او قوانین به د خلکو لخوا، د خلکو په لاس او د خلکو لپاره جوړېږي. نو په همدي اساس هر هغه جهت چې ډيموکراتيک فعالیت کوي تر هرڅه مخکې باید دا ومني چې نظام به د خلکو په خوبنې جوړېږي، حتی که اسلامي نظام هم رائحي نو پدې اساس به نه رائحي چې هغه د الله ﷺ له طرفه یو مکلفيت دی، بلکې پدې اساس به رائحي چې د خلکو خوبن دی. په ډيموکراسۍ کې به خلکو ته پوره پوره اختيار ورکول کېږي چې اسلام غواړي او که کوم بل دين او طریقه؟ په اسلام کې خلکو ته دغه حق ورکول د اسلام له فکر او شريعه سره بنکاره مخالفت لري.

د پورتنې خبرې بله معنی داده چې هر اسلامي تنظيم چې په انتخاباتو کې برخه اخلي باید د اخبره تر هرڅه د مخه ومني چې لکه خرنګه چې دوئ غواړي خلک اسلام ته دعوت کړي همدغه ټول باید غير اسلامي

فکري پوهنه

دیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

تنظیمونو او احزابو ته هم دا حق ومنی چې مسلمانان دې کفر ته دعوت کړي او دوئی دې هېڅ اعتراض ورباندي ونه لري.

دوهم دلیل: په پارلمان کې د اکثریت حزب د هر ډول قوانینو د جورولو او تصویبولو حق لري، او ترڅو چې کوم اسلامي تنظیم په پارلمان کې اکثریت ونه لري تر هغه د قانون جورولو او د هغه د تصویبولو حق نه لري.

د پارلماني اصولو پر بنا پر اقلیت دا لازمه ده چې د قانون جورولو لپاره دې د اکثریت حق ومنی، که خه هم چې هغوي د اسلام په خلاف قوانین جور کړي. په یو مسلمان هېواد کې د اسلام په خلاف د قوانینو د جورولو حق تسلیمول د اسلام خلاف کار دی او مسلمانان باید هېچا ته اجازه ورنکړي چې د دوئی په هېواد کې دې غیر اسلامي قوانین جور کړي.

دریم دلیل: د انتخاباتو ګتونکي تنظیم ته دا حق ورکول کېږي چې د څلورو یا پنځو ګلونو لپاره حکومت وکړي، او نور خلک باید د هغوي حکومت د دغې مودې لپاره ومنی. که بالفرض کوم اسلامي تنظیم اکثریت تر لاسه کړي او اسلام نافذ هم کړي، نو بیا به هم د اسلام نفاذ د څلورو یا پنځو ګلونو لپاره وي. او د خپلې مودې تر پوره کولو وروسته باید حاکم حزب له حکومت خخه لاس پر سر شي او خپل اسلامي حکومت رنګ کړي، چې دا کار په اسلام کې د اجماع په خلاف دي. په اسلام کې حاکم تر هغې د حاکمیت حق لري چې تر خو ژوندی وي او د حاکمیت شرعی اهلیت ولري. حکه چې که شرعی اهلیت لري نو بیا ولې لیرې کېږي. او که شرعی اهلیت نه لري نو بیا ولې د دوهم څل لپاره د حاکمیت حق ورکول کېږي؟

دوهم مخالفت یې له اسلام سره دا دی چې هغه اسلام چې دوئی نافذ کړي وي هغه باید د تل لپاره نافذ وي، خو پدې صورت کې څلور یا

فکری پوهنه

دیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

پنځه کاله وروسته دغه نظام باید په خپله له منځه ولاړ شي، او خلکو ته یو خل بیا دا حق ورکړ شي چې اسلامي نظام غواړي او که کوم بل ډول نظام او قانون؟ چې پدې کار سره بیا سیکولرو (بې دینه) احزابو ته حاکمیت ته درسېدو فرصت ورکول کېږي.

څلورم دلیل: د اسلام د حاکمیت او د ډیموکراسی د حاکمیت نظامونه دوھ سره جلا جلا نظامونه دي. د اسلامي تنظیمونو او احزابو لخوا په ډیموکراسی کې شاملېدل د ډیموکراسی د تأیید او توثيق په معنى دي. ځکه چې عام خلک چې کله وګوري چې علماء هم په ډیموکراسی کې برخه اخلي او انتخاباتو ته درېږي، نو په ډیموکراسی کې د دوئ د شمولیت له امله عامو خلکو ته دا فکر پیداکېږي چې کېږي شي ډیموکراسی به هم یو حق نظام وي، ځکه چې که ناحق واي نو دینې علماؤ به ورکښې برخه نه اخيسته.

علماء که هر خو خلکو ته د خپل مشارکت لپاره د مجبوریت او د دعوت د مصلحت تأویلونه او دلایل وراندي کړي عام خلک پري نه پوهېږي. ځکه چې په پارلماني بهير کې علماء او سیکولر (بې دینه) اشخاص ټول پر یو ډول اصولو چلېږي، او په عمل کې هم د دواړو تر منځ کوم فرق نه لیدل کېږي.

پنځم دلیل: هر نظام یوہ ایدیوالوژي او فکر لري چې هغه نظام ته د رسېدلو لپاره لار او وسائل هم له هماګه فکر خخه انتخابېږي.

د ډیموکراسی، ایدیوالوژي او فکر (سیکولریزم) دي. او انتخابات هم د سیکولریزم پربنسته ولاړ دي. ځکه چې د انتخاباتو لپاره اساسی شرط سیاسی مساوات دي، او دغه مساوات هغه وخت راتلای شي چې ټول جهتونه د ډیموکراسی لپاره خپل دین پرېږدي. او دا ځکه چې دین انساناتو ته یو پرېل د تفاضل (برتری) درس ورکوي. د مثال په ډول اسلام وايی چې مسلمان تر کافر غوره دي، خو ډیموکراسی وايی چې

فکری پوهنه

ډیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

باید دوئ دواړه مساوی وي، او مساوات یوازې په هغه صورت کې رامنځته کېږي چې د کفر او اسلام خبره له منځه ووځي. پر همدي اساس انتخابات په ډیموکراسۍ پوري خاص دې. د هغو له لارې یوازې ډیموکراسۍ راتلای شي، نه اسلام. څکه چې لکه خنګه چې اسلام له ډیموکراسۍ خڅه یو جلادین دی نو د نافذولو لاره او وسیله یې هم له ډیموکراسۍ خڅه جلا ده.

لکه خنګه چې ډیموکراسۍ له کمونیزم، نصرانیت، یهودیت او نورو ادیانو سره پیوند کاري نه منی، همدغه ډول اسلام هم له نورو ادیانو او طریقو سره پیوند کاري نه منی، او نه هم له نورو لارو قائمیدلاني شي. اسلام به یوازې په هغه طریقه قائمېږي چې د رسول الله ﷺ په زمانه کې ورباندي قائم شوي وو. له همدي امله له باطلو لارو د اسلام د نفاذ لپاره کوبښونه یو ناروا او د عقل او فطرت خلاف کار دی.

شپږم دلیل: ډیموکراسۍ د پانګه وال نظام (کیتیالیزم) زړښده او د همدغه نظام سیاسی مظہر دی. هر څومره چې په اسلامی نړی کښې ډیموکراسۍ تینګېږي په هماګه اندازه پانګه وال پر سود او احتکار ولار نظام هم چې د اسلام مخالف اقتصادي نظام دی تینګېږي. که چېږي بالفرض کوم اسلامی تنظیم د ډیموکراسۍ له لارې قدرت ته هم ورسپېږي، نو هغه هم په کراره کراره د پانګه وال نظام برخه گرئي، او د اسلام له اقتصادي نظام خڅه خارجېږي.

اووم دلیل: انتخاباتي سیاست دا سپې یو ډنډ دې چې که یو خل کوم اسلامی تنظیم ورکښې ولوپري نو بیا یې له هغه خڅه وتل ورته انتهایي مشکل کار وي. ټول هغه اسلامی تنظیمونه چې یو خل په ډیموکراسۍ کې ور دا خل شوي دي هغويئ نور د اسلام د غلبې لپاره له انقلابي جهادي هڅو لاس اخيستي. څکه چې د ډیموکراتیک سیاست لپاره دا شرط دې چې مسلحه مبارزه به نه کوي. د مسلحې مبارزې

پربنودل او په ډیموکراسی او انتخاباتو پورې د اسلام د غلبې د امیدونو تړل او دغه کار ته د اسلامي مبارزې نوم ورکول د اسلام د نفاذ په لاره کې یو خطروناک خنډ دی. ټکه چې له دې لارې مسلمانان په جهاد او د هغه په نتائجو بې باوره کېږي.

پدې میدان کې د مصر د (الاخوان المسلمين) د افغانستان د پخوانیو جهادی تنظیمونو او د پاکستان د اسلامي تنظیمونو ناکامه تجربې تر تولو واضح مثالونه دي. نه یوازې دا چې د اور بدې مودې له تېر بد و سره سره یې اسلامي نظام نافذ نه کړای شو، بلکې د اسلام د بنمنانو په ډېر مکر او مهارت دغه ډلې د مجاهدینو په خلاف په خپل کتار کې ودرولي. او خبره دې ئای ته راوسېدہ چې تشن په نامه اسلامي ډیموکرات تنظیمونو هم خپل تول تبلیغاتي وسائل د جهاد او مجاهدینو په خلاف له صلیبیانو او ده ګوئ له ملګرو سره همغږي کړي دی.

اتم دليل: ډیموکراسی یو داسې نظام دی چې په هغه کې اسلامي تنظیمونه اکثریت نشي ګتیلى، لکه چې په تېرو شپېتو کلونو کې په اسلامي نړۍ کې ولیدل شول. او دا ټکه چې د ډیموکراسی فکري او سیاسي جوړښت داسې دی چې هلته باید سرمایه دران، فيوډالان، خانان، ملکان، صنعت کاران، لوی تاجران، پخوانی بیروکراتیان او په مالي درغليو کې کړې خلک قدرت ته ورسپېږي. ټکه چې په ډیموکراسۍ کې قدرت ته د رسبدلو لپاره تر تولو لویه او مهمه وسیله د مال مصرفول دي. او د دې تر خنګ رشوت ورکول، د خلکو رأيې په پیسو اخستل، د خلکو تېر ایستل، درواغجنې وعدې ورکول او د ئanax په ګته مثبت او د مخالف لوري په خلاف پراخه منفي تبلیغات کول هم د انتخاباتو هغه ضرورتونه دي چې له هغو پرته په انتخاباتو کې کامیابېدل ممکن نه دي.

فکري پوهنه

هيموکراسۍ کفر ده، که اسلام؟

د انتخاباتو لپاره دغه لاره انتخابول نه اسلامي ده نه داسلامي
تنظیمونو له وسعي پوره ۵۵.

نهم دليل: که چېږي کوم اسلامي تنظيم له دي تولو خنډونو او مشکلاتو سره بیا هم په انتخاباتو کې اکثریت وکړی او قدرت ته ورسپېږي نو بیا به هم د هماغه اساسی قانون پابند وي چې د هيموکراسۍ پر اساس او د هغې د تحقق لپاره جور شوي وي. او اساسی قانون د انتخاباتو ګټيونکې تنظيم ته دا جازه نه ورکوي چې مکمل شريعت نافذ کړي. او د اساسی قانون بدلو لو ته یې نور سیکولر (بې دینه) قوتونه نه پرېږدي. نو که کوم ګټيونکې اسلامي ګوند اساسی قانون پرېږدي او مستقیماً مکمل شريعت نافذ کړي، نو بیا یې په قدرت کې د پاتې کېدلو جواز له منځه ئې، ځکه چې د همدي اساسی قانون له مخي د انتخاباتو له لاري قدرت ته رسپدلي دی. او کله چې قانون ئې نو د دوئ د حاکميټ جواز به هم ورسه ئې.

لسم دليل: د انتخاباتو له لاري قدرت ته رسپدونکې اسلامي تنظيم که اسلام نافذ هم کړي بیا به هم مکمل اسلام نه وي. ځکه چې د اسلامي حکومت یوه اهمه وجیبه (امریالمعروف) او (نهی عن المنکر) وظيفه ده. او تر تولو لوی منکر دا دی چې په اسلامي هبوداد کې دي غیر اسلامي احزاب موجود وي او د غیر اسلامي فعالیتونو د تر سره کولو اجازه دي هم ولري.

اسلامي حکومت بايد تول سیکولر او مرتد احزاب له فعالیت خخه منع کړي. افراد یې اسلام ته دعوت کړي، او د امتناع په صورت کې یې له منځه یوسې. انتخابي حکومت دغه کار ھېڅکله نشي کولانی، ځکه چې هيموکراسۍ هر چاته د هري عقیدې د بيان او اظهار آزادي ورکوي.

فکري پوهنه

دیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

همدارنگه دغه ډول حکومت دکفارو په خلاف د اقدامی جهاد فریضه هم نشي ترسره کولای. بلکې د دي پر خلاف باید د بین المللی قوانینو پر اساس له ټولو کفری هپوادونو سره د امن او تعاوون متقابل حسنه روابط ولري.

همدارنگه باید دیموکراتیک انتخابی حکومت د ملګرومليتو، د امنیت د شوری او نورو نړیوالو تړونونو او میثاقونو پوره رعایت وکړي، چې د مخالفت په صورت کې به له نړیوالو بندیزونو او سزاګانو سره مخ کېږي.

دا ټول هغه دلائل دي چې د اسلام له نافذولو سره د دیموکراسی مخالفت بنئ.

د اسلام د راتګ اصلی مقصد دا دی چې باید په نورو باطلو اديانو غالب شي، نه دا چې له هفو سره یو ځای د تساوي پر اساس ژوند

وکړي. الله ﷺ فرمایي ﴿ هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظَهِّرَهُ، عَلَى الِّدِينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ﴾ ﴿ ۱ ﴾ الصف: ۹

ترجمه: (الله هغه ذات دی چې راپېلی یې دی رسول خپل محمد ﷺ په هدایت او په حق دین چې غلبې ورکړي الله ﷺ دغه حق دین ته پر ټولو دینونو باندې، که خه هم چې مشرکان دغه غلبه بدہ ګنې).

نو پر همدي اساس باید اسلام په دیموکراسی غالب وي، نه دا چې د هغې په چوکات کې وچلېږي.

د دیموکراسی د حقوقو او آزادیو مناقشه

د دیموکراسی دوهم اصل د حقوقو او آزادیو اصل دي. دغه حقوق او آزادی په حقیقت کې د دیموکراسی د نظرې او فلسفې حاصل او ثمره

ډیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

فکري پوهنه

ده. په هر نظام کې چې دغه حقوق او آزدي خلکو ته حاصلې نه وي هغه نظام ډیموکراتیک نه بلل کېږي.

۱- د دین او عقیدې د ازادۍ مناقشه:

د آزادیو او حقوقو په لړ کې اول د دین د انتخاب او د عقیدې آزادی ده. په ډیموکراسی کې هر انسان ته دا حق ورکول کېږي چې هر وخت وغواړي د ځان لپاره په خپله خوبنې نوی دین انتخاب کړي نو انتخابولی يې شي. د مثال په ډول: یو انسان حق لري چې نن یهودی وي، سبا ته نصرانی شي، بله ورڅه هندو شي بله ورڅه مسلمان شي، بل وخت بیا بېرته اسلام پرېږدي او بودائی شي، او یا هم له ټولو ادياتو انکار وکړي او ملحدیا کمونست شي. پدې ټولو حالاتو کې هغه نه محاسبه کېدلای شي او نه ورڅخه خوک د عقیدې د آزادی حق سلبولی شي.

په ډیموکراسی کې دین او عقیده یو شخصي امر دی چې د دولت او نظام ورسه هېڅ کار نشته. دین په ډیموکراسی کې د جامو او فيشن حیثیت لري چې د هر چا خوبنې ده چې کوم رنګ او ډول جامې اغوندي او خنګه فيشن غوره کوي. خو په اسلام کې دین او عقیده یو شخصي امر نه، بلکې یو مکلفيت دی. او همدغه تدين د انسانانو او پیريانو د خلقت هدف بنوولی شوی دي، لکه چې الله تعالى ﷺ فرمایي:

﴿ وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴾ ﴿٥٦﴾ الذاريات: ۵۶

ترجمه: (او ما نه دي پیداکړي پیريان او انسانان مګر ددي لپاره چې زما عبادت وکړي).

الله تعالى ﷺ پیريان او انسانان د عبادت لپاره پیداکړي دي او بیا يې د عبادت د کیفیت د تعیین او د طریقې د وربنودلو لپاره ورته دین نازل کړي او انبیاء يې را لېږلې چې تر ټولو وروستی دین (اسلام) او تر

فکري پوهنه

ديموکراسۍ کفر ده، که اسلام؟

تولو وروستي پيغمبر (محمد) ﷺ دی. او د همده په مبارک راتګ پخوانې تول اديان منسوخ شوي دي، او د الله ﷺ په نزد يواخني مقبول دين (اسلام) دی. نو هر خوک چې د الله ﷺ د عبادت لپاره له اسلامه پرته بل دين انتخاب کري هېڅکله به يې الله تعالى ﷺ ورڅه قبلو له کړي، الله ﷺ فرمایي : ﴿ وَمَنْ يَتَّبِعَ غَيْرَ أَإِسْلَمِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَسِيرِينَ ﴾ ۸۵ آل عمران:

ترجمه: (او هر خوک چې له اسلام پرته بل دين ولتيوي هېڅکله به تري و نه مثل شي په آخرت کې به له تاوانيانو خخه وي). په اسلام کې له اسلام خخه وتل ارتداد دی، چې که مرتد توبه ونه باسي او بېرته په اخلاق اسلام ته راونه ګرځي نو سزا بي وژل کېدل دي. ځکه چې له یوه دين خخه وتل او بل دين ته داخلېدل د پخوانې دين د باطل ګښو په معنى دي. يعني هر خوک چې له اسلام خخه کوم بل دين ته ورځي هغه په خپل دغه عمل په اسلام باندي د بطلان حکم کوي او د نوي دين د حقانيت اعتراف کوي. خو په ديموکراسۍ کې د دين بدلوں هېڅ سزا نه لري. ځکه چې هغه یوشخصي امر دي.

په افغانستان کې چې اوس امريکايانو یو ديموکراتيک نظام جوړ کړي دی همدغه د ارتداد حق يې هم د اساسي قانون له لاري د هر فرد لپاره خوندي کړي دي. ځکه چې د اساسي قانون په مقدمه او شپږمه ماده کې په صراحت سره د ديموکراسۍ تحقق او د بشري حقوقو ملاتړ د دولت مکلفيت بنودل شوي دي. او د بشري حقوقو د نړيوالي اعلامي په اته لسمه ماده کې په صراحت سره داسي ليکل شوي دي: (هر انسان د فکر د آزدي او د دين د انتخاب له حق خخه برخمن دي. او همدا حق د دين او د عقیدي تبلیغ، د ډله ییزو بنوونو او رسنیو له لاري د نظر

فکري پوهنه

دیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

اظهار او همدا ډول د شعائر و سری او علنی ترسره کولو او له هغو خخه حفاظت ته هم شامل دي). (اتلسمه ماده).

د همدغې اعلاميې په نولسمه ماده کې د ارتدارد حق په نور صراحت سره پدې ډول بیان شوي دي:

(هر انسان د نظر او خپل ليد لوري د آزادي. له حق خخه برخمن دي. دغه حق دېته هم شامل دي چې خوک دي دبل چا افکار او نظریات د بل چا له مداخلې پرته ومني. او هم کولای شي خپل افکار او نظریات په هري ممکني وسيلي له هر جغرافيوي قيد او بند خخه پرته تر لاسه او نشر کري). (نولسمه ماده).

دا چې د افغانستان اوسي اساسی قانون چې د (ديموکراسی تحقق) او د (بشر د حقوقو ملاتي) د دولت مکفيت گئي او پدې دواړو کې د دين او عقيدي انتخاب د هر چا شخصي حق دي او د بل چا دخالت ورکښې ناروا کار گئي، نو ئکه خو اساسی قانون هم تر پردي لاندي په ضمني ډول هر چاته د مرتد کېدلو حق ورکوي. اوس نو په خلکو، وضعیت حالاتو پوري اړه لري چې خوک د عبدالرحمن پنجشپري په خبر د ډيموکراسۍ له دغه حق خخه د استفادې علنی جرأت کوي؟

ځینو تشن په نامه اسلامي حکومتونو په خپلو اساسی قوانينو کې دا ليکلي چې د اسلام په خلاف به قوانين نه جوړېږي، خو له بل لوري یې دا هم په صراحت سره ليکلي چې هېوادونه یې د ملګرو ملتونو، نړيوالو تړونونو او د بشر د حقوقو د اعلاميې د رعایت کولو تعهد لري. لکه د افغانستان په اوسي اساسی قانون کې چې په اوومه ماده کې داسي ليکل شوي دي:

دیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

اوومه ماده: دولت د ملګرو ملتونو د منشور، د بین الدول معاهدو، د نړیوالو میثاقونو چې افغانستان له هغو سره تپاوا ولري او د بشري حقوقو د نړیوالې اعلامې په رعایت کوي.

د بشر د حقوقو د نړیوالې اعلامې چې د افغانستان اساسی قانون یې رعایت کوي په ۲۹ مه ماده کې د بشري حقوقو د اعلامې له حقوقو سره د تعامل په اړه داسې راغلي دي:

۲۹ مه ماده: د (ج) جزء: (په هېڅ دول شرایطو کې روا نه ده چې د بشر له حقوقو سره دي په داسې دول چلنډ وشي چې د ملل متحد له اصولو او اهدافو سره تضاد ولري).

يعني د بشري حقوقو د تعابير او تفسير صلاحیت یوازي د ملګرو ملتونو له سازمان سره دي، او هر دولت یې چې رعایت کوي باید د ملګرو ملتونو له اصولو او اهدافو سره سم یې وکړي، نه دا چې د خپل دين او مذهب مطابق یې تعابير کړي، نو په همدي په بناء دا خبره یوازي یو منافقت دی چې په یوه اسلامي هبواو کې دي هم اسلام تطبیق شي هم د ملل متحد او د بشر د حقوقو اعلامې. بلکې له دواړو خخه به یوازي یو تطبیق کېږي او بس.

په اسلام کې هم د عقیدي او دين د آزدي حق شته دي، خو هغه په دي معنې دی چې د نورو اديانو منونکي به په زور نشي مسلمانولي، بلکې یوازي دعوت او په بنه طريقه به مناقشه او مناظره ورسه کولی

شي. لکه چې الله تعالى فرمایي: ﴿أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَنِيدِ لَهُمْ بِإِلَئِي هِيَ أَحَسَنُ﴾ النحل: ۱۲۵

فکري پوهنه

ديموکراسي کفر ده، که اسلام؟

ترجمه: ای پیغمبره د خپل رب د لری په حکمت او نیک اسلوب بلنه وکړه مباحثه کوه هغوي سره په هغه طريقه چې هغه ډېره بنه وي). او د زور دنه استعمال په هکله الله تعالیٰ ﷺ فرمایي:

﴿لَا إِكْرَاهٌ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشُدُ مِنَ الْغَيِّ﴾ البقرة: ٢٥٦

ترجمه: (نشته زور د دین په منلو کې، په تحقیق سره بنکاره شو هدایت له بې لاری خخه).

اسلام نامسلمانو خلکو ته د اسلام حقانيت او فضيلت بياني او د منلو توصيه يې ورتنه کوي، خو په زور يې هېڅکله منلو ته نه اړپاسي. او که خوک اسلام نه مني هغوي پر خپل دين او طريقه پدې شرط پرېبدي چې مسلمانان به کفر ته نه دعوت کوي او د اسلامي نظام له انتظامي اصولو او لوائحو به سرغونه نه کوي.

د اصحابو رضي الله عنهم له زمانې راهيسې تر ننه پوري په اسلامي نړۍ کې د مسيحيانو، یهوديانو، هندوانو او نورو طائفو شتون پر دې دلالت کوي چې اسلام هغوي په مسلمانې دلو نه دي مجبور کري، بلکې هغوي ته يې په خپل دين دا زاد پاتې کبدلو حق ورکړي دي.

خو په اسلام کې په هېڅ ډول يوه مسلمان ته دا اجازه نشه چې هغه له اسلام خخه مرتد شي. ټکه چې مرتد له اسلام خخه د وتلو په عمل په اسلام باندي د بطلان حکم کوي. که داسي نه وي نو بیا ولې له اسلام خخه خارجې؟ دا چې هغه پدې کار سره په حق دين د بطلان حکم کوي په اسلامي تولنه کې اضطراب رامنځته کوي، نو ټکه بايد تر استتابې (توبه غوبښتنې) وروسته که بېرته راونه ګرځید ووژلی شي، لکه چې رسول الله ﷺ فرمایي دي: ((من بدگل دينه فاقتلوه) بخاري.

ترجمه: (چا چې خپل دين بدل کړ ويې وژنې).

د ډيموکراسۍ کفر ده، که اسلام؟

په اسلام کې د عقیدی آزادی د ډيموکراسۍ د عقیدي له آزادی سره د رنما او د تياري فرق لري. خو هغه ډله غرب پلوی عالم نمایان چې غواړي خلکو ته اسلام او ډيموکراسۍ یو شی وښئي په منافقانه ډول دغه دواړه آزادی یو ډول نبیسي، تر خو خلکو ته د اسلام په قالب کې کفر بنائسته کړي.

د رايِ د اظهار د ازادی مناقشه

د ډيموکراسۍ له آزاديو خخه یوه هم د رايِ (نظر) د اظهار آزادی ده. په ډيموکراسۍ کې هرڅوک حق لري چې خپل هر ډول نظر په آزادی بيان کړي، که خه هم چې هغه نظر د الهي وحیي او دیني مقدساتو په خلاف هم وي.

د دغې آزادی د ترلاسه کولو تصور ځکه په غرب کې را پيداشو چې تول غرب د فرانسي تر انقلابه د مخه دکليسا تر مطلقي دیني او فکري واکمني لاندې او سېده.

دا چې کليسا دانحراف او فکري استبداد اوچ ته رسپدلي وه او هېچا ته یې په دينياتو، اخلاقنياتو، اجتماعي اصولو او حتى ساينس کې د رايِ د اظهار حق نه ورکاوه، او که به چا د رايِ د اظهار جرأت وکړنو هغه به په ډول ډول سزاګانو محاکومېده. له همدي امله اروپايانو د کليسا د استبداد په خلاف آواز پورته کړ، د تحریف شوي مسیحیت د کليسا تسلط یې له منځه یوور او په هر خه کې یې د نظر د اظهار آزادی ترلاسه کړه.

اروپايانو خو په هغه وخت کې دغه اقدام د یو (باطل او تحریف شوي) دين په خلاف وکړ، خو وروسته یې دغه آزادی د یو (المقدس حق) په حيث د (حق دين) په خلاف هم استعمالول شروع کړل. ان تردې چې د اسلام مقدسات یې هم د دغې بې بندوباره آزادی تر برید لاندې

فکري پوهنه

ديموکراسي کفر ده، که اسلام؟

راوستل، او د اسلام د شريعت، قرآن او پيغمبر ﷺ په خلاف يې خپل له سپکاوي ډک اظهارات د رأي او بيان د آزادی د حق په نامه ياد کړل، چې پدې لړ کې دغه لاندې اقدامات په نبدي ماضي کې تولې دنيا وليدل:

هندوستانی مرتد سلمان رشدي چې د برلناني تابعیت لري د غرب په هخونه يې د اسلام په خلاف خپل مشهور کتاب (شیطانی آیتونه) ولیکه او د تولې دنيا مسلمانانو ته يې سپکاوي وکړ، خو کله چې مسلمانانو له غرب خخه د هغه د محکمې غوبښته وکړه، تول غرب په یوه خوله د هغه له دې اقدام خخه دفاع وکړه او د هغه دغه کار يې د رأي او بيان د آزادی حق وګانه، او هغه ته يې پناه ورکړه چې تر ننه يې په خپل حفاظت کې ساتي.

نه يوازي دا چې غرب سلمان رشدي ته پناه ورکړي، بلکې د برلناني ملکې هغه په لويو شاهانه القابو هم په رسمي دول ونزاوه، او د مسلمانانو د عواطفو هېڅ پروا يې ونه لرله.

تر سلمان رشدي وروسته بنګله ديشي مرتدې ليکوالې (تسليمي نسرين) هم د رشدي پر پله پل کېښود او هغې ته هم غرب په خپلې غېږي کې پناه ورکړه، او د هغې اقدام يې د نظر د اظهار په آزادی تعبيړ کړ.

هالندوي ژوناليست د قرآن د سپکاوي فلم جوړ کړ، او کله چې مسلمانانو اجتجاج وکړ نو د هالندو صدراعظم د هالندوي ژونالست کار د رأي د بيان آزدي وبلله او له هغه خخه يې دفاع وکړه.

د قرآن کريم بل سپکاوي هغه و چې غرب د (ربنتيني قرآن) په نامه له الحاد او سپکاوي ډک کتاب چې د قرآن کريم سورتونو ته په ورته شکل ليکل شوی و رامنځته کړ او په انټرنېټ کې يې خپور کړ. او دا يې هم د رأي د اظهار حق وګانه.

فکري پوهنه

ډیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

د ډنمارک یوه کاریکاتور جوړونکي د اسلام پیغمبر ﷺ ته منسوب له سپکاوي ډک کارتونونه جوړ کړل او خپاره یې کړل. کله چې مسلمانانو په ټوله نپې کې احتجاج وکړ او د هغه رسام د محاکمې غوبښنه یې وکړه، نو د ډنمارک صدر اعظم (راموسن) چې وروسته بېا د ناتېو د تړون رئیس شو له کارتون جوړونکي خڅه دولتي دفاع وکړه، او د هغه کار یې د رأيې د بیان د آزادی، حق و باله.

کله چې مسلمانانو خپل احتجاج ته نور هم زور ورکړ، او له اروپا یې مصنوعاتو سره یې د پریکون اعلان وکړ، نو د ناتېو د تړون رئیس د ډنمارک موقف د ټولې اروپا د موقف په حیث اعلان کړ، او په دې ډول هغه کارتونونه په مکرر ډول په نورو اروپا یې هېوادونو کې هم خپاره شول.

په افغانستان کې چې د امریکا د پوځی شتون تر حمایې لندې مرتد (پرویز کامبixin) د اسلام خلاف مضامین چاپ او خپاره کړل او کله چې د مسلمانانو د شدید فشار په نتیجه کې محکمې هغه په ارتداد محکوم او بندې کړ، تول غرب او غربی مېډیا د هغه تر خنګ و درېدہ، د هغه موقف یې د رأيې د اظهار په آزادی تعییر کړ، او د هغه د خوشې کولو هڅې یې پیل کړې، چې په نتیجه کې د اعدام حکم په حبس تبدیل شو او کېدی شي چې خه موده وروسته په کومه بهانه له زندان خڅه آزاد او د بیان د آزادی په یوه قهرمان تبدیل شي.¹

اسلام د رأيې د اظهار د آزادی، مخالف نه دی، بلکې د ګمراه کوونکي رأيې د اظهار مخالف دی. هغه رأيې چې د حق د بیان او آزادی لپاره وي اسلام نه یوازې د هغې پلوی کوي، بلکې هغه یو عبادت بولې او اظهار ته یې خلک تشویقوی. که خه هم چې هغه د یو ظالم حاکم په

¹ حامدکرزي د خپل دوهم حل انتخابیدلو په درشل کې هغه د یو فرمان په صادرولو آزاد کړ او په درناوی د غربی حلقو لخوا له افغانستانه ووپستلی شو.

فکری پوهنه

دیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

مخکي وي. په هغه حدیث شریف کې چې ابوسعید الخدري روايت کړي رسول الله ﷺ فرمایلی دي:

(إِنَّمَا أَعْظَمُ الْجَهَادِ كَلْمَةُ عَدْلٍ عِنْدَ سُلْطَانٍ جَائِزٍ^۱)

ترجمه: (له لوی جهاد خخه دا هم دی چې د عدل خبره دي د ظالم پادشاه په مخکي وکړاي شي).

او که خوک د حق د وينا له امله ووژل شي هغه په اسلام کې له غوره شهیدانو خخه شمېرل کېږي، لکه چې رسول الله ﷺ فرمایلی دي: (خیر الشهداء حمزة بن عبدالمطلب و رجل قام إلى رجل فأمره و نهاه في ذات الله فقتله على ذلك)^۲

ترجمه: (په شهیدانو کې غوره شهید حمزة بن عبدالمطلب او هغه سړي دی چې د الله ﷺ لپاره یو بل چاته په نېکۍ امر وکړي او له بدې خخه یې منع کړي او هغه یې بیا پدې کار ووژنې).

نو معلووه شوه چې په اسلام کې هر خوک بل چاته د حق وينا او نصیحت کولی شي. او باید چې ویې کړي، حکمه چې (دین نصیحت دي). خو په دیموکراسی کې انسان ته د هر څه د ویلو او اظهار اجازه شته چې هغه (حق) وي او که (باطل).

په هغو اسلامي هپوادونو کې چې غربی دیموکراسی ورکښې حاکمه ده په بنکاره لیدلی کېږي چې هلته خلک یوازې د باطل د اظهار ولو حق لري او بس. او هر خوک چې د حق رأيه اظهار کړي هغه له وژلو، تړلو، شرلو او ډول ډول تهدیدونو سره مخ کېږي.

د کفری نظریاتو د خپرولو لپاره ټول وسائل په کار اچول کېږي، خو د حق د اظهار لپاره هېڅ راډيو، تلویزیون، مجلې، اخبار او نشریې ته اجازه نه ورکول کېږي. او که چېږي یو نیم ئای اجازه هم ورکړل شي نو

1 الترمذی كتاب الفتن باب أفضل الجهاد.

2 المستدرک للحاکم.

د ډيموکراسۍ کفر ده، که اسلام؟

بيا يې هم پاليسې، حدود او موضوعات ورته د دولتي ادارو لخوا تاکل کېږي چې تر هغه هاخوا يې نشریات جرم ګنيل کېږي.

د شخصي آزادۍ مناقشه

د ډيموکراسۍ تر ټولو مهمه آزادۍ چې د ډيموکراسۍ زره بلل کېږي شخصي آزادۍ ده چې اخلاقۍ آزادۍ هم بلل کېږي.

د شخصي آزادۍ معنى دا ده چې انسان د خپل شخص (ذات) په اړه مکمله آزادۍ لري چې هر خه ورباندي کوي يې له کوم قيد او شرط خنه يې وکولي شي. د ټولنې عرفونه، رسم او رواج، ادب او اخلاقي قوانين بايد له ژوند خنه د خوند د اخستلو په لاره کې مانع ونه گرئي. او فرد بايد پدي کار کې د هر چا له تسلط او محاسبې خنه آزاد وي.

د دغه ډول آزادۍ مطالبه هم په غرب کې د کلیسا د طغیان او د خلکو په اجتماعي او اخلاقي ژوند باندي د هغې د شدید مراقبت عکس العمل وو. لکه خنګه چې خلکو د دین، عقیدې او عبادت په مجال کې د کلیسا تسلط ورختم کړ، همدا ډول يې د کلیسا اخلاقي خار او رقابت هم له منځه یوور.

د فرانسي انقلاب (دين له (دولت) خنه جلا کړ، او د سیکولریزم نظریه يې ایجاد کړه. او ترهغې وروسته يې د (دين) او د (اخلاقو) تر منځ هم بېلتون راوست. د اخلاقو په بنه والي او بدوالی باندي حکم کول د دین صلاحیت نه، بلکې د شخصي ذوق او سلیقې کار وګنيل شو. پدې معنى چې هر هغه خه چې فرد ته بنه بنیکاري هماګه بنه اخلاق دې او خوک بايد پري د اعتراض حق ونه لري. د همدغې شخصي آزادۍ د فلسفې د منل کېدو له امله په غرب کې زنا، لواطت، سحاق، (بنیئنه همجنس بازي) د نارینه له بل نارینه او د بنځۍ له بلې بنځۍ سره واده کول د اخلاقو خلاف کارونه نه ګنيل کېږي، او د غربی هېوادونو قوانين ورته اجازه ورکوي. د دغه ټول کارونه د ډيموکراسۍ په فرهنگ

دیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

کې تر هغه پوري جرم نه گنيل کېږي چې ترخو په اجباري شکل نه وي تر سره شوي. او که په اجباري شکل ترسره شي نوبیا هم لدې امله جرم نه وي چې دغه کارونه حرام دي، بلکې لدې امله جرم گنيل کېږي چې په اجباري شکل ترسره شوي دي.

د شخصي آزادي غربي معيارونو ته په پام سره په دیموکراسۍ کې (امر بالمعروف او نهی عن المنكر) هېڅ خای نه لري. او پر همدي بنا چې په هر دولت کې دیموکراسۍ عملی کېږي هلته د (امر بالمعروف او نهی عن المنكر) حق په خپله په اتوماتيک شکل له منځه ئي. هلته به يا ډیموکراسۍ وي يا به امر بالمعروف وي، دواړه په هېڅ صورت نشي جمع کېدلاني. ئکه چې امر بالمعروف او نهی عن المنكر اکثره په عبادات او اخلاقياتو پوري اړه لري، او په دیموکراسۍ کې دغه دواړه شخصي امور دي چې بل خوک ورکښې د مداخلې حق نه لري.

په دیموکراسۍ کې د شخصي آزادي او اخلاقو فلسفه د انګریز فيلسوف هویز (1588 - 1679) پر نظریاتو ولانه ده چې وايی: د خير معنی شهوت (خوند) دي، او د شر معنی نفرت (کرکه) ده. یعنې په هر هغه خه کې چې شهوت (خوند) موجود وي هغه د خير کار دي. او په هر هغه خه کې چې نفرت (کرکه) موجوده وي هغه د شر کار دي. د خير او د شر د معيارونو تعیین د دین کار نه، بلکې د شخصي ذوق او غریزي کار دي.

دغه ډول شخصي آزادي نه یوازې دا چې په اسلام کې خای نه لري بلکې له نورو اديانو او سليم فطرت سره هم مخالفت لري. نو پر همدي بنا ډیموکراسۍ د دغه ډول آزدي د لرلو له امله هم صريح کفر گنيل کېږي.

د مسکن د انتخاب د ازادي مناقشه

په ديموکراسۍ کې هر انسان ته حق ورکړ شوي چې په هر خای کې یې چې زړه وي هلتنه واوسږي. پر همدي اساس غربی ديموکراسۍ دا نه مني چې کفار دې له (جزیرة العرب) خخه ووبستل شي، او یا دې کفار د حرم په ساحه کې نه پربنیسودل کېږي، پداسي حال کې چې د عربو په جزیره کې د کفارو د نه پربنیسودلو صريح حکم په حدیث شریف کې راغلی دی، رسول الله ﷺ فرمایي: ((أَخْرِجُوا الْمُشْرِكِينَ وَ فِي رَوَايَةٍ
الْيَهُودُ وَ النَّصَارَى مِنْ جَزِيرَةِ الْعَرَبِ...)).^(۱)

ترجمه: (بشرکان د عربو له جزیرې وباسې) په بل روایت کې دی: (يهود او نصارى له جزیرة العرب خخه وباسې).

له همدي امله عمر بن الخطاب رضي الله عنه په خپل خلافت کې تول یهودان او نصارى له جزیرة العرب خخه ووبستل. خو که په اوښې وخت کې خوک له جزیرة العرب خخه د یهودو، نصاراؤ او یا نورو کفارو د وېستلو مطالبه کوي یا یې د وېستلو هڅه کوي هغوي د چې یې موکراسۍ د مخالفت په جرم محاکومېږي او د وزړو جواز یې برآبرېږي.

د ملکیت د حق مناقشه

دا چې غربی ديموکراسۍ د کېټیالیزم (پانګه وال اقتصاد) د خوندي ساتلولپاره رامنځته شوې ده، نوله همدي امله ورکښې فرد ته له هرې لزې د مال د ګټیلو او په هر خه کې د مصرفولو مطلقه آزادي ورکړل شوې.^{۵۵}

د مال په ګټیلو او مصرفولو کې ديموکراسۍ هېڅ دینې او اخلاقې عامل ته د دخالت حق نه ورکوي. همدا دليل دی چې په ديموکراتیکو

1 بخاري.

فکری پوهنه

ڏيموکراسىي کفر ده، که اسلام؟

هٻوادونو کي پانگه وال د سود، احتكار، د مزدورانو د زيبنباک او ان د نورو هٻوادونو د نيلولو او د هغوي د طبيعي زپرمو د غلا کولو، لوتيولو، د جنگونو د رامنځته کولو له لاري د وسلو د خرڅولو او حربي فابريکو د چلولو په ذريعه خپله پانگه ډپروي او بيا يې په عيش او عشرت، قمار، فحساء او بدخرخيو کي مصرفوي. خو په اسلام کي لکه خنگه چې د مال د ګټپلو لپاره د حلالو لارو او وسایلوا انتخاب ضروري دي، همدارنگه يې د مصرفولو لپاره هم قيود وضع شوي دي.

اسلام د يو داسي متوازن اقتصادي نظام لرونکي دي چې نه لکه د پانگه وال نظام سرمایه د خو محدودو خلکو په منځ کي ساتي او نه لکه کمونيزم چې افراد له شخصي ملكيت خخه محروموي. بلکې اسلام هم د سرمائي د لرلو حق ورکوي او هم د بهائيو خلکو په سرمایه کي د نېستمنو او غربيو خلکو حق تشبیتوسي.

د کار د حق مناقشه

په ڏيموکراسىي کي انسان ته د هر ډول کار د کولو او پېشې د اختيارولو مطلق حق حاصل دي. خو په اسلام کي فرد یوازي د حلال او روا کار د کولو حق لري. او که چېږي داسي یو کار اختيار کړي چې له مسلماني سره تضاد ولري لکه شرابخانه خلاصول يا د زنا اډه او داسي نور جورول نو په هغه صورت کي اسلام فرد ته د دغه ډول کار اجازه نه ورکوي. خو په ڏيموکراسىي کي فرد دا هر خه کولاي شي.

د زده کړي د حق مناقشه

په ڏيموکراسىي کي فرد ته د هر فن او علم د زده کړي مطلق حق حاصل دي. خو په اسلام کي فرد ته د داسي علومو او فنونو د زده کولو حق نه ورکول کېږي چې هغه له اسلام سره تکر لري، لکه: د کوډو (جادو، شعبده بازى، مداري ګرى، او داسي نور علمونه. اسلام د جادو زده کړه کفر بولي او مخنيوی يې کوي.

پارلمان د دیموکراسی ممثله طاغوتی اداره

پارلمان خه شي دي؟

پارلمان په دېموکراسۍ کې د خلکو د منتخبو استازو هغه اداره ده چې د خلکو لپاره د قوانینو د جورولو یا د تشریع (تحلیل تحریم) مطلق حق لري. د اکسفورد قاموس د (پارلمنت) کلمه داسې تشریع کوي:

Parliament: a group of people that makes the laws of a Country.

پارلمنت د خلکو هغه ډله ده چې دیوه هېواد لپاره قوانین جوړوي. په تپرو بحشونو کې ولیدل شول چې په دیموکراسۍ کې د خلکو اکثریت د (الله) مرتبه لري، ئکه چې د سیادت (اعلىٰ حاکمیت) حق چې د (امن) او (نهی)، (تحلیل) او (تحریم) مطلق حق دی په اکثریت پوري اړه لري. او لکه خنګه چې په دین کې د الله ﷺ فیصله نشي رد کېدلی همدا ډول په دیموکراسۍ کې د اکثریت فیصله نشي رد کېدلی. دا چې اکثریت په دیموکراسۍ کې د الله مرتبه لري، نو پارلمان چې د اکثریت استازی دی د پیغمبری (استازیتوب) مرتبه لري. پدي معنی چې استازی به د خپلو موکلینو د خوبنې مطابق قوانین ایجادوي او د هغوي مصالح به تأمينوي.

د ډیموکراسۍ چې اصلًا د سیکولریزم (لا دینیت) پر بنسته ولاړه ده د حکومت او نظام په چارو کې (دین) ته د مداخلې حق نه ورکوي. نو په همدي اساس ټول هغه قراردادونه او مسودې چې د قانون کېدلو لپاره پارلمان ته د بحث او غور په مقصد وړاندې کېږي باید پر دینې بنستونو ولایې نه وي.

د ډیموکراسۍ له لارې طرحې، نظریات او مسودې تر هغه وخته د تطبیق وړ نه دي چې ترڅو یې د پارلمان لخوا د (قانونیت) حیثیت نه وي تر لاسه کړي. ئکه چې په پارلمان کې هغې مصوبې ته (قانون) ویل

فکري پوهنه

ډيموکراسۍ کفر ده، که اسلام؟

کېږي چې د پارلمان دواړه جرګې یې تصویب کړي او جمهور رئیس یې تو شیخ کړي. او ترڅو یې چې دا مراحل نه وي طې کړي تر هغه پوري د تطبیق وړ نه ګنل کېږي.

په ډيموکراسۍ کې پارلمان ته د هر فکر او نظر خلک د انتخاباتو له لارې خان رسولی شي. کفر، الحاد، يا کوم بل عقیدوي انحراف پارلمان ته د هغوي د رسپېدو مانع نه گرئي. پر همدي اساس چې هر خوک پارلمان ته ورسپېري هغوي هلتنه د خپلې خونبې او نظرېي مطابق قانوني طرحې پارلمان ته وړاندې کوي، او هغوي بیا د خپلو هر ډول افکارو او نظریاتو د بیان له امله تر عدلې تعقیب لاندې هم نشي راتلاني، که خه هم چې هغه نظریات د دین په خلاف وي چې همدغه صلاحیت په افغانستان کې د امریکایي اشغال د حکومت د ۱۳۸۲ هـ ش کال د اساسی قانون په ۱۰۱ مه ماده کې داسي بیان شوی دي: د ملي شوری هېڅ غږي د هغې رأيې یا نظرېي له امله چې د وظيفې د اجرا په وخت کې یې خرګندوي تر عدلې تعقیب لاندې نه نیول کېږي.^۱

پارلمان ولې طاغوتی اداره ۵۵؟

طاغوت په اسلامي شريعت کې هر هغه خه ته ويل کېږي چې پرته له الله ﷺ یې عبادت کېږي.

عبادت یوازې لمانځه، روزې، زکات، حج او دعا ته نه ويل کېږي، بلکې د یو چا د تحلیل، تحریم او تشریع منلو ته هم ويل کېږي. پدې معنی چې که یو خوک او یا کوم جهت د یو چا لپاره داسي قانونګداري وکړي چې حللاو ورته پکښې حرام او حرام ورته پکې حللاو کړي، او خلک هم د دې فرد یا جهت همدغه قانون یا قوانین ومنی نو دغه کار د دې خلکو له لوري د دې فرد او یا د دې جهت عبادت کول ګنل

۱ ۱۳۸۲ د اساسی قانون یو سل او یوومه ماده.

فکري پوهنه

ديموکراسىي كفر ده، که اسلام؟

کېرىي. دليل يې دا لاتىدى حديث شريف دى چې امام ترمذىي، امام بىھقى او نورو محدثينو پە خپلۇ سىننۇ كې لە عدى بن حاتم شخھ روايت كېرى دى:

(عَنْ عُدَى بْنِ حَاتَمٍ أَنَّهُ سَمِعَ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ يَقُولُ هَذِهِ الْآيَةُ أَتَخَذُوا أَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِّنْ دُونِ اللَّهِ وَالْمُسِيْحَ أَبْنَ مَرْيَمَ وَمَا أَمْرُوا إِلَّا لِيَعْدُدُوا إِلَهًا وَاحِدًا لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ سُبْحَانَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ) [التوبه: ٣١]، فقلت: إنما لساننا نعبدهم. قال: (أليس يحرمون ما أهل فتحرمونه)، ويحلون ما حرم الله فتحلونه؟ فقلت بلى، قال: (فتلك عبادتهم). رواه أحمد والترمذى وحسنه).

عدي بن حاتم د بنوطي د قبيلى د مشهور سخاوتمند حاتم طائى زوى ئ، هغە مسيحيت منلى ئ او پە شام كې يې لە اهل كتابو سره گوزارە كېرى وە. هغە د خپلې خور پە دعوت اسلام تە تشويق شو او پداسىپى حال كې د رسول الله مجلس تە راغى چې د سرو زرو صليب يې پە غارە ئ. هغە وايىي: زە پە داسىپى حال كې د رسول الله مجلس تە راغلم چې

هغە مبارڪ د قرآن كربم د آيت لوست: ﴿أَتَخَذُوا أَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِّنْ دُونِ اللَّهِ﴾ التوبه: ٣١

ترجمە: (يهودو او نصاراؤ خپل علماء او پيران له الله پرته خدايان نىولى ئ).

عدي ﷺ وايىي: ما رسول الله ﷺ تە ووپىل: موب خو يې عبادت نە كۈو. رسول الله ﷺ و فرمایىل: آيا هغۇئى د الله حلال درياندى حراموي نە چې تاسىپى ھم ورسره حراموى؟ او د الله حرام درته حلالوي نە چې تاسىپى ھېم ورسره حلالوى؟ ماورته ووپىل: هو ولې نە. ويې فرمایىل: ھمدغە كار د هغۇئى عبادت كول دى.

دا چې پە دېموکراسىي كې حلال او حرام د تشرىعي قوي (پارلمان) لخوا تعىينىپرىي، او د پارلمان غرو تە د قوانينىو د وضع كولو مطلق حق وركر شوئى دى، نو پە ھەمىي اساس دوى ئ تە (مشرعىن) ھم ويل كېرىي. پداسىپى

فکري پوهنه

ډيموکراسۍ کفر ده، که اسلام؟

حال کې چې د حلال او حرام تعیینول یوازی د الله ﷺ خصوصیت دی، او په دغه خصوصیت کې د بل هر چا ورکړول د الله ﷺ د تشریع په خصوصیت کې له هغه سره شرک ګنل کېږي. الله ﷺ تعالیٰ فرمایې:

﴿أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُم مِّنَ الْلَّذِينَ مَا لَمْ يَأْذَنْ بِهِ اللَّهُ﴾

الشوری: ۲۱

ترجمه: (آیا داسې شريکان لري چې هغه دین یې ورته جوړ کړي چې الله ﷺ یې اجازه نه ده کېږي).

په ډيموکراسۍ کې د دین او اخلاقې امورو په اړه د حکم وضع کول هم د پارلمان کار دی. د مثال په ډول که په غرب کې د پارلمان اکثریت غری دا تأیید کړي چې (همجنس بازي) روا ده، نو هغه یو (روا) او قانوني عمل ګنل کېږي، د هغه لپاره قوانین جوړېږي او حقوق یې تشبیتېږي. اویا دا چې که زنا د دواړو لوریو په موافقه وشي نو هېڅ جرم نه ګنل کېږي.

په اسلام کې د جرم او د سزا تعیین د شریعت کار دی، خو دا په ډيموکراسۍ کې د پارلمان حق دي، نه د شریعت.

په ډيموکراسۍ کې به د اختلاف په صورت کې منازعه د فيصلې لپاره شریعت ته نه بلکې اساسی قانون او نورو هغنو وضعی قوانینو ته وروپل کېږي چې د ډيموکراسۍ له اصولو سره سم وضع شوي دي. پداسې حال کې چې په اسلام کې د الله ﷺ له قانون او شریعته پرته بل هر قانون، شریعت او د فيصلې مرجع ته (طاغوت) ويل شوي دي. او مسلمانانو ته امر شوي چې پر هغنو کافر شي (وېي نه مني). او د هغنو خلکو ايمان د درواغو ايمان بلل شوي چې په خوله وايې مؤمن یم، خو فيصله د الله ﷺ په قانون نه، بلکې د بل چا پر قانون کوي.

دیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

الله ﷺ فرمایی: ﴿أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَرْعُمُونَ أَنَّهُمْ أَمَنُوا بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَكَّمُوا إِلَى الظَّلْعَوْتِ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ الشَّيْطَنُ أَنْ يُضْلِلَهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا﴾ ٦٠

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ رَأَيْتَ

الْمُنَافِقِينَ يَصْدُونَ عَنْكَ صُدُودًا﴾ ٦١ النساء: ٦٠ - ٦١

ترجمه: (آيا ته نه گوري (ای محمده) هغه خلک چې گومان کوي چې په هغه کتاب یې ايمان راوري چې نازل شوي دي تا ته او هم په هغه چې نازل شوي و ترتا د مخه، غواړي د فيصلې لپاره وړاندې شي طاغوت ته، پداسي حال کې چې دوئ ته امر شوی چې په طاغوت کافر شي. (وې نه مني) شیطان غواړي هغويه ډېر زیات ګمراهان کوري. او چې کله هغويه ته وویل شي د الله ﷺ نازل کړي کلام او رسول ته راشي (د فيصلې لپاره) نوته وینې چې منافقان له تا خخه مخونه اړوي). همدارنګه الله د هغو خلکو په هکله چې فيصله د الله ﷺ په قانون نه کوي داسي فرمایي:

﴿وَيَقُولُونَ إِمَانًا بِاللَّهِ وَبِالرَّسُولِ وَأَطْعَنَا ثُمَّ يَتَوَلَّ فِرِيقٌ مِّنْهُمْ مِّنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا أُولَئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ﴾ ٤٧

﴿فِرِيقٌ مِّنْهُمْ مُّعَرِّضُونَ﴾ ٤٨ النور: ٤٧ - ٤٨

ترجمه: او منافقان وايي چې موښ په الله ﷺ او رسول ﷺ ايمان راوري. او طاعت مو کړي دي. خو بیا ځینې خلک لدې وینا مخ اړوي، دوئ

فکري پوهنه

ديموکراسۍ کفر ده، که اسلام؟

مؤمنان نه دي. او کله چې هغوي د الله ﷺ او د هغه د رسول ﷺ په لور ور وبلل شي چې رسول ﷺ د هغوي ترمنځ فيصله وکړي، نو خيني يې نابرهه ډډه کوي).

خوکه چېږي د اسلام کوم حکم له ډېموکراسۍ سره مطابق وي او د دوئ مقاصد ورڅخه په یو ډول ترسره کېږي، نو بیا هغه د اسلام حکم هم مني. خود دي لپاره نه چې هغه د الله ﷺ واجب العمل حکم دي، بلکې د دي لپاره چې هغه د ډېموکراسۍ مطابق دي.

پدې کار کې ډيموکراتان کت مت د الله ﷺ د دي وینا مصدقاق دي چې

فرمایي: ﴿وَإِنْ يَكُنْ لَّهُمْ الْحُقْرُ يَا تُواَلِيَهُ مُدَّعِينَ﴾ النور: ٤٩

ترجمه: (که چېږي حق د هغوي په خوا وي نو بیا بنه غاره اینسودونکي د پیغمبر په لور را روان وي).

د اسلامي نړۍ په ټولو هغو حکومتونو کې چې خان ډيموکراتيک بولي فيصلې د الله د شريعت په خلاف د هغه اساسی قانون مطابق کېږي چې د ډېموکراسۍ له اصولو سره سم جوړ شوي وي.

په د غو حکومتونو کې د (اساسي قانون) حرمت او قداست تر (قرآن کريم) او (حدیث شریف) پورته وي. که چېږي د کومې فيصلې په تأييد کې هر خومره د قرآن، حدیث او شريعت دلایل راوړل شي، خو چې د اساسی قانون مطابق نه وي نو د منلو وړ نه ګنډل کېږي، او د پارلمان وکیلان هم هېڅکله د اسي قوانین نشي تصویبولي چې د اساسی قانون د موادو مخالف وي. نو له همدي امله پارلمان یوه (طاغوته) اداره ده.

که په کوم اسلامي هې بواسد کې چې په ډېموکراسۍ عمل کېږي او د پارلمان کوم غږي يا جهت چې د اسلام لپاره کار کول غواړي هم وغواړي چې د شريعت کوم حکم يا احکام د پارلمان له لاري د قانون په حيث عملی کړي نو بايد خپل وړاندیز د مسودې په شکل پارلمان ته د

فکري پوهنه

ديموکراسۍ کفر ده، که اسلام؟

بحث او رأيِ اخيستني لپاره وړاندې کړي، چې یا به تأييدېږي، او یا به رد کېږي. او د رد کېدلو په صورت کې به بیا دغه وړاندېز دیوې تاکلې مودې لپاره دوهم حڅل د بحث لپاره نه وړاندې کېږي.

په پورتنې صورت کې د الله ﷺ حکم بشرته د (موافقي) یا (نه موافقې) لپاره وړاندې کېږي چې (وړاندې کوونکي) او (ردونونکي) یې دواړه له دين خخه وئي. هکه چې وړاندې کوونکي دلته بل خوک د الله تعالیٰ پر حکم (حَكْم) ګرځوي او بل چاته حق ورکوي چې د الله ﷺ فیصله (رد) او یا (تأييد) کړي، پداسي حال کې چې الله ﷺ فرمایي د ده فیصله هېڅوک نشي وروسته کولی: ﴿وَاللَّهُ يَحْكُمُ لَا مُعَقِّبَ لِحُكْمِهِ، وَهُوَ

سُرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٤١﴾ الرعد: ۱

ترجمه: (او الله ﷺ فیصله کوي (په هر خه چې اراده وفرمایي) نشه هېڅوک وروسته کوونکي د هغه د فیصلې، او هغه دېر زر حساب کوونکي دی).

هدارنګه الله ﷺ فرمایي: ﴿وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَن يَكُونَ لَهُمُ الْخَيْرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ وَمَن يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ

ضَلَّ ضَلَالًا مُّبِينًا ﴿٣٦﴾ الأحزاب: ۳۶

ترجمه: (او نه ده روا هېڅ مؤمن سري او مؤمنې بنځې ته چې فیصله وکړي الله ﷺ او رسول ﷺ یې په یو کار کې چې وي دي دوي ته اختيار په خپل کار کې. او هر خوک چې نافرمانی کوي د الله ﷺ او د هغه د رسول ﷺ په یقین سره هغه ګمراه شو په ګمراهی بنکاره).

فکري پوهنه

ڌيموڪراسيي کفر ده، که اسلام؟

په دغه ٻول پارلماني جريان کي د الله ﷺ د حڪم رد کوونکي د (رد) له امله کافر کبري، او وراندي کوونکي یې له دي امله له دين خخه ووخي چې بل چا ته د الله ﷺ پر فيصلې د پاسه د بلې فيصلې په حق قائل دي. په دي هڪله همدغه فهم د عمر بن الخطاب رضي الله عنه له هغه عمل خخه هم خرگند پوري چې د يوه منافق چې له يوه يهودي سره یې منازعه وه او رسول الله ﷺ د يهودي په حق کي فيصله وکړه خو منافق په هغې فيصلې قناعت ونه کړ او د رسول الله ﷺ فيصله یې عمر رضي الله عنه یووره. کله چې عمر رضي الله عنه پوه شو چې په دي منازعه کي رسول الله ﷺ یو خل فيصله کړي ده او منافق د رسول الله ﷺ پر فيصلې د پاسه د عمر فيصله غواړي نو خکه یې هغه مرتد و باله او سر یې تري پري کړ. رسول الله ﷺ نه یوازي دا چې پدې کار عمر رضي الله عنه ملامت نه کړ، بلکې هغه ته یې د (فاروق) لقب هم ورکړ.

په اسلام کي لکه خنګه چې د لمانځه، روژي، زکات او حج حڪم د اکثريت د فيصلې لپاره نه وراندي کبري او رأساً یې د تطبيق امر شوي، همدا ډول حدود، حجاب، قصاص، له کفارو سره د دوستي حراموالی او نور احکام هم د تطبيق لپاره د اکثريت رأيې او فيصلې ته نه وراندي کبري. خو په ڌيموڪراسيي کي دغه کار د ڌيموڪراسيي د اصولو خلاف او د نه منلو دي.

په ڌيموڪراسيي کي د مشارکت په هڪله شبې او څوابونه

خېنيپه اسلام ته منسوب علماء چې يا د غرب له فکري تأثير لاندي راغلي دي، او يا هم د جهاد او قربانيو د نبوی منهج له لاري د اسلامي حکومت د رامنځته کولو له طریقې سره نا آشنا دي، او يا هم په هر ډول حکومت او شرایطو کې د حکومتونو له رعایتونو او امتیازاتو برخمن کېدل غواړي، که خه هم چې په هر قيمت وي، دوئي په ڌيموڪراسيي کي

فکري پوهنه

ډيموکراسۍ کفر ده، که اسلام؟

د مشارکت له لاري د اسلامي حکومت د قائمولو بېخایه هڅي او عبث کوبنښن کوي.

د افغانستان په اوسنۍ د امریکايانو په زور راغلي ډيموکراسۍ کې هم ډپروټش په نامه اسلامي تنظيمونو، ټولنو او اشخاصو همدا نامطلوبه لاره نیولي ده. دغه خلک په ډيموکراتيکو حکومتونو او پارلمانونو کې د ورگه ډپاره په اسلامي شريعت کې د خپل دغه کار لپاره ځینې شبهې او دلایل تراشي، او په بېخایه استدلالونو او د شبهاتو په راولارولو د ځان لپاره په ډيموکراسۍ کې د کار کولو جوازونه برابروي چې ځینې شبهې یې په لاندې ډول دي:

لومړۍ شبهه- یوسف عليه اسلام د مصر له بادشاہ سره کار کړي

د

ځینې خلک استدال کوي چې یوسف عليه اسلام پداسي حال کې چې د الله پیغمبر و د مصر له کافر بادشاہ سره یې د هغه په حکومت کې د وزیر په حيث کار کړي دي. نو په همدي دليل اوس هم مسلمانان کولی شي چې په یو کافر نظام کې کار وکړي.

په ډيموکراسۍ کې د کار لپاره په پورتنۍ دليل استدالل کول د لاندې وجوهاتو له امله باطل دي:

الف - اوستاني پارلمانونه شرکي او طاغوتی پارلمانونه دي. او دليل یې دادی چې پارلمان ته د تشريع (تحليل او تحريم) حق ورکړل شوی دي، پداسي حال کې چې د تشريع (تحليل او تحريم) حق یوازي او یوازي د الله ﷺ دی. خو په ډيموکراسۍ کې دغه حق په ولس پوري اړه لري چې پارلمان یې ممثل دي.

په اسلام کې داعلى حاکميټ او د(تشريع) حق هېڅ شريک نه مني. خو په ډيموکراسۍ کې نه یوازي دا چې حلال او حرام ګرځول د ولس د

فکري پوهنه

ديموکراسىي کفر ده، که اسلام؟

اکثريت حق دی، بلکې په قطعې ډول بې الله ﷺ له دغه حق خخه د دوئ په زعم محروم کړي دي.

د همدي او نورو دليلونو له مخي (اسلام) یو دين او (ديموکراسى) یو خانګړي بل دين دي. او په دي دواړو دينونوکې د تشريع او قوانينو مصادر هم سره جلا جلا دي.

په اسلام کې د تشريع مصدر (الهي وحيه) او (رسول صلی الله عليه وسلم) دي. خو په ډيموکراسى کې د تشريع مصدر (د خلکو خواهشات او هوسونه) دي. او الله ﷺ ته یوازې د اسلام دين د منلو دي. الله

فرمایي: ﴿وَمَن يَبْتَغِ غَيْرَ إِلَّا سَلَامٌ دِيْنًا فَلَن يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي﴾

آل عمران: ۸۵

ترجمه: (او هر خوک چې پرته له اسلامه بل دين غوره کړي هېڅکله به ورڅه ونه منل شي او هغه به په آخرت کې له زيان کارانو خخه وي).

نو آيا خوک داسي تصور کولي شي چې یوسف عليه السلام به له اسلامه پرته بل دين منلى وي؟ او یا به یې د خپلو موحدو نیکونو له ملت خخه پرته بل ملت غوره کړي وي؟ او یا به یې د هغه د احترام او پاسداري سوګند پورته کړي وي؟ او یا به یې هم د هغه مطابق قانونن گذاري کړي وي لکه خنګه چې داوسني زمانې دپارلمانونو حال دي؟

یوسف عليه السلام خو لاد بندیتوب او بې وسی په وخت کې چې هېڅ یې په واک کې نه ول له شرك او مشرکينو خخه د بیزاری اعلان کړي و

لکه چې الله تعالى ﷺ فرمایي: ﴿إِنِّي تَرَكْتُ مِلَّةَ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾

وَهُم بِالْآخِرَةِ هُمُ الْكَافِرُونَ ۚ ۲۷

فکري پوهنه

ديموکراسىي كفر ده، که اسلام؟

وَإِسْحَقَ وَيَعْقُوبَ مَا كَاتَ لَنَا أَن نُشْرِكَ بِاللَّهِ مِن شَيْءٍ ﴿٣٦﴾ يوسف: ۳۶

۳۸

ترجمه: بېشكە ما پېرىي اينسى دى دين د هفو خلکو چى ايمان نه راوريي پېر الله ﷺ او حال دا چې دوي په آخرت همدوئي کافران دى. او متابعت كپى دى ما د دين د خپلو پلرونو چى ابراهيم، اسحق او يعقوب دى. نه بنائي مونبە تە چى شريك ونيسو پە الله ﷺ پورى كوم شى).

وروسته يوسف عليه السلام د شرك او د توحيد د حقیقت بیان كوي او دا اعلانوي چى حكم به يوازى د الله تعالى ﷺ چىپېرىي او عبادت باید يوازى د الله ﷺ وشي، لكه چى الله تعالى ﷺ له هغە خخە پە حکایت

فرمايىي: ﴿يَاصَاحِبَ السِّجْنِ إِنَّ زَبَابَ مُتَفَرِّقُوكَ خَيْرٌ أَمْ أَلَّهُ الْوَحْدُ

الْقَهَّارُ ﴿٣٩﴾ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءً سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ

وَإِبَاؤُكُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَنٍ إِنَّ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ أَمْرٌ إِلَّا تَعْبُدُوا

إِلَّا إِيَّاهُ ذَلِكَ الَّذِي أَنْعَمْتَنِي وَلَنَكَنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٠﴾

يوسف: ۳۹ - ۴۰

ترجمه: اى زما د زندان دواپو ملگرو! آيا متفرق خدايان غوره دى كە هغە الله ﷺ چى يو دى؟ دېر قوي غالب دى. عبادت نه كوي تاسې غير له الله ﷺ مىگەر د خۇ نومونو چى نومونە مو اينسى دى د هفو تاسو او ستاسو پلرونو. نه دى رالېرى الله ﷺ پر عبادت د هفوئى كوم دليل او سند. نه دى حکومت د ھېچا، مىگەر خاص د الله ﷺ دى. امر بې كپى پدې چې عبادت مە كوي تاسې مىگەر يوازى د همدە. دغە سە دين دى، خۇ زيات خلک نه پوهېرىي).

فکري پوهنه

ديموکراسۍ کفر ده، که اسلام؟

نو آيا دا کېدى شي چې یوسف عليه السلام دې د بند او ضعف په وخت کې شرك په لوره اوواز ردوی، او حکومت دې یوازې د الله ﷺ گئني، او بیا دې د آزادۍ او قوت په وخت کې دغه حقیقت پتوی؟! او د پادشاه په دین دې فيصلې کوي؟ پداسي حال کې چې الله تعالى په زمکه کې (تمکين) هم ورکړي وو؟

یوه بله خبره چې د یادولو وړ ده هغه دا ده چې په پارلمان او وزارت کې فرق موجود دی. پارلمان شريعه او قوانین جوروی او وزارتونه یې تنفيذوي. نو هغه خلک چې په اوسينيو پارلمانونو کې د الله ﷺ د دین په خلاف قوانین جوروی او تصویبوي یې د هغوي جرم تر هغو ډېر دی چې جوړ کړي قوانین عملی کوي. نو پر دې اساس د هغو خلکو استدلل چې د یوسف عليه السلام په عمل یې پارلمان ته د ور تللو لپاره کوي صحیح نه دی. خو دا پدې معنی نه ده چې په اوسينيو حکومتونو کې دې پارلمان ته ورتګ ناجائز او وزات قبلول دې جائز شي.

په اوسينيو طاغوتی نظامونو کې چې د الله ﷺ له دین سره یې جګړه اعلان کړي ده، د الله ﷺ له دوستانو سره جنګپېږي او د الله ﷺ له دې منناو سره دوستي او ايتلافوونه کوي د وزارت قبلول هم حرام او د یوسف عليه السلام په عمل استدلل باطل دی. ځکه چې په اوسينيو حکومتونو کې وزیران هم د هماغه اساسی قانون د پاسداري او احترام سوګند پورته کوي چې د ډېموکراسۍ د کفر پر بنسته جوړ شوي وي.

پداسي حال کې چې الله ﷺ په دغه ډول طاغوتی (حکم) باندي د کافر کېدلو امر کړي دی لکه چې فرمایي:

﴿ يُرِيدُونَ أَن يَتَحَكَّمُوا إِلَى الْطَّاغُوتِ وَقَدْ أُمِرُوا أَن يَكْفُرُوا بِهِ﴾

النساء: ٦٠

فکري پوهنه

ديموکراسي کفر ده، که اسلام؟

ترجمه: (غواړي چې خپله دعوی د فيصلې لپاره طاغوت ته يوسي، پداسي حال کې چې دوي ته امر شوی چې په هغه (طاغوت) دي کافر شي).

اوسم که خو ک دا ګومان کوي چې یوسف عليه السلام به هم همدغه ډول د طاغوتی قانون د منلو، پاسدرای او احترام سوګند پورته کړي وي پداسي حال کې چې اللہ ﷺ له هغه خخه بدی اړولې وه او هغه یې له خپلو مخلصو بندګانو ګرځولیو، نو یقیناً چې دغه ګومان کونکي به د اللہ ﷺ په یوه پیغمبر د دروغو ويونکي، تر ټولو بد کافر او له اسلامي ملت خخه وتلى انسان وي.

ب: په اوسينيو حکومتونو کې وزیران د وضعی کفري قوانينو منونکي، منذين او په هر خه کې باید د وضعی قوانينو پابند وي. نو آیا د یوسف عليه السلام په هکله دا ګومان کېدلۍ شي چې—معاذ الله—هغه به دغه ډول وضعی کفري، ظالمو او باطلو قوانينو پابندو؟ که خوک د هغه په هکله دغه ډول ګومان کوي او بیا د هغه په فعل استدلال کوي، نو په یقيني ډول به هغه د اللہ ﷺ یو پیغمبر د کفري قوانينو په منلو تورن کړي وي، چې دا کار په خپله کفر او د اسلام له دين خخه وتل دي. حکه چې اللہ تعالی انبیاء د دي لپاره خپلو امتونو ته رالېږلي دي چې هغوي ته د طاغوت د پربسودلو او یوازې د اللہ ﷺ د احکامو د منلو تعليم ورکړي، اللہ ﷺ فرمایي :

﴿ وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الظَّاغُوتَ ﴾
النحل: ۳۶

ترجمه: (په یقين سره موښ رالېږلي په هر امت کې رسول د دي لپاره چې خلکو ته ووايې د اللہ ﷺ عبادت وکړئ او له طاغوت خخه ئان وساتي).

فکري پوهنه

دیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

او همدغه پیغام د یوسف عليه السلام د رسالت هم وئ. نو دا خنگه کبدای شي چې یوسف عليه السلام دې له پیغمبری سره سره طاغوت قانون منلى او فیصلې دې یې د هغه مطابق کړي وي؟ ج: د یوسف عليه السلام وزارت هغه ته د الله ﷺ له لوري په زمکه کې (تمکین) وئ. هغه د الله ﷺ د حکم مطابق فیصله کوله. حکه هغه ته هېچا ضرر نشو رسولی. نه چا لیرې کولی شو او نه یې په کومه فیصله مجبوروی شو. او همدغه د (تمکین فی الأرض) معنی ده.

نو آیا د نن زمانې په طاغوتی حکومتونو کې هم وزیران همدغه ډول مطلق صلاحیتونه لري؟ تر خو یې د یوسف عليه السلام پر وزرات قیاس صحیح شي؟

د نن وزیران خو په ټوله معنی د طاغوتی قوانینو په بندونو داسي تپل شوي چې د اسلام په ګته هېڅ حرکت ورڅخه نشي کولی.

یوسف عليه السلام د خپل کار په تر سره کولو کې له هر ډول عدلی تعقیب او خارنې څخه آزاد وو. حکه کله چې بادشاہ یوسف عليه السلام له زندان څخه را ووېست او هغه بادشاہ ته خپلې خبرې وکړې،

نو بادشاہ یې په خبرو داسي قانع شو چې هغه ته یې وویل: ﴿إِنَّكَ أَلْيَومَ

لَدَيْنَا مَكِينٌ أَمِينٌ﴾ ۵۴ یوسف:

ترجمه: (بې شکه ته نن ورخ له مونږ سره د مرتبې خاوند او امانتګر یې).

تفسرین ليکي چې تر دې وروسته د مصر بادشاہ هسي تش په نامه بادشاہ وو، او نور ټول کارونه به یوسف عليه السلام اجرا کول، او د (عزیز) په نامه به یادېده. حینې علماء لا دا هم وايې چې هغه پادشاہ د یوسف عليه السلام په لاس مسلمان شو، او تر دې وروسته د یوسف عليه السلام پر دین چلېده.

دیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

فکری پوهنه

نو آیا په اوسيينو طاغوتی حکومتونو کې ھم صالحو مسلمانو وزیرانو ته همدغه مرتبه حاصله ده؟ او که د نن وضعیت د یوسف عليه السلام ترو وضعیته بدل وي نو بیا خو قیاس نه دی صحیح. د: الله تعالى د یوسف عليه السلام په هکله د تمکین یادونه کړي ده:

﴿ وَكَذَلِكَ مَكَّنَاهُ لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ ﴾ یوسف: ۲۱

ترجمه: او همدغه ډول مو یوسف عليه السلام ته تمکین په زمکه کې ورکې.

د تمکین لفظ په دې آيت کې مجمل دی، خو په بل ئای کې الله تعالى د دغه اجمال تفصیل داسي بیان کړي دی:

﴿ الَّذِينَ إِنْ مَكَّنْنَاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَتَوْا الزَّكَوَةَ وَأَمْرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَا عَنِ الْمُنْكَرِ وَلِلَّهِ عِيقَبَةُ الْأُمُورِ ﴾ الحج: ۴۱

ترجمه: هغه کسان که چېږي ورکړو مونږ دوئی ته په زمکه کې تمکین نو قائموي دوئی لمونځ او ورکوي زکات او امر به کوي خلکو ته په نیکۍ او منع کوي به خلک له بدی او خاص د الله ﷺ په اختیار کې د آخره خاتمه د ټولو کارونو.

دا چې د یوسف عليه السلام په هکله هم الله ﷺ هغه ته د تمکین یادونه کړي ده، نو یقیناً چې یوسف عليه السلام هم له همدغو خلکو خڅه و چې د قدرت په وخت په خلکو لمونځونه دروی، زکات ورکوي، امر بالمعروف او نهی عن المنکر کوي. او پدې لړ کې تر ټولو لوی معروف (توحید) او تر ټولو لوی منکر (شرك) دی.

یوسف عليه السلام د خپلو پلرونود حق دین اتباع او په هغه یې فیصله کوله. په هغه قانون یې هېڅکله فیصله نه کوله چې الله ﷺ نه وو نازل

فکري پوهنه

دیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

کپری او نه یې هم د الله ﷺ د قانون خلاف د نورو قوانینو جو پولو ته اجازه ورکوله او که خوک د هغه عليه السلام په هکله د دې په خلاف عقیده ولري هغه مسلمان نشي پاتې کېدی.

د او سنی زمانې په طاغوتی حکومتونو کې خو که کوم وزیر یوازې د اسلام لپاره یو ادنی کار هم وکړي نو فوراً له وظيفې خڅه برطرف کېږي، او یا اساسی قانون او حکومت ته د خیانت په جرم زندان ته ورغورخول کېږي. او که چېرې تول حکومت او وزارتونه د انتخاباتو له لاری هم د مسلمانانو لاس ته ورشی نو بیا هم ورته د حکومت کولو فرصت نه ورکول کېږي، لکه چې د اسلامي نړۍ په ځینې دولتونو کې ولیدل شول. نو پر همدي اساس د یوسف عليه السلام په کار استدلل کول یوازې یوه بهانه ده او بس.

دوهمه شبهه – د نجاشي (رح) په عمل استدلل

ځینې هغه مسلمانان چې په زړونو کې یې د دیموکراسی مرض ئای نیولی په ډپموکراتیکو نظامونو کې د خپل مشارکت لپاره د نجاشي رحمة الله عليه په عمل استدلل کوي، او وايې چې نجاشي سره لدې چې یو مسلمان پادشاه وو خو اسلامي حکومت یې نه وو نافذ کپری. او لدې سره بیا هم رسول الله ﷺ هغه ستایلی او هغه ته یې (عبد صالح) ویلي او پر هغه یې غایبانه جنازه هم کېږي ده. نو که په او سنی وخت کې هم کوم پادشاه اسلامي نظام نافذ نه کړي او یا نور مسلمانان په یو غیر اسلامي نظام کې برخه واخلي خه ناروا خبره نه ده.

نجاشي (رح) خوک ؤ؟

نجاشي (رح) د حبشي هغه پادشاه وو چې د نبوت په پنځم کال یې هغو مسلمانو مهاجرينو ته پناه ورکړه چې رسول الله ﷺ له مکې مکرمې خڅه ورلېږلي ؤ. دې پادشاه د همدغو مهاجرينو په لاس اسلام قبول کړ

او مسیحیت یې پربنیود. هغه مهاجرین په ھیر عزت او احترام وساتل. کله چې قریشو د مهاجرینو د ببرته ورسپارلو په هدف یو دوه کسیز وفد هغه ته له ھېرو سوغاتونو سره ور ولپړه، له مناقشې او تحقیق وروسته هغه ته بنکاره شوه چې قریش ظالمان دی او باید مهاجرین ور ونه سپارل شي. هماغه ۋ چې د قریشو وفد یې نامراده رخصت کړ.

نجاشی (رح) وروسته رسول الله ﷺ ته خبر ور ولپړه چې ده د جعفر بن ابی طالب (رضی اللہ عنہ) په لاس اسلام قبول کړی او له رسول الله ﷺ سره یې د هغه په واسطه بیعت کړی دی. او بیا یې په یوه مرحله کې خپل زوی د یو لوی وفد په ملګرتیا د رسول الله ﷺ د تأیید او نصرت لپاره ور ولپړه او ترې ويې غوبنتل چې که رسول الله ﷺ غواړی نو مدینې منورې ته به هجرت ور وکړي. رسول الله ﷺ هغه ته دعا وکړه، او کله چې هغه وفات شو نو رسول الله ﷺ په مدینه منوره کې د هغه غایبانه جنازه هم وکړه.

دا چې اوس حئینې خلک دا استدلال کوي چې هغه مسلمان وو خو اسلامی شریعت یې نه وو نافذ کړی، نو که دوئ هم دا کار وکړي هېڅ باک نه لري. دغه استدلال له لاندې خو وجهو باطل دی:

۱- پدی اړه چې هغه اسلامی شریعت نه وو نافذ کړی د دې دعوی له لرونکو سره هېڅ قطعی او د اعتبار وړ دلایل نشته. د نجاشی (رح) غائبانه ایمان راول، مسلمانانو له ځان سره خوندي کول، د خپلو بطریکانو (مسيحي علمائی) مخالفت او رسول الله ﷺ ته خپل زوی او شپیته کسان د تأیید او نصرت لپاره ور لپېل، دا ټول پدې دلالت کوي چې هغه دې د مسلمانی په حالت کې د طاغوت په حکم او نظام فيصلې ونه کړي.

۲- د نجاشی (رح) په وضعیت استدلال کول قیاس دی. او قیاس په اصولو کې دې ته وايې چې یوه داسي حادثه چې د شرعې نص د هغې

دیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

په هکله موجود نه وي د یوی بلې داسي حادثي حکم په هغې ولگولی شي چې د شرعې نص ورباندي موجود وي. خو شرط یې دا دی چې د دواړو حادثو تر منځ مشترک علت موجود وي او د دواړو تر منځ فرق موجود نه وي. او د قیاس له شرطونو خڅه یو دا هم دی چې : هغه فرع چې پر اصل قیاس کېږي په هغې کې به نص موجود نه وي.

دلته اوس د نجاشی (رح) عمل اصل ګرڅول شوي او په اوسمى زمانه کې په ډیموکراتیک حکومت کې مشارکت فرع ګرڅول شوي. او د دواړو تر منځ د شریعت نه تنفيذول مشترک علت ګرڅول شوي دي. خو دغه قیاس ځکه صحیح نه دي چې دلته د فرعې په هکله صریح نصوص وجود لري او هغه دا چې هر څوک چې شریعت (حکم) ونه ګنني هغه مسلمان نشي پاتې کېدى، لکه چې الله ﷺ په صراحت سره فرمایي:

﴿فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ

﴿لَا يَحِدُّونَ فِي أَنفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا فَضَيَّتْ وَيُسَلِّمُوا سَلِيمًا ﴾ ٦٥

النساء: ٦٥

ترجمه: (قسم دی په رب ستا چې نه مؤمنان کېږي دوئ تر هغه پوري چې حکم (فیصله کونکی) نه کړي تا په هغو شخرو کې چې پېښې شوې د دوئ تر منځ او بیا ونه مومني دوئ په خپلو زړونو کې ناراضي ستا له فیصلې، او ومنې دوئ ستا خبره په منلو سره (بې له جنکړي). او همدارنګه الله ﷺ فرمایي:

دیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

﴿ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَرْعُمُونَ أَنَّهُمْ ءاْمَنُوا بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَن يَتَحَكَّمُوا إِلَى الظَّاهِرَاتِ وَقَدْ أُمِرُوا أَن يَكْفُرُوا بِهِ ﴾

وَيَرِيدُ الشَّيْطَانُ أَن يُضْلِلَهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿٦٠﴾ النساء: ٦٠

ترجمه: (آيا نه گوري هغه خلک چې گومان کوي چې ايمان یې راپړی پر هغه کتاب چې نازل شوي دي تا ته، او پر هغه چې نازل شوي وو ترا د مخه. غواړي د فيصلې لپاره وړاندې شي طاغوت ته، پداسي حال کې چې دوئی ته امر شوي چې پر طاغوت کافر شي (وې نه مني) او شیطان غواړي هغوي دېر زيات ګمراهان کړي).

نو آيا دا روا ده چې د شرعاي نص له شتون سره دي په قیاس عمل وکړو؟ پداسي حال کې چې اصولي قاعده دا ده چې د شرعاي نص په شتون کې قیاس صحیح نه دي.

۳- د نجاشي (رح) په وخت کې شريعت مکمل شوي نه وو. او نه هغه ته د مسافي د ليري والي او د مواصلاتو د وسائلو د نشتوالي له امله د هري ورځي، هفتې او میاشتې احکام ورسپېدل. هغه په هغومره خه مکلف وو چې ورسپېدلې وو. خو اوس چې شريعت مکمل دي او تول شريعت په یو خای مونږ، ته رارسپېدلې دی نو د دېموکراسۍ عاشقان خنګه اوښني مکمل شريعت پرېږدي او د هغه وخت پداسي یو عمل استدلل کوي چې لا هغه وخت شريعت نه و مکمل شوي؟!

دریمه شبهه - دیموکراسی ته د سورۍ نوم ورکول

سیکولر او غرب پلوی عناصر چې په اسلامي نوي، کي د دیموکراسۍ د خپرولو او نافذولو په هڅه کې دي غواړي د مسلمانانو د تېر ایستلو په هدف غربی بې دینې دېموکراسۍ ته د اسلام د (سورۍ) نوم ورکړي

فکري پوهنه

دیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

او په دروغو تبلیغات کوي چې دیموکراسی د شوری یو مترقي شکل دی، او په عملی کېدلو یې د اسلام شواری نظام عملی کېږي. امریکا او نورو صلیبی ملګرو یې چې کله افغانستان د بې دریغه او سختو بمباريو او د داخلی منافقو او جاسوسو ډلو ټپلو په مت تسخیر کړ او د لسکونو زرو مسلمانانو له وژلو وروسته یې وغوبنتل دلته یو غلام او بې واکه حکومت جوړ کړي او بیا د هغه له لارې خپل پوځی اشغال ته د جواز دلایل برابر کړي، نو دلته یې هم د دیموکراسی نغاره وډنگوله او یو خو اجیر، په ډالرو اخیستل شوی، او له غرب خخه یو خو راصادر شوی سیکولر افغانان یې له پرونیو کمونستانو او د هغوى له ملګرو مليشه ډلو سره د دیموکراسی په وندر وټپل او د هغوى پر

سر یې هم د ﴿وَأَمْرُهُمْ شُورَىٰ يَنْهِم﴾ مبارک آيت په هغه خیمه کې لیکلی ئو چې د همدغو اشغالګرو لخوا یې پر سرد لوې جرګد خیمبې په نامه درولي وه.

دیموکراسی ته د شوری په نوم ورکولو هغه نه اسلامي کېږي، لکه خنګه چې شراب د (روحی مشروباتو) او زنا د (جنسي تقاضا) په نومونو نه حلالېږي.

د اسلام د شوری او د دیموکراسی د پارلمان تر منځ د حق او د باطل توپیرونه دي چې ځینې یې په لاندې ډول یادوو:

د پارلماني رايې اخیستني او د اسلام د شوری ترمنځ توپیرونه

اول توپیر:

د اسلام (شورې) د مؤمنو، موحدو او شريعت منونکو مسلمانانو تر منځ وي، پداسي حال کې چې (پارلماني رايې اخیستل) د داسي یو مجلس د اعضاو تر منځ وي چې په هغه کې مسلمان، هندو، نصراني، یهودي، کمونست او ملحد ټول په یو ډول د (رأيې ورکولو) حق لري، او

فکري پوهنه

دیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

فیصله ورکنی د حق او د دلیل د قوت پر بنسټ نه، بلکې د اکثریت د رأیو پر بنسټ کېږي.

قرآن کریم چې کله د شوری آیت ذکر کوي، نو د داسې مؤمنانو لپاره یې د وصف په ډول ذکر کوي چې هغويئ پر الله ﷺ ایمان راوری دی، پر الله ﷺ توکل کوي، له لویو گناهونو او د بې حیایي له کارونو ئخان ساتي، چې کله په قهر شي بیننه کوي، هغويئ هغه خلک دی چې د رب بلنه یې منلي، لمونځونه یې درولي، کار یې په شوری سره وي، او د الله ﷺ له ورکړي انفاق کوي، او چې کله تېرى پرې وشي بدل اخلي.

قرآن مجید وايېي: ﴿وَأَمْرُهُمْ شُورَىٰ بَيْنَهُمْ﴾، خو ډیموکراسی او پارلماني رأیه اخيستنه وايېي: (وامرهم شوري بينهم وبين غيرهم). یعنې په اسلام کې به شوری یوازې د مؤمنانو تر منځ وي، خو په ډیموکراسۍ کې به شوری د مؤمنانو او کافرو ټولو تر منځ وي. نو په همدي اساس د اسلام (شوری) او د ډیموکراسۍ (رأیه اخيستل) دواړه یوشی ګنډل په حقیقت کې د حق او د باطل یوشی ګنډل دي.

دوهم توپیر:

د اسلام شوری یو الهي حکم او شرعی منهج دي چې په وحیې نازل شوي او د الله رسول ﷺ عملی کړي دي. خو ډیموکراسۍ د بشر د هوی او هوس پر بنسټ د کفارو لخوا یو وضع شوي نظام او یوه بې دينه مفکوره ده.

دریم توپیر:

د اسلام شوری په هغو امورو کې کېږي چې هلته (شرعی نص) موجود نه وي. او چې کله (شرعی نص) موجود شي نو بیا شوری ته ئای نشته. خو په ډیموکراسۍ کې اساساً د الله ﷺ احکامو او شریعت ته

فکري پوهنه

ڏيموکراسىي کفر ده، که اسلام؟

ئاي نشته. خكه چي په ڏيموکراسىي کي د (حاكميت) او (تشريع) حق په مطلق د ول په ولس پوري اره لري چي اکثريت يې تمثيلوي.

څلورم توپير:

په ڏيموکراسىي کي (اکثريت) د (الله) مرتبه لري چي بايد په خپله خوبنه قوانين جوړ کري، او د قوانينو په وضع کي هېڅ خارجي طاقت (وحيه) د مداخلي حق نه لري. خود اسلام په شوري کي اکثريت نه يوازي دا چي (مُشرَع) او (مُطَاع) نه دي، بلکي مأمور، ملتزم او مطيع دي چي په هرڅه کي به د الله ﷺ او د هغه د رسول ﷺ خبره او د (أولئه) خبره مني، ترڅو یې چي ورته د معصيت امر نه وي کري.

په شوري کي امام په هرڅه کي د اکثريت د حکم په منلو ملزم نه دي، بلکي اکثريت د امام په طاعت ملزم دي تر هغه وخته چي طاعت په معروف کي وي.

پنځم توپير:

په ڏيموکراسىي کي د قانون مصدر د خلکو خواهشات او د حق معیار (اکثريت رايه) ده. خود اسلام په شوري کي اکثريت د احکامو په وضع او معیاريت کي هېڅ دخل نه لري، بلکي د اکثريت پرځای د دليل قوت اعتبار لري که خه هم چي د یوشخص لخوا وړاندې شي.

شپږم توپير:

ڏيموکراسىي د اروپا په هغې الحاد څيلې تولنه کي پيدا شوي او نشأت يې کري چي هلته (دين) د ژونداو نظام په تولو چارو کي (بې واکه) شوي او يوازي د کليسا په کونج کي بندی دي. خو شوري بیا د اسلام نظام دي چي د ژوند او نظام په هغه تولو چارو کي چي صريح نصوص ورکښي موجود نه وي خپل تأثير لري، او مسلمانان يې عملی کولو ته تشویق شوي دي.

فکري پوهنه

ډيموکراسۍ کفر ده، که اسلام؟

نو د پورتنيو توپيرونو پر اساس د (اسلام شوري) او د (ډيموکراسۍ رأيه اخيستل) دوه جلا جلا نظامونه دي چې يو يې له اسلام او بل يې له الحاد خخه سرچينه اخلي.

او هغه خلک چې کوبنښ کوي ډيموکراسۍ خلکو ته د اسلام د شوري مرادف بنکاره کړي هغوي يا د اسلام د شوري نظام او حیثیت نه پیژني، يا ډيموکراسۍ نه پیژني، او يا دواړه بنه پیژني، خود منافقت له مخي د ډيموکراسۍ کفری نظام عامو مسلمانانو ته د اسلام د شوري په قالب کې ور معرفي کوي، تر خو مسلمانان له هغې خخه کرکه ونه کړي او وې مني.

څلورمه شبهه – ۵ دعوت د مصلحت لپاره په

ډيموکراسۍ کې مشارکت

حینې اسلامي تنظيمونه او يا اشخاص د دعوت د مصلحت په بهانه په ډيموکراسۍ کې برخه اخلي، او دا دليل نيسې چې که دوئ د انتخابېدلو لپاره ونه درېږي کېدې شي هلته يو بل اسلام دېښمن تنظيم او يا شخص هغه ئای اشغال کړي. او يا دا دليل نيسې چې دوئ کوبنښ کوي چې د پارلمان له لاري د اسلامي قوانينو د عملی کولو لپاره زمينه برابره کړي. او يا هم پدې خبره استدلال کوي چې په ډيموکراتيکو نظامونو او حکومتونو کې د هغه چا لپاره د دعوتي فعالیت علنی اجازه موجوده وي چې ډيموکراسۍ مني، او د ډيموکراتيک نظام په چوکات کې اوسيېږي. خو هغه خوک چې له ډيموکراتيک چوکات خخه د باندي وي هغوي له ډول ډول محدوديتونو سره مخ وي. نو د دې لپاره چې په علنی ډول دعوت وکولي شي او د تولني ټولو طبقوته خپل غږ په بنکاره ورورسولی شي، نو د دعوت

فکری پوهنه

دیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

مصلحت دا تقاضا کوي چې په ډپموکراتیک جوړښت کې دی دننه کار وکړای شي، او په ډپموکراسۍ کې د بیان له آزادی دې استفاده وشي. د پورتنۍ شبھې او وهمي دلایلو او بهانو په هکله دا لندې خو ځوابونه وړاندې کوو:

د دې شبھې خلور ځوابونه:

اول ځواب: پداسې یو نظام کې چې اساساً پر کفر ولار وي لکه ډپموکراسۍ چې د سیکولریزم پر کفر ولاره ده، دین او (وحیې) ته د ژوند او حکومت په چارو کې د مداخلې هېڅ حق نه ورکول کېږي او د حلال او حرام تعیین ورکنې د بشر په خوبنده د اکثریت د تأیید په شکل کې ترسره کېږي، له الله ﷺ خخه د تشریع مطلق حق اخیستل شوي او په مطلق ډول بشر ته ورکړل شوي وي، د کفر او اسلام تر منځ فرق دې موجود نه وي، ټولو انسانانو ته دې یوازې د انسان په سترګه کتل کېږي، او د دواړو رأیه دې پر اشخاصو او اشیاؤ باندې د حکم کولو یو ډول ارزښت او صلاحیت ولري، (امر بالمعروف او نهي عن المنكر) دې د شخصي آزدي سره د تکر له امله ممنوع گړؤل شوي وي، ارتداد دې د انسان خپل حق وي، او مرتد دې له هر ډول مجازات خخه مصوون وي، د اسلام په خلاف غړ پورته کول دې د رأیې د اظهار د آزادی له امله روا او قانوني کار وي. نو په دغه ډول کفری نظام کې مشارکت به د هغه تأیید او منل نه وي؟ آيا د دغه ډول نظام په چوکات کې کار کول او د هغه منل د هغه (توحید) منافي نه دې چې تر ټولو لوړۍ له مسلمان خخه پر طاغوت کافر کېدل غواړي؟ هغه توحید چې اول په (لا إله) سره تر (الله) د مخه له هر ډول طاغوت خخه د انکار اعلان غواړي؟

په اسلام کې خود هغه چا ايمان اصلًا نه صحيح کېږي چې توحید مني خود شرک په خلاف بي موقفه وي، او له هغه سره جنګ نه اعلانوي.

فکری پوهنه

دیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

الله ﷺ خو (کفر بالطاغوت) تر (ایمان بالله) د مخه یاد کپی لکه چې

فرمایي: ﴿فَمَنْ يَكْفُرُ بِالظَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدِ أَسْتَمْسَكَ

بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى لَا أُنْفِصَامَ لَهَا وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلَيْهِ ﴾٢٥٦﴿ البقرة: ٢٥٦﴾

ترجمه: (نو هغه خوک چې کافر شي پر طاغوت او ايمان راوري پر الله، نو یقیناً یي منگولي ولگولي په هغې کلكې کپي چې نشته پرپکېدل هغې لره، او الله ﷺ بنه او پدونکي او بنه عالم دي).

نو آيا د اسلامي دعوت مصلحت به پدي کې وي چې د کفر صف جلا او د ايمان صف دي جلا وي ترڅو خالص توحید متحقق شي، او له کفر خخه د بیزاری او انکار بنکاره اعلان وشي؟ او که به په دي کې وي چې د خینې موھومو او جزئې مصالحو لپاره دي د توحید د اعلى مصلحت قرباني ورکړل شي؟

په اسلام کې خو ترپولو مصالحو لوی مصلحت د الله ﷺ توحید او له طاغوت خخه بیزاری ده. که دا مصلحت له منئه خي نو نور مصلحتونه دي زر ځلې له منئه ولار شي.

له مشرکانو، سیکولرو، کمونستانو او ملحدانو سره په یوه مجلس کې او د یوه قانون په حدودو کې، د یوه نظام د چلولو لپاره غاره غږي کښاستل او یا هغوي ته د کفر د بیانولو حق ورکول هېڅکله نه اسلام دی او نه د اسلامي دعوت لپاره مصلحت. بلکې الله ﷺ په بنکاره له داسې خلکو سره له یوځای کښیناستلو خخه منع کپي ده لکه چې فرمایي:

﴿وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ أَنْ إِذَا سَمِعُتُمْ إِيمَانَ اللَّهِ يُكَفِّرُ بِهَا

وَيَسْتَهِزُ بِهَا فَلَا نَفْعُدُهُمْ حَتَّى يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ إِنَّمَا إِذَا

ديموکراسىي کفر ده، که اسلام؟

مِثْلَهُمْ إِنَّ اللَّهَ جَاءَ مُعَجَّلًا الْمُنَفِّقِينَ وَالْكُفَّارِينَ فِي جَهَنَّمَ جَمِيعًا



١٤٠

النساء: ١٤٠

ترجمه: (او يقيناً نازل کري دي الله ﷺ پر تاسو دا حکم چې کله مو واور بدل د الله ﷺ آياتونه چې کفر ورباندي کولی شو او مسخرې وربوري کېدلې، نوتاسي مه کښيني له هغوي سره تر هغې چې په نورو خبرو کې مشغول شي، (او که چېږي تاسي ورسره کښيني) نوتاسو به هم د هغو په خېر یاست. يقيناً الله ﷺ یوځای کونکى دی د منافقانو او کافرانو په جهنم کې د تولو).

په موجودو پارلمانونو کې په بنسکاره ليدل کېږي چې سیکولر (بې دینه) عناصر، کمونستان، د هوی او هوس بنده ګان او نوري ګمراه ډلي په صراحت سره له ارتداد خخه دفاع کوي، د کفری قوانینو پلوی او په اسلامي احکامو لکه جهاد، حدودو، حجاب او نورو پوري مسخرې کوي او په ډول ډول بدومونو یې یادوي، خو بیا هم تش په نامه دېمocrates او پارلماني مسلمانان د دعوت د مصلحت په بهانه له مرتدانو سره یوځای په یوه پارلمان کې کار کوي.

دوهم خواب: د اسلامي نړۍ په اکشرو پارلمانونو کې هغه ډلي چې خان د مسلمانانو استازې بولي په (اقليت) کې دي، چې (سیکولر) (اکثریت) په مقابل کې د خپل اقلیت له امله په نا اسلامي قوانینو کې هېڅ تبدیلی نشي راوستلى. ټکه چې په ډېمocrates کې د اکثریت رأيه حق بلله کېږي. له همدي امله په تبرو اتيا کلونو کې چې ډيموكراسىي د اسلامي نړۍ حکومتونو ته راغلي ده په هېڅ خای کې ونه ليدل شول چې د ډيموكراسى او انتخاباتو له لري دي په کوم اسلامي هپواد کې اسلامي شريعت نافذ شوي وي. خو د ډيموكراسى مسلمان ډوله (ليوني) بیا هم له هغې لاس نه اخلي، او د بدلون لپاره د

فکری پوهنه

دیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

اسلام نبوی منهج ته رجوع نه کوي، چي دا په خپله د هغوي پر نيتونو او اخلاق باندي د شک باعث گرئي.

دریم خواب: رسول الله ﷺ ته هم د مکې مشرکانه نظام همدغه ډول دیموکراسی ته ورته د یو مشترک نظام وړاندیز کاوه. د داسې یونظام چې هم به شركی عقاید، نظریات، تصورات او اعمال ورکنې خوندي ول، او هم به تر یوه حده اسلام هم ورکنې لیدل کېده. خو له اوسني دیموکراسی سره یې فرق دا وو چې پرته له انتخاباتو او اکثریت خخه ئې مشری، زعامت، مال، حکومت او سیاسی قیادت هم پیغمبر ﷺ ته ورکاوو، لکه چې د پیغمبر ﷺ په مبارک سیرت کې راغلي چې د مکې د مشرکانو مشرانو د شوری مجلس دائير کړ او فيصله یې وکړه چې (عتبه بن ربیعه العبشمي) چې د (بنو عبدشمس) له مشرانو خخه وو له دغه وړاندیز سره رسول الله ﷺ ته ور ولېږي، عتبه رسول الله ﷺ ته د مشرکینو وړاندیز داسې وړاندې کړ: (ای وراره! ته پوهېږي چې ته په موب کې د نښه نسب او حسب خاوند ئې، خو تا دي خپل قوم ته داسې یو دين راواړۍ چې د هغه له امله دي د خپل قوم اتحاد او اتفاق ورختم کړ، هغوي دې کم عقلان وکنيل، د هغوي معبودان دي بد ياد کړل، د هغوي دين دي کفر او د هغوي پلرونه دي کفار وبلل. زه یو خو وړاندیزونه درته لرم، وائی وره! کېداي شي چې څینې یې ومنې).

رسول الله ﷺ هغه ته و فرمایل: ابو الولیده وېږي وايه! اورم یې.

عتبه خپل وړاندیزونه داسې بیان کړل:

ای وراره! که ته په دې پیغمبری مال غواړې نو دومره مال به درته راتیول کړو چې تر موب ټولو به ستا مال ډېږي. او که عزت ورباندې غواړې نو خپل داسې (سید) او مشر به دې وټاکو چې له تا پرته به یوه فيصله هم نه کوو. او که بادشاهي غواړې نو بادشاه به دې کړو، او که چېږي کوم پېږي درباندې ناست وي او ئاخان ترې نشي خلاصولي نو کوم

فکری پوهنه

دېموکراسۍ کفر ده، که اسلام؟

(دم گري) کاهن ته به دي ورولو چي دم دي کري او پدي لار کي که زموره هر خومره مال مصرفېږي مصروفو یې ترڅوتا لدي تکلیفه خلاص کړو. رسول الله ﷺ چې کله د هغه خبرې واورېدي ورته ويې فرمایل: ابولولیده خبرې دې خلاصې شوې؟ هغه وویل هو. رسول الله ﷺ ورته و فرمایل: اوس یې له ما واوره: او بیا یې د (فصلت) د سورت خو آياتونه ورته ولوستل او له قريشو سره یې د داسې یو مشترک نظام وړاندیز رد کړ چې مشر به یې هم په خپله رسول الله ﷺ وو.

د رسول الله ﷺ لخوا له کفارو سره د مشترک نظام د وړاندیز له ردلو خخه دا په بنکاره معلومېږي چې هغه صلی الله علیه وسلم لا د مظلومیت او محرومیت په وخت کې چې دی مبارک او اصحاب (رضي الله عنهم) یې د مشرکینو له شدید اذیت او تکلیف سره مخ ول هم له هغوي سره د ګډ نظام نظریه ونه منله، پداسي حال کې چې کبدای شو چې د وړاندیز د منلو په صورت کې به پر مسلمانانو چې په مظلومیت کې واقع ول یو خه آسانی راغلې وه. خو بیا هم رسول الله ﷺ دا کار ځکه ونه کړ چې مسلمانانو ته دا وروښی چې مؤمن او کافر په یوه نظام کې چې رینښتني واک ورکې د جاهليت او کفر په لاس کې وي سره یوځای نشي پاتي کبدای.

قريش که خه هم چې کافران ول خو لکه داوسنی زمانې د کفارو په خبر درواغجن او دوه مخي نه ول، هغوي کفار ول خو دروغ او دوکه به یې نه خوبنوله. هغوي په خپلو وعدو کې له رسول الله ﷺ سره رښتني ول، هغوي په رښتیا رسول الله ﷺ ته (سیادت)، مال، بادشاھی او زعامت ورکاوو، خو په مقابل کې یې له هغه خخه د دوئ د جاهليت په خلاف د رسول الله ﷺ د مبارزې توقف غونښتو، او دا هغه کار دی چې د اوسنی زمانې د ډېموکراسۍ کفار یې هم له مسلمانانو خخه غواړي. خو رسول الله ﷺ بیا هم ورسره دغه ډول وړاندیزونه ونه منل.

فکري پوهنه

هيموکراسۍ کفر ده، که اسلام؟

او س پوبنتنه دا ده چې آیا او سنیو هغه احزابو ته چې ئان اسلامي بولي او په ډيموکراسۍ کې په خپل مشارکت سره د هغې تأييد کوي او تور مخ يې ورسپينوي، دغه ډول هيديث ورکول کېږي؟ هغويئ ته خو د ډيموکراسۍ د کفر د تأييد په بدل کې له یو خو پيسو پرته بل هېڅ نه ورکول کېږي.

آیا ربستيا هم دغه ډول ئان تپراپستونکو اسلامي احزابو ته په ډيموکراسۍ کې د رینتنې اسلام د بيانولو او د کفر د ټولو انواعو د ردولو او د هغه په خلاف د عملی اقدام اجازه ورکول کېږي؟ که ورکول کېږي نو په تبره یوه پېړۍ کې دغه حق په کوم مسلمان هېواد کې ولیدل شو؟ او که نه ورکول کېږي نو بیا ولې په دغه ډول باطل حجت استدلال کوي، او اسلام ته د دعوت له نبوي منهج خخه چې مثال يې د صحابه و رضي الله عنهم ژوند او دعوت دی په خنګ خي؟

که چېږي په دغه ډول مشارکت کې د دعوت مصلحت واي نو رسول الله ﷺ به په هغه وخت کې منلى وي چې مسلمانانو پرته له زغم او صبر بله هېڅ لاره نه درلوده.

په هغه وخت کې رسول الله ﷺ خپلو مظلومو اصحابو رضي الله عنهم ته امر وکړ چې (حبشي) ته مهاجر شي خو له کفارو سره يې په مشترک نظام کې یو ئاي او سپدلو ته پري نښو دل، ترڅو ور وښي چې اسلام د ژوند لپاره د جاهليت له هر قيد او بند خخه آزاد محیط او نظام غواړي، او مسلمانان به تر هغې په کراره نه کښيني چې ترڅو يې خانته خپلواک، خالص اسلامي نظام نه وي جوړ کېږي.

څلورم څواب: د اسلامي نړۍ د هېوادونو په نړدي ماضي کې تاریخ او مشاهدي دواړو دا ثابته کړه چې ډيموکراسۍ او انتخابات یوازې د کفری نظام د اقامې لپاره دي. او په ډيموکراسۍ کې د (رينتنې

فکري پوهنه

دیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

اسلام) لپاره هېڅ خای نشته، که خه هم چې مسلمانان د ډیموکراسی او انتخاباتو له لارې قدرت ته ورسېږي.

په مصر کې تقریباً له تېرو اتیاواو کلونو راهیسې (الإخوان المسلمين) په ډیموکراسی کې د مشارکت له لازی د اسلامی حکومت لپاره بنه جدي فعالیت کوي، خو کله چې هم مصری نظام د (الإخوان) په لاس د خه بدلون علامې ووینې نو سمدستي هغولي له یوه مصیبت سره منځ کړي. یا یې مشران او اعضاء زندانونو ته ور وغورخوي، یا یې په سیاسي فعالیت محدود یتونه ولګوی، او یا یې په تنظیم باندی بندیز ولګوی، تولې شتمنې یې مصادره کړي او مشران یې د سیاست او تأثیر له صحنې خخه محروم کړي. نتیجه یې دا شوه چې له تېرو اتیاو کلونو راهیسې نه په مصر کې حکومت اسلامی شو، نه اسلامی ټولنه منځته راغله او نه هم د (الإخوان) تنظیم پر خپلو اصولو او هغې تګلاري ټینګ پاتې شوکومه چې (امام حسن البنا) او (شهید سید قطب) په خپلو ویناو او تالیفانو کې د (الإخوان المسلمين) لپاره د فکري او عملی منهج په حیث واضح کړي وه. بلکې د زمانې په تېربدلو ډیموکراسی د هغولي عزم ور سست او تګلاره یې ور بدله کړ.

په ترکیه کې چې کله د نجم الدین اربکان اسلام پلوی ګوند په انتخاباتو کې د ډیموکراسی د اصولو مطابق اکثریت ترلاسه کړ او حکومت یې جوړ کړ، خو کله چې د ترکیې له ډیموکراسی خخه مدافع سیکولر پوچ د اسلام په ګتنه د بدلون علامې ولیدې نو سمدستي یې د هغه حکومت رنګ او پر تنظیم یې بندیز ورولګاوه، او د تنظیم مشران یې له سیاسي فعالیت خخه منع کړل.

همدا ډول د شمالی افریقا په تر ټولو لوی اسلامی هېواد (الجزاير) کې چې کله د (انقاد اسلامی جبهې) د غربی ډیموکراسی د اصولو مطابق په انتخاباتو کې اکثریت تر لاسه کړ، هنټه هم سیکولر پوچ مداخله

وکړه، دانتخاباتو نتائج یې لغوه اعلان کړل، او د انقاذ د اسلامي جبهې مشران او منسوبین یې په زندانونو کې واچول، او د الجزائر مسلمان ملت یې له داسې یوې داخلی جګړې سره مخ کړ چې تر ننه یې لمبې او لومړۍ پورته کېږي، چې لسکونه زره انسانان یې په اور کې وسوژبدل او لانور هم سوځي.

په پاکستان کې هم کله چې ټینې اسلامي تنظيمونو د (بل چا) د قربانيو له برکته د ولس خواخوبې حاصله او په ۲۰۰۲ م کې یې د سرحد صوبې (خیبر پښتونخوا) انتخابات وګتيل او خپل حکومت یې جوړ کړ، نو د خپل حکومت په ټوله موده کې یې یو اسلامي قانون هم نافذ نه کړای شو. او نه یې د اسلام په ګټه کوم داسې اقدام وکړای شو چې تاریخ یې د هغوي د لاسته راړونې په حیث له خانه سره وساتي. بلکې په ډپرو مشکلاتو یې یوازې هغه کارونه پر مخ بوتلل چې سیکولر حکومتونو به په آسانۍ پر مخ بیول. او د احکمه چې دغه ډېموکراتیک حکومت ته د مرکزی حکومت لخوا د اسلام د تنفیذ اجازه نه ورکول کېده، او دوئ هم له ډېموکراسۍ (جمهوریت) سره د (وفاداری) سوګند پورته کړي وو.

همدغه ډول په ټولې اسلامي نړۍ کې اسلامي شريعت له عملی کېدو خڅه لیرې ساتل کېږي او پلویان یې له حاکمیت خڅه محرومېږي، که خه هم چې د ډېموکراسۍ له لارې واک ته رسپدلي وي. نو معلومه شوه چې په ډېموکراسۍ کې د صحیح اسلام لپاره هېڅ ئای نشته. البتہ دا کېدی شي چې د ډېموکراسۍ له لارې دي کفر د اسلام په حیث معرفې شي.

د ډېموکراسۍ په هکله د دغې مقالې په پای کې دي نتيجې ته رسپرو چې ډېموکراسۍ یو غیر اسلامي، کفری او شیطاني دین دي چې د انساني ژوند ټولې خواوې یې احتوا کړي دي. ډېموکراسۍ په حقیقت

فکري پوهنه

دیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

کې له الله ﷺ خخه د بشریت لپاره د هر ډول نظام او قانون د جوړنې د حق سلبول او د هغه – نعوذ بالله – بې واکه کول دي. دیموکراسی په غرب کې د مسیحیت د انحراف او د الحاد د رامنځته کېدو په نتیجه کې منځته راغلې ده چې هر خه ورکښې له هر دینې قید او بند خخه آزاد او د انسانانو په خپله خوبنې تر سره کېږي. په دیموکراسی کې د الله ﷺ منل او نه منل دواړه یو ډول ارزښت لري. هکه چې د منلو په صورت کې پې بیا هم د قانون او شریعت منل د دیموکراسی د اصولو خلاف کار دي.

دیموکراسی د غرب د ملحدو فیلسوفانو د افکارو او نظریاتو پر بنسته ولاره ده او له اسلام سره هېڅ ډول مشابهت او رابطه نه لري. خو غرب پلوي سیکولر (بې دینه) عناصر او له هغوي خخه یو خو متاثر غولپدلي مسلمانان کوبنېن کوي چې عامو مسلمانانو ته په درواغو د اسلام او د دیموکراسی تر منځ روابط او مشابهتونه وتراسي، تر خو لدې لازې هغوي د دیموکراسی د کفری دین په خلاف له مبارزې او جهاد خخه راوګرځوي.

دیموکراسی په اسلامي نړۍ باندي ډغربي استعمار او تسلط د دائمي ساتلو یو خطرناک تضمین دی چې غرب یې د زور، تزویر، زندان، او مرګونو په مت په اسلامي نړۍ کې د خپلو غلامو حکومتونو له لارې خوندي او تلپاتي ساتي، او د هغې د خپلو او تنفيذ په لاره کې په زرګونو مليارده ډالره، په لکونو پوځيان او پوئې وسایل مصرفوي او د مخالفت د له منځه وړلو لپاره یې په لکونو مسلمانان په اسلامي هېوادونو کې وزني، او اسلامي حرکتونه او نهضتونه لدې وېږي له منځه وړي چې مظلوم او خپل شوي مسلمانان د دیموکراسی له کرغېرن حقیقت خخه خبر نه کړي.

دیموکراسی کفر ده، که اسلام؟

او س چې افغانستان د غرب تر یرغل لاتدي راغلی پدې هېواد کې يې مرګونې جګړه پدې خاطر روانه کړې چې دیموکراسی ورکښې نافذه کړې، نو په کار ده چې افغان مسلمان ملت د خپل دغه دېښمن په فکري، عقائدي او اخلاقي ماهیت پوه شي، او د دېښمن هویت ورته له هرې زاوې معلوم شي. د همدغه مقصد لپاره مې دغه موضوع په تفصیل سره د خپل مجاهد ملت بچیانو ته د لسګونو کتابونو له منځه او د زرګونو صفحو له مطالعې وروسته را ووپسته او په روانه ساده ژبه مې د خپل ملت د هغو څوانانو مخې ته کېښوده چې له اسلام خخه د دفاع په لاره کې هرې قربانۍ ته تیار او عملاً د دیموکراسی د کفر په خلاف په جهاد بوخت دي.

په پای کې دومره ويل غواړم چې که پدې موضوع کې زه حق ته رسپدلى يم نو دا به د الله ﷺ له لوري وي. او که چېږي زه په کوم خای کې خطا شوي يم نو دا به زما د کم علمي او ناتوانې نتيجه وي چې له مخلصو علماؤ خخه يې د تصحیح لپاره د متوجه کولو هیله لرم.

امریکایی اسلام

دوه ډوله اسلام

په اوس وخت کې په نړۍ کې دوہ ډوله اسلام وجود لري. یو هغه اسلام دې چې اللہ ﷺ پر محمد ﷺ نازل کړي او هغه خپل امت ته په مکمل ډول رسولي دی، او د اسلامي امت د تاریخ په اوبدو کې مسلمانانو منلي او هم یې په خپل فردی او اجتماعي ژوند کې تطبیق کړي دی. او همدا ډول یې له هغه خڅه د دفاع په لار کې په میلیونونو سرونه قربان کړي دي.

د اسلام علماؤ هم تل د همدغه اسلام په اره د دېمنانو د توروونو او شکونو علمي او معقول څوابونه ویلی او د دغه دین د مختلفو اړخونو او احکامو د شرح کولو لپاره یې په لکونو کتابونه لیکلې چې د نړۍ په بېلاښلو ژبو کې په پراخه پیمانه موجود دي. دا هغه اسلام دې چې اللہ ﷺ له هغه خڅه پرته بل هېڅ دین نه قبلوي، لکه

چې فرمایي: ﴿إِنَّ الدِّيَنَ عِنْدَ اللَّهِ أَإِلَّا سُلْطَنٌ﴾ آل عمران: ۱۹
ترجمه: (د اللہ ﷺ په نزد منل شوی دین اسلام دی).

﴿وَمَنْ يَبْتَغَ عِرَّةً إِلَّا سُلْطَنٌ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَسِيرِينَ﴾ آل عمران: ۸۵

او که خوک پرته له اسلام خڅه بل دین غواړي نو هېڅکله به ورڅخه و نه منل شي او په آخرت کې به له زیان کارانو خڅه وي.

دغه اسلام هغه دین دې چې په هېڅ صورت په او هېڅ وخت کې کافران د هغه له دېمني خڅه لاس نه اخلي، او په هر شکل او وسیله به د هغه د منونکو په خلاف په همیشني جنګ اخته وي. او تر هغه به دغه جنګ جاري ساتي تر خو مسلمانان له اسلام خڅه وباسي، چې دغه کار به هېڅکله تر سره هم نه کړاي شي. اللہ ﷺ فرمایي:

﴿ وَلَا يَرَأُونَ يُقْتَلُونَكُمْ حَتَّىٰ يُرْدُوكُمْ عَنِ الدِّينِ كُمْ إِنْ أَسْتَطَعُو أَكُمْ ﴾

البقرة: ۲۱۷

ترجمه: (همبشه به وي کافران چې جګره به کوي له تاسي سره تر هغې چې بېرته وباسي تاسي له خپل دين (اسلام) خخه که چېري دوي په دې کار وتوانېږي).

يعني تر خو چې مسلمانان په هغه اسلام ټینګ ولار وي چې الله ﷺ نازل کړي دی، نو د کفارو جنګ به د دوئ په خلاف هر وخت په یوه یا بل شکل حتماً روان وي، او دوئ به مسلمانان یوازې هغه وخت د دوئ دوستان ګنې چې هغوي له اسلامه ووځي.

الله ﷺ په بل آيت کې همدغه مفهوم داسي بيانوي: ﴿ وَلَنْ تَرْضَىٰ عَنَكَ

اَيْهُودُ وَلَا الْصَّرَائِفَ حَتَّىٰ تَبْيَعَ مِلَّتَهُمْ ﴾ البقرة: ۱۲۰

ترجمه: (هېڅکه به یهود او نصارى له تاخخه خوشحاله نه شي تر هغه چې د دوئ پر ملت (دين) روان نه شي).

له یادو شویو آیتونو په واضح ډول معلومېږي چې (الهي اسلام) هېڅکله یهودو، نصاراو او نورو کافرانو ته د منلو نه دی. او له همدي امله یې په توله دنيا کې خپل ټول مادي او معنوی وسائل په کار اچولي ترڅو (الهي اسلام) په هېڅ ئای کې تطبیق نه شي. او که چېري تطبیق شوی هم وي هغه بايد په هره طریقه چې وي له منځه یوپول شي.

خود (الهي اسلام) په مقابل کې یو بل ډول اسلام هغه دی چې غرب او په سر کې یې امريکا د هغه د معرفي کولو، خپرولو او تطبیقولو لپاره کار کوي، او خپل ټول مادي او معنوی وسائل په کار اچولي

ترخو په اسلامي نړۍ کې همدغه (امریکایی اسلام) د (اللهی اسلام) پرخای د مسلمانانو په ژوند کې خای ونیسي.

د امریکایی اسلام د معرفی کولو لپاره د امریکا تر تولو مهمې تحقیقاتي ادارې RAND Corporation (رنډ کارپوریشن) چې په امریکا کې د امریکا نظام ته له امریکا خڅه د دفاع لپاره د تحقیقاتو، مشورو ورکولو او استراتېژکو مطالعاتو لوی او مهم مرکز دی او د معاصرې امریکا لوی رهبران او مفکرین بې غږي او مشاورین دي چې د هغوي په ډله کې د امریکا پخوانی د دفاع وزیران (هارولډ براون)، (فرانک کارلوچی)، (ولیام پیری)، (دونالډ رامسفیلډ)، د ملي امنیت پخوانی لوی مدیران او مشاورین (سیکوکرفت)، (کندولیزا رایس)، (زلمی خلیلزاد)، په دوهمه نړیواله جګړه کې د امریکایی پوځ لوی قومندان جنرال (آرنولډ)، د امریکا معاصر فیلسوف او مفکر (فرانسیس فوکویاما) او د امریکا پخوانی مشهور خارجه وزیر (هنری کیسنجر) شامل دي. دغه مرکز د امریکا لپاره د اسلامي نړۍ په اړه د پالیسي جوړولو ستر تحقیقاتي مرکز دی، او د امریکا حکومت ته د اسلامي نړۍ په چاروکې په سیاسي، اجتماعي، دفاعي او استراتېژیکو چارو کې پالیسي جوړوي، او د اسلامي چارو څېړونکي ورکې د مسلمانانو پر ژوند مسلسلې څېړنې کوي او نتائج بې د امریکا د حکومت بېلاښلو ادارو ته د تطبيق Cheryal لپاره ورکوي، د همدغې ادارې یوې ډلي مستشرقينو چې Benard بې مشری کوي یوه طرحه وړاندې کړي ده.

چېريل بینارد Cheryal Benard چې په خپله یهودي او د افغانی الاصله امریکایی (زلمي خلیل زاد) بنځه ده دغه طرحه بې د Civil democratic Islam Partners Resources and strategies يعني (متمن، دموکراتیک اسلام، ملګري، منابع او استراتېژۍ) په

نامه په دري اتيا صفحو کې ترتیب کړي چې د خليل زاد تر خنګ نهو نورو څېرونکو هم ورسه مرسته کړي ۵۵.

ياده شوي طرخه یو نوي امریکائي اسلام معرفي کوي، او بیا د دغه نوي اسلام د خپرولو لپاره په اسلامي نړۍ کې ملګري تشخيصوي، او هغه منابع هم په ګوته کوي چې د دغه نوي اسلام په تطبيق کې ورځنه استفاده کېدی شي. او همدارنګه د الهي اسلام د له مسخه کولو او یا محدود د لو لپاره استراتيژي هم وړاندې کوي.

د امریکائي اسلام تعريف

هغه اسلام چې امریکا یې غواوري (چیريل بناره) یې پدې ډول تعريفوی:

(امریکا، نوي صنعتي نړۍ او په مجموع کې بین المللی تولنه داسي یو اسلام غواوري چې د نوري نړۍ له نظامونو سره پر یوه لار روان شي. د ډموکراتيک او مترقي اسلام وي، او پر نړيوالو قوانينو، احکامو او اخلاقو وچلپېي).^۱

په ياد شوي تعريف کې لاهدي نقطې مشخصې شوي دي:

- ۱- اسلام باید د امریکا او بین المللی تولنې په خوبنه وي.
- ۲- اسلام باید یو بېل شخص او ځانګړي نظام ونه لري، بلکې د نوري نړۍ له نظامونو سره دې یو شی وي.
- ۳- اسلام دې ډيموکراتيک وي. یعنې د خلکو لخوا دې رامنځته شي، نه دا چې د (وحېي) پر بنسټ دې ولاء وي.
- ۴- اسلام دې خپل زړو شکل پرې اينې وي، او نوي مترقي شکل دې یې غوره کړي وي.

- ۵ - دغه اسلام دي په احکامو او اخلاقی فلسفه کي د غرب له احکامو او اخلاقو سره يو ډول وي.
- چېريل بناره وروسته په همدي صفحه کي د دغه اسلام د منونکو د ملاړۍ او تشویق په هکله ليکي:
- (دا به د حکمت کار وي چې په مسلمانانو کي د هغو عناصرو ملاړۍ او تشویق وشي چې له (نړيوالي سولي) او (بين المللی تولني) سره يو خاړي پر لاره ئخي او ډيموکراسۍ او تمدن خپلوی)^۱
- په پورتنې جمله کي دغه مفاهيم جوت شوي دي:
- ۱- د تولو مسلمانانو ملاړۍ باید ونه شي، بلکې د خاصو عناصرو ملاړۍ دي وشي.
 - ۲- د هغو عناصرو ملاړۍ وشي چې له کفارو سره هېڅ ډول مشکل نه لري، بلکې له هغوي سره په نړيواله سوله کي ژوند تپروي، او په جهاد هېڅ باور نه لري، که خه هم چې کفار په مسلمانانو هرڅه کوي.
 - ۳- د هغو مسلمانانو ملاړۍ دي وشي چې ډيموکراسۍ د ژوند د تګلاري او غربی تمدن د ژوند د بنې په حیث مني.
- ليکواله د مسلمانانو او کفارو تر منځ د بېلواли عامل د دغو دوو امتونو تر منځ د غرب له فرهنگ خخه چې هغه بي (نړيوال فرهنگ) بولې د مسلمانانو ليري والي بنيي او ليکي:
- (له نړيوال معاصر فرهنگ خخه د مسلمانانو ليري والي د هغوي او د نورو ترمنځ د کړکېچ زمينه برابره کړي)^۲
- د پورتنې عبارت معنى داده چې د مسلمانانو او نورو ترمنځ به تر هغه وخته کړکېچ دوام لري ترڅو چې مسلمانانو خپل اسلامي

-1 پورتنې مرجع

Civil democratic Islam Partners Resources and strategies -2

فرهنگ پري اينسي نه وي او نريوال فرنگ يي خپل کري نه وي. او هر کله چي د فرنگ دغه توپير له منحه ولار شي نو کرکچ به په خپله له منحه ئي. او دا کت مت هماعه مفهوم دی چي الله ﷺ يي په قران کريم کي داسي يادونه کري ده:

﴿ وَلَنْ تَرَضَى عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَى حَتَّىٰ تَتَبَعَ مِلَّتَهُمْ ﴾ البقرة: ١٢٠

ترجمه: (يهود او نصارى به تر هغه له تا خخه راضي نشي ترخو چي د دوي ملت ونه مني).

او دا بىكاره خبره ده چي ننۍ (نريوال نظام) او (نريوال فرنگ) يهودانو ايجاد او ډيزاين کري، او نصارى يي چي برترانيه او امريكا يي په سر کي دي په تولې نړۍ طبيقوي. او د همدغه نريوال فرنگ د عملی کولو لپاره يي توله اسلامي نړۍ د جنگ ميدان ګرځولي ده ترخو خپل نوی اسلام ورکي عملی کري.

د امريکائي اسلام د خپرولو پلان

د كتاب ليکواله چيريل بناره د خپل كتاب په نهم مخ کي د نوي امريکائي اسلام د پيروانو د نقش د تقويه کولو لپاره یو منظم پلان وړاندې کوي او امريکائي حکومت ته د توصيې په شکل ليکي:

(د دي لپاره چي په اسلامي نړۍ کي پراخې ديموکراسۍ، مادرنیزم، او له معاصر نريوال نظام سره د یو خاي کېدو په خاطر یو مثبت بدلون رامنځته شي امريکا او غرب ته په کار ده چي په تول جديت او دقت سره په مسلمانانو کي هغه عناصر ولتوی چي اسلام (amerikaiي اسلام) تقويه کېدل غواړي. او همدا راز پر امريکا او ملکرو يې لزمه ده چي د دغو عناصرو لپاره په دقت سره اهداف او ارزښتونه وټاکي، او پدي هم پوه شي چي د دغو عناصرو دکار له پرمختنگ

- خخه کوم نتائج په لاس ورځي. او کېدای شي چې د دوئ د تقویې لپاره لاندې پروګرامونه په نظر کې ونيول شي:
- ۱- د دغو عناصرو ليکنۍ او مطبوعات بايد چاپ او په ارزانه خپاره شي.
 - ۲- بايد دغه دلې او عناصر تشویق کړای شي چې د عامو خلکو او څوانانو لپاره ليکنۍ وکړي.
 - ۳- د دوئ نظریات او افکار بايد د حکومتي تعلیمي نصاب د دینیاتو په کتابونو کې څای کړای شي.
 - ۴- هفوئ ته بايد راهیوګانې، ډله یزی رسنې او د وينا منبرونه په اختیار کې ورکړای شي.
 - ۵- د اسلامي احکامو او مسایلو په اړه بايد د دوئ تعبیر او تفسیر په خلکو کې عام کړای شي، تر خو وکولانی شي له هغو بنستېګرو سره رقابت وکړي چې مدرسې، معاهد او کتابخانې لري، او د نظریاتو د خپرولو لپاره عصری الیکترونکي وسايل په کار اچوي.
 - ۶- (ماهربن) او (سیکولن) علماء بايد په پراخه پیمانه خلکو ته معرفې شي، تر خو د دوئ له لاري د قهرپذلوا مسلمانو څوانانو څپاند عواطف او احساسات ساره کړای شي.
 - ۷- د غیر اسلامي تاریخ او فرهنگ د پوهې او کتابونو د خپرولو لپاره بايد خپروونکي تشویق شي، او د چاپ او خپرولو چارې یې ورته آسانه شي. او هم بايد دغه ډول معارف د اسلامي هپوادونو په تعلیمي نصاب او مطبوعاتو کې څای پرخای کړای شي، په خاص ډول هغه تاریخ او معارف بايد ډېر خپاره شي چې له اسلام خخه د مخه په اسلامي هپوادونو کې موجود ول.
 - ۸- د مدنې ټولنې په نامه دي د مستقلو تنظيمونو، ټولنو او احزابو په رامنځته کولو کې مرسته وکړای شي، تر خو د مدنې ټولنې

فرهنگ په خلکو کې خپور شي. او هم دي د عامو خلکو لپاره د سیاسي اجراتو د زده کړي او د بیان د آزا دی فرصتونه برابر کړاي شي^۱.

په افغانستان کې د امریکایي توصیود تطبيق مثالونه او مصادقونه

د دي لپاره چې عام افغانان پدي پوه شي چې د دغې امریکایي اداري RAND Corporation د امریکا یې اسلام د خپرولو پلان په افغانستان کې په خه ډول عملی کېږي؟ او خوک ورته په کوم شکل کار کوي؟ د یاد شوي پلان په اته ګونو مادو جلا جلا لنډه تبصره کوو او عملی مثالونه او مصادقونه یې بنیو:

او له ماده د ديموکراتيک اسلام د پلويانو د ليکنو د چاپولو او ارزانه خپرولو توصیه کوي چې په افغانستان کې پدي ډول تر تطبيق لندې نیولې شوې^۵:

امریکا په افغانستان باندي له خپل يرغل سره سم اکثره هغه افغاني ليکوالن، ادييان، شاعران، فلم جوړونکي، ژورنالستان، مترجمين، ممثلين (سينماګران)، ناشران، علمي او فرهنگي کدونه او اشخاص چې په غرب کې روزل شوي او یا له غربی فرهنگ څخه متاثر شوي ول له ئانه سره افغانستان ته راوستل، او دلتنه یې ورته د فکر په بېلاښلو ډګرونو کې د کار فرصتونه او وسائل تیار کړل.

دغو واردو شويو عناصرو دلتنه په فکري او فرهنگي ډګرونو کې بنې پراخه کار شروع کړ، او په سلګونو ګتابونه، مجلې، اخبارونه، نشرې او خپرني یې رامنځته کړي. دومره په پراخه پیمانه مطبوعات

فکري پوهه

امریکایي اسلام

رامنځته شول چې د اخستلو یې خوک نه پېداکېږي او په بېلاپېلو ادارو او افرادو په وریا ډول وېشل کېږي.

دا چې عام افغانان د اقتصادي کمزورتیا او یا د نورو دلایلو له امله په کتاب او مطبوعاتو پیسې نه ورکوي او نه مطبوعات داسې محتوى خپروي چې د ملت د ذوق مطابق وي او د افغانانو د مشکلاتو حل دي وړاندې کړاي شي، بلکې ټول یې تقریباً د (وارداتي) مفاهيمو او نظریاتو په خپرولو بوخت دي، نو له همدي امله او سني افغاني مطبوعات د سرمایه ګذاري او تجارتی فعالیت پر اساس نه چلېږي، بلکې د همدغو امریکایانو او د هفوئ د ملګرو لخوا مرسته ورسره کېږي، او ټول مصارف یې د بېلاپېلو امریکایي او اروپا يې مؤسساتو لخوا د هغه پلان د تطبیق پخاطر ورکول کېږي چې د RAND Corporation لخوا په مسلمانانو کې د یوه (ديموکرات اسلام) د خپرولو په خاطر جور شوی دي.

دوهمه ماده د ډيموکرات اسلام پلويان عام ولس او په خاص ډول څوانانو ته د ډپرو ليکلول پاره تشویقوي چې د دي مادې تطبیق هم په پوره جديت تر کار لاندې نیوں شوی دي.

ټول هغه ليکوالان او د قلم خاوندان چې یو خه ليکلی شي په لوړو معاشونو د بېلاپېلو مؤسسو لخوا په فرهنگي کارونو ګومارل شوي دي. او دغه سیکولر ليکوالان بیا نه یوازې دا چې په سیاسي او اجتماعي موضوعاتو کې ليکنې کوي، بلکې په دین او شرعی موضوعاتو کې هم خپل نظریات بنکاره کوي. او ځینې خو یې حتی په علنی ډول د ارتداد تر سرحده پوري د رسپدلو جرأت هم کوي چې مثالونه یې (علي محقق نسب)، (پرويز کامبخش)، (لطيف پدرام) او ځينې نور دي.

پدې لپ کې ئىنۇ نورو په تحریف شوي شکل د قران كريم ترجمە چې د قران كريم متن ھم ورسره نه ئ د عامو خلکو د گمراھ كولو په مقصد چاپ كړه چې د افغانستان خلکو د دې ټولو په خلاف شدید غبرگون بنیكاره کړ.

د سیاسی، دینی او اجتماعی موضوعاتو تر خنګ د ادب او ادبیاتو تر عنوان لاتدي د اخلاقی فساد په زرگونو فحش، لوپدلي او مبتدلي کيسىپ خوانانو ته خپرېږي چې په لوستو خوانانو او پېغلو کې جنسی عواطف تحریکوي او د فساد لورته يې سوق کوي، چې يو مثال يې د يوې شپې ډيموکراسی) په نامه کيسه ده چې د يوې خبریالې نجلى او يوه بل خبریال هلک ترمنځ په سفر کې د زنا يو کيسه ده چې د آزادی دراډيو يوې خبریالې نجلى ليکلې وه.

دربيمه ماده توصيه کوي چې د ډيموکرات اسلام د پلويانو نظریات دې په تعليمي نصاب کې شامل کړاي شي تر خو په لارمي شکل ټول دينياتو د مضمون له لاري د دين او عقیدې په حیث ومنی.

پدې لار کې ھم امریکا په افغانستان کې د خپلوا دوو مؤسسو هري يوې (USAID) او د (نبراسکا) د پوهنتون له لاري بنه ډېر کار وکړ.

د (نبراسکا) په پوهنتون کې د افغانستان د تعليم او تربیې مرکز د افغانستان د تعليم او تربیې د وزرات لپاره نوي تعليمي نصاب تیار او (USAID) چاپ کړ. دغه نصاب د امریکایی مشاورینو تر نظارت لاتدي جوړ شو او ټول هغه مضامين چې د جهاد، له کفارو سره د دېمنى، حجاب او پر اسلام د تېینګ پاتې کېدلوا مفاهيم ورکې ول هغه يې ټول له نصاب خخه واپستل او پر ځای يې له کفارو سره د سولې او تفاهم، د غرب له نظره د بشر د حقوقو، د بنیؤو د غربی ډوله آزادی، د تروریزم (جهاد) په خلاف د جکړي او د غربی ډوله

ژوند مفاهيم ئاي پر ئاي کړل^۱). همدغه کار نامه د صليي جګړي اعلانونکي د امریكا جمهور رئيس (جورج ډبليو بوش) خپل ولس ته په افغانستان کې د خپلې يوې لوبي لاسته راوري په حیث داسي اعلان کړه:

“And before the end of the year, we'll have sent almost 10 million of them [that is, new textbooks] to the children of Afghanistan. These textbooks will teach tolerance and respect for human dignity *instead of indoctrinating students with fanaticism and bigotry.*”

– George W. Bush, “Weekly Radio Address,” March 16, 2002

د کال د پاي ترمخه به موږ د افغانستان ماشومانو ته تقریباً لس مليونه درسي کتابونه ورلېږلي وي. دغه کتابونه به هغوي ته (د نورو په مقابل کې) زغم او د توندلاري توب او تعصب پر ئاي د انساني کرامت احترام ورزده کوي).

همدغه کوبنېښونه په مسلسل ډول دوام لري او په هر کال کې د دینياتو، اجتماعياتو، تاریخ او ادبیاتو په کتابونو کې نوي نوي مضامين داخلېږي. دغه کار نه یوازي دا چې په افغانستان کې جريان لري، بلکې د تولې نړۍ په اسلامي هېوادونو کې او بیا په خاص ډول په هغه هېوادونو کې چې امریکایي پوهیان ورکې پراته دي او یا هلته د امریکا مصالح تر تهدید لادې دي په قول زور سره عملی کېږي. امریکا د دي کار لپاره هر کال په سلګونو میلیونو ډالر د USAID)، آغاخان فاونډیشن، ایشا فاونډیشن او نورو مؤسسو په

1- پدي هکله د مثال په ډول د امریکایانو د وخت او د مجاهدينو د وخت د نصاب د اول صنف مقارنه د همدي کتاب (امریکایانو له راتګ سره په تعليمي نصاب کې تبدیلیي) تر عنوان لاتدي کې وګورئ.

اختيار کې ورکوي تر خو په تدریج سره د مسلمانو هبودونو تعليمي نصابونه له حقيري اسلام خخه خالي او پر خاي يې د (نوی ډيموکرات اسلام) مفاهيم خلکو ته ور معرفي کړي.

د RAND Corporation د امریکایي اسلام د طرحی خلورمه ماده په اسلامي نړۍ کې سیکولرو عناصرو ته د رسنیو په اختيار کې د ورکولو خبره کوي چې په افغانستان کې پدې ډول عملی شوه: د دې لپاره چې په افغانستان کې ډيموکراتو او سیکولر عناصرو ته د وینا د رسولو پراخ وسایل او ډېر فرصتونه په لاس ورغلې وي امریکا یو منظم تبلیغاتي پلان جوړ کړ چې په درې سطحو کې تطبيق شو:

اول: تولې هغه بهرنۍ راهيو گانې چې د افغانستان لپاره يې د ورځې د نیم ساعت یا یو ساعت پروګرامونه درلودل څل پروګرامونه يې دولسو او څلرویشتو ساعتو ته وغزول، تر خو په پراخه پیمانه د تولني ډېر خلک تر تبلیغاتي پونښن لاندې ونیسي، او د غوراهيو گانو چې پخوا يې یوازې اخباري پروګرامونه درلودل اوس يې د هغو تر خنګ په پراخه پیمانه د سیاسي، اجتماعي، تعليمي، ادبې، فرهنکي، اقتصادي او دینې پروګرامونو سلسلې او سریالونه خپرول هم شروع کړل. او هم د غوراهيو گانو د افغانستان تکړه خبrialan، ژورنالستان، خپرونکي، ادييان سیاسي کار پوهان د ډپرو لوړو ډالري معاشونو په بدل کې خپلو ادارو ته جذب کړل، تر خو د افغانانو د (غربې) کولو لپاره هر اړخیز کار وشي.

غرب د امریکا غړ او بې بې سی راهيو تر خنګ نوري راهيو گانې لکه د آزادۍ راهيو چې د امریکا د کانگرس لخوا چلېږي، ډیوه راهيو او د مشال راهيو هم په کار واچولي. او بیا غرب د خپلو د غوراهيو گانو

لپاره سيمه ييز د F.M ستيشنونه هم په بېلاپلو بنارونو کې پرانستل، تر خو خپل نشرات په نسه کيفيت خلکوته ورسولي شي.
دوهم: غرب په افغانستان له خپل يرغل خخه وروسته د افغانستان په بېلاپلو لويو بنارونو کې په لسکونه محلی نادولتي راډيوګانې فعالې کړي او په زرگونو د امریکایي اسلام منونکي يې ورکې توظيف کړل، چې هره يوه يې د بېلاپلو اهدافو لپاره خپروني کوي.
پدې لړ کې یوازې د کابل له بنار خخه ۴۹ دولتي او نا دولتي راډيوګانې خپروني کوي.¹

درېيم: امریکایانو د افغانستان د ولاياتو په ډپرو ولسواليو کې محلی راډيوګانې جوړي کړي چې اکثره يې په منطقه کې پرتو د امریکایانو له پوئي مراکزو خخه خپروني کوي او د دې ټولو لپاره د امریکا د بین المللی پراختیا اداره (USAID) بودیجه برابروي، چې تر اوسيه پوري د دغه وول سيمه ييزو راډيوګانو شمېر په ولسواليو کې تر ۲۵۰ راډيوګانو رسیدلی دی.²

دا ټول هر خه هماغه د RAND Corporatio د (ديموکرات او متمند) اسلام د پلويانو د پیغام د خپرولو لپاره تر سره کېږي.

د دغه امریکایي پلان پنځمه ماده دا ده چې اسلامي احکام باید هغه ډول تعبير او تفسير شي چې د امریکا سیکولر ملکري يې غواړي.
يعني د اسلام دين باید د غربی کلتور د مفاهيمو مطابق د غرب لخوا د وضع شويو بشري حقوقو په چوکاته کې تعبير شي. او هر هغه حکم چې د غرب له بشري حقوقو، نړیوالو میثاقونو، بین المللی قوانینو او همدارنګه د غربی فرهنگ له معیارونو سره مخالف وي

¹-<http://www.elections.pajhwok.com/dr/node/6691>

²- <http://www.bbc.com/persian/afghanistan-38954508>

هغه بايد ارجاعي، بيرته پاتې او زوره وللې شي، چې اوس د دوئي په گومان د تطبيق وړتیا نه لري.

غرب همدغه تجربه په ډپرو اسلامي هپوادونو لکه: ترکې، مصر، ليبيا، تونس، الجزائر، مراکش، هندوستان، پاکستان او نورو اسلامي هپوادونو کې تکرار کړي ده، چې په نتيجه کې یې هلته د خلکو په ذهنوونو کې د داسې یو اسلام تصور قائم شوي چې له کفر او کفري ژوند سره هېڅ حساسیت نه لري، او له نورو اديانو او مذاهبو سره یې دومره دبمني نشه لکه له حقيقي اسلام سره یې چې لري. همدغه وجه ده چې غرب ټپلي تش په نامه مسلمانان د اسلامي نظام د قائمولو تر غرييانو هم سخت دبمنان دي، او په هر قيمت یې د قيام مخه نيسسي.

امریکا او ملګري یې اوس غواړي په افغانستان کې هم همدغه ډول یو غرب پلوی اسلام چې تفسير او تعبيير یې د غرب له معیارونو سره سم تر سره کېږي عملی کړي، چې پدې لر کې یې لاندې اقدامات تر سره کړي دي:

د اسلام د غربی تعبيير لپاره په افغانستان کې د امریکا

اقدامات

اول: د حقيقي اسلام د پلويانو (مجاهدينو) فکر او تصور د یو افراطي، بیگانه، تند لاري او داسې یو فکر او تصور په حيث معرفي کول چې د تطبيق وړتیا نه لري. او د هغه پرڅای له غرب خخه په راغلو نظریاتو، د افغانانو په زړو رواجونو، له شريعت خخه د منحرفو خلکو په خواهشاتو ټینګار کول او هماګه د دين په حيث معرفي کول.

فکري پوهنه

امریکایي اسلام

دوهم: راډيوګانو، تلویزونونو او نورو رسنیو ته د هغو علماء رابل چې د غرب د نظریې مطابق د اسلام تفسیر کوي او اسلام یې له استشرافي منابعو خخه زده کړي وي.

درېیم: د امریکایانو د ګوداګې رژیم لخوا په مرکز او ولایاتو کې د یرغلګرو په بودیجه دینی مدرسي جوړول او په هغو کې د هغه دینې نصاب تدریسول چې د تعليم او تربیې په وزارت کې د دینې تدریساتو د ریاست لپاره د امریکایي مشاورینو تر نظارت لاهدي جوړ شوي دي.

څلورم: د افغانستان عدلي او قضائي سیستم چې تر ډېره حده په اسلام ولار ټ اوسل په هغه کې د ایتالیا د هېواد لخوا بیا کتنه او تعدیلات راوستل شول او هم د ایتالیا د حقوقی او قانوني ماہرینو له لوري د افغانی قاضيانو، خارنوالتو، عدلي او حقوقی کاريوهانو روزل چې له ټېرو اوو ګلونو راهیسي په مسلسل ډول دغه پرسه په چتهکۍ سره روانه ده په سلکونو میلیونونه ډالر د دې لپاره ورباندي مصرفېږي چې د افغانستان عدلي او قضائي نظام هم د همفه اسلام مطابق عيار کړي چې د RAND Corporation لخوا یې د Civil democratic Islam په نامه طرحه تیاره شوي دي.

د دې مقصد لپاره په ټېرو اتو ګلونو کې په افغانستان کې د ایتالیا د سفارت له لوري د افغانستان د عدلي او قضائي سیستم د ادارو د کارکوونکو، قاضيانو، خارنوالتو، حقوق پوهانو، مدافع وکیلانو او نورو لپاره په لسګونو تعلیمي سمينارونه جوړ شول. له دغو سیمنارونو خخه فارغ شوو قاضيانو ته له حکومتي تنخواه خخه علاوه هره میاشت د ایتالیا د هېواد لخوا د هفوئ د رتبو او فعالیت په تناسب په سلګونو ډالره نور معاش هم ورکول کېږي، تر خو د

فکري پوهنه

امریکایي اسلام

عدلی او قضائی سیستم د غربی کولو د پروسې په وړاندې حساسیت ونه بنئی.

پنځم: په افغانستان کې د مصر د الزهر د سیکولر ډوله پوهنتون د خانګي پرانستل:

امریکا پدي پوهېږي چې تر خو پوري افغانان له خپلو مخلصو علماء خخه په مسجد، محراب او مدرسه کې دین زده کوي نو تر هغه پوري به په افغانستان کې خلک حقيقی اسلام د دین په حیث منی او له هغه خخه د دفاع پخاطر به په مليونونو ککري هم قربانی ته وړاندې کوي، لکه چې په تېرو خلوبېښتو کلونو کې ولیدل شول.

نو بايد امریکایان د افغانی مخلصو علماء او د هغوى د مدارسو پر ئای افغانانو ته داسي نوي او غرب پلوی علماء چې په امریکایي اسلام روزل شوي وي له بل خایه راوارد کړي، او دغه ډيموکرات علماء باید له داسي یوه هېباد خخه را وارد کړي چې هم د غرب لپاره کار وکړي، او هم یو خه ديني او علمي وجاهت ولري، چې دغه صفات په اوسيني ازهرا او ازهري علماء کې لېدل کېږي. له همدي امله د کابل گوډاګۍ ادارې له مصر خخه چې په عربی نپې کې د اسرائیلو او امریکا تر تولو لوی حلیف دی په کابل کې د ازهرا پوهنتون د یوې خانګي د پرانستلو غونښنه وکړه چې ومنله شوه.

یوه خبره د یادولو وړ ده چې ازهرا پخوا د حقيقی اسلام د زدړه کړي مرکز، د اسلام یوه ستره کلا او له الله ﷺ خخه د وېږدونکو علماء د روزنې ئای وو، خو اوس ازهرا د مصر د سیکولر حکومت یوه (سیکولر ډوله) او د مصر د حکومت تابع تعليمي مؤسسه ده چې یو مسخ شوی اسلام تقدیموی. د ازهرا اوسيني ډېرى مدرسین داسي خلک دي چې ډېږي یې خربيلې وي، تدين یې کمزوری وي، هر خه چې حکومت ورته وايې هماګه تدریسوي.

په نړدي ماضى کې چې خومره ازهريان او يا د مصر د پوهنتونونو فارغان جمهور رئisan او يا وزیران او د لورو رتبو خاوندان شوي دي تولو یې بنه تاريخ نه دی پري اينې. د مثال په ډول په اندونيزيا کې عبد الرحمن وحید، په مالدیف کې مامون عبدالقيوم، په افغانستان کې ربانی او مجددی د رئisanو په حیث او سیاف د یوه تنظیم د مشر په حیث، او د ستري محکمې رئيس عبدالسلام عظیمي هم یو سیکولر ازهري عالم دي.

په اوسينيو ازهريانو کې د تولې اسلامي نړۍ په سطحه یوه مشترکه نظریه موجوده ده او هغه دا چې د غرب په خلاف هر ډول مسلح فعالیت باید جهاد ونه بللى شي، هغه ته باید ترويریزم، افراطیت او خارجیت وویل شي، باید د هغه مخالفت وشي او ټوانان ورڅخه واړول شي، چې همدغه د غرب هدفونه هم دی. تراوسه پوري ډېر لږ معاصر ازهريان داسي لیدل شوي چې د اسلام لپاره او د غرب په خلاف د جهاد په اړه یې بنه موافق لرلي وي.

امریكا اوس په افغانستان کې د ازهړ د پوهنتون د خانګي له لاري د امریکایي (سیکولر اسلام) علماء روزل غواړي، ترڅو په مستقبل کې د دغه ډول (امریکایي اسلام) لپاره کار او دعوت وکړي، او هم په سيمه کې د ریښتنیو او مخلصو مسلمانو علماؤ په مقابل کې یوه داخلی جبهه پرانیزی.

شپږم: شپږم ماده ټولنې ته د دیموکراتو علماؤ د معرفی کولو توصیه کوي چې په افغانستان کې پدې ډول عملی شوې ده:
امریکایانو له خپل یړغل وروسته تول حق پالونکي علماء په یوه او بل نامه تر تعقیب او مجازات لندې ونیول. ځینې یې بندیان کړل، ځینې یې شهیدان کړل، او ځینې نور یې د هېواد پرېنسپولو او یا د خولې بندولو ته اړ کړل، ترڅو پدې ډول منبر، محراب، مکتب او

مدرسه له هغو علماؤ خخه خالي کړي چې د (امریکایي اسلام) د خپرېدو مخینوی کوي. او په عین وخت کې یې دغه تشه په هغو علماؤ او پوهانو ډکه کړه چې له امريكا او غرب خخه متأثره دي، ډيموکراسۍ مني، او د ډيموکراسۍ په چوکاتې کې هغومره ديني فعالیت کوي چې ډيموکراسۍ ورته اجازه ورکوي او د دې لپاره چې د ډيموکراسۍ د افادیت او د بیان د آزادی دروغجن حق یې ادا کړي وي کله ناکله د حکومت په ځینو اقداماتو نقد هم کوي، چې پدې کار سره دوه هدفه تر لاسه کول غواړي، چې یو یې د یرغلګرو ترڅنګ په څلې شتون د هغوي تور مخ ورسپینول او بل خلکو ته دا وربنودل چې امريکایان له علماؤ سره هېڅ دېښني نه لري. او که خوک غواړي د اسلام لپاره کار وکړي، نو رادي شي د دوئ په خبر دې د ډيموکراسۍ په قالب کې دین ته خدمت وکړي.

امریکایانو د غوغرب پلوو ملایانو او استاذانو ته د شهرت د ترلاسه کولو لپاره د نشراتو اجازه هم ورکړي ډه. په مرکز او ولاياتو کې یې د مراکزو د جوړولو او د هېواد په پوهنتونونو کې د محصلينو او استاذانو په منځ کې د علنی فعالیت جواز هم ورکړي دي. د دغې اجازې په بدل کې دغه تش په نامه مسلمانان د امريكا له لوري جوړ شوي ګوداګي حکومت ته لاندې خدمات تر سره کوي:

امریکا ته د غرب پلوو علماؤ خدمات

اول: په افغانستان کې د ديني علماؤ په حيث د ډيموکراسۍ منل او له یوه سیکولر ډيموکرات حکومت سره حساسیت نه بنوبل.

دوهه: د ټوانانو او عامو مسلمانانو له ذهن خخه د جهاد، قتال، هجرت، ولاء او براء یعنې (د الله ﷺ) لپاره له چا سره د دوستي او دېښني کولو) د مفاهیمو وېستل، خلکو ته دا خبره ورتلقينول چې جنګ او توپک د مشکل حل ندي، او هم دا چې همدي جنګ او توپک

افغانستان وران کړي دی، نور باید له نړیوالې ټولنې سره د وطن په آبادولو کې لاس یو کړو. او هم خلکو ته دا تبلیغات کول چې مجاهدين د فلانی او ایجنتیان دی او هېڅ افغانی اجندا نه لري، نو باید د هغوي خبره ونه منل شي.

له جهاد او قتال خخه د خلکو را ایسارول یو لوی منافقت او د امریکایانو د هدف پوره کول دي چې دغه ډول ډيموکرات علماء یې په ډېربې بې شرمۍ ترسره کوي.

درېیم: د شکوکو او شبها تو په خپرولو د حقیقی علماؤ د دعوت په وړاندې د خندونو راولازول: لکه ټوانانو ته دا ویل چې د جهاد لپاره د متفق عليه امير شتون او د بیرغ یو والی شرط وي چې اوس په افغانستان کې نشته، نو پر همدي بنا په اوستنيو شرایطو کې جنګ شرعی جهاد نه، بلکې د وطن ورانول دي. خو دوئ د نفاق له مخې له خلکو دا خبره پتیه ساتي چې یاد شوی شرایط (د طلب په جهاد) یعنې هغه جهاد کې چې مسلمانان یې د کفارو په خاوره کې کوي ضروري دي. اوس خو په افغانستان کې دفاعي جهاد دی چې پر ټولو افغانانو د لمانځه په خېر فرض دي.

څلورم: په اسلامي نړۍ کې د غرب یو لوی هدف دا دی چې خنګه مسلمانې بنځې له کور خخه دباندي راوباسي او هغه موافع او بندونه مات کړي چې د بنحو او نرو ترمنځ د اختلاط مخنيوی کوي. پدې لار کې غرب په تدریج سره حرکت کوي او ټول ممکن وسائل په کار اچوي، که څه هم چې ځینې به یې ظاهراً اسلامي بهه هم ولري، لکه په ۲۰۰۹ / ۷ / ۱۴ تاریخ کې چې د کونړ په مرکز اسد آباد کې د امریکا د (P. R. T.) د ولایتي بیارغونې ادارې د یو سل او اتیا زره ډالرو په مصرف خاص د بنحو لپاره د یو ه مسجد بنستې کېښوده. ډېره د تعجب خبره ده چې امریکا دې طالبان، عالمان او په مساجدو

کې په لمانځه ولار مسلمانان په بمباردونو وزني، خو د هغوي بنخو او خويندو ته دي بيا په بنارونو کې له څيلې جنګي بوديچې خخه ځانګړي بنځينه مساجد جوروسي.

دغه ډيموکراسۍ پلوي علماء د ديني غونديو، تعليمي مخالفو او تربيوسي اجتماعاتو په نامه په زرگونو مسلماني خويندي او ميرمني له کوره د باندي را وباسې او په پارکونو، د بنارونو په عيدګاه ګانو او ټوبغالو کې ورته د راجمع کېدلو فرستونه برابوري. دا کار که خه هم چې د دين په نامه تر سره کېږي، خو په حقیقت کې هماګه د غرب د اجندا پوره کول دي چې د مسلمانو مېرمنو له کوره د باندي وېستل غواوري. د اسلام په تاریخ کې مسلمانو علماؤ د دعوت دغه ډول اسلوب بنخو ته د دین د ورزده کولو لپاره نه دی غوره کړي، او نه هم دا د اسلام له هغه عمومي روح سره سمون لري چې د بنخو لپاره يې کورونه تر مساجدو هم د عبادت لپاره غوره ګنلي دي.

د (رنډکار پوريشن) د امریکایي طرحي اومه ماده په اسلامي هپوادونو کې د غیر اسلامي هپوادونو او ولسونو د تاریخ او تمدن د معرفي کولو خبره کوي، او بيا په خاص ډول توصيه کوي چې له(اسلام خخه د مخکي) زمانې تاریخ دي مسلمانانو ته معرفي شي تر خو هغه خپل تاریخ وکني، او هغه ته د خپل ځان په منسوبولو افتخار وکري.

پدي هکله امریکا پلوي حکومت تر اوسيه په پراخه پیمانه د مکتب په کتابونو کې لدې وېږي پراخ تغيير ندي راوستلى چې د افغانستان په کليو او ولسونو کې لا تر اوسيه اسلامي احساس ژوندي دي او ډېږي سيمې داسي دي چې حکومت ورباندي تسلط نه لري، خو همدغه کسر يې د مېډيا او مطبوعاتو له لاري پوره کړي دي. او هغه پداسي ډول چې نسه ډېر تلویزونونه او راډيوګانې چې د پردیو لخوا

تمولپري او سيكولر افغانان يې چلوي شپه او ورخ افغانانو ته د غرب او د هندوانو تاريخ، تمدن او فرهنگ وړاندې کوي. داچې د دغو تلویزونونو چلوونکي د هغو غربیانو لخوا استخدام شوي دي چې د افغانستان او سنی حکومت يې هم جوړ کړي دی نو ځکه خو د ګوداګۍ ادارې د اطلاعاتو او ګلتور وزیرانو (عبدالکريم خرم او مخدوم رهیں) ونشو کولای چې ټینې تلویزونونه له هغو نشراتو خڅه منع کړي چې د افغانانو له دین، فرهنگ، اخلاقو او ملي ارزښتونو سره په تضاد کې دي.

همدا ډول هغه سيكولر ليکوالان او څېرونکي چې له اسلام او اسلامي تاريخ سره کينه لري کوبنښ کوي چې څلپې ليکنې په افغانستان کې له اسلام خڅه د مخه زمانې د تاريخ او اديانو لپاره وقف کړي، تر خو وکولای شي خلکو ته دا ورتلقين کړي چې اسلام او اسلامي تمدن د افغانانو په تمدني ژوند کې یو عارضي شي دي چې د فاتحینو په زور دلته راغلي دي، او هم دا چې د دغو ولسونو اصالت په (آريائيت) (زردشتیت) (مزدکیت) او (بوداییت) کې دي. له همدي امله ورته په بودا پوري تړلي آثار او د تېرو پخوانيو اديانو پاتې شونې ډېر د اهمیت وړ دي. او د هفو په هکله په سلګونو مقالې په (دائرة المعارفونو) او نور مجلو کې چاپوي. او له دي لاري هڅه کوي خلک له اسلام خڅه په مخکې زمانې پوري وتری.

د رنډکار پوريشن د پلان اتمه ماده په اسلامي نړۍ کې د سياسي پلوراليزم (سياسي خوګونې توب)، د مدنې ټولني او د سياسي احزابو او تنظيمونو د رامنځته کولو توصيه کوي او د ولس عام خلک په سياسي اجراتو کې فعال مشارکت ته وربولي. دغه توصيه چې په حقیقت کې د اسلامي ټولنې د ټويه کولو او په بې شمېره ګوندونو د

هغې د وېشلو یوه د سيسه ده په افغانستان کې هم په ډپر مهارت سره عملی شو.

د امریکا له راتګ وروسته افغانی ټولنه چې لاد هغه وخت د اتو یا نهه احزابو د تفرق او منازعاتو له بلا خخه خلاصه شوي نه وه او نه یې هغه درزونه سره بېرته سره پیوند شوي ول چې د مجاهدينو د اوو ګوندونو او د شعیه ګانو د دوو ګوندونو د جگړو په نیتجه کې په افغانی ټولنه کې رامنځته شوي ول چې امریکایانو افغانی ټولنه یو څل بیا بېرته په تقریباً دوو سوو سیاسي احزابو او ډلو وویشله.

هر اروپایي هبواو د تقریباً یو یو درجن سیاسي احزابو د تأسیس، تمولی او چولولو کفالت پر غاره واخیست. له اروپایي هبواوونو پرته ګاونديو هبواوونو هم په افغانستان کې پر قومي او ژبنيو بنستیونو د څپلو سیاسي او ګلتوري مصالحو د خوندي ساتلو په هدف احزاب او ټولني رامنځته کړي او د هغو لپاره یې په پراخه پیمانه تبلیغاتي وسائل او ډله یېزې رسنی په کار واچولي.

دغو احزابو او سیاسي جریانونو افغانی ټولنه پداسي ډول و وېشله چې د وحدت خبره یو اخي داسې یو شعار پاتې شو چې هېڅ عملی تحقق نشي موندلاني.

مستعمرين هر ئای استعمار شوي ملتونه همداسي په ډلو او تپلو وېشي، تر خو د دوئ په خلاف د یو کېدلو امكان له لاسه ورکړي. او هم هره ډله د بلي په مقابل کې د خان لپاره محتاجه وساتي او په دي ډول د څپلو پالیسيو او طرحو د عملی کولو لپاره له یوه خخه زیات بدیلونه په اختیار کې ولري. او همدغه د انګریزانو د پخوانی استعماري شعار عملی مصدق دی چې وايې divide and rule يعني (بېل یې کړه ايل یې کړه).

په سیاسي اجرآتوکې د عامو خلکو د ګډون او د بیان د غربی ډوله آزادی مقصد دا دی چې په مسلمانانو کې د اطاعت اوله مرکز خخه د ملاړ پر ځای په محلې سطحه د تصمیم نیولو متعدد مراجع رامنځته شي، او د ټولنې افراد دېته تشویق شي چې مرکزي حکومتونه د خپلو سیاسي اقداماتو په نتیجه کې تر فشارونو لاندې وساتي، چې دا په یوه وخت کې غرب ته دوه فایدې په لاس ورکوي، چې یوه یې د مرکزي حکومتونو کمزوري کول او بله یې په عامو خلکو کې په خلاص لاس د فعالیت د زمینې برابرول او هغوي د حکومتونو په مقابل کې د بېلاښلو سیاسي او اجتماعي جرياناتو له لارې متحرک کول دي.

د اسلام پر ضد له رواجي ملايانو خخه کار اخیستل

د RAND Corporation تحقیقاتي اداره د امریکایي اسلام د خپرولو په کار کې یوه ډله نور خلک هم تشخيصوي چې اصلاً د دوئ ملګري نه دي، خو له هغوي خخه استفاده ورته ممکنه ده.

دغه ډله خلک هغه رواجي ملايان دی چې د شرعی علم پانګه یې لړه ده، د اسلام له روح او له عمومي رسالت سره یې آشنايی کمزوري ده، او د شرعی علم د تقاضا مطابق د ټولنې له تنظيمولو او لارښونې عاجز دي، خو په Professional (حرفوي) ډول په ټولنه کې د ديني چارو په سمبالولو کې اخته دي. او د هر هغه حرکت او نوبت مخالفت کوي چې غواړي اسلام له رواجي شکل خخه راوباسي او بېرته یې خپل هغه اصلې شکل ته ورستون کړي چې یو وخت یې په ټولنه نږي کې هم دین او هم دنیا سمبالوله.

دغه ډول رواجي ملايان فکر کوي چې پدغه ډول یو بدلون دوئ خپل هغه ټول مادي او معنوی مصالح له لاسه ورکوي چې په (حرفوي)

ملايې کې بې لري. نو له همدې امله نه غواپي تحریکي او په سیاست پوه علماء دې په تولنه کې د دوئ خای ونيسي.

د (رنډه کارپوريشن) خپرنيز مرکز د خپل دغه کتاب civil democratic Islam په دوه اوبيايمه صفحه کې هغه لاري چاري په ګوته کوي چې خنګه رواجي ملايان د جهادي فکر او د تحریکي علماؤ او څوانانو په خلاف استعمال کړاي شي، هغه ليکي:

د رواجي ملايانو هغه نيوکې او انتقادونه چې د جهادي تحریکي فکر د لرونکو په کرو ورو یې لري بايد په بهه زور او شور سره نشر کړاي شي، او د دې دواړو ډلو تر منځ دې د اختلاف اور نور هم تازه کړاي شي.

د بنستېگرو او رواجي ملايانو د یوځایي کېدو په لاره کې بايد خندونه ايجاد کړاي شي.

د رواجي ملايانو او غرب پلواو ډيموکراتو علماؤ تر منځ دې د نپدې کولو کوبنښونه تشویق کړاي شي.

رواجي ملايانو ته بايد له بنستېگرو سره د مناقشو او مناظرو بنوونه وکړاي شي، تر خو و کولای شي د استدلل په ډګر کې د بنستېگرو مقابله وکړاي شي. او دا ځکه چې په عمومي ډول بنستېگر د بلاغ او استدلل په ډګر کې تر رواجي ملايانو ډېر قوي دي.

په ځينې هپوادونو کې بايد رواجي ملايانو ته د ډيموکرات اسلام تعلیم او تربیت ورکړاي شي، تر خو په قوت سره د بنستېگرو په مخکي ودریدلې شي.

د رواجي ملايانو په مدرسو او مراکزو کې دې (ماهون) علماء ئای پر خای کړاي شي.

د هغو حنفي رواجي ملايانو ملا تپ دي وشي او نظريات دي يې خپاره شي چې د ماډرن علماؤ له نظرياتو سره توافق لري، تر خود سخت دريزه وهابي نظرياتو مخنيوي ورباندي وشي، چې د غهه کار پيسو او علم ته ضرورت لري، خکه چې د سخت دريزه وهابي نظرياتو د خپرولو لپاره هغوي هم دېر مال مصروفي او هم يې په علمي لحاظ دېر پرمختګ کري دي.¹

د پورتنيو یادوشويو توصيو د عملی کولو پخاطر وليدل شول چې امريكا تر خپل يرغل وروسته په افغانستان او پاکستان کې له رواجي ملايانو او د هغوي له مدارسو په لاندي چول استفاده وکړه: په افغانستان کې د امريكا حکومت په مرکز او ولاياتو کې د علماء شوری ګاني جوري کړي، هغوي ته يې معاشونه مقرر کړل، او د مجاهدينو د بد معرفي کولو لپاره يې له منبر او محراب څخه سوء استفاده وکړه. دغو رواجي ملايانو يرغلګر مستأمينين او مجاهدين باغيان وبلل.

حکومت هر کال د دغو اجيري ملايانو یو زيات شمېر په دولتي پيسو حج ته هم ولېږل.

د کرزی د ادارې د تعليم او تريبي وزيير فاروق وردګ د 2013 د ډسمبر په ۱۱ تاریخ ولسي جرګې ته اعتراف وکړ چې له همدغو نيمه باسوده ملايانو څخه يې ۶۵۰۰۰ تنه پرته لدې چې شهادتname وليږي د هېواد د معارف په نظام کې د استاذانو په حيث مقررکړي دي.

د امريکایانو په لاس د جور شوي حکومت لخوا د ملايانو د روزلو په هکله د بي بي سې راديو پښتو خانګې ويښایت د ۲۰۱۳ م کال د

فکري پوهه

امریکایي اسلام

سپتمبر په ۶ تاریخ ولیکل چې: (افغان حکومت ۲۰۰۰۰ ملايان روزي). د دې خبر تفصیلات په لاتدي ډول ول: ((په افغانستان کې شاوخوا ۲۴۰ زره امامان او مؤذنان فعالیت لري.

افغان دولت د متحده عربي اماراتو په مرسته د جوماتونو د امامانو د روزني لپاره یو پراخ روزنيز پروګرام پیل کړي دی. په پام کې ده چې د دې پروګرام له مخي ۲۰۰۰ ديني عالمان او امامان وروزل شي.

د روزني د دې پروګرام یوه برخه په مصر کې د الازهر پوهنتون د استنادانو له خوا پرمخ ورل کېږي. په پام کې ده چې د افغانستان د جوماتو د امامانو د روزني د دې پروګرام په لړ کې ۱۰۰۰۰ تنه امامان له کابله او ۱۰۰۰ تنه نور له ولايتونو وروزل شي.

د جوماتونو د امامانو زياتره به په کابل کې د کورنيو او بهرنيو استنادانو له خوا د اوږده مهال لپاره ديني زده کړي تر لاسه کړي. د حج، ارشاد او اوقافو وزارت د جوماتو ريس مولوي عبد الماليک ضيائي وايي په پام کې ده چې یو شمېر نور امامان نورو هېبادونو ته د روزني لپاره واستول شي.

د روزني په لومړيو پړاوونو کې اول نمره، دویم نمره او دريم نمره تاکو. په دې کار سره ۴۰ کسیزه ډله جورېږي. دا ۴۰ کسیزه ډله بیا متحده عربي اماراتو ته استول کېږي. بیا چې کله دا ډله بېرته هېباد ته ستنه شي نو هغوي بیا نورو علماءو ته په مرکز او ولايتونو کې زده کړه ورکوي."

په افغانستان کې شاوخوا ۲۴۰ زره امامان او مؤذنان فعالیت لري.

له دي ډلي یوازي نزدي ۴۰۰۰ يې له ارشاد، حج او اوقافو وزارت سره ثبت شوي دي.

دغه راز په افغانستان کې له ۱۲۰۰۰ جوماتونو یوازي ۱۴۰۰ يې له ارشاد، حج او اوقافو وزارت سره ثبت شوي دي.

اوسم د الژړه پوهنتون د استادانو له خوا د قباء اصلاحي مرکز په نوم د یوه نادولتي مرکز په همکاري د جوماتونو امامانو او خطيبانو ته د دوئ له زده کړو په پراخه او لوره کچه ديني زده کړي ورکول کېږي.

د دي مرکز مشر (محمد قاسم حلیمي) وايي له منبر څخه باید په ټولنه کې د سوله یېز ژوند کولو او د ټولنې د سمون لپاره کار واخیستل شي.

په کابل کې د مصر سفارت قونسل محمد صبري وايي د الژړه د پوهنتون شاوخوا ۵۰ ديني عالمان په کابل کې دي او د افغانستان په ديني مدرسو او بنوونځيو کې د تدریس ترڅنګ د خطيبانو او امامانو د روزني چاره هم پر غاره لري:

موږ پوهېږو چې افغانستان کې مشری د علماءو په لاس کې ده. دوئ د دي هېواد اساس جوړوي او خلک تل د دوئ خبرې اوري. موږ غواړو یو ديني عالم مخکې له دي چې منبر ته پورته شي او خلکو ته د دین پیغام ورسوي هغه باید په هر خه پوه وي. د هغه پیغام باید پر سخت دریئې، ولز نه وي بلکې په اعتدال او منځ لاریتوب باید متکي وي. موږ دا درک کړي چې د افغانستان او مصر علماء باید د د ديني مفاهيمو د بنې درک لپاره پخپل منځ کې د نظرونو تبادله وکړي.

زمور لپاره د دین اساس منځلاریتوب دي.

افغان حکومت یوازي ۳۶۰۰ امامانو او خطيبانو ته د میاشتې شاوخوا ۴۰۰۰ افغانی میاشتنې معاش ورکوي او پاتې نورو ته د

هرې سيمې له رواج سره د خلکو له خوا د میاشتې تاکلې اندازه پيسې ورکول کېږي.

هغه چې د ارشاد، حج او اوقافو وزارت چارواکو په وینا د امامانو ترمنځ د یوه واحد غړد رامنځ ته کولو مخه یې ډب کړي^۱ (۵۵).

همدا ډول په پاکستان کې امریکا پلوی حکومت د پاکستان د رواجي او جمهوریت پلوو ملايانو ټول تنظیمونه، مدارس او دارالاھتاء ګانې د (لال مسجد) له حرکت، د نفاذ شريعت محمدی له حرکت او د طالبانو له حرکت خخه نه یوازې دا چې ليري وساتلي، بلکې په بنکاره یې له هغوي خخه د دغو جهادي او تحریکي نهضتونو په غندلو کې بیانونه هم صادر کړل، او هم یې له هغوي سره د همکاري د نه کولو فتواګانې ورڅخه صادرې کړي، چې دي کار په پاکستانۍ ټولنه کې د رواجي او جمهوریت پلوو ملايانو موقف ته ډپر سخت تاوان هم ور واړو، او د عامو مسلمانانو ديني اعتماد یې له هغوي خخه سلب کړ.

د دي تر خنګ دا هم ولیدل شول چې د برتانیې او امریکا حکومتونو په مستقيم ډول د پاکستان له څینې مشهورو مدارسو او په خاص ډول له هغنو سره چې په صوبه سرحد کې نه دي تماسونه ونيول، او څینې مشهورو مدرسو خو لا په کراچۍ کې په هغنو موضوعاتو کې چې غرب ته په اوستني وخت کې ډپر اهمیت لري، لکه د بشر د حقوقو، د نورو دینونو په مقابل کې د زغم، سوله یېز ژوند او دېته ورته نورو موضوعاتو کې (تقريري مسابقې) هم په کار واچولي، او په دغو مسابقو کې د کاميابانو لپاره درنې نقدې جائزې هم په نظر کې نیول شوې وي.

¹- http://www.bbc.com/pashto/afghanistan/2013/09/130906_ss-afghanistan-to-train-mullahs

د شپږمي توصيې د پرخاي کولو لپاره په افغانستان کې د P. R. T. ګانو او امریکایانو لخوا په بیلابلو ولاياتو کې مساجد او مدارس جور شول او هغه مادرن یا رواجي ملايان ورکې موظف شول چې له جهاد او مجاهدينو سره کينه لري.

او همدارنگه په پاکستان کې د ديني مدارسو په چوکات کې حکومتي ډوله د شرعیاتو غیر رسمي فاکولتي هم جوري شوي، او هغه محصلین ورکې جذب شول چې پخوا یې مدرسي نه وي ويلې. د دولتي پوهنتونونو او كالجونو دغه فارغان یوازي په خو لندو دورو (Short courses) کې د برخي اخيسلوله لاري چې هغه هم اکثره د حکومتي پوهنتونونو د استاذانو لخوا ورته تر سره کېږي د اسلام د علماء په القابو نازول کېږي، او د مدارسو اداري، توجيهي او مطبوعاتي چاري ورسپارل کېږي، تر خو په راتلونکي وخت کې دغه ډله خلک د مادرن علماء په حیث په مدارسو کې تبارز وکړي.

د تعجب ځای خو لا دا دی چې دغه ډول مادرن شاګردانو ته د شاګردي په وخت کې هم تر مدرسینو یې لوري تنخواګاني ورکول کېږي، پداسي حال کې چې د مدرسي نور طالبان د چندو په راټولولو ګومارل کېږي، او ډپره موده په داسي علمومو او فنونو مصروف ساتل کېږي چې اصلاً ورته هېڅ ضرورت نه شته.

همدغه پاکستانی مدارس اوس په بنکاره خپل شاګران له مجاهدينو سره له یوځای کېدو منع کوي، او مجاهدين ورته د دین او د وطن د دېمنانو په حیث معرفي کوي.

البه دغه خبره یوازي په هغو مدارسو پوري خاصه ده چې چلدونکي یې له حکومت سره قوي روابط لري، او سياسي اجندا یې هم له حکومت سره شريکه ډه.

د اومني توسيبي د عملی کولو لپاره چې بايد د مجاهدينو نظریاتو ته د (وهايانو نظریات) وویل شي هم په ساحه کې پراخ کار روان دي. غربی مطبوعات هڅه کوي جهادي فکر يو (وهاابي) فکر وبنبي او په دې هکله بنه پراخ تبلیغات کوي. او هم په غير مستقيمه طریقه رواجي ملايان تحریکوي تر خو له مذهب خخه د دفاع په نامه د هغو عربو مجاهدينو په خلاف موقف ونيسي چې یوازې د الله ﷺ د رضا په خاطر يې د جهاد لاره نیولي دي، او پدي لاره کې يې له مانيو، وظيفو، هوسا ژوند، خپل کور او کلي او بالآخره له هر دنیاوي نعمت خخه ځانونه محروم کړي دي، د غرونو او غارونو ژوند او د شهادت او توته توته کېدلو مرګ يې خوبن کړي تر خود الله ﷺ له دين او د مظلومو مسلمانانو له تنګ او ناموس خخه دفاع وکړي.

امریکایان غواړي چې عام افغانان بايد دغه مجاهدين پردي وبولی، خو د دوئ په خلاف راغلي یړغلګر صليبي پوهيان بايد خپل دوستان وکړي.

او که خبره د (وهابيت وي)، نو د وهايانو تنظيمونو خو په افغانستان، پاکستان، سعودي او مصر خلور وارو کې له امریکا پلوو حکومتونو سره بیعت کړي دي. او د مجاهدينو په خلاف د حکومتونو له نعمتونو خخه خوندونه اخلي، د مجاهدينو په خلاف فتواوي صادر وي او (خوارج) يې بولي، او په بنکاره د صليبي خواکونو په خلاف جنګبدونکو مؤمنو مجاهدوته د (ګمراه ډلي) خطاب کوي.

د بنسټګرو مخالفت او مخنيوی

د RAND Corporation امریکايی تحقیقاتي اداره د سیکولر عناصرو له ملاتر او له رواجي ملايانو خخه د استفادې د لازو چارو تر (Civil democratic Islam) وروسته په خپل کتاب ((

کې درېښتینیو مسلمانانو چې دوئي يې بنستېگر بولې د مخالفت او مخنيوي یوه مفصله طرحة وړاندې کوي چې عناصر يې په لندې ډول معرفي کوي او ليکي:
 «د اسلام په اړه باید د بنستېگرو د تعبير او تفسير مخالفت وشي او غلطې يې برښاهي کړاي شي.
 د بنستېگرو هغه روابط باید راوسيپل شي چې له غیر شرعی ډلو سره يې لري.

د بنستېگرو زور زياتي او د هغه عواقب باید خلکو ته نشر شي.
 د دي خبرې د اثبات لپاره باید ډېر کار وشي چې بنستېگر د خپلوا تولنو او دولتونو د ترقى او پرمختګ لپاره هېڅ پروګرام نه لري. او همدغه پیغام باید په خاص ډول خوانانو، عامو او ساده خلکو، بشو او په غرب کې میشتو اقلیتونو ته ورسول شي. (تر خو خلک په هغوي اعتماد ونه کري).

د خلکو له ذهنونو خخه باید د بنستېگرو احترام د هغوي دکارنامو تقدیرونل وايستلى شي. او هم باید په بدرو نومونو لکه: ویره اچونکو، ورانکارو او دارنو یاد کړاي شي.
 لیکوالن، ژورنالستان او خبرونکي باید وهخول شي چې د بنستېگرو په هکله د فساد، نفاق او فسق لیکنې وکړي، راپورونه تیارکړي او خپاره يې کړي.

باید کوبښن وشي چې بنستېگر په بېلاښلو طبقو وویشل شي).^۱
 پورتنۍ توصیې هم په دقیق ډول په افغانستان کې په لندې ډول د عملی کېدلو په جريان کې دې:

امریکا د خپلې مېډيا له لارې کوبنښ کوي چې (حقیقی اسلام) د مجاهدینو یو خپل (افراتی تعبیر) وبولی چې په اوستنی زمانه کې د عملی کېدلولو ورتیا نه لري. او هغه (اسلام) حقیقی اسلام وبولی چې د دوئ لخوا په (سیکولر) اسلامی هبوادونو کې رامنځته شوی او همدوئی یې ترشا ولاردي.

امریکا او ملګري یې کوبنښ کوي چې په درواغو د مجاهدینو او (مافيایي) ډلو تر منځ د روابطو خبرونه خپاره کړي. او د مجاهدینو مصاريف له مخدرو موادو خڅه له لاسته راغلو پیسو خڅه وګني.

د غرب مېډيا شپه او ورڅ د مجاهدینو په خلاف منفي تبلیغات کوي چې د امریکا او غرب د ړندو او وحشیانه بمباریو د مرګ ژولې په پرمجاهدینو واچوي.

که امریکایان په سلګونو کليوال او عام خلک ووژني هغه یوه سهوه او غلطې هم نه بولي، بلکې اصلاً یې خبر نه تأييدوي، که خه هم چې د دوئ ګډاګيانو خو خو خله هغه تأييد کړي هم وي. خو که مجاهدين چېرته کوم خائن، غدار او جاسوس ووژني او یا کوم شرعی حد نافذ کړي نو له هغه خڅه بیا ډنډوره جوړوي، او په هفتوا هفتوا د غرب مېډيا ورباندي مرکې او تبصرې خپروي.

امریکا کوبنښ کوي مجاهدين ورانکاري او د سولې دېمنان معرفي کړي. خو خپله یې چې نیم افغانستان لوټې لوټي کړ، په لکونو خلک یې د وطن پرېښدلو ته اړ کړل، او په لسګونو زره یې گناه خلک یې په تېرو خو ګلونو کې ووژل، او مؤسسو یې په لسګونو مليارده ډالر غلا او اختلاس کړل، خو بیا هم غواړي خان د سولې کوتړه وښی او د افغانستان د آبادولو دعوی وکړي.

غرب هڅه کوي چې د خپلو تبلیغاتو له لارې د اسلام ریښتینې علماء او مجاهدين د تنګ نظرو، بېرته پاتو، نامهذبو، سخت زړو، کم

فکري پوهنه

امریکایي اسلام

علمو او بې سوادو په حیث معرفی کړي. او د مجاهدينو هغۇ زپورو او حیرانونکو کارنامو ته چې تول کفار یې هيښ او حیران کړي دي ډارن او بزدلهه بریدونه ووايې.

که د اسلام حقیقي علماء بېرته پاتې، نامهذب او کم علمه وي، نو تول غرب یې د خبرو ځواب په خبرو او منطق ولې نشي ورکولی؟ ولې د خبرو او منطق پرخای له بمونو او مرگونو کار اخلي؟ او که مجاهدين ډارن وي، نو بیا امریکا یوازې ولې نه ور میدان ته کېږي؟

ولې یې توله دنيا په زاريyo او نتوانو د ځان تر خنګ درولي ده؟ دا چې د ریبنتنیو علماؤ او د الله ﷺ د لاري د مجاهدينو په منځ کې که خه هم چې معصوم ندي فسق او اخلاقې فساد وجود نه لري، نو ځکه غرب پلواو ليکوالو ته هم خه په لاس نه ورخي چې ليکل پري وکړي.

د مجاهدينو پر بېلاپلوا ډلو او طبقو د وېشلو هڅه له پخوا راهيسې روانه ده، کله کوبنښ کوي یوه ډله د منځلارو په نامه او کله بله ډله د منځلارو په نامه ونوموي. خو تر او سه هېڅوک د دوى د خوبنې په منځلاري توب ندي راوتلي، او هغۇ چې د دوى په خوبنې منځلاري توب منلى هغويئ بیا د مجاهدينو له صفة تجريد شوي دي.

د ډيموکراتو عناصر و مورسته

د (رنډه کاريپوريشن) څېرنېز مرکز که په خپلې طرحې کې له یوې خوا د ریبنتنیو مسلمانانو او مجاهدينو د بدنامولو او په هغويئ پوري د تورونو او تهمتونو د پوري کولو توصيه کوي، نو له بلې خوا په اسلامي هېټادونو کې د هغۇ بې دينه (سيکولر) عناصر و د تقوې او د هغويئ د موافقو په ستاييلو، او په تولنه کې ورته د قيادي حیثیت د ورېنسلو طرحه هم په لاندې تکو کې وړاندې کوي او لیکي:

((سیکولر او ډیموکرات عناصر باید وپوهولی شي چې بنستېگر د دوئ او د امریکا مشترک دېنمنان دي.

په اسلامي هپوادونو کې باید کوبنښ وشي چې غرب پلوی او ډیموکرات عناصر له هغو جهتونو سره له ائتلاف خخه ليري وساتل شي چې له امریکا سره اختلاف لري لکه نشنلستان او یا د کمونیستی ایدیالوژۍ لرونکي عناصر، (هسي نه چې غرب پلوی دیموکراتان د غرب په خاى د بل چا د اجندا لپاره په کار اخته شي). په اسلامي نړۍ کې باید د دین او دولت د جلا والي نظریه تقویه شي. او پدې لار کې باید مسلمانانو، ته دا تلقین وشي چې دغه نظریه دین ته هېڅ خطر نه پېښوي، بلکې دین نور هم خالص کوي او تقویه کوي یې.

په اسلامي تولنو کې باید نوي قیادتونه ایجاد کړای شي او هفوئ ته رشد ورکړل شي.

هغه غرب پلوی نوي قیادتونه چې د ذلیل کېدلو له خطر سره مخ دي باید په هغو کې له مدنې حقوقو خخه د مدافعوا قیادتونو زپورتیا او مواصفات پیدا کړو. په خاص ډول په بسخو کې لکه په افغانستان کې چې (سیما ثمن او په مصر کې (نوال سعداوي) رامنځته شوې دي. د مسلمانانو اکثریت باید په پراخو سیاسی فعالیتونو کې شریک کړای شي، تر خو د عامو مسلمانانو د (افراتی مسلمان کېدو) مخینوی وشي. او د افراتی مسلمان کېدو په عوض دا خبره ورته تلقین کړای شي چې اسلام خو د دوئ د فرهنګ یوازې یو جزء تشکیلوي، او د هغه تر خنګ نور شیان هم شته چې د تولني عمومي فرهنګ ترې جوړېږي.

د مدنې تولني فرهنګ ته دي وده ورکړل شي. په خاص ډول په جنګ څلوا سیمو، مهاجرینو او له کړکېچ خخه په راوتلو تولنو کې.

سيکولر او ديموکرات قيادت باید له دغه ډول وضعیت خخه استفاده وکړي، د غير حکومتي مؤسساتو او ټولنو په جوروولو او په کليو او بنارونو کې داسي بنسټيزيز فرصتونه ايجاد کړي چې په تيجه کې په خلکوکې معتدل (ماډرن) سياسي قيادتونه او سياسي فرهنگ را توکېږي^(۱)).

پورتنې يادي شوي توصيې هم د نورو توصيو په خېر په پوره دقت په اسلامي هپوادونو او بیا په خاص ډول په هغو هپوادونو کې چې جهادي حرکتونه ورکې موجود دي عملی شوي دي.

امریکا نه يوازي د سیمې دیموکرات او سیکولر عناصر پدې وپوهول چې ربنتني مسلمانان د دوئ او د امریکا مشترک دبمنان دي، بلکې عملاً یې دیموکرات حکومتونه د خپل ځان ترڅنګ د مسلمانانو په خلاف د جنګ په صف کې ودرول. همدغه سیکولر حکومتونه دي چې په لکونو مسلمانان بې کوره کوي، وزنې یې او په کليو او کورونو یې پدې جرم بمونه اورووي چې هغوي اسلامي ژوند غواړي.

همدغو د پرديو په لاس جورو شويو حکومتونو داسي نظامونه جوړ کړي چې اسلام ورکې هېڅ ځای او نقش نه لري. دين یې د دولت او نظام له چارو محروم کړي، او په ټولنه کې یې يوازي تش نوم غواړي او بس. او که خوک د عملی اسلام غوبښته کوي هغه د تروريستو، بنسټپالو، سخت دریئو او ورانکارو په نامه ئېل کېږي.

غرييانو مسلمانو ملتوونو ته د حقيقي قيادتونو او ربنتينيو قهرمانانو په ځای ډمان، سندرغارې، لوبيغارې، ګډاګر، کرکتیان او د فلمونو ممثلین د قهرمانانو په حيث ورمعرفې کړل. او شپه او ورڅ د غرب او

د هغوي د ډيموکراتيو ملګرو مطبوعاتي او نشراتي اداري د همدغو جعلي قهرمانانو په څلولو او ستايلو بوختي دي. غواړي چې د مسلمانو ولسونو ټوانان دي په هر خه کې د دغه خلکو تقليد وکړي. غرب دغه جعلي قيادتونو ته د رشد او تبارز ورکولو پخاطر په سلګونو بېلاپلې ټولنې، جرګې، سازمانونه، ادبی بهironه، ګلبونه، قومي جرګې او ګلتوري بنيادونه ايجاد کړي دي، ترڅو همدوئ د ټولنې په اجتماعي ذهنیت کې د قهرمانانو په حیث ځای و نیسي.

په افغانستان او نورو اسلامي هپوادونو کې د ډيموکراتانو تعليمي نظام او مېډيا هڅه کوي خلکو ته اسلام د یو رواجي دین په حیث چې په عرفونو او عنعناتو ولاړ دی ورمعRFي کړي. او دا هم ورته تلقينوي چې اسلام باید د دوئ د فرهنگ یو جزء وي، نه دا چې د ژوند هر خه دې بې د اسلام تابع وي.

د غرب او د هغه د لاسپوڅو ډيموکراتانو اخبارونه، راهيوجانې او تلویزيونونه د مسلمانانو د بېلاپلې مهمو سیاسي، اجتماعي، فرهنگي، پوخي او ستراتېژيکو چارو په هکله له داسي اشخاصو سره مرکې کوي چې هغوي اصلانه په اسلام خبر دي او نه د اسلامي نړۍ د مشکلاتو د تشخيص استعداد او ظرفیت لري. بلکې ټول بې هغه خلک دي چې کوبنښ کوي په هر خه کې د غرب تله درنه او دریځ بې پرحقه وښي. او دا هر خه د دي لپاره تر سره کېږي چې دغه ډول خلکو ته په ټولنې کې قيادي حیثیت ور وښي.

د بنستګرو په خلاف هجومي کړنلاره

د Civil democratic Islam کتاب په پاي کې د مسلمانانو په خلاف غرب او د هغه سیکولرو ملګرو ته یوه هجومي کړنلاره تاکي، ترڅو اسلام او مسلمانان په خپل کور کې تر هجوم لاندې ونیول شي

او دا توانایي له لاسه ورکړي چې خپل دعوت او جهاد غرب ته ورسوی.

په دغې هجومي کړنلارې کې استعمالپدونکي وسایل بیا هم له اسلامي نړۍ خخه غوره شوي دي، تر خود مسلمانانو په خپله وسله بېرته همدوئ له منځه یورپل شي.

دغه کړنلاره په درېو مهمو بنستونو درول شوې ده چې په لاندې ډول دي:

- ۱- مسلمانان له هجومي استعداد او صلاحیت خخه محرومول.
- ۲- له صوفيانو او تصوف خخه د غرب د اهدافو د تر سره کولو لپاره استفاده کول.
- ۳- د نوي نسل غربي ډوله روزل.

چيريل بيشاره دغه هجومي تګلاره پدي ډول تشریح کوي او ليکي: (.... په بنستهګر اسلام پوري له مريوطو اشخاصو او منصبونو خخه بايد د قانونيت او صلاحیت حیثیت سلب کړاي شي، او هم ورباندي اخلاقی بریدونه تر سره شي. تر خو هغوي له خپل خان خخه په دفاع مصروف وسائل شي او د غرب اخلاقی فساد يې له ياده ووخي)^۱

همدارنګه له تصوف خخه د استفادي په هکله ليکي:

((صوفي مذهب ته بايد ډېر اهمیت ورکړل شي. هغه هپوادونه چې صوفيانه توجهات لري د هغو او سپدونکي بايد دېته وهڅول شي چې پر خپل صوفيانه تاریخ او فرهنگ تینګار او ترکیز وکړي او د اسلام صوفيانه فهم ته دي په تعليمي نصابونو کې خای ورکړي، ترڅو خلک صوفيانه اسلام ته وروبلې)).²

-1 مخ ۷۲ Civil democratic Islam Partners Resources and strategies

-2 پورتنې مصدر ۵۸ مخ.

چيريل د تصوف او صوفيانو په هکله ليکي:

((... صوفيان په ماډرنستانو کي شمېرل کېدی شي. هفوئ د اسلام په اړه یو آزاد فکر او تعبيیر لري. په کار ده چې په افغانستان او عراق کي چې خلک يې صوفيانه عنعنات لري صوفيانه تأثيرات په تعليمي نصابونو او د خلکو په کلتوري معيارونو کي تشویق او تأييد کړاي شي... صوفي حركت د خپلې فلسفې، خپلو صوفيانه اشعارو، او خپلې موسيقى، له لاري د بېلاړلې دینونو تر منځ د وصل کېدو قوي پلونه غزوی)).

له صوفيانو او تصوف خخه د استفادې توصيې په افغانستان کې په لاندي ډول عملی شوې:

د امریکایانو له راتګ سره سم د افغانستان او سيمې په لويو او ورو بنارونو کي د خرافې زيارتونو بازار ډېر گرم شو. د اطلاعاتو او ګلتور وزارت چې امریکایي پلوی (مخدوم رهين) يې په رأس کې وو په بنارونو کي د صوفيانه دربارونو او خانقاوو جوړولو ته پوره توجه وکړه. بېلاړلې منحرفو صوفيانه ډلو په کابل او ولاياتو کي دعوتي پروګرامونه پیل کړل.

حکومت د بلخ په ولایت او د کابل په (کارتنه سخي) کي په خرافې زيارتونو هلته په ترسه کېدونکو مشرکانه مراسمو په لکونو ډالره ولګول. د سيمې د هبوا دونو په مزارونو کي د ملنګي، چرسیتوب، موسيقۍ او ګډا د محفلونو د برابرولو لپاره ډېرې آسانټياوې رامنځ ته شوي. او دا هرڅه د صوفيانه اسلام د مظهر او روحانيت ته د توجه تر عنوان لاندي تر سره کېږي. مساجد او مدارس بمبارېږي، مدرسيين او طالبان وژل کېږي، خو په مقابل کي يې خانقاوې او صوفيانه دربارونه ودانېږي.

همدغه صوفيانه اسلام ته درواج ورکولو په نيت ۲۰۰۷ م کال د (يونسکو) لخوا د مشهور صوفي شخصيت (جلال الدين رومي) په نامه ونومول شو. او د هغه د صوفيانه شخصيت، فلسفې او افكارو په اړه د اروپا په بېلاښلو بنارونو او استشراقي مراکزو کې سيمnarونه او غونډي جوري شوي، تر خو د هغه صوفيانه افكار خلکوته د اسلام په حیث معرفي کړاي شي.

امریکا غږ، بي بي سي، آزادي راډيو او د غرب نورو راډيوګانو چې د اسلامي هپوادونو لپاره خپرونې کوي په خپلو خپروونوکې د تصوف پروګرامونه پیل کړل او خلکوته یې دا تلقين ورکوول شروع کړل چې حقيقي اسلام هغه دی چې صوفيان یې غواړي او (ټولو انسانو) ته د قدر په سترکه گوري. نه هغه اسلام چې مسلمانانو ته د کفارو په خلاف د جنګېدلو امر کوي، هغه چې مجاهدين یې غواړي او د هغه د نافذولو لپاره جهاد او مبارزه کوي.

البته دا خبره باید ضرور واضحه کړاي شي چې تصوف په دوه ډوله دی. یو هغه تصوف دی چې خلکوته د زهد، تقوی، مأثورو اذکارو او په سنتو د عمل کولو درس ورکوي. چې پدې معنې کې تصوف زهد، تقوی، حسن خلق او ایشار ته ویل کېږي چې پدې معنې باید هر مسلمان ذاکر او زاهد وي.

او بل فلسفې تصوف دی چې د (وحدة الوجود)، (وحدة الشهود)، (حلول)، (اشراق)، (د عباداتو د ضرورت د نشتولالي) او (یوازې د زړه د پاکوالې) په مشرکانه فلسفې ولار دی، چې کت مت همدغه ډول تصوف په هندویزم، مسيحیت، یهودیت، بودائیت، کنفوشیسیت، زردشتیت او نورو فلسفو کې هم وجود لري.

دغه ډول تصوف په اسلام کې هېڅ ئای نه لري او د اسلام ربتنیو علماء تل د هغه له خطر خڅه مسلمانان وېرولي دي. خو غرب ته بیا

همدغه تصوف مطلوب دی، حکه چې په دغه تصوف باندې یهودیت، مسیحیت، هندویزم او نور دینونه او فلسفې د حقیقی اسلام په مقابل کې سره راټولپدی شي. لکه چې همدا اوس یې په ټوله دنیا کې د جهاد په خلاف یوه مشترکه جبهه نیولپی ده.

له تعلیم خخه د اسلام په خلاف کار اخیستل

دا چې تعلیم خه ډول د اسلام په خلاف د یوې وسیلې په حیث وکارول شي او د بنې کارونې په صورت کې کوم نتائج د امریکا په لاس ورځی (چیریل بناره) یې داسې وضاحت کوي :

((... دا په آسانۍ سره ممکنه نده چې بالغ او متدين خلک چې له اسلامي حرکتونو سره تړاو لري تر تأثیر لاتدي راوستل شي او د خپلو نظریاتو پرپیسولو ته دي وهخول شي. خو دا کار په ډېرې آسانۍ سره په نوي نسل کې ترسه کېدای شي، پداسې شکل چې د ډیموکراتیک اسلام پیغام او مفاهیم دي ورته په تعلیمي نصاب او عمومي نشراتو کې وړاندې کړای شي)).¹

وروسته هغه په دې لاره کې د پرتو خنډونو په هکله ليکي : ((... خو پدې ډګر کې هم بنستېگرو د خپل تسلط د تینګولو لپاره ډېر کار کړي دي. او بنکاري چې هغوي د دې میدان پرپیسولو ته له سختې جګړي پرته تیار نه دي. نو په کار ده چې په هماګه قوت او پیمانه چې بنستېگر پدې میدان مسلط دي مونږ هم کار وکرو، تر خو دا میدان هم له دوئ خخه خپل کړو)).²

د تعليم د استعمالولو په اړه هم د RAND Corporation توصيې بنې په دقت سره په افغانستان او سيمه کې په لاندې ډول د عملی کېدو په حال کې دي:

امریکایانو پر افغانستان د تسلط د قايمولوسره سم په يوه مياشت کې ټول تعليمي نصاب تبديل کړ. د مجاهدينو او طالبانو د وخت نصاب چې له تجربوي علومو سره يې د دين بنوونه هم کوله، لغوه شو، او پر خای يې د امریکا د (نبراسکا) د پوهنتون لخوا جور شوي نصاب مقرر شو.

له نوي تعليمي نصاب خخه د جهاد، هجرت او له کفارو سره د دبمنۍ په اړه ټول مضامين وپستل شوي، او پر خای يې د سولي او تفاهم، بسخي او نننۍ نړۍ او د تروريزم (جهاد) په خلاف د جدوجهد په هکله مضامين خای پر خای شوي دي.

امریکا چې د نبراسکا په پوهنتون کې د افغانستان د تعليمي چارو کوم د خپرنو مرکز جور کړي ئه هغه يې افغانستان ته رانقل کړ، او د پوهنې د وزرات د تولو چارو نگرانی يې د دغه مرکز او نورو امریکایي تعليمي مراکزو د مسؤولينو په غاړه ور واچوله.

د امریکا سفارت خو خو خلې افغان بسخينه او ناريئنه معلمان د زده کړې او د امریکا د تعليم له روحیې سره د آشنا کېدو لپاره امریکا ته ولېبل، او همدا سلسله لاتر او سه روانه ده.

د تعليم د (سيکولر) کولو لپاره د کابل د رژیم تر خنګ په سلګونو نوري اروپايي او امریکایي مؤسسيې هم په بېلاښلو شکلونو په کار اخته دي چې خینې يې په لاندې ډول دي :

- ۱- د آغاخان تعليمي خدمات (AKES)
- ۲- د آغاخان د کلتوري خدماتو مرکز (AKTC)
- ۳- د افغان تحصيلي بورسونو بنیاد (FSA)

- ۴- د افغان ترک د تعليمي خدماتو مؤسسه (ATCE)
- ۵- د افغانستان انکشافي او تربوي مرکز (AITM)
- ۶- د افغانستان د لوړنيو زده کپو پروګرام (APEP)
- ۷- د افغانستان د بسخو لپاره تعليمي او خدماتي مؤسسه (AWSE)
- ۸- د افغانستان د ماشومانو تعليمي او تربوي سرکس (MMCC)
- ۹- د افغانستان د بسخو لپاره د بشر د حقوقو د روزني مرکز (THRA)
- ۱۰- د BBC روزنیزه پروژه: (BBC-AEP)
- ۱۱- د تعليمي پرمختیاو اکادمی (ACD))
- ۱۲- د زده کپي لپاره مشورتی سازمان (ACT)
- ۱۳- د سرف تربوي او اضطراري دفتر (SERVE)
- ۱۴- د سی آی سی روزنیز مرکز (CIC- ETC)
- ۱۵- د بنوونې انکشافي مرکز (EDC)
- ۱۶- د افغانستان د بسخو تعليمي مرکز (AWEC)
- ۱۷- د مبدي د تعليمي مرستو مرکز (MESAA)

دا ټولې هغه مؤسسي دی چې په افغانستان کې د اروپائي او امریکایي ادارو لخوا په تعليمي چارو کې د فعالیت لپاره جوړې شوې دي، او ټولې په هم آهنګ شکل په افغانستان کې د تعليم د نصاب، محیط، تکلاري او اهدافو د غربی کولو لپاره کار کوي.

د امریکایانو له رانګ سره په تعليمي نصاب کې

تبديلې

د امریکا لخوا د افغانستان تر اشغالولو وروسته خو خو ئله تعليمي نصاب تبدیل شو. اول خل یې هغه نصاب له منځه یوې چې د جهاد په کلونو کې د اسلام د اساساتو پر بنا په یوه سالمه اسلامي روحيه لیکل شوی وو.

د مجاهدينو د نصاب پر ئاي يې يو بل نصاب را وړ چې د جهاد او د دفاع په اړه تول مضامين او مفاهيم ورڅخه وېستل شوي وو، تر هغه وروسته يې بل نصاب عملی کړ چې په بشپړ ډول د (سيکولريزم) پر روحيه ليکل شوي او عيار شوي وو.

په وروستي نصاب کې داسي ادبيات او مفاهيم ئاي کړل شوي دي چې په شعوري ډول نوي نسل له اسلامي مفاهيم او عقائدو خخه په داسي ډول ليري کوي او د غرب له فكري، اخلاقي او اجتماعي ارزښتونو سره يې آشنا کوي چې هغوي ورباندي پوهه نشي.

د غرب مفاهيم لکه سيكولريزم، ليبراليزم، ډيموکراسۍ، په غربي معيار بشري حقوق، له کفر او کافرانو خخه کرکه نه کول، له کفارو سره ګډ سوله يېز زوند او نور ډېر غربي مفاهيم په نوي نصاب کې په ډېرې زيرکۍ او ماهرانه طریقې په تدریجې ډول ئاي پرخای شوي دي. او په مقابل کې يې تول هغه مفاهيم له کتابونو خخه وېستل شوي چې د نوي نسل پر اسلام د ټینګ پاتې کېدلوا په مقصد د مجاهدينو د وخت په نصاب کې ئاي پر ئاي شوي ول.

د دي لپاره چې د دي مدعاع ثبوت مو وړاندي کړي وي یوازي د مثال په ډول د مجاهدينو د وخت د نصاب او د اميريکايانو تر نگرانۍ لندې د جوړ شوي نصاب د اول صنف د كتاب محتوى په مقايسوی ډول وړاندي کwoo، او د هر مضمون په پاڼي کې د راويل شوي تبديلۍ. دوضاحت پخاطر يوه مختصره تبصره ليکو. لوستونکي به وګوري چې په خومره پيمانه اسلامي مفاهيم یوازي د اول صنف له كتاب خخه وېستل شوي دي:

د مجاهدينو د وخت نصاب د کرزي د وخت نصاب

(الف)

الله

الله يو دی.

مونبي د الله بنده گان يو.

(الف)

الله

الله يو دی.

محمد ﷺ د الله ﷺ رسول دی.

تبصره: د (محمد ﷺ د الله ﷺ رسول دی) جمله چې د کلمې طبیبې دوهم جز دی غورئول شوې ده.

(ب)

بریالی

بریالی کباب خوري.

بابا هم کباب خوري.

(ب)

بابا

بابا قرآن شریف وايي.

قرآن شریف د الله ﷺ کتاب دی.

تبصره: (قرآن او د هغه لوستل) غورئول شوې. (قرآن شریف د الله کتاب گنيل) غورئول شوې. او پر ځای یې د ګډېي د خواهشاتو د پوره کولو په مقصد د کباب خورولو یادونه شوې ده.

تبصره: پاكوالی ته د تشویق پر ځای توپ کولو ته د تشویق مفهوم وړاندې شوې دی.

(پ)
پوپل

(پ)
پاک

زه خپل کالی پاک ساتم.
پاکوالی بنه دی.
پوپل توب لري.
په توب لوبې کوي.
زما توب سپین دی.

(ت)	(ت)
تله	توره
دا تله ده	احمد توره لري.
په تله تول کوي.	په توره جهاد کوي.
توتیا توت تلي.	

تبصره: د توره او جهاد درس تول غورخول شوي دي.

(ت)	(ت)
تال	ټوپک
خاتبول په تال کې زانګي.	زما ماما ټوپک لري.
ختک د خاتبولې ورور دی.	په ټوپک جهاد کوي.

تبصره: د ټوپک او جهاد درس غورخول شوي پر ئاي يې د بې پيغامه
حملو درس راول شوي دي.

امریکایی اسلام

فکری پوهنه

(ث)	(ث)
شور د پسرلی دویمه میاشت ده.	ثواب
په شور کې گلان شنه کېږي.	د ناروغ پوبتنه ثواب لري.
کوثر په باغچه کې گلان کري.	زه د ثواب کارونه کوم.

تبصره: د ناروغ پوبتنه او د ثواب کارونه چې دینی مفاهیم دي غورحول شوي دي.

(ج)	(ج)
جاله وان	جهاد
دا جاله ده	جهاد فرض دي
سراج جاله وان دي.	احمد جهاد ته تللی دي.
جاله له ژيو خخه جوربېري.	زه به هم جهاد ته حم.

تبصره: د جهاد د کولو او د هغه د فرضیت درس په جالي او جاله وان تبدیل شوي دي.

(چ)	(چ)
چمن چار مغز راول	چمن
کوچۍ توت او چار مغز خوري.	دا چمن شين دي.
چمن د مچیو له شاتو سره مینه لري.	په چمن کې گلان شنه کېږي.
	مونبې د چمن گلان نه شکوو.

تبصره: د چمن د گلتو د نه شکولو مفهوم د ماشومانو لپاره په اخلاقی لحاظ د توتو او د چار مغزو له خوپلو غوره دي، خو دلته غورحول شوي دي.

(ح)	حج	(ح)	حج
ذبیح حج ته ئی.	زما کا کا حج ته ئی.	د حمال کا کا حاجی دی.	د حامد پلار حاجی دی.
د جمال کا کا حاجی دی.	حج کول فرض دی.	حج کول فرض دی.	
حج کول فرض دی.			

تبصره: مشکل نه لري.

(خ)	خیمه	(خ)	خدای ﷺ
کوچیان خیمې لري.	خدای ﷺ يودي.	په خیمو کې ژوند کوي.	زه د خدای ﷺ بنده يم.
په خیمو کې ژوند کوي.	زه په خدای ﷺ ايمان لرم.	اختر په خره بار وری.	
اختر په خره بار وری.			

تبصره: د خدای ﷺ د توحید، د هغه د بنده گئي او پر هغه د ايمان درس غورخول شوي او پر ئاي يې د کوچیانو د ژوند او د خره يادونه شوي ده.

(خ)	خرخي	(خ)	خادر
زما مور خرخي کوي.	اسلم خادر لري.	خرخي ته په لومخي ناسته ده.	د اسلم خادر نوي دی.
خرخي ته په لومخي ناسته ده.	زه په خادر لمونع کوم.	لومخي د وریو خخه جورېبی.	
لومخي د وریو خخه جورېبی.			

تبصره: په خادر د لمانخه کولو ديني مفهوم غورخول شوي دی.

امریکایی اسلام

فکری پوهنه

(خ)	خان
خنگل	زه خپل خان پاک ساتم.
دا خنگل دی.	زلمی په پاک ئای کې کېبینی.
توريالي هره ورخ خنگله ته ئېي.	بنه هلك بې ئاي خبرې نه کوي.
بنجئي او نارينه په خنگله کې.	پاني قولوي.

تبصره: د ماشومانو لپاره په اخلاقي لحاظ د خان پاک ساتلو، په پاک ئای د کېبیناستلو او د بې ئاي خبرو نه کولو مفاهيم تر خنگله او په هغه کې له پانيو قولولو غوره دی، خو دولته غورخول شوي دي.

(د)	دین
دوکان	اسلام زمونږ دین دی.
ودود دوکان لري.	زه په خپل دین سرورکوم.
په د وکان کې سودا خرخوي.	روسان او قول کافران زمونږ د
داود له ودود سره مرسته کوي.	دین دېمنان دی.

تبصره: د اسلام د دین، په هغه د سرورکولو او د دین دېمنانو د پېژندلو، درس غورخول شوي او پر ئای يې د دوکان درس راولرل شوي دي.

(ه)	هونډي
هونډي	زه د هونډي خورلوا په شروع کې مونږ په باعچه کې يو ډنډ لرو.

بسم الله الرحمن الرحيم و아يم ماشومان په ڏنڌه کي لامبو
 مونڳ په کور کي يوئي ڇوڊي وهيء .
 خورو .
 مونڳ کله کله د ڏنڌه په غاره .
 زما پلار مجاهدينوته ڇوڊي ڇوڊي هم خورو .
 ورکوي .

تبصره: د ڇوڊي خورپلو په پيل کي بسم الله الرحمن الرحيم ويل، په
 کورني کي يوئي ڇوڊي خورپل او مجاهدينو ته ڇوڊي ورکول ٿول
 ديني او اخلاقي مفاهيم دي چې ٿول له يوئي مخې غورٿول شوي دي .

(ذ)	(ذ)
آذان	ذكر
ملا آذان کوي .	زه د الله ﷺ ذكر کوم .
ذکي جومات ته ئي .	مسلمانان د الله ﷺ ذكر کوي .
په جومات کي لمونځ کوي .	د الله ذكر ثواب لري .

تبصره: دومره چپر فرق يي نشته .

(ر)	(ر)
رمه	روڙه
کوثر رمه لري .	روڙه نيوں فرض دي .
رمه په غره کي پيابي .	مونڳ په کال کي يوه مياشت روڙه نيسو .
له رمي خخه شيدي اخلي .	روڙه روغتيا ته گتيه رسوي .

تبصره: د روژي د فرضيت، د روژي د نیولو او د هغې د گټېي درس ټول غورڅول شوي دی او پر ځای یې د رمي او غره خبره راوبېل شوي .
۵.

(ب)	(ب)
د زړګې پلار ړوند دي.	ړوند
د ړاندہ سره مرسته کول بنه کار دی.	ړوند سپې خه نه وينې . د ړاندہ سره مرسته بنه ده .
روند سپې اورېدل، ليکل او لوستل کولاهي شي.	زه د ړاندہ سره کومک کوم .

تبصره: خه مشکل نه لري .

(ن)	(ن)
زړګر	زکات
زکات پر مسلمانانو فرض دي .	زما زوي زړګر دي .
زکات په مال کې برکت زمرک له زرو خخه ګانې پیداکوي .	چوروي .
زکات بې وزلو ته ورکول کېږي .	په ګردیز کې د کانو دوکان لري .

تبصره: د زکات د فرضيت، د زکات له امله په مال کې د برکت او بې وزلو ته د زکات د ورکولو د دیني مفاهيمو درس ټول غورڅول شوي دی او پر ځای یې د زړګر، زور او کانو خبره راوبېل شوي .
د اول ټولګکي د ماشوم لپاره دا جمله غير منطقی او بې ځایه ده چې ووايي (زما زوي زړګر دي).

امریکایی اسلام

فکری پوهنه

(ژ)	ژرنده	ژمی
	نېند یوه ژرنده لري.	ژمی کې ډېرساره وي.
	پژواک د نېند ملګري دي.	ژمی کې واوره اوري.
	خلك په ژمی کې تودي جامي پژواک ژرندي ته نېدي او سېري.	اغوندي.

تبصره: د امریکایی اشغال د وخت د نصاب په درسونو کې د افغانانو لپاره د داسې نومونو د معرفی هڅه شوي چې هېڅ اسلامی معنی نه لري، لکه نېند، پژواک، وړمه، تورګل، ګل اندامه، ګلناره او داسې نور. پداسي حال کې چې افغانان په خپلو اولادونو اکثره داسې نومونه بدي چې عربی بنه او دینې مفهوم لري.

(ب)	وبې	ږېره
	وږمي او تورګل غنم وریل.	ږېره پربېسودل مؤکد سنت ده.
	سپوږمي د غنمو وږي راټول	زما پلار ږېره لري.
	د ږېري خلالوں په اوداسه کې کړل.	ښت دی.
	وږمي د غنمو د وړو خخه کوډي	جورې کړي.

تبصره: د ږېري د پربېسودلو، د پلار د ږېري د لرلو او د ږېري د خلالوں د سنتوالی، د دینې مفاهيمو درس غورځول شوي دي او پرځای يې د وږمي او تورګل د غنمو خبره شوي ده.

(س)	سابه	(س)	سبق
اسلم له بازار خخه سابه	زه په مدرسه کې سبق وايم.	استاذ مونږ ته سبق بنئي.	راوړل.
ما د قرآن شريف سبق ياد کړي بسم الله سابه پاک و مينځل. سابه روغتیا ته ډپره ګټه رسوي.	دی.		

تبصره: د مدرسي، سبق ويلو، د استاذ له لوري د سبق بنودلو او د قرآن د سبق ديدولو، د ديني مفاهيمو درس غورڅول شوي دي او پرچائي يې د سابو خبره شوي ده.

(ش)	شپون	(ش)	شیدي
شپون رمه پیايو.	غوا شیدي کوي.		
رمه چې مره شي بیا شپيلی وهي.	له شيدو خخه مستې جوړېږي.		
دي په غره کې روښې هم خوري.	زما شیدي خوبنې دي.		

تبصره: د کرزي د نصاب په درس کې د شپيلی د وهلو چې شرعاً یو ناروا عمل دي د تلقين په هدف يادونه شوي ده.

(بن)	بنار	(بن)	بنار
زه په بنار کې اوسيږد.	دا بنار لوی دي.		
بنار جګ جګ تعميرونه لري.	دا بنار بربننا لري.		

دا بنار زما خوبن دی.
په بنار کي کارخاني ډېرې دې.
تبصره: مشکل نه لري.

(ص)	صداقت
صندلى	صداقت بنه کار دې.
موب ڦمي صندلى بدو.	صادق سڀي د هر چا خوبن وي.
د بصير دوي صندلى توده ده. د صندلى ذغال خلاص شول.	مسلمان سڀي صادق وي.

تبصره: د صداقت، صادق سڀي او مسلمان سڀي، عبارتونه چې اسلامي روحيه لري غورخول شوي دي او پر ځاي یې د صندلى او ذ غالو خبره شوي ده.

(ض)	ضرر
حوض	ضرر رسول گناه ده.
مونږ په باغ کي حوض لرو.	بنه هلك چاته ضرر نه رسوي.
دا حوض افضل جوړ کري دي. په حوض کي ضمير لامبو وهي.	مسلمان سڀي بي ضرره وي.

تبصره: ضرر رسول گناه په حيث معرفي کول، د بنه شاگرد ضرر نه رسول او د مسلمان بي ضرره والي، په اخلاقي لحاظ د ماشومانو پياره تر حوض او لامبو و هلو غوره دي، خو دلته غورخول شوي دي.

(ط)	طالب
طوطي	

زما ورور د مدرسي طالب دي. دا د طاهر طوطي دي.
 دعلم طلب په هر مسلمان فرض طاهر له طوطي سره خبری
 کوي.. دی.
 طارق د اسلام يو نوميالي دخياط طوطي شپيلی وهي.
 مجاهد دي.

تبصره: د طالب، مدرسي، د علم د طلب د فرض والي او د طارق (بن زياد) د اسلام د نوميالي مجاهد گنلوا د ديني مفاهيمو ارزښتنم درس غورڅول شوي دي. او پرځاي یې د طوطي او شپيلی وھلو یادونه شوي دي او د همدي درس په صفحه کې د طبلې عکس چې د ډمتوب يوه آله ده هم لګکول شوي دي.

(ظ)	(ظ)
منظره	ظريف
دا دمحفوظ د کلي منظره ده.	ظريف خپل نظافت ساتي.
زمونې هبواد بنکلې منظري	نظافت د ايمان يوه برخه ده.
لري.	
نظافت د روغتيا لپاره ګتيه لري.	
بنکلې منظري د هر چا	
خوبنېږي.	

تبصره: د نظافت ساتل، هغه دايمان يوه برخه معرفي کول او د روغتيا لپاره د نظافت د ګتيه بشودل، په يقيني ډول په اخلاقي او ديني لحاظ د منظري تر معرفي د ماشومانو لپاره ډېر غوره دي. خو دامریکایي اشغال د وخت په نصاب کې غورڅول شوي دي.

(ع)	علم	د علم زده کړه په هر چا فرض ده.
(ع)	ساعت	مونږ په مدرسه او مسجد کې ساعت بېل بېل ډولونه لري.
	د ساعت دی.	عبدالله ساعت جوړونکی دی.
		بې علمه ژوندون ګران دی.

تبصره: د علم د زده کړي د فرضوالی، مدرسه او مسجد د علم ئای ګنډل او د بې علمه ژوندون د ګران ګنډلو د دیني مفاهيمو درس غورڅول شوي دي، چې له علم، فرض، مسجد او مدرسي سره د دښمنۍ مقصد ورکې له ورایه بنکاري.

(غ)	غيرت	هرمسلمان په اسلام غيرت کوي.
(غ)	غائب	افغانستان یو غرنۍ اسلامي د غمي غابونه روغ دي.
	غمى غابونه برس کوي.	مملکت دی.
	د غمي غابونه روغ دي.	د افغانستان مسلمانان دهپچا
	غمى روغتیا ته ډېر پام کوي.	غلامي نه مني.

تبصره: په اسلام د هر مسلمان د غيرت کولو، د افغانستان د غرنۍ اسلامي مملکت ګنډلو او د هېچا د غلامي د نه کولو، د مفاهيمو ارزښتن درس غورڅول شوي دي.

(ف)	فرمان	قرآن شریف د الله ﷺ فرمان دی.
(ف)	فوټپال	فواد او غفور فوټپال کوي.

امریکایی اسلام

فکری پوهه

مونږ د الله ﷺ فرمان منلی دی. دوئ د فوتیال د لوبي سره مینه
مجاهدین د خپل مسلمان امیر لري.
فرمان منی.
فوتبال کول روغتیا ته ګته
رسوی.

تبصره: قرآن شریف د الله ﷺ فرمان ګنل، د الله ﷺ فرمان منل، د
مجاهدینو له لوري د خپل مسلمان امیر فرمان منل، چې ټول دیني
مفاهیم دی غورخوں شوی دي.

(ق)	(ق)
قلم	قلم
قدیم سبق وایی.	زما قلم نوی دی.
دی په قلم لیکل کوي.	زه په ډپر شوق خط لیکم.
مقیم په سبق کې ډپر قابل دی.	مقیم او فقیر خبرې کوي.

تبصره: خه مشکل نه لري. ئکه چې د مجاهدینو په نصاب کې په دې
درس کې کوم خاص دیني پیغام نه ۽ چې د وېستلو ضرورت یې پېښ
شوی واي.

(ک)	(ک)
کور	کور
زموږ کور بنکلی دی.	افغانستان د مسلمانانو کور دی.
کافران زموږ د دین او وطن	زه خپل کور پاک ساتم.
زموږ په کور کې گلان شته.	د بنمنان دی.
موږ په خپله پاکه خاوره کې	د بنمنان نه پرپردو.

تبصره: افغانستان د مسلمانانو کور ګنيل، کافران د دين او وطن دبمنان ګنيل او په خپله پاکه خاوره د دبمنانو نه پربنبدول، چې ټول ديني مفاهيم دي او د جهاد او دفاع روحیه ورکې پرته ده غورڅول شوي دي.

(گ)	(گ)
ګلان	ګل
په پسللي کې ګلان او ساګ شنه دا دګلوباغ دي. ګلناري د ګلانو ګيدې راوره.	کېږي.
په باغ کې رنګارنګ ګلان وي. د ګلناري برګ ګلان ښه شاګرد د ونو خانګې او ګلان نه خوبنېږي. شکوي.	

تبصره: خه مشکل نه لري. کوم خاص اسلامي مفهوم ورکې نه و چې د غورڅولو ضرورت یې پیښ شوي واي.

(ل)	(ل)
لو	لمونځ
لاملاو کوي.	پر مسلمانانو لمونځ فرض دي.
غمم په لاره ربیل کېږي.	مسلمانان په شپه او ورځ کې پنځه
لوګرۍ د لوکالي اغوندي.	وخته لمونځ کوي. زه لمونځ کوم.
	لمونځ سړي له بدرو کارو خخه ساتني.

تبصره: د لمانځه د فرض والي، د پنځه وخته لمانځه د کولو او د لمانځه په سبب له بدوي کارونو خخه د منع کېدلو درس چې د ماشومانو لپاره ډېر ارزښمن ديني پیغام لري غورڅول شوي دي چې له لمانځه سره د دېښمني بنکاره بېلګه ده.

(م)

مور

زما مور کالي ګنډي.

مور په اولاد حق لري.

زه د مور احترام کوم.

(م)

مجاهد

د افغانستان مسلمانان مجاهدين

دي.

مجاهدين له کافرانو سره جهاد کوي.

جهاد کول له کافرانو سره فرض دي.

زما کاکا جهاد ته ئېي.

تبصره: د افغانستان مسلمانان مجاهدين ګنډل، له کافرانو سره جهاد کول، د کافرانو په خلاف د جهاد فرض والي او د کاکا جهاد ته تلل، ټول جهادي مفاهيم دي چې له یوې مخې غورڅول شوي دي.

(ن)	(ن)
نارنج	نوم
زما نارنج خوبنېږي.	زه خپل نوم ليکلى شم.
زمونبو د پيغمبر نوم حضرت	نارنج ډېرہ بنه ميوه ډه.
په ننګرهار کې نارنج ډېر پيدا	محمد ﷺ دی.
زمونب د ټولگي زده کوونکي کېږي.	څيل نوم ليکلى شي.
سپک او بد نوم اخیستل ګناه ډه.	سپک او بد نوم اخیستل ګناه ده.
تبصره: د پيغمبر صلي الله عليه وسلم نوم او د سپک او بد نوم اخیستل ګناه ګنل، چې اسلامي مفاهيم دي غورڅول شوي دي.	

(ن)	(ن)
اتن	منه
اتن د افغانانو ملي دود دی.	دا بن د منه ونې لري.
افغانان له اتن سره مينه لري.	دا منه پخه ډه.
زما اتن ډېر خوبنېږي.	پخه منه خوره وي.
	زه خامه منه نه خورم.

تبصره: پدي درس کې اتن چې د ګډا يو ډول دی، د افغانانو ملي دود بنودل شوي. له هغه سره د افغانانو مينه بنودل شوي، او د شاګرد په ژبه ويل شوي چې زما اتن خوبنېږي. او د درس په سرکې داسي یو عکس لګول شوي چې د خو ډمانو غتې ډولونه په غاره دي او یوه ډله څوانان ګډوی. درس یوه ناروا عمل ته د ماشومانو د تشويقولو مفهوم افاده کوي، او داسي انګېرنه ورکوي لکه چې ټول

افغانان ګډپدونکي او اتنچيان وي. پداسي حال کې چې د افغانانو شهرت د یو قوم په حیث په مېرانه، شجاعت، جهاد او دفاع کې دی. نه په ګډا او اتن کې.

(و)

واوره

په ژمي کې واوره اوسي.
واوره ډېره يخه ده.

حامد له خپلو ورونيو سره ډېره مينه کوچنيان په واوره کې لوبي
لري.
تول مسلمانان سره ورونيه دي.

(و)

ورور

زما کشر ورور مدرسي ته ئي.
زه دخپل مشر ورور عزت کوم.

تبصره: مدرسي ته تلل، د مشر ورور عزت کول، د تولو مسلمانانو
وروسي، تول اسلامي مفاهيم دي چې غورحول شوي دي. او پر خاي
يې واوره او په هغې کې د لوبو کولو بي پيغامه جملې راول شوي
دي.

(ه)

اره

اره تپره غابنونه لري.
په اره لرگې اره کېږي.
نجار په اره کار کوي.

(ه)

هوا

په پسللي کې هوا بنې وي.
د دوبې په ډېره توده هوا کې
ګرڅدل بنې نه دي.
سههار تازه هوا بدن ته ګته
رسوي.
زمونې هېواد ډېره بنې هوا لري.

فکري پوهنه

امریکایي اسلام

تبصره: په توده هوا کې د نه گرځېدلو، بدن ته د تازه هوا د ګټې، د هېواد د بنې هوا د ستايلو مفاهيم په صحي، اخلاقې او د هېواد پالنې په لحاظ د ماشومانو لپاره د اري تر غابښونو او د لرګې تراره کېدلو غوره دي، خو ټول غورڅول شوي دي.

همزه (۴)

قرائت

زه هر سهار د قرآن کريم قرائت اورم.
مونږ د قرآن کريم د قرائت په وخت کې د (همزى) (۴).
حرف ندي معرفي شوي.
خبرې نه کوو.
د قرآن کريم قرائت اوړېدل ثواب لري.
مونږ اوس د پښتو او فارسي كتاب
قرائت کولی شو.

تبصره: د مجاهدينو د نصاب د همزې د حرف ټول درس چې يو
اسلامي درس دی غورڅول شوي دي.

(۵)

يو

ټول مسلمان په يو الله ﷺ ايمان
لري.
او د يو پيغمبر ﷺ امتيان دي.
ټول مسلمانان ديو اسلامي قانون
پيروان دي.
الله مو يو، قرآن مو يو، پيغمبر مو

(۵)

مني

زړګي خټکي خوري.
خټکي په منې کې پخېږي.
مني د میوو موسم دي.

يو، دين مو يو او قبله مو يوه ۵۵.
هېڅوک نشي کولي چې مسلمانان
سره بيل کړي.

تبصره: د مجاهدينو د نصاب د (ي) درس چې پر الله ﷺ او رسول ﷺ د
مسلمانانو د ايمان او د اسلامي قانون د منلو او د ټولو مسلمانانو د
وحدت تلقين ورکوي غورڅول شوي دي، او پر ځاي یې د ختيکي د
خوړلوا خبره یاده شوي ۵۶.

اسلام

اسلام تر ټولو دینونو غوره دين دي.
مونږ د اسلام د مبارک دين پېروان يو.
حضرت محمد ﷺ د اسلام پیغمبر او د
مسلمانانو ستر لارښود دي.
امام ابوحنیفه د اسلام يو لوی عالم او
مجاهد ټه.
مونږ د امام ابوحنیفه په مذهب يو.

تبصره: پورتنى درس چې ټول يو مهم اسلامي درس دي، د امریکایي
اشغال د وخت له نصابه غورڅول شوي دي.

مسواک

مسواک و هل سنت دي.
مسواک و هل روغتيا ته ګته
رسوي.
مسواک و هل غابونه پاکوي او

انسان د ناروگي خخه ساتي.
څوک چې مسوک نه و هي خوله
يې بوی کوي او خلک ترې کرکه
کوي او په ډول ډول ناروغيو
اخته کېږي.

تبصره: پورتنى درس هم چې یو ديني درس دی ټول د امریکایي
اشغال د وخت له نصابه غورڅول شوي دي.

سلام اچول

سلام اچول سنت دي. هر مسلمان
باید بل مسلمان ته سلام واچوي.
څوک چې سلام واچوي باید د هغه
حواب ورکړه شي. ټکه چې سلام
اچول زمونږ ترمنځ مینه او محبت
پیداکوي.

زلمي پرون خپل پلارته ته وویل:
السلام عليکم، پلار يې وویل:
وعليکم السلام، شاباش زويه! موږ
باید مشرانو او کشرانو ته سلام
ووايو.

استاد چې نن ټولګي ته راغي ټولو
ته يې سلام واچاوه او بیاپې په درس
پیل وکړ.

تبصره: پورتنى درس هم چې تول اسلامي مفاهيم لري، غورخول شوي دی.

اتحاد

اتحاد ډېر بنه کار دی. الله تعالى مسلمانانو ته د اتحاد امر کړي دی او له بې اتفاقی خخه بې منع کړي ده. ځکه چې په اتفاق سره د مسلمانانو ترمنځ مينه پیداکړې. د افغانستان مجاهدين په اتفاق سره جهاد کوي. پاک الله دې د دنيا تول مسلمانان په اتفاق ولري (آمين).

تبصره: پورتنى درس د خپل ديني اهميت له امله تول د امریکایي اشغال د وخت له نصابه غورخول شوي دی.

زمونبه ټبواواد

افغانستان زمونبه ګران ټبواواد زمونبه ټبواواد ډېر بسکلی دی. ډېر دی. کابل زمونبه د ټبواواد ځنګلونه او لوی لوی غرونه پايتخت دی. ټبواواد لري. په بسکلوا درو کې بې سیندونه بهېږي. او خاوره بې د بسکلې هوا لري. روسانو زمونبه په اسلامي ټبواواد تېرى کړي دی. د افغانستان مسلمان مجاهدين لري. زمونبه ټبواواد د یو ګډ او شريک کور په شان دی. نو رائئ له تېرى کوونکو سره جهاد

کوي. د دين او هپواد ساتنه پر چې خپل هپواد ودان او آباد کړو. آباد دي وي زمونږ ګران مونږ فرض ده. افغانستان!

تبصره: د امریکایي اشغال د وخت په نصاب کې له پورتني درس خخه د اسلامي، مسلمان، مجاهدين، تپري کوونکو، جهاد، دين، هپواد ساتنه او فرض کلمات او مفاهيم چې زده کوونکو ته اسلامي روحيه ورکوي ټول غورڅول شوي دي، د آبادي، خبره يې کړي، خود آزادي خبره يې غورڅولي ده.

همکاري

مرسته

د بې وزلو مرسته کول د هر ټول ماشومان يو د بل مسلمان ديني وظيفه ده. همکاري ته اړتیا لري.

هر خوک چې بې وزلى وویني بايد دوئ په هر کار کې بايد يو بل ته لاس ورکري. حکمه په ګډو له هغه سره مرسته وکړي. هلو څلوا کې هر کار په بنې مرسته کول له يو بل سره په مسلمانانو کې مينه او محبت پیدا شان سرته رسپېږي.

ماشومان په ګډه کار کې يو د کوي. که مونږ له يو بې وزلى، غریب او بې چاره سره مرسته او بل خخه زده کړه کوي.

کومک وکړو نو الله ﷺ او پیغمبر ﷺ راخخه رضا کېږي. او که مونږ د بې وزلو او غریبو سره مرسته ونه کړو نو الله ﷺ او پیغمبر ﷺ به راخخه ناراضه شي.

همدارنګه مونږ بايد دکور په کارونو کې د خپل پلار، مور، ورونو او خپلوانو سره هم مرسته

وکړو.

تبصره: په پورتني درس کې د محتوي د تبدیلی سربیره، لاهدي اسلامي تکي لکه: مسلمان، ديني وظيفه، په مسلمانانوکې مينه او محبت، الله ﷺ، پیغمبر ﷺ، د الله ﷺ او د هغه د پیغمبر ﷺ رضا هم غورخول شوي دي.

پر پورتنيو تبدیلیو او غورخونو سربیره خونور مضامین هم په بشپړ ډول د اول صنف له کتابه غورخول شوي او پر ئای بي نور داسې مضامین راول شوي چې په ظاهره بي ضرره بنسکاري، خو په حقیقت کې هغه د معاصرې غربی فلسفې د مفرداتو لپاره مقدمه او ذهن جورونه ګنل کېږي، چې په لاهدي ډول د کتاب بنې خواته غورخول شوي مضامین او چېپې خوا ته بي نوي راول شوي مضامین ليکو:

نوی راول شوي مضامین انسانیت

د ناروغ پوبنتنه پر هر مسلمان قول انسانان یو شان پیدا شوي دي. هر انسان عزت لري، تور په سپین او سپین په تور، لوروالۍ نه لري، خو هغه انسان تر نورو بنه دي چې نېکخويه وي، بنه کارونه وکړي او نورو ته ګټه ورسوی.

غورخول شوي مضامین د ناروغ پوبنتنه

د ناروغ پوبنتنه پر هر مسلمان لزمه ۵۵. خوک چې د ناروغ پوبنتنه وکړي اللہ ﷺ هغه ته ډېر ثواب ورکوي. پرون زما پلاز د بريالي د کاكا پوبنتني ته تللى وو او د ډاكتر خڅه بي ورته دوا راوري وه. د بريالي کاكا ډېر بنه سړي دی پنځه وخته لمونځ کوي. که په جومات کې مسافر وي هغه ته ډودي راوري.

له خلکو سره بنه گوزاره کوي. له لارو خخه اغزي، تپري او نور شيان لري کوي او که خوك ناروغ شي پونتنې ته يې ورخې.

تبصره: دا درس په ظاهره بې ضرره بنکاري، خو په حقیقت کې د مؤمن او کافر ترمنځ د توپير د نشتوالي پر بنست ولار دی. او زده کوونکو ته دا تصور ورکوي چې مؤمن او کافر یو ډول ارزښت لري چې همدغه د غرب د هیومنیزم (انسانیت) د فلسفې د مغز تکی دی.

مدرسه

مدرسه د علم، پوهې او ادب د کله کله ماشومان په خپلو منځو زده کولو خای دی. کې لنجې کوي، ماشومانو ته په کار دي چې د شخرو په وخت کې مونږ هره ورخ په تاکلي وخت د زغم او خبرو کولو خخه کار مدريسي ته خو، کله چې زنګ ووهل شي خپلو تولګيو ته خو او آرام کښينو. کله چې استاذ تولګي ته راشي مونږ ټول ورته ولارپېرو او د هغه احترام کwoo.

کله چې استاذ تولګي ته راشي مونږ ټول ورته ولارپېرو او د هغه احترام کwoo.

د خپل استاذ په لارښونه په درس پیل کwoo.

مونږ په مدرسه کې لمونځ، قرآن کريم، دینیات، ادب او د جهاد کولولياري زده کwoo.

تبصره: دا مضمون هم د تېر مضمون په خېر د غرب د فلسفې د زغم (Tolerance) تلقين ورکوي، پدي معنى چې مسلمانان دي د غرب د مظالمو په مقابل کې له زغم خخه کار واخلي او د بالمثل ټواب پر خاي دي یوازي ډيالوگ (خبرو اترو) ته مخه وکړي.

مېلمه پالنه

مسلمانان په مېلمه پالنه کې روغ سري چې هر سهار له خوبه تکړه دي. مونږ مېلمه پالنه له پاڅېږي سپورت کوي، هغه په حضرت محمد ﷺ او د هغه له ورو خبرو خان نه خپه کوي او اصحابو خخه زده کړي ده. کوبنښ کوي چې په ژوند کې مونږ د مېلمه په راتګ خوشحاله وي، روغ سري نه خوشحالېږو. یوازي خپل خان بلکې خپل د مېلمه عزت کول ډپر ثواب چاپيریال هم پاک او ستره لري. ساتي، روغ سري تل سابه، هر مسلمان باید د مېلمه عزت مېوې او نور خوراکي شيان په او بوا پاک مینځي او بیا یې خوري. پاكوالی روغتیا ته ډپره ګتیه لري.

تبصره: دا درس چې ربستیا هم بنې مفاهیم لري، خو د درس د پېل په جمله کې په ډپر مهارت شاګرداوو ته دا تصور ورکړل شوی چې له خوبه له پاڅېدلو وروسته چې کوم کار د کولو دی هغه سپورت کول دي، نه اودس او لمونځ کول، پداسي حال چې په یوه مسلمانه تولنه کې باید شاګرداوو ته دا تصور ورکړل شي چې له خوبه د

راوینبندلو په وخت کې مسلمان لومړي دعا وايي، او دس کوي،
لمونځ کوي او بیا سپورت کوي.

لویه جرګه

لویه جرګه زمونږ یو پخوانی دود
دی. د لویې جرګې غړ د خلکو
غړ دی. په لویه جرګه کې د
خلکو ستونزې او اړبېي.

د لویې جرګې پربکړو ته هر
څوک درناوی کوي او هغه مني.

د مجاهد زوی

زلمي د مجاهد زوی دی، زلمي
له خپلې مور خڅه پوبنتنه وکړه
چې: موري زما پلار چېرته تللی
دی؟ موري یې وویل:

زویه پلار دې جهاد ته تللی دی.
زوی پوبنتنه وکړه چې د چا په
مقابل کې جهاد کوي؟ موري یې

وویل: پلار دې د روسانو او د
هغوي د مزدورانو په مقابل کې
جهاد کوي. زلمي پوبنتنه وکړه:
د روسانو مزدوران خو ک دی؟
موری یې وویل: د روسانو مزدوران
څلقیان او پرچمیان دی.

زوی وویل: موري! زه هم د هغه
پلار زوی یم چې د خپل دین او
وطن د آزادولو لپاره یې خپل
سر په لاس کې نیولی، موري! دا
زمونږ اسلامي وظيفه ده چې د
خپل پلار په قدم لار شو او خپل
سر د الله ﷺ د دین په لار کې
قربان او خپل وطن د روسانو او
دلکو ستونزې په اسلامي

فکري پوهه

امریکایي اسلام

د هغوي د مزدانو له وجود شريعت اواري، نه په لويو خخه پاک او اسلامي شريعت جرگو. جاري کړو.

کوتره

کاشکې! زه کوتره واي
غارهه مې کمره واي
ناسته په ډبره واي
ډبره تيز نظره واي
پښې مې دسرو زرو واي
ژوند مې بې خطره واي

اسلامي ترانه

دين زمونږ اسلام د دې لارې پتنګان يو
مونږ مسلمانان يو، مونږ مسلمانان يو
رب مو يو الله دی چې قادر په هر يو کار دی
بې مثله واکدار دی بې مثله واکدار دی
شکر امتیان د محمد آخر زمان يو
مونږ مسلمانان يو، مونږ مسلمانان يو
لوى کتاب قرآن زموږ د لارې بل مشال دی
مل مو ذوالجلال دی، مل مو ذوالجلال دی
مونږ د دې مشال په لور د حق په لر روان يو
مونږ مسلمانان يو، مونږ مسلمانان يو

تبصره: د اسلامي ترانې پر ئاي داسي یو شعر راول شوی چې هېڅ ديني، اخلاقي، اجتماعي او ادبی پیغام نه لري.

شعار

- ۱- د الله ﷺ رضا زمونږ هدف دی.
- ۲- محمد ﷺ زمونږ رهبر دی.
- ۳- قرآن کريم زمونږ قانون دی.

۴ - في سبيل الله جهاد زمونبر لاره ده.

۵ - د الله په لاره کې نصرت او شهادت زمونبر هيله ده.

۶ - شرعی حجاب زمونبر پت دی.

۷ - استقلال زمونبر عزت دی.

۸ - د اسلامي نړۍ وحدت زمونبر آرزو ده.

بد کارونه

سگرت، نسوار، چرس او د نورو نشه يې موادو کارول روختيا ته زيان رسوی. کله کله داسې بدعملونه د انسان د مرګ سبب هم کېږي. بد عملونه اقتصاد ته هم زيان رسوی. له بدوم کارونو خخه ډډه کول د خدای ﷺ امر هم دی.

تبصره: په پورتنۍ درس کې د نورو نشه يې موادو استعمال بد کار ګټل شوی چې ربنتیا هم بد کار دی، خو (شراب) چې (ام الخبائث) دی غربیانو تول افغانستان ورباندي رنګ کړي دی او په لکونو خلک ېږي ورباندي اخته کړي دي، نوم ېږي ندي ياد شوی چې په حقیقت کې شاګردا نو ته په پته خوله د دې تصور د ورکولو په معنی ده چې شراب بد عمل او ضرري شی ندي.

دا تبدیلی یوازی هغه دی چې د اول صنف په کتاب کې راوړل شوي دی. او هغه چې په لورو کتابونو کې راوړل شوي دي تر دغو ډبرې خطرناکې او ورانوونکې دي.

د افغانانو د فکر او فرهنگ د بدلو لو لپاره د

هندوستان فعالیتونه

د افغانستان لپاره د هندوستان تعلیمي او ګلتوري فعالیتونه یو بل خطرناک پلان دی چې د امریکا او هندوستان لخوا په مشترک ډول پرمخ بیول کېږي، هغه هم په لاندې ډول د تعلیم او د ګلتور په ډګر کې د تطبیق په حال کې دي:

امریکا فکر کوي چې هندوستان یې په سیمه کې د پاکستان په پرتله بنه استراتیژیک ملګری کېدای شي، نو له همدي امله پاکستان ته د یو مؤقت او شکمن اجیر په سترګه خو هندوستان ته د یو باشباته استراتیژیک ملګری په سترګه گوري. په همدي دلیل امریکا غواړي په افغانستان کې د پاکستان په نسبت د هندوستان اثر او رسوخ زیات کړي. ئکه چې امریکا د طالبانو پدیده د پاکستان د دیني مدارسو زړوندې بولې. نو باید په مقابل کې یې په افغانستان کې د هندوستان لخوا نسه ډبر خلک وروزل شي او بیا په دولتي پوستونو او خصوصي سکتور کې ځای پرخائی کړای شي، تر خو په داخل کې د طالب د پدیدې مقابله وشي.

له همدي امله هندوستان افغاني محصلينو ته د خپلو تعلیمي ادارو او پوهنتونونو غېړه خلاصه کړي او هر کال تقریبا زر ته افغانۍ محصلين په هندوستان کې د عالي تحصیلاتو لپاره منل کېږي، چې تر او سه هلتنه د افغانۍ محصلينو شمېړه د رسمي احصائيو پر بنست پنځو زرو تنو ته رسیدلې ده او دغه شمېړه په همدغه تناسب هر کال

نوره هم لوپېږي، چې د وخت په تېرېدلو به دغه شمېره لسګونو زرو ته رسېږي او د دولت یوه زياته برخه ادارې به بیا د همدغو خلکو لخوا اداره کېږي.

د دي ترڅنګ امریکا په افغانستان کې د هندی ژبې او ټکتور د خپرېدو لپاره هم بنې اساسی او پراخه زمينه برابره کړي ده. او هغه په افغانستان کې د امریکا د ملګرو لخوا د لسګونو تلویزونی چېنلونو پرانستل او په هغو کې په زياته پیمانه د هندی ټکتور او ژبې د موادو خپرول دي.

همدا اوس تقریبا د افغانستان د بنارونو ډېرو خلکو خصوصا څوانانو او پېغلو د تلویزونی پروګرامونو او هندی فلمونو له لارې هندی ژبه زده کړي ده.

په تعليم، سیاست او دولتي ادارو کې په هند کې روزل شوي خلک، او په ولسي سطحه د هندی فرهنګ خپرېدا افغانستان کې د هند د هر ډول فعالیت لپاره پراخه زمينه برابروي. او اټکل کېږي چې امریکایان به د خپلې ماتې په صورت کې خپل خلافت په یو ډول هندوستان ته ورسپاري. څکه چې هندوستان په سیاسي لحاظ په افغانستان کې دلچسپی او په فرهنگي او اقتصادي لحاظ د دي کار وړتیا لري. او هم په سیمه کې له چین او پاکستان سره د اختلاف له امله له امریکا سره استراتیژیکه دوستي لري.

دا ټول د دي عامل ګرئي چې هندوستان په افغانستان کې تعليمي او ټکتوری فعالیتونه ولري، او د افغانستان د تعليم په سېکولریزه (بې دینه) کولو کې له امریکا سره لاس یو کړي، تر خو په سیمه کې د RAND Corporation هغه اسلام په رواجېدلو کې مرسته وکړي چې بې د Civil democratic Islam په حیث خوبونه ويني.

مهم و راندیزونه او توصیې

په تبرو بحشونو کې شرح شوي وضعیت ته په پام سره اوس خبره په سیمه او افغانستان کې جهادی قیادتونو ته راجع کېږي چې خنگه د جګړې او پوهې مقاومت تر خنگ په علمي، فرهنگي، فکري او سیاسي ډګرونو کې هم د دېمن د توطیو مقابله وکړي، او په دغوا تولو ډګرونو کې د اسلامي بدیلونو د لرلو عملی هڅې شروع کړي، چې دا کار هم په هماغه اندازه کوششونو، مصاريفو او د پلانونو د جورو لو لپاره د مسلحې مبارزي په صف او منسوبينو کې د شخصيتونو روزلو ته ضرورت لري.

له غرب او د هغه له ملګرو سره په دې سیمه کې کشمکش اوږد تاریخ لري او په راتلونکي کې به هم په مختلفو شکلونو تر ډېرہ وخته دغه جګړه روانه وي. نو د دې لپاره چې جهادی صف په خان کې د مبارزي د دوام وړتیا پیدا کړي باید لاندې کارونو ته جدي توجه وکړي:

لومړۍ توصیه: د مجاهدینو سیاسي او فکري روزنه

د مجاهدینو د سیاسي او فکري روزنې او د غرب له دسيسو او توطیو خخه د هغوي د خبرولو په منظور دي داسې کتابونه ولیکل شي چې په هغو کې د دېمن د توطیو د هر اړخښې پېژنګلوي تر خنگ د جهاد کړنلاري، اهداف، د خپل ملت د خصوصياتو پېژندل او د سیمي د هېوادونو او ګاونيو هېوادو هغه ارادې او فعالیتونه چې د افغانستان په اړه بې لري هم توضیح شوي وي.

دغه کتاب باید په پوره دقت سره اړوند موضوعات مجاهدینو ته په ساده ژبه وړاندې کړي. کتابونه باید په جيبي کچه (ساين) چاپ شي او لوستل بې د یوه فکري نصاب په حیث د قیادت لخوا پر

مجاهدينو لازمي و گرچول شي. تر خو مجاهدين د پوره سياسي بصيرت په رنا کې خپله جهادي مبارزه پرمخ بوئي. او د دبمن د تبلیغاتو بنکار نه شي.

دوهمه توصيه: د فکري جګړي په اړه پوهاوی

د افغانستان په مهمو ژبو کې دې د غرب د فکري او روانی (روحی) جګړي په اړه چې د پوئي جګړي تر خنګ په بېلاپلو شکلونو روانه ده کتابونه ولیکل شي، او د قيادت له لوري دې مجاهدين د هغو په لوستلو مکلف شي. او هم دې له غرب سره د فکري جګړي په هکله درسونه، ویناوي، بيانی او حقایق په صوتی شکل ترتیب کړل شي او د مجاهدينو په منځ کې دې خپاره شي، تر خو هفوئ په بنه ډول د دبمن له پلانونو خبر شي، او د مقابلي لپاره يې په ئان کې ورتیا پیدا کړي.

دریمه توصيه: د مدارسو په نصاب کې د لاندې

مضامينو داخلول

د ديني مدارسو په نصاب کې دې په هره درجه (صنف) کې لاندې مضامين اضافه کړاي شي:

(الف) سیرة النبي:

سیرة النبي هغه مبارک علم دی چې د اسلام د پیغمبر ﷺ د شخصي، اجتماعي، سياسي، پوئي، تربوي، تشعيري، اخلاقي او تعبدی ژوند عملی او تطبيقي نقشه وړاندې کوي. او هغه طرقه او تګلاره روښانه کوي چې پیغمبر ﷺ خنګه د جزيرة العرب له نالوستو، نامنظمو، غير سياسي، نادارو، شارو او شدلوا او سپدونکو خخه د تولې نړۍ لپاره د انسانيت، قيادت، علم او تمدن استاذان جوړ کړل.

د تأسف ئای دی چې دغه مبارک علم ته زمونږ په ديني نصاب کې مناسب ئای ندي ورکړ شوی. او که ورکړ شوي هم دی نو د عمر په داسې مرحله کې لوستل کېږي چې طالب لا د عقل او ادراك د پوخوالی هغې مرحلې ته نه وي رسیدلی چې له دغه علم خخه د خان لپاره د ژوند یوه نقشه جوړه کړي.

دغه مبارک علم باید د زده کړي په لورو درجو لکه: د احاديشه په دوره کې او یا تر هغې یو کال د مخه تدریس شي.

(ب) په اسلام کې د سیاسي نظام تصور:

له ډېري مودې راهیسي لکه خنګه چې په عملی ډول سیاسي نظام له واقعي مسلمانانو خخه اخپستل شوی او د سیکولر عناصرو په لاس کې ورکړ شوي دی، همدا ډول یې تصور او مضمون هم له ديني او دنياوي دواړو نصابونو خخه وېستل شوي دی.

له همدي امله د ډېرو ملايانو او علماء په ذهن کې هم دا خبره نه ده پرته چې دنياوي او سیاسي قيادات هم د معنوی او روحاني قيادات ترڅنګ د علماء او دیندارو خلکو حق دی. دغه حق په قران کې د (صالحینو) بنوදل شوي دی.

رسول الله ﷺ او راشدين خلفاء هم د مسجد امامان ول، او هم د دولت مشران او د پوځ سر لښکران. هغوي عملاً امت ته دا وربنودلې وه چې ديني او سیاسي قيادات دواړه د صالحینو حق دی.

وروسته بیا د نامطلوبو شرایطو او حالاتو له امله د ديني او سیاسي قيادات ترمنځ بېلتون راغې، او په دغه ډګر کې د اسلام له منهج خخه انحراف رامنځته شو. دغه انحراف به هغه وخت کې له منځه خې چې (صالحینو) ته بیا وروپوهولی شي چې سیاسي قيادات د دوئ حق دی، او د دې حق د ترلاسه کولو لپاره باید مبارزه وکړي، ترڅو یې د مفسدو (سیکولر) عناصرو له لاسه بېرتنه را وباسي.

(ج) د کفر د معاصر و انواع او او اشکالو پېژندل:

د معاصر کفر د اشکالو او انواعونه پېژندل په بې علمه مسلمانانو کې د دي علت گرئي چې خلک د معاصر کفر په لومو کې پر ٻوئي. دغې موضوع ته قرآن کريم هم پوره توجه کړي ده. که د قرآن طريقي او منهج ته وکتل شي نو و به وينو چې که قرآن کريم له یوې خوا مسلمانانو ته ايمان او د هغه تقاضاوي و رمعرفي کوي نو له بل لوري ورته کفر، د کفر انواع او اشکال او له هغه خخه د خان ساتلو طريقي او د کفر مفاسد هم و رمعرفي کوي.

قرآن د خپل نزول په زمانه کې د هغې زمانې د کفر ټول انوع او اشکال معرفي کړي دي. د یهودو کفر، د نصاراو کفر، د صابئينو کفر، د مشرکانو کفر، د حاکميت کفر، د عبادت کفر، د استعانت کفر، د نذر کفر، د محبت کفر، د مولات کفر، د نفاق کفر او نور بېلاپل ډولونه يې بنه په تفصيل سره د مثالونو په بيانولو ذکر کړي دي.

قرآن کريم نه یوازي دا چې د رسول الله د زمانې د کفر انواع معرفي کړي دي، بلکې د پخوانيو امتونو لکه د نوح عليه السلام د امت کفر، د ابراهيم عليه السلام د امت کفر، د هود، صالح، شعيب، لوط، موسى او نورو پيغمبرانو عليهم السلام د قومونو کفرونه او د هغوي کفري دلail يې هم بنه په تفصيل سره د دي لپاره معرفي کړي چې مسلمانان تري ئان وساتي، او د هغوي په سرنوشت اخته نه شي. په همدي ډول د اسلام علماؤ په خپلو خپلو وختونو کې د کفر او ګمراهۍ بېلاپل ډولونه او د هغوي کفري او ګمراهانه فلسفې يې امت ته واضح کړي او ردونه يې ورباندي ليکلې دي چې پدې لپر کې مرتدان، زنديقان، چنگيزيان، خوارج، مرجه، جهميه، قدريه، روافض، وجوديان، حلوليان، بابيان، بهائيان، ذكري طائفه (هغه چې

فکري پوهه

امریکایي اسلام

د ایران او د پاکستان په بلوچستان کې اوسي او د اسلام د احکامو او عباداتو پر ئای يې خان ته يوازي د يو خو ذکرونو دين جور کړي دی، قاديانیان او نور راخي.

د کفر او ګمراهی زاره اشکال بنه په تفصیل سره امت ته واضح شوي دي، خو مشکل اوس په دي کې دی چې د معاصر کفر ډولونه او فلسفې چې په نوبو نومونو او قالبونو کې راخړگندې شوي دي او امت يې د ابو الحسن علي ندوی (رحمه الله) په وینا د يو اجتماعي ارتداد له ګواښ سره مخ کړي دي په پوره او واضح شکل د علماء لخوا په تعليمي نصاب کې ندي معرفي شوي.

د معاصر کفر ډولونه لکه کمونيزم، کپیتالیزم، لیبرالیزم، ديموکراسۍ، ماډرنیزم، نشنلیزم، وضعی قوانین او ګلوبالایزېشن تر پخوانیو کفرونو ډېر خطرناک دي. ټکه چې پخوانیو کفرونو ساده اشکال درلودل او يوازي به په تعبدې او تصوري ساحه کې محدود ول. خو داوسني کفر انواع د انساني ژوند ټول اړخونه لکه سياست، نظام، عقاید، اخلاق، اقتصاد، تمدن او هر څه په خپله غېږه کې نيسې. او تر دي هم خطرناکه خبره دا ده چې دغه ډول کفرونه خلک څل خان ته د کفر په صفت او نامه نه وربولي، بلکې د ترقى، تمدن، نړيوالتوب، عدالت، مساوات او انسانيت په نومونو يې وربولي، چې عام خلک د دغو شعارونو او اصطلاحاتو په حقيقي مدلول او معنی نه پوهېږي. او همدغه وجه ده چې په مليونونو مسلمانان کله خان د کمونيزم غېږي او کله هم د ماډرنیزم، لیبرالیزم، ديموکراسۍ او هيومنيزم غېږي ته ورغورخوي او بیا هم خانونه مسلمانان بولي.

پدې هکله جهادي او اسلامي حرکتونو ته په کار ده چې د قرآن کريم د طریقې مطابق د دي زمانې د کفر ټول اشکال او انواع نوي مسلمان نسل ته د تعليمي نصاب، مطبوعاتو او له نورو بېلاپېلو لارو

ورمعاري کري. او هم يې د ردلو لپاره پراخي ليکني وشي، تر خود مسلمانانو اوسيي او راتلونکي نسلونه د معاصر کفر له خطر خخه وسائل شي. او که داسي ونشي نو هېر خلک به په مسلماني کې کافر وي، خودوي به لape خان خبر هم نه وي چې کافر شوي دي.

څلورمه توصيه: د غرب د جنایاتو برینډول

د اسلامي حرکتونو او مجاهدينو له لوري دي په خپلو نصابونو کې د غرب له سياسي، استعماري، پوخي، اقتصادي، اخلاقي جنایتونو او ظلمونو پرده پورته کړاي شي، تر خود غربيانو هغه جنایات چې د اسلامي هبودونو د استعمارولو او پر مسلمانانو د خپلي مستقيمي او غير مستقيمي واکمني په وخت کې يې ترسره کري دي برینډله شي. هغه ټول جنایات باید برینډه کړاي شي چې انگريزانو په آسيا کې فرانسويانو، ايطاليايانو او هسپانيانو په خپلو خپلو وختونو کې په اسلامي افريقيا کې، روسانو په منځي اسيا کې، او امريكا يانو په توله دنيا کې پر مسلمانانو ترسره کري دي.

همدا ډول باید هغه پلانونه هم برینډه شي چې خرنګه امريكا غواړي د خلیج، منځنۍ آسيا او نورو اسلامي هبودونو زېرمې او طبیعي موارد تر خپل کنترول لندې راولي، که خه هم پدي لاره کې د ميليونونو انسانانو د ینو بهولو ته ضرورت هم پېښ شي.

د غرب د جنایاتو په سلسله کې باید دا هم تشریح شي چې امريكا او اروپا خنګه د یهودو له شرڅخه خان خلاص کړ، او په فلسطين کې يې د یو یهودي دولت په جوړولو هغوي د مسلمانانو په اوږدو ورسپاره کړل.

د غرب د جنایاتو په سلسله کې باید د ملګرو ملتونو د اداري او د امنيت د شورى هغه ټول جنایات راوسيپرل شي چې په تپرو شپېټو

کلونو کې يې د فلسطين، کشمیر، قبرص او نورو اسلامي هپوادونو په هکله د منفي موافقو په لرلو سره تر سره کړي دي. د دغو تولو جنایاتو په خپړلو او راسپړلو مسلمانانو ته د غرب د عدالت، مساوات، ډيموکراسۍ او تمدن حقيقې خبره وربنکاره کېږي، او مسلمانان پدې پوهېږي چې غربیان د دوئ دوستان دې او که يې دېمنان؟ او هم دا چې د امریکا له لوري ډیزاین شوي اسلام دی او که د کفر یو بل مادل دی چې د اسلام په نامه يې معرفې کوي؟

پدې لپ کې باید د زرگونو هغو غربی نادولتي مؤسساتو جنایات هم برښه کړای شي چې د جاسوسۍ، مالي اختلاسونو، اخلاقې فجایعو د خپړولو، په مسلمانه نړۍ کې د لوبدلي غربی فرهنگ د نشرولو او مسيحيت ته د دعوت په شکل کې يې تر سره کوي.

دغه مؤسسي په مجموعې شکل د غرب یو نا پوځي لښکر دی چې د وسلې له استعمال پرته د اسلامي نړۍ د نیولو په نيت په اسلامي هپوادونو کې تر بېلاپلنو نومونو او عنوانونو لاندې کار کوي.

پنځمه توصیه: د جهاد تر خنګ دعوت ته هم پاملنډ

يوه مهمه وظيفه چې جهادي حرکت هغې ته ډېره توجه نده کړې هغه د مسلح جهاد تر خنګ د رینښني اسلام په لور د خلکو مخلسانه دعوت دي.

مجاهدين باید په افغانستان کې په کليو، ولسواليو او قومونو کې د کفر په خلاف د جنګ ترڅنګ دعوتي کارونه لکه: عمومي درسونه، ویناوي، اجتماعات او غونډې، تربیوي سیمینارونه، د پروجګټور په وسیله د کليوالو عامو خلکو لپاره د جهادي او اسلامي فلمونو نمايش، د څوانانو او د مکتبونو او مدرسونو د هلکانو تر منځ علمي

فکري پوهنه

امریکایي اسلام

او د قرآن کريم د حئينې سورتونو او يو خاص شمېر احاديثو د حفظ مسابقي، ادبې غونډې او د کليو د څوانانو ترمنځ مناسب سپورتې پروګرامونه هم تر سره کړي.

په هره اندازه چې د خلکو ترمنځ اسلامي دعوت خپرېږي په هماګه اندازه په خلکو کې د جهاد او مبارزې مینه پیداکېږي، او د دېمند تبلیغاتو تاثير له منځه ئې. د دغه ډول دعوتي پروګرامونو د اجراء لپاره باید په جهادي صف کې مجاهد څوانان په خاصو تعليمي، تربیوي او دعوتي استعدادونو وروزل شي. او په هره جبهه کې باید د فرهنگي او دعوتي چارو یوه یوه کمیتهه جوړه شي چې د بېلاپېلو ذوقونو او استعدادونو څوانان، مجاهدين او محلې علماء ورکې غږيتوب ولري او فعالیت وکړي.

په هغو سیمومو کې چې د مجاهدينو تر تسلط لاندې دي باید د F.M. د ورو ورو سیارو رادیوګانو فعالولو ته توجه وشي چې د دعوت پیغام په پراخه پیمانه کورنيو او بنځو ته هم ورسېږي. کوښښن دي وشي چې اسلامي مطبوعات په کافي اندازه خلکو ته رسول شي، او په هغو کې دي په هغو موضوعاتو په خاص ډول ترکیز وشي چې د اسلام او مسلمانانو په اړه د غرب خطرناک پلانونه څېږي، او عواقب یې مسلمانانو ته بیانو.

که پورتنې ياد شوي کارونه ترسره کرو نو د جهاد ترڅنګ به مو د مسلمانانو د ايمان او اخلاقو د خوندي ساتلو لپاره مؤثر دعوت هم په کار اچولې وي، د دېمند پلان به مو شنډ کړي وي، او مسلمانانو ته به مو دا خبره واضح کړي وي چې د الله ﷺ له لوري رالېېل شوي اسلام یو دین دي، او د امریکا لخوا ډیزاين شوي Civil democratic Islam یو بل (کفری دین) دی چې غواړي د حقیقې اسلام پر خای یې په مسلمانانو کې خپور کړي، او د هغه په وسیله مسلمانان د غرب د

استعماری سیاستونو په خلاف له جهاد او مبارزې خخه منحرف

کړي: ﴿ يُرِيدُونَ لِطْفَهُنَا نُورٌ أَلَّا يُفَوِّهُمْ وَاللَّهُ مُتِمٌ نُورِهِ وَلَوْكَرَهُ الْكَفَرُونَ

الصف: ۸

ترجمه: (کافران غواړي چې د الله رنا (شريعت) د خپلو خولو په پوکيو
مره کړي او الله د خپلې رنا پوره کوونکۍ دی، که ثه چې د کافرانو
خوبنې نه وي).

معاصر فکری ارتداد

معاصر فکري ارتداد د علامه ندوی له نظره

د غرب له لوري د معاصر ارتداد د خپرولو حرکت په اسلامي نړۍ کې د اسلام او مسلمانانو په خلاف په تاریخ کې تر ټولو خطروناک حرکت دی. د غه حرکت د تبرې یوې نیمې پېړۍ په اوږدو کې له بېلاښلو لارو او په بېلاښلو فکري، سیاسي او فرهنگي وسائلو په میلیونونو مسلمان څوانان له اسلام خخه پردي کړل، او د غربی الحادي نظریاتو په منلو یې د بنګاره کفر تر بېرغ لاهدي د اسلام په خلاف ودرول. خو د تأسف وړ خبره دا ده چې نه دغه د غرب د افکارو او نظریاتو منونکي د مسلمانانو زامن دا مني چې دوي عملأ په یو صريح ارتداد کې اخته دي چې کله د کمونیزم په شکل او کله هم د غربی لیبرالیزم، د یموکراسۍ او د الله د دین د حاکمیت د نه منلو په شکل کې دي او نه هم دغه ډول ارتداد ته د اسلام د یوې زیاتې برخې دینې علماؤ پام وراوبنستی دي.

دغه ډول ارتداد ته د علماءو د پام د نه وراوبنستلو علت کېدي شي دا وي چې له یوې خوا دغه ډول ارتداد په داسې پونبلو او پېچلو اشکاللو کې دی چې د کفر حقیقت یې په آسانه نه بنګاري. او له بلې خوا زمونې د دینې مدارسو او نصابونو په محتوى کې فکري، عقیدوي او د معاصرو کفري ايدیالوژيو او نظریاتي موضوعاتو ته هېڅ ظای ندي ورکړ شوی، نو طبیعي ده چې یوه زیاته برخه د دغو دینې نصابونو فارغان د معاصر ارتداد د حرکت له تأثير او خطرونو خخه بې خبره او یا لېټر لړه د هغو په اړه بې تفاوته پاتې شي.

خو د الله شکر دی چې به امت کې داسې ستري هستي، زړه سواندي دعوتګران او زمانې په فکري او سیاسي نبض خبر او پوه عالمان هم شته چې دغو مسائلو ته یې پوره توجه کړي، امت یې د معاصر ارتداد

له حقیقت او اشکالو خخه خبر کړي او پدې هکله یې ټولې اسلامي نړۍ ته د خطر زنگونه وهلي دي.

له دغو علماؤ خخه یو هم (علامه سید ابوالحسن علي الحسني الندوی) د هندوستان د شلمپي ميلادي پېږي ستر عالم، سترګور شخصيت، د نړۍ په ټولو جريانونو او تحولاتو خبر انسان و.

د علامه ندوی (رحمه الله) پېژندګلوي

علامه سید ابوالحسن علي الحسني الندوی په ۱۹۱۴ ميلادي کال د هندوستان د اتپریديش د ولایت د (رأي بريلي) د سيمې د (تكيه کلان) د کلې د ستر عالم (علامه سید عبدالحی الحسني) په کور کې دنيا ته سترګې وغرولي پلار یې د هندوستان د اتو پېړيو د علماؤ د تذکرو او سوانحو په هکله په اتو جلدونو کې د (الإعلام بمن في تاريخ الهند من الأعلام) په نوم یو لوی کتاب ولیکه چې د نړۍ د کتابخانو له مهمو کتابونو خخه ګکل کېږي.

علامه ندوی رحمة الله عليه تر خوارلس کلنۍ پوري مروج علوم ولوستل، فارسي، عربي او انګلیسي ژې یې زده کړي او په پنځه لس کلنۍ کې یې په ۱۹۲۹ ميلادي د ندوة العلماء له دارالعلوم خخه د حدیثو دوره وکړه. وروسته یې له علامه (احمد علي لاهوري) رحمة الله عليه خخه په لاهور کې د تفسیر علم حاصل کړ او هم یې د (ديوبند) په دارالعلوم کې له علامه (حسين احمد مدنی) رحمة الله عليه خخه د حدیثو او تفسیر زده کړه وکړه.

علامه ندوی له (۱۹۶۱م) خخه تر (۱۹۹۹م) ینعې د ده تر وفاته پوري د ندوة العلماء د دارالعلوم رئيس و. د اسلامي فکر او د اسلامي نړۍ د مهمو موضوعاتو په اړه یې تر اتیاو ډېر کتابونه او په سلګونو مقالې چاپ شوې دي.

معاصر فکري ارتداد

فکري پوهنه

علامه ندوی د عربی او اسلامی نپی ڏپرو مجلوته لیکنی کپي او د نپی د ٺويو علمي مراکزو او ټولنو رئيس او يا غړي پاتې شوی چې ځینې يې په لاندې ډول یادوو:

- ١- د (ہند) د ندوة العلماء د نړیوال دارالعلوم رئيس.
 - ٢- په (ریاض) کې د اسلامی ادبیاتو د نړیوالی رابطې رئيس.
 - ٣- په (انگلستان) کې د اکسفورډ د اسلامی څېرنو د مرکز رئيس.
 - ٤- د ټول هند د مسلمانانو د شخصي احوالو د قانون د هيئت رئيس.
 - ٥- د (ہند) د اتراپردیش د ولایت د اسلامی تعلیماتو د هيئت رئيس.
 - ٦- په (مکة المكرمة) کې د رابطة العالم الإسلامي د تأسیسي مجلس غوري.
 - ٧- په (قاهره) کې د اسلامی دعوت د نړیوال مجلس د تأسیسي هيئت غوري.
 - ٨- په (دمشق) کې د عربی ژبې او قواميسو د ټولني غوري.
 - ٩- په (قاهره) کې د عربی ژبې او قواميسو د ټولني غوري.
 - ١٠- په (اردن) کې د عربی ژبې او قواميسو د ټولني غوري.
 - ١١- په (اردن) کې د اسلامي تمدن د څېرنو د شاهي ټولني غوري.
 - ١٢- په (مراکش) کې د نپی د اسلامي پوهنتونونو د نړیوالی رابطې غوري.
 - ١٣- د (مدینې منوري) د نړیوال اسلامي پوهنتون د مشورتي بوره غوري.
 - ١٤- د (اسلام آباد) د نړیوال اسلامي پوهنتون د مشورتي بوره غوري.
 - ١٥- د (دیوبند) د دارالعلوم د مشورتي مجلس غوري.
- علامه ندوی تر بل هر چا پدي بنه پوهنده چې د غرب معاصره فکري او اخلاقي فلسفه پر الحاد ولزره ده، او هرڅوک چې دغه فلسفه له زره او په قناعت او پوهې سره مني هغه پدي کار له اسلامه مرتد کېږي، نو

حکه يې خپله دغه تاريخي او علمي مقاله چې د دغه ترخه حقیقت وضاحت يې ورکې کړي په لسګونو کلونو مخکې د (مصر د (المسلمون) مجلې ته د افتتاحې په ډول لیکلې وه. د مقالې نوم په عربي کې (رده ولا آبابکر لها) دی.

دا چې د علامه په دغه مقاله کې د داسې واقعیتونو په هکله په زغرهه علمي او شرعی موقف بیان شوی چې زمونږ ټولنه هم له ډېرې مودې ورسه مخ ده، او د امریکایانو له یرغل وروسته خو حکومت پر مسلمان ملت د همدغو نظریاتو تحمیلول خپله اساسی وظیفه ګنډلې او د همدي لپاره امریکایانو قدرت ورته سپارلې، نو ضروري وه چې دغه موضوع دي د یو داسې چا په قلم افغانی مسلمانې او مجاهدې ټولنې ته وراندي شي چې علم، رسوخ، تقوی، انصاف، جهانگردي، حکمت او تجارب يې د نړۍ ټولو مسلماناونو ته پرته له کومې منازعې د منلو دي، نو حکه خو ما هم دغه مقاله له عربي ژې پښتو ته راواړوله او پرته له کوم کمي او زیاتي مې هغې ته پدې کتاب کې ئای ورکړ، او دا دی ستاسو درنو لوستونکو په خدمت کې يې وراندي کووم، هيله ده چې پدې کار سره به مې خپل مجاهد ملت د معاصر فکري ارتداد له خطر خڅه خبر کړي وي.

د معاصر فکري ارتداد په هکله د علامه ندوی د مشهوري مقالې بشپړ پښتو متن

(بیا ارتداد دی، خو ابوبکر نشته)

(علامه أبو الحسن علي الحسني الندوی)

اسلامي تاریخ د ارتداد ډېرې پېښې لپدلي دي چې تر تولو بنکاره او زوروره بې د رسول الله صلی الله علیه وسلم تر وفات وروسته د عربی قبایلو د ارتداد پېښه وه. دا هغه لوی پاخون وو چې ابوبکر صدیق رضی الله عنہ په خپل بې ساري عزم او ايمان تر خاورو لاتدي کړ. او بله پېښه بیا هغه د اجباري نصراني کولو حرکت و چې د مسلمانانو تر شرل کېدو وروسته د هسپانيا د مسلمانانو په هغو سیمو کې خپور شوي و چې د مسيحي دولتونو تر تسلط لاتدي راغلي وي او د مسيحي پادریانو او د هغوي د تبلیغي ډلو فعالیت ورکې زور اخيستي و.

حینې نوري پېښې هم د هندوستان په خای کې پېښې شوي وي چې حینې کم عقل او ضعيف النفسه مسلمانان ورکې له اسلامه (برهميت) او یا (آريائیت) ته مرتد شوي ول، خو دغه پېښې ډېرې نادرې وي.

په حقیقت کې د اسلام په تاریخ کې عمومي ارتداد نه لپدلي کېږي، پرته له هغو پېښو چې په غمڅلې هسپانيا کې ولپدل شوي، هغه هم په هغه صورت کې که بې ارتداد وګنوي. دا هغه حقیقت دی چې د اديانو مؤرخين ورباندي اعتراف کوي.

دارتداد دغه ډول پېښو به دوه ځانګړتیاوې درلودي: یوه دا چې مسلمانانو به له مرتد شوو خلکو خخه سخته کرکه کوله. او بله هم د

مرتدینو له اسلامي تولني خخه جلا والي و. هر خوک به چې مرتد شو نو هغه به د مسلمانانو ډپر بد اپسېده او له هغې اسلامي تولني به جلا ګنيل کېده چې دی به ورکې اوسيده. له ارتداد سره سم به د مرتد او د هغه د خپلو خپلوانو ترمنځ تولې اړیکې او خپلوی پري شوي. ارتداد به له یوې تولني خخه بلې تولني او له یوه ژونده بل ژوند ته لپرداښ ګنيل کېدل. کورني به له مرتد سره پريکون کاوه له ځانه به یې ليرې کاوه. نه به چا خېبېي ورسره کوله، نه به چا خور او لور ورکوله او نه به هم د ده او د ده د کورني تر منځ د میراث معامله وه.

د ارتداد حرکتونو به په مسلمانانو کې د مقاومت او د اديانو تر منځ د مقارني روحيه را پاروله. د مسلمانانو په هره سيمه کې به چې د ارتداد پېښې رامنځته شوي هلته به عالمان، دعوتگران او ليکوالان د ارتداد د ردولو او د هغه د اسبابو د لټولو او راسپړلوا لپاره راپورته کېدل او د اسلام بنېګنې او خانګړتیاوي به یې خلکو ته بیانولي.

د دغه ډول پېښو په اړه به په مسلمانو تولنو کې هم د نارضايتي، غندني، ناکرارۍ زوروږي خپې خوري شوي، خلک به یې کرارې ناستې ته نه پرېښو دل. د خواصو او د ديني غيرت د لرونکو خلکو ترڅنګ به عوام خلک هم همدغو خبرو مشغول کړي ول. دغه به د ارتداد د پېښو وضعیت وئ که خه هم چې ډېري لږي به پېښېدلې او په ژوند به یې خه اثر هم نه بنکارېده.

خوپدې وروستيو کې اسلامي نړۍ له یو داسي ارتداد سره مخ شوه چې اسلامي نړۍ یې له یوه سره تربل سره توله نیولي او په خپل قوت، عموميت او ژوروالي کې تر پخوانيو تولو ارتدادونو مخکې شوي دي. یو ځای هم ورڅخه خوندي ندي پاتې شوي. د مسلمانانو ډپرې لږي کورني بشائي له دغه ارتداد خخه محفوظې پاتې وي. دا هغه ارتداد دی چې د شرق په خلاف د اروپا د سياسي او فرهنگي استعمار په

نتيجه کې را منځته شو. دغه ارتداد په اسلامي نپي او اسلامي تاریخ کې د رسول الله صلی الله علیه وسلم له وخته رانیولې تر دي وخته تر ټولو لوی ارتداد دي.

ارتداد د اسلام په عرف او د شريعت په اصطلاح کې خه شي ته ويل کېږي؟

ارتداد د یوه دين او عقیدي په بل دين او عقیدي بدلولو او يا له هغه خه خخه انکار ته ويل کېږي چې رسول صلی الله علیه وسلم راوري او په تووتر رارسېدلې دي او د هغه ثبوت په ضروري ډول د اسلام له دين خخه ګنډ کېږي.

مرتد به پخوا په خه مرتد ګنډ کېډه؟ مرتد به پدي مرتد ګنډ کېډه چې د محمد صلی الله علیه وسلم له رسالت خخه به يې انکار کاوه، اسلام به يې پربنوده، (مسيحیت)، (يهودیت)، يا (برهمیت) به يې مانه او يا به يې د الحاد لره خپلوله او له رسالتونو، وحيې او آخرت خخه به يې انکار کاوه. دغه ډول کارونو ته به پخوانیو خلکو او ټولنو ارتداد ويلو او هر خوک به چې مرتد شو هغه به يا کليسا ته داخلېډه او يا به يې د کوم بل دين معبد او بتخاني ته مخه کوله. پدي کار سره به هغه ټولو خلکو وپیژاندہ، مسلمانانو به خپل اميد ورنه پړبکړ او د هغه ارتداد به اکثره پت نه پاتې کېډه.

اروپايانو شرق ته داسي نظریات له ئانه سره راول چې د دين له اساساتو او هغه رب خخه په انکار ولار دي چې د ټول عالم چلولونکي او واکمن دي. دغه نظریات د هغه علیم ذات له وجود خخه په انکار ولار دي چې د ټول عالم چاري يې په واک دي، (ألا له الخلق والأمن، پيدا کول او حکم چلول یوازې د هغه حق دي.

فکري پوهه

معاصر فکري ارتداد

دغه فلسفې او نظریات له غیبیاتو، وحې او نبوتونو خخه د انکار پربنست ولارې دی او له آسمانی شريعتونو، روحاني او اخلاقي ارزښتونو خخه انکار کوي.

د اروپايانو د دغو فلسفې خینې يې د بیالوژۍ، نشأت او ارتقا له نظریاتو خخه بحث کوي [لکه د داروینزم فلسفه]. خینې يې په اخلاقو پوري اره لري [لکه د کانت او سارتر فلسفه]، خینې يې د اروا پوهني په محور خرخي [لکه د فرويد فلسفه] د خینې نورو موضوع يې بیا اقتصاد او سیاست دي [لکه د لیبرالیزم فلسفه].

دغه فلسفې که خه هم چې په شکلونو، هدفونو او بنستونو کې يو له بل سره توپیر لري خو تولې يې په دا يوه نظریه کې سره شريکې دي چې انسان او دنيا ته په خالص مادي نظر گوري او د نړۍ او انسان د چارو تحليل د مادي علتونو پر اساس کوي.

دغو فلسفو او نظریاتو شرقی تولنې لاتدي کړي، په رګونو کې يې وچلبدلي او په تاریخ کې تر اسلام وروسته د يو لوی دین په حيث رابنکاره شوې. په اسلامي تولنه کې يې په پراخه پیمانه او په ژور ډول د خلکو زړونه او عقلونه تر خپل تسلط لاتدي راوستل، د اسلامي نړۍ تر تولو ذکي او باسواده خلکو ورته مخه وکړه او هغه يې داسې ومنلي لکه مسلمان چې اسلام او مسيحي چې مسيحيت په توله معنی مني.

دغه خلک د خپلو دغو نظریاتو په لاره کې قرباني ورکوي، شعارونو ته يې سپختلیا او لارښوونکو ته يې عظمت ورښي. په خپلو تأليفاتو او ادبیاتو کې ورته خلک رابلي، د تولو هغه دینونو، طريقو او نظریاتو سپکاوي کوي چې د دوئ د نظریاتو مخالف دي. او تول هغه خلک خپل ورونيه ګنبي چې له دوئ سره د دوئ نظریات مني. دغه خلک تول سره يوه کورني، يو امت او يو بلاک دي.

فکري پوهنه

معاصر فکري ارتداد

اوسم دا خبره چي د دوي دغه دين خه شى دى؟ كه خه هم چي منونكى يې هغه ته له دين ويلو خخه انكار کوي. د دوي دين د تول عالم له عليم، خبير او هغه خالق خخه انكار دى چي هر خه يې اندازه کري او بيا يې لاره وربنصولپه ده. د دوي دين له بيا ژوندي کپدلو، حشر، د جنت، دوزخ، ثواب او عذاب، پيغمبرى او رسالتونو، اسماني شريعتونو، شرعى حدود او له دې خخه انكار دى چي الله تعالى په تولو خلکو د ستر پيغمبر محمد صلى الله عليه وسلم اطاعت فرض کري دى او هدايت او سعادت يې يوازي د هغه په پيروى کې منحصر کري دى.

د دوي دين له دې خخه انكار دى چي اسلام هغه وروستى او تلپاتې رسالت دى چي د تولو دنيوي او اخروي سعادتونو تضمين او كفالت کوي او د ژوند لپاره تر تولو بنه او غوره نظام دى. او دا هغه دين دى چي الله جل جلاله له هغه پرته بل دين نه مني، او نه هم نړۍ له هغه پرته په بل دين کې سعادت موندلې شي. د دي خلکو دين له دې خخه هم انكار دى چي دنيا د انسان لپاره پيدا شوي ده او انسان د الله لپاره پيدا شوي دى.

دا د هغې رون اندي طبقي دين دى چي په اسلامي نړۍ کې يې د چارو واګي په لاس کې دي. كه خه هم چي دغه طبقيه خلک په دغه دين باندي په ايمان او له هغه خخه په دفاع کې تول يو ډول ندي، ځينې يې يقيناً په الله جل جلاله هم ايمان لري او اسلام هم د دين په حيث مني، خو د دغې طبقي د غالب اکثريت او د ډېرو افرادو او مشرانو دين ماديت، او د غرب هغه فلسفة ده چي پر الحاد ولاره ده.

د دغه ډول نظریاتو منل پرته له شکه ارتداد دى، چي د اسلامي نړۍ له یوه سره تريل سره خپور شوي او ډېري د لوري سطحي ټورنى، پوهنتونونه، فاكولتي، مكتبونه او مؤسسې يې لاندې کري دي.

داسي يوه کورني نده پاتي چې په هغې کې د دغه دين کوم منونکي او يا ورسره محبت لرونکي او يا د هغه درناوی کوونکي نه وي، پرته له هغو چې الله تعالى ورڅخه ساتلي دي.

که دغه ډله خلک په خبرو راولې او يا ورسره د بحث او مناقشي لپاره یوازې شي، نو و به گوري چې يا به پر الله تعالى ايمان نه لري، يا به پر آخرت ايمان نه لري، يا به پيغمبر نه مني، يا به قرآن د یو معجز تلپاتي او د ژوندانه د قانون د کتاب په حیث نه مني. په دوئ کې تر ټولو غوره یې هغه دي چې وايې: مونږ نه پدي مسائلو کې فکر کوو او نه هغو ته په خه اهميت قايل يو.

دغه نظریات پرته له کوم شکه يو ارتداد دي، خود مسلماناونو پام یې ځانته ندي وراپولي، او نه یې د هغوي ذهن مصروف کړي دي. او دا ځکه چې دغه مرتدین ترڅيل ارتداده وروسته نه کومې کلیسا او د بل دين معبد ته ورځي، او نه د خپل ارتداد له يوه دين څخه بل دين ته د ورتللو اعلان کوي، او نه یې هم کورني دغه ارتداد ته متوجه کېږي. نه ورسره مقاطعه کوي او نه یې هم له ځانه شري. بلکې هغوي په خپلو کورنيو کې ژوند کوي، او د کورني ټول حقوق ورته حاصل دي. او کله خو داسي هم پېښېږي چې په کورني باندي واک هم د همدغو مرتدانو چلېږي.

همدارنګه د دوئ ارتداد ته نه ټولنه متوجه کېږي، نه حساب ورسره کوي، نه یې ملامتوی، او نه یې له ځانه بېلوي. بلکې په دائمي ډول په ټولنه کې اوسبېږي، له حقوقو یې استفاده کوي. او کله خو تسلط هم ورباندي د همدوئ وي.

دغه ډول ارتداد د اسلامي نړۍ تر ټولو لویه قضیه او تر ټولو لویه ستونزه ده. دا يو ارتداد دی چې خورېږي او ټولنه لاتدي کوي، خود چا پام نه وراوېږي. علماء او د دين پوهان یې هم په هکله د خطر چيغې نه

وهي مخکي به خلکو ويل: ((قضيه پېښه شوه خو أبو الحسن (علي کرم الله وجهه) ورته نشته)) خو زه اوس وايم چې: قضيه پېښه ده خو ابوبکر ورته نشته.

دا يوه داسې قضيه ده چې نه جنگ غواړي او نه هم د خلکو د نظریاتو راپارول. نه کوم انقلابي عمل غواړي او نه یې هم تاوتریخوالي ته ضرورت شته. بلکې د زور استعمال او تاوتریخوالي نور هم ورته تاوان پېښوي او نوره یې هم راپاروي.

په اسلام کې نه د مسيحيت د تفتیش محکمې شته او نه هم د دین له امله د چا ځپل. بلکې دا داسې یوه قضيه ده چې عزم، حکمت، صبر، د مشکلاتو زغملو او څېرنې ته ضرورت لري.

دغه نوي دين ولې په اسلامي نړۍ کې خپور شو؟

دغه نوي دين خنګه وکولی شول چې مسلمانان په ځپل کور کې مغلوب کړي؟

او خنګه یې وکولی شول چې د خلکو په عقولنو او زرونو دغه ډول تینګ سلط قایم کړي؟

د دغو ټولو پونېتنو ټواب دقيق او ژور فکر او پراخي څېرنې ته ضرورت لري.

اسلامي نړۍ په نولسمه مسيحي پېړۍ کې په دعوت، عقیده، عقل او علم کې له کمزوري سره مخ شوه او ستوماني او زربنت ورکې بنسکاره شو، پداسې حال کې چې اسلام زربنت او کمزوري نه مني. اسلام د لمر په څېرنۍ، د لمر په څېر پخوانۍ او د لمر په څېر ټوان دی. دا خو مسلمانان دي چې ستړي او کمزوري شوي وو، نه یې علمي انکشاف وکړ او نه یې په فکر او تولید کې څه ابتکار وبنود. نه یې د عقل پیاوړتیا وبنوده او نه یې په دعوت کې حماس او نه یې هم په بنسکلي او

مؤثر ډول اسلام، د اسلام ځانګړتیاوي او پیغام په پراخه پیمانه خلکو ته وړاندې کړای شو.

نه یې د امت باسواده او رونن اندی څوانان خپل کړای شول او نه یې د هغوي عقل او فکر متأثره کړای شو. دا پداسيِ حال کې چې همده هڅوانان د سبا امت وو، او همدوئ ته د اميد سترګې وراوونښي. هغوي ته چا پدې د قناعت ورکولو هڅه ونه کړه چې اسلام د انسانیت دین او تلپاتې رسالت دی. او قرآن هغه معجز او تلپاتې کتاب دی چې هېڅکله یې نه نوي انکشافات خلاصېږي، نه یې د علومو ذخیرې پاڼۍ، او نه یې څوانی زړېږي.

هغوي ته چا دا قناعت ورنه کړ چې رسول الله صلی اللہ علیہ وسلم په خپله یوه لویه معجزه، د هر نسل پیغمبر او د هرې زمانې امام دی او اسلامي شريعه تر ټولو قوانینو غوره او په هره زمانه کې د ژوند د ټولو چارو د بنه حل او تنظیم صلاحیت لري. او هم دا چې ايمان، عقیده، اخلاق او معنوی ارزښتونه د یو غوره تمدن او عزتمنې ټولنې بنسټونه تشکيلووي.

څوانان پدې هم چا پوه نه کړل چې له نوي تمدن سره له وسايلو او آلتونو پرته بل خه نسته. او نه چا دا خبره وروښووله چې د پیغمبرانو لارښوونې د عقیدې، اخلاقو او لورو اهدافو مصدر دی. او د یو صالح او متوازن تمدن تمه تر هغه نشي کېدای چې تر خو وسايل او اهداف سره یو ځای نه کړاي شي.

په دغه ډول یو حالت کې اروپا په اسلامي نړۍ د خپلو فلسفو یرغل وکړ. د هغه فلسفو چې د هغه په تدوين او تهذیب کې د اروپا لویو فيلسوفانو او د زمانې نابغه شخصیتونو ځانونه ستومانه کړي ول، خپلو نظریاتو ته یې د داسې علمیت او فلسفې رنگ ورکړي ۽ چې په

ليدلو يې سېي ته داسي بىكارېدل لكه چې همدغه د انساني فکر، عقل، خېرنو او تجربو وروستي نتائج او د بشري تأملاتون نچور وي. په دغۇ فلسفو كې ئىينى داسي تكىي ول چې د تجربې او مشاهدى پر بىستى ولار ول او تجربې يې هم تصدقىك كاوه. او ئىينى وركى داسي تكىي هم ول چې يوازى پر اتكلىونو، تخيل او وهم ولار ول او حق او باطل، علم او جهل، واقعىي حقىقتونه او شاعرانه تخيلات قول پكى وو. شعر يې يوازى په نظم او قافيه كې بند كپى نه، بلکې هغه يې په فلسفې او علم كې هم خاي كپى و.

دغه فلسفې له اروپايىي مستعمرىنونو سره راغلى، دلته هم د انساناتو عقولونه او زironه ورته تابع شول، او په شرق كې ورته د باسواده او رون اندي طبقي خلک ورتسلیم شول. ئىينى يې ربىتىيا پري پوهېدل، خو هغوى دېر لېر خلک ول. او دېر يې داسي ول چې له سره پري پوهېدل نه، خو تولو پري ايمان درلوده او د هغۇ له سحر خخه متأثر شوي ول چې ظرافت او ذاكاوت به يې د هغۇ په منلو كې گانه او دغه نظریات به يې د آزادو روپنان فکرو شعارونه گەنلە.

دغه چول الحاد او ارتداد په اسلامي ټولنه كې په داسي حال كې خپور شو چې پلرونە، استاذان، مربيان غيرتمن خلک ورته هېچ متوجه نه شول. او دا ئىكەن چې دغه مرتدین نه كومىي كليسا ته تلل، نه كوم معبد ته داخلىېدل، نه يې كوم بت ته سجده كوله، او نه يې د كوم طاغوت په نامه قربانى او حلاله كوله، چې همدغه به په پخوا زمانه كې د كفر، ارتداد او زندىقىت دلائل او نېنىپى گەنل كېدى.

پخوا به چې خوك له اسلامه وتل، هغوى به له اسلامي ټولنى هم وتل، او له هغې ټولنى سره به يو خاي كېدل چې دوئ به يې نوي دين منلى ئ. مرتدىنونو به خېلە عقیده او خېل اوېنتون په صراحت او زغرده اعلاناوه، او د خېلې نوي عقیدى په لاره كې به د هر چول تاوان زغمۇ

ته تیار ول. په دې به یې اصرار نه کاوه چې په پخوانی تولنه کې پاتې شي، ترڅو د هغې له حقوقو او منافعو خڅه هم برخمن شي. خونن چې خوک له اسلام سره خپلې اړېکې پرېکوي، هغوىئه نه غواړي له اسلامي تولني سره هم خپلې اړېکې پرې کړي، سره له دې چې اسلامي تولنه یواځنى هغه بشري تولنه ده چې د عقیدې پر بنست ولاره ده او له عقیدې پرته دغه تولنه منځته نه رائېي. خو دغه خلک بیا هم اصرار کوي چې بايد په اسلامي تولنه کې پاتې شي، د تولني باور هم تر لاسه کړي، او له هغو حقوقو خڅه هم برخمن شي چې اسلام یې د اسلامي تولني افرادو ته ورکوي. دغه ډول وضعیت یو شاذ وضعیت دې چې اسلامي تاریخ یې مثال نه لري.

څنې نور جاهلي تصورات او افکار هم شته چې اسلام یې په خلاف بنکاره جګړه اعلان کړې ده، او رسول الله صلی الله علیه وسلم په خپل تول توان د هغو په خلاف جنکېدلی دي. لکه جاهلي تعصب او قوم پرسټي چې د وینې، وطن او توکم د یو والي پر بنسته ولاره ده. او س دغه ډول عصبيت ستایلی کېږي، مقدس او سپېخلى ګنيل کېږي، دفاع ورڅخه کېږي، تر بیرغ لاندې یې جګړي کېږي، او انساني تولنه د هغه پر اساس وېشل کېږي، تر دې چې د خلکو دین او عقیده وګرځي، او د خلکو په عقولونو، زرونو، ژوند او آدابو تسلط پیدا کړي.

دغه توکم پالنه (قوم پرسټي) یقیناً په خپل زوروالي، پوخوالی، قوت او هر اړخیز والي کې له دینونو سره ډغره وهی، او انسانان خپلې بنده ګي ته وربولي، دانبياو عليهم السلام کوبنښونه له منځه وړي، او (دين) چې په تول ژوند باندې د حاکمیت لپاره راغلی یوازې په یو خو عباداتو او حرکاتو کې خلاصه کوي، انساني نړۍ په خپلو منځو کې په جنګېدونکو بلاکونو ويشي، او هغه امت په ډېرو امتونو وېشي چې الله تعالى یې په هکله فرمایي:



٥٥

﴿ وَإِنَّ هَذِهِ أُمَّةٌ لَا يَعْلَمُهُمْ وَلَا يَعْلَمُهُمْ فَانَّقُونِ ﴾
 (المؤمنون: ٥٢)

ترجمه: (بې شىكه دغه امت ستاسىپى يو اامت دى او زە ستاسىپى رب يم له ما خخە ووبىرىپى).

رسول الله صلى الله عليه وسلم پە خىپل تۈل قوت د دغه جاھليت پە خلاف جىنگىپدىلى او پىدى لارە كې بې ھېخ نرمى ندە بىسۇدىلى. خلک بې ترى وپرولى، او د ھەغە تۈلى لارى بې بىندىپى كىرى دى.

د اسلام نېرپاڭ دىن او واحد اامت لە دغۇ جاھليتونو سره يو خايى نشي پاتىپى كېدى. د اسلامى شريعت منابع د ھەفو لە انكار او غىندلۇ خخە ۋەك دى، او پىدى ھكىلە د اسلام بې شىمپەرە دلالل موجود دى.

خوک چې د اسلام پە طبىعت پوھېپى او ياد دىينونو پە طبىعت پوھېپى، ھەفوئى پىدى پوھېپى چې دىينونە دغە ھول قوم پىستى نە منى. كە خوک تارىخ تە لە سىاسىي او مذىھبى تمايلاڭتو پە يو بې طرفە نظر وگورى نۇ وبە وىنى چې دغە قوم پىستى. د انسانانو تر منح د ورانى، تخرىب، فساد او تفرقىپى ترەپلۇ زورۇر عامل دە.

لە ھەفو انسانانو خخە چې غوارپى نېرپاڭ سره يو كىرى او تۈل انسانىت د يوھ بىرغ تر سىبورىي لاندى پە يوھ عقىدە رات قول كىرى او لە ھەفوئى خخە يوھ داسىپى نوي تۈلەنە جوپە كىرى چې د دىن او پەربە العالمىن د ايمان پەراسىس ولارە وي او د انسانىپى تۈلەنە د كورنى د اعضاؤ تەرمنەخ سولە او امنىت، مىنه او پىيوستۇن خپۇر كىرى او تۈل د يوھ داسىپى جىسىد پە خېر كىرى چې كە يوھ غېرى تە بې خە تكلىف ور رسېپى نو تۈل غېرى بە ورسە پە بې خوبى او تېنە ناكاراھ وي. لە دغۇ انسانانو خخە خۇ معقول او د انتظار ور كاردا دى چې پە بنگاراھ او پورە وضاحت د عصبيت او قوم پىستىپە خلاف و جىنگىپى، او راتلىنكۇ انسانانو تە داسىپى تارىخ پېرىدى چې حق تە د ھەفوئى د لارنىسۇونى سبب شى.

فکري پوهنه

معاصر فکري ارتداد

خو اسلامي نړۍ وروسته له هغه چې اروپايانو په سياسي او فرهنگي ډول لاندې کړه، د ګو عصبيتونو ته چې دويسي، توکم او وطن د اختلاف پر بنست ولار دی ورتسلیم شوه، او هغه یې د یوې داسي علمي قضيې، منل شوي حقیقت او واقعیت په توګه ومنل چې هېڅ خلاصون ورڅخه نشيته.

د اسلامي ټولني ملتونه د هغه عصبيتونو چې اسلام له منځه وري وو په بیارا ژوندي کولو پسې شول، د هغه بوللي یې وبوللي، د هغه شعائر یې را ژوندي کړل، په هغه او د هغه پر هغې زمانې یې وویارول چې تر اسلام د مخه وه او دا هغه کار دی چې اسلام ورته په ټینکار سره (جاھليت) وايي، او د اسلام په قاموس کې د دغې عقيدي لپاره تر (جاھليت) بل بد او وپروونکي نوم نشيته.

له دغه جاھليت خخه وتل قرآن کريم پر مسلمانانو د یوه احسان په توګه يادوي، او مسلمانان دېته هخوي چې پر دغه لوی احسان او نعمت د الله تعالی شکر ادا کري:

﴿ وَأَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءَ فَالَّذِي بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَاصْبَحْتُمْ ﴾

﴿ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَنَا وَكُنْتُمْ عَلَى شَفَاعَ حُفْرَةٍ مِّنَ النَّارِ فَأَنْقَذَكُمْ مِّنْهَا ﴾

آل عمران: ۱۰۳

ترجمه: او هغه پېرزوونې در يادي کړئ کله چې تاسي یو د بل دېمنان واست، نو ستاسي د زړونو په منځ کې یې مينه راوستله، او د هغه په دغه نعمت سره ورونه شوئ، او تاسي د اور د کندې پر خنډه واست، نو له اور خخه یې خلاص کړئ.

﴿ بِلِ اللَّهِ يَمْنُ عَلَيْكُمْ أَنَّ هَدَنَّكُمْ لِلإِيمَنِ إِنْ كُنْتُمْ صَدِيقِنَ ﴾

الحجرات: ۱۷

فکري پوهه

معاصر فکري ارتداد

ترجمه: (بلکي پر تاسي د الله احسان دی چې د ايمان په لور يې بنوونه درته کړي، که تاسي ريبنتني مؤمنان ياست).

﴿ هُوَ الَّذِي يَنْزِلُ عَلَى عَبْدِهِ مَا يَشَاءُ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّا إِلَىٰهُ الْأُولُوْرٌ وَإِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ رَءُوفٍ وَرَّحِيمٌ ﴾

الْأُولُوْرٌ وَإِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ رَءُوفٍ وَرَّحِيمٌ ۚ الحديده: ۹

ترجمه: (الله هغه ذات دی چې پر خپل بنده (محمد صلی الله عليه وسلم) بنکاره دلایل نازلوی، تر خو تاسي له تيارو رنا ته وباسي، بې شکه چې الله پر تاسي ڈېر مهربان او د ڈېر رحم خاوند دی).

مسلمان ته په طبیعی ډول دا په کار ده چې د جاهلیت زمانه له بدی، کرکي او نفرت خخه پرته په بل خه ياده نه کړي، که هغه هر خومره تاريخي او يا اوسنۍ وي. آيا دا به داسي نه وي لکه له زندان خخه يو آزاد شوي شخص چې خپل د بندیتوب، سپکاوي او تعذیب وختونه خانته وريادوي او په يادولو يې غونني زېړه شي او ترڅي او دردونکي خاطري يې بېرته په ذهن کې تازه شي؟

يا به داسي نه وي لکه له یوه خطرناک مرض خخه جور شوي انسان چې خپل د هغه مرض يادونه په خپل ذهن کې بیا تازه کوي چې يو وخت يې د مرګ تر پولي رسولي ټ چې اوس يې په يادولو خاطر پرېشانه کېږي او رنګ يې الوزي؟

آيا هغه انسان چې یوه خطرناک او وبرونکي خوب يې ليدلی وي په وښېدلولو به د الله شکر نه ادا کوي چې بنه دی چې دا هرڅه يې په خوب کې ليدلی او په وينه کې يې نشته؟

هغه جاهلیت چې د جهل، گمراهي او له حق خخه د لري والي د دنيا او آخرت ختروونه ورکي راجمع شوي ټ تر دي ټولو بددي. او بايد چې د هغه بیا يادول او تازه کول د انسان په زړه کې د هغه په هکله کرکه او نفرت پیدا کړي، او انسان له هغه خخه د خلاصون په بدل کې شکر ته

تسويق کري. ئىكە خو په يو صحيح حديث كې راغلى چې «ثلاث من كن فيه وجد حلاوة الإيمان: أن يكون الله ورسوله أحب إليه مما سواهما، وأن يحب المرأة لا يحبه إلا لله، وأن يكره أن يعود إلى الكفر كما يكره أن يقذف في النار» (متفق عليه).

ترجمه: (درې صفات داسې دی چې خوک بې ولري په هفو به د ايمان خوند احساس گري: چې الله او د هغه رسول ورته تر بل هر خە گران وي، او دا چې له چا سره مينه او محبت يوازى د الله لپاره وکړي، او کفر ته بېرته ورګرځېدل بې داسې بد واپسي لکه اورته ورغورځېدل بې چې بد اپسي).

الله تعالى په ډېر شدت سره د جاهليت د شعائر او د هغه د نومياليو او مشرانو بدې بيان کړي ده او فرمایلي بې دی:

﴿ وَجَعَلْنَاهُمْ أَئِمَّةً يَدْعُونَ إِلَى الْنَّارِ وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ لَا يُنْصَرُونَ ﴾ ٤١ ﴿ وَأَتَبْعَنَاهُمْ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ هُمْ مِنْ الْمَقْبُوحِينَ ﴾ ٤٢ ﴾

القصص: ٤١ - ٤٢

ترجمه: (او مونږ هفوئ د اور په لور د بلني مشران وګرخول، او د قيامت په ورخ به هېڅ مرسته ورسره ونه شي. او ورپسي موکړ په هفوئ پسې پدې دنيا کې لعنت، او په قيامت کې به هفوئ له غندلو شوو خخه وي).

او همدارنګه فرمایي: ﴿ وَمَا أَمْرُ فِرْعَوْنَ بِرَشِيدٍ ١٧ يَقْدُمُ قَوْمٌ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فَأَوْرَدُهُمُ النَّارَ وَبِئْسَ الْوِرْدُ الْمُوَرْدُ ١٨ وَأَتَبْعِعُوا فِي هَذِهِ لَعْنَةَ وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ بِئْسَ الْرِّفَدُ الْمُرْفُودُ ١٩ ﴾ هود: ٩٧ - ٩٩

ترجمه: د فرعون حکم په سمه برابر نه ؤ، د قیامت په ورخ به د خپل قوم په وړاندې روان وي او ټول به اورته ننې باسي، د ورتګ خورا بد ځای دغه اور دی چې دوئ پري وننویستل کېږي، په دنيا کې پري لعنت دی، او د قیامت په ورخ هم، دا خورا بدہ ورکړه ده چې دوئ ته ورکول کېږي.

خو اوس د اسلامي نړۍ ډېري سيمې او ولسونه له غربېي فلسفو او افکارو خڅه د تأثر په نتيجه کې داسې شول چې له اسلام خڅه د مخکې زمانې تمدن او عنعنات ستايي او هغو ته د بېرته ورگرځدلو لپاره لېوالتيما بنېي. هڅه کوي چې د هغې زمانې ديني شعائر بېرته راژوندي کړي او مشهور اشخاص، د جاهليت دوخت اتلان، بادشاھان او د هفوئ کار نامي تلپاتې وښي، لکه هماغه يې چې د تاریخ زرينه زمانه وي، او یا هغه کوم داسې لوی نعمت وي چې اسلام دوئ ورڅه محروم کړي دي.

د جاهليت زمانې ته په دغه ورگرځدلو د اسلام له لوی نعمت خڅه انکار او د هغه د احسانونو ناشکري او د اسلام د نعمت او د رسول الله صلى الله عليه وسلم د فضل د قدر نه پېژندل دي. پدې کار سره د خلکو په ذهن کې د کفر، بت پرستۍ او د جاهليت د خرافاتو، ګمراهيو، بې عقليو او خندوونکو او ژړوونکو هغو عقايدو او نظرياتو چې د هېڅ هوښيار مسلمان عقل يې نه مني خطر کم بشودل دي. دا هغه کار دی چې په کولو يې د دي وبره شته چې مسلمان دي له اسلام او ايمان خڅه محروم شي، او د الله تعالى له سخت عذاب سره دي مخشي. الله فرمایي:

﴿ وَلَا تَرْكُنُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَمَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ ﴾

﴿ مِنْ أَوْلِيَاءِ إِنَّمَا لَا يُنَصَّرُونَ ﴾ ۱۱۳ هود:

ترجمه: (میلان مه کوئ هغو خلکو ته چې ظلم بې کړي چې اور به مو وسونه، او نه به وي ستاسو لپاره له الله پرته نور دوستان، او نه به له تاسو سره مرسته کېږي).

له دغون نظریاتو سره نن په اسلامي نړۍ کې د مادياتو د حاصلولو لپاره شدیده لپواليما، ماديات تر هر ډول اصولو او عقیدي غوره ګنډل، دنيا ته پر آخرت ترجیح ورکول، له معنویت خخه پرپکون او په هوی او هوس پسې تلل هم ملګري شوي دي چې نتيجه بې بې بندوباري، د الله تعالى حرامو ته د حرامو په سترګه نه کتل، په لوړو طبقي کې د شرابو او فسق خپرېدل راووته. تر دي چې دغه طبقة خلک په هر اسلامي هېواد کې په همدغه یو شکل او صورت کې رامنځته شول، د پر لپو بې داسي دي چې الله تعالى له دغه ډول وضعیت خخه ساتلي دي. دغه د لوړې طبقي خلک خان د اسلام له هر ډول قیودو او فرایضو خخه په مکمل ډول داسي آزاد بولي لکه چې له اسلام او شریعت سره یې هېڅ رابطه نه وي. او یا داسي چې لکه اسلام چې کوم منسوخ شریعت او خیالي افسانه وي.

دغه په اجمالي ډول د اسلامي نړۍ د ديني او اعتقادي وضعیت تصویر دی. دا یوه داسي د جاهلیت څې ده چې اسلامي نړۍ یې له یوه سره تر بل سره لاندې کړي ده. او دا د اسلامي نړۍ په اوبده تاریخ کې تر ټولو لویه څې ده چې ورسه مخ ده.

دغه څې په خپل قوت، هر اړخیزوالی او تأثیر کې له ټولو هغو اسلام مخالفو څو خخه زیاته ده چې اسلامي تاریخ تراوسه لیدلې دي. خوله نورو څو خخه یې فرق دا دی چې دغې څې ته د ډبرو لپو خلکو پام ورگرځدلی دی. او هغه خلک چې د دې په خلاف جنګکېږي پدې لاره کې خپل ټول قوت او استعدادونه کاروی، د پر لپو دي.

پخوا هم د یونان له فلسفې نه د متأثر کېدو په نتيجه کې الحاد او زندiqیت منخته راغلیو، خو په هغه وخت کې د هغه د مقابله لپاره داسې خلک رامیدان ته شوي وو چې په خپل لوی عقل، بې ساري ذکاوت، قوي علم، پراخي خپرنې او قوي شخصیت د هغه پر خلاف وجنگېدل.

باتنیان او ملحدان هم پیدا شوي ول، خو د هغه په خلاف هم داسې خلک را میدان ته شول چې په علم، حکمت او دلائلو د هغه په خلاف وجنگېدل، او اسلام خپل عقلی نفوذ او علمي لوره مرتبه وساتله، او هره توپاني خپه يې بېرته په شا کړه، هېڅ توپيان او سېلاپ د اسلام هسك غر لاهدي نکړای شو.

دغه مسأله کومه د اخلاقې تنزل، يا په عباداتو کې د کمزوری او یا د شعائر د پربنودلو او د پرديو د تقليد مسأله نه ده، که خه هم چې دغه مسائل هم توجه او په خلاف يې مبارزه غواړي. نن ورځ د اسلامي نړۍ مسأله تردې مسائلو ډېره ډېره لويه او پلنډ ده. دا د کفر او د ايمان مسأله ده، په اسلام باندي د پاتې کېدلو او يا له اسلام خخه د وتلو مسأله ده.

نن جګړه د غرب د سیکولرې (بې دینې) فلسفې او د وروستي اسماني دين (اسلام) تر منځ روانه ده. د ماديت او د اسماني شريعت تر منځ جګړه ده. او داسې بنکاري چې همدا به د دين او بې دینې تر منځ وروستي جګړه وي، او همدا به د نړۍ برخليک تاکي.

د نن ورځي جهاد، د نبوت خلافت، الله ته د نړدي کېدلو تر ټولو لويه ذريعيه او تر ټولو غوره عبادت دا دی چې د (بې دینې) د دغې خپې چې پر اسلامي نړۍ يې یرغل کړي او د مسلمانانو عقلونه او مرکزونه اشغالوي مخه دي وني يول شي، او د ټوانانو او رون اندو زړونو ته دي بېرته د اسلام په اصولو، عقائدو، حقائقو، قوانينو او پر محمدي

رسالت له منځه تللى باور او اعتماد راستون کړئ شي. او هم دي هغه فکري او رواني (روحی) بې باوري او اضطراب له منځه یوړل شي چې د امت روښانګره څوانان ورباندي اخته دي. هغويه ته باید د عقل او فرهنگ په ساحه کې په اسلام قناعت ورکړ شي. د هغو ټولو جاھلي افکارو او نظریاتو په خلاف باید علمي او عقلی مبارزه وشي چې د خلکو په زرونو عقلونو مسلط دي. او پرخای یې اسلامي فکر او نظر د قناعت، ايمان او ايماني غيرت له لاري حاکم شي.

پوره یوه پېړۍ شوه چې اروپا زموږ څوانان او زموږ عقولنه له موږ خخه برغمال کړي دي، او زموږ په ذهنونو کې د شک، الحاد، منافقت او په ايماني او غېبي حقيقتونو باندي د بې باوري تخم شيندي، او په مقابل کې یې موږ پر نوو اقتصادي او سیاسي فلسفو ايمان راولو ته وربولي. پداسي حال کې چې موږ د دغونو فلسفو مقاومت ته شا ورارولي، او یوازي په خپل تاریخي میراث مو اكتفا کړي ده، او له نوي ایجاد خخه مو لاس نیولی دي.

موږ د اروپا د فلسفو او قوانینو له علمي محاسبې، نقد او د جراحې د طبیبانو په خبر د هغو جراحې او سپړني ته هم شاکړي ده. او یوازي په بېړني او سطحي ډول مو هغه د خپلو څخانيو علمي معلوماتو د زیاتولو په مقصد یو خه څېړلي دي. د دغه غفلت په نتيجه کې خبره تردې را ورسیده چې په نایبره ډول اسلامي نړۍ پدې وروستيو کې د ايمان او عقیدې په ډګر کې له سقوط سره مخ شوه، او په اسلامي هېوادونو کې د چارو واګي داسي خلکو په لاس کې واخیستل چې نه د اسلام په اصولو او عقیدې باور لري، نه ورڅه دفاع کوي، او نه یې له مؤمن او مسلمان ولس سره له یو ډول (اسلامي نشليزم) او سیاسي مصالحو پرته بله رابطه شته.

دغې د (بې دينى) روحيي په کراره کراره د ادبیاتو، فرهنگ، ژورنالىزم او سیاست لە لارې ولسونو تە لاره پیدا کړه، تر دې چې مسلمان ولسونه دغې بې دینه طبقي ته لدې امله تابع شول چې هغوى ډېر مکار خلک ول او په ټولنې باندي يې خپل نفوذ او فرهنگ حاکم کړي ئ، که خه هم چې په مسلمانو ولسونو کې ډېر خير، صلاح او بنه استعداد شته او په نړۍ کې هغوى له غوره ټولنو خخه دي.

او که وضعیت همدغه ډول پاتې شي، نو الحاد او فساد به دغوا ټولنو ته نوره هم لاره پیدا کړي، او حتی هغو خلکو ته به هم ورسېږي چې په کليو او باندو کې او سېږي او په صنعت او زراعت باندي مشغول دي. هغوى کې به هم (لادينيت) او (زنديقيت) خپور شي. همدغه ډول په اروپا کې هم وشول، او دا دى اوس په شرق کې هم دا پېښېږي که وضعیت همدغه ډول وي او چاري په همدي ډول پر مخ ولارې شي او اللہ تعالیٰ يې په خپل قدرت مخه ونه نيسسي.

اسلامي نړۍ نن ورځ يو نوي اسلامي دعوت ته ضرورت لري. او د نن ورځي د دعوتګرو نعره او هدف هم همدادي چې وايي: ((يو خل بیا داسلام پر لورا)). خو پدې لاره کې يوازي شعارونه کافي نه دي. اوس تر کار د مخه يو حکيمانه تصمييم ته ضرورت دي، باید په سره سينه پدې غور وکړو چې هغه طبقة چې ئان روش فکران بولي او د ولسونو د ژوند د ټولو چارو واګې يې په لاس کې نیولي دي خنګه يې بېرته اسلام ته را واپوو؟ او خنګه يې زرونه بېرته له ايمان او په اسلام باندي له باور خخه ډک کړو؟ او خنګه يې د غربې فلسفو او د معاصر تمدن د بې دينه نظریاتو له غلامي خخه خلاص کړو؟

اسلامي نړۍ نن ورځ داسي شخصيتونو ته ضرورت لري چې د دغه دعوت لپاره ځانونه وزګار کړي، خپل علم، استعدادونه او توان د دغه دعوت په لاره کې ولګوي، او داسي خلک وي چې نه يې منصب په کار

وي او نه مرتبه، نه د وظيفي په لته کي وي او نه د حکومت، او نه يې هم د چا لپاره کينه په زره کي وي. خلکو ته گتيه رسوي، خود ئاخان لپاره په گتو پسي نه گرخئي، داسې خلک چې خلکو ته ورکړه کوي، خو له خلکو يې نه غواړي. له هېڅ طبقي سره په کوم داسې دنياوي شي کې چې هغه يې ډېر حرص لري او ئاخان پري وژني په کشمکش کې نه پړبوټي ترڅو د دغو خلکو لپاره دغه دعوتګر شخصيتونه پر خپل ئاخان نه کوم حجت په لاس ورکړي، او نه هم شیطان ته لاره پړېږدي چې د دوئ زړونو ته ورداخل شي. د دغو دعوتګرو شعار باید اخلاق، له هر ډول شهوتونو، ئاخان غوبښتو او تعصباتو خخه ليږي او سېدل وي.

اسلامي نړۍ نن ورځ داسې ټولنو او ادارو ته ضرورت لري چې د یو داسې نوي او قوي اسلامي ادب د رامنځته کولو لپاره کار وکړي چې څوانان په پراخه معنى بیا د اسلام غېږي ته راوګرځوي، او د هغه غربې فلسفو له غلامي يې وټغوري چې ځینو يې د پوهې او څېرنې په نتيجه کې منلي دي، او ځینو نورو يې بیا یوازي په پټو سترګو د غربیانو د تقلید په نتيجه کې منلي دي.

د دغه نسل په ذهنونو او فکرلونو کې باید بېرته د اسلام اصول ئاي پرڅای شي، فکر او ذهن يې باید بېرته په اسلام مور کړاي شي. اسلامي نړۍ نن په هره ساحه کې دغه ډول شخصيتونه ضرورت لري ترڅو په تینګه او جدي ډول دغه جهاد پر مخ بوټي.

زه له هغه خلکو هېڅکله نه یم چې دین له سیاست خخه جلا بولي، او د دین داسې تعبير او تفسیر کوي چې له حاکم وضعیت سره په تکر کې رانشي - که خه هم چې حاکم وضعیت هر خومره له اسلام سره نا آشنا او له هغه نه منحرف هم وي - او یا یې داسې تعبيروي چې له هري ټولنې سره همغارې کېدي شي. او نه هم له هغه خلکو خخه یم چې سیاست (شجرة ملعونة في القرآن) گئي. بلکې زه د هغه خلکو په سر کې یم چې

فکري پوهه

معاصر فکري ارتداد

د مسلمانو ولسونو لپاره د سالم سياسي پوهاوي او صالح قيادت د ايجاد لپاره کار کوي.

زه له هغو خلکو خخه يم چي پدي باور دي چي ديني تولنه له يوه سالم ديني حاكميت چي د اسلام پر بنستيونو ولاز وي پرته منخته نشي راتلای. زه به تر خو چي ژوندي يم همدي نظربي ته خلک رابلم. خو خبره د ترتیب، تقديم او تأخیر، د دین د حکمت او پوهې د تقاضا او د اوضاع او د واقعیتونو ده.

مونږ خپل کوبنښونه، استعدادونه، موجود فرصتونه او خپل وسائل په سياسي او تنظيمي حرکتونو کې مصرف کړل، او دا تول پدي بنیاد چي ولس مؤمن دی، او هغه خلک چي د ولسونو قيادت کوي او د چارو واګي يې په لاس کې دي (روبنانفکران) هغه هم مؤمنان دي، د اسلام په اصولو او عقیدې باور لري او د اسلام د سر لوري، او د حدودو د تنفيذ لپاره به يې په لېوالтиما سره کار کوي، خو خبره سر چې راووته او هغه داسي چي د ولس مو په همدي ډول حال کې ايمان کمزوری شو، او اخلاق يې د انحطاط (لويدنې) په لور لارل، چي نه موب ورته متوجه شوو، او نه هغه خپله په خان پوه شو. او د روښانفکره طبقي د اکثره خلکو اسلامي عقیده د غرب د فلسفې، سياست او نفوذ د منلو په نتيجه کې له منئه لاره، او يوه لویه برخه خلک خو يې د اسلامي عقیدې په خلاف هم راپورته شول، او پر هغو غربي نظریاتو يې ايمان راواړه او دفاع يې ورڅه پیل کړه او د هغو د خپرولو او تطبیقولو لپاره يې متې راونځښتې چي اصلأله دین سره په ټکر کې دي.

دغه خلک غواړي چي د ژوند چاري تولې د همدغو غربي نظریاتو پر اساس او د هغو په رينا کې تنظیم کړي. او ملت په هغو باندې عمل کولو ته اړیاسې. Ҳینې يې غواړي د دغه نظریاتو تطبیق په بیړه او افراط سره عملی کړي، او Ҳینې يې غواړي یو خه له حکمت خخه کار

فکري پوهه

معاصر فکري ارتداد

واخلي او مرحله په مرحله يې عملی کړي. او ټينې يې دغه غربي نظریات د زور او خشونت په ذريعه عملی کوي. ټینې نور يې بیا کوبنښ کوي چې خلکو ته يې بنایسته کړي تر خو يې خلک په خپله ومنی، خو هدف د تولو یو دي.

دينې علماء پدي اړه دوه ډلي دي: یوه ډله يې هغه دي چې د دغې طبقي په خلاف يې سخته جګړه پیل کړي، هغوى کافر ګني، او له هغوى سره ډول مقاطعه اعلان کړي ده، او د دغو بې دينه نظریاتو او فرهنگ د اسبابو او ریښود لټیلو هڅه هم نه کوي.

هغوى د دغې اسلام دېمنې طبقي د احوالو د تغيير او اصلاح هڅي هم نه کوي، پداسي ډول چې له هغوى سره ناسته ولړه ولري، د دين په اړه د دغې طبقي له زړونو خڅه نفرت لیرې کړي، چې پدي ترتیب د هغوى په زړونو کې د ايمان د کومې پاتې ذري په سالمو او مؤثرو اسلامي ادبیاتو پالنه وکړي. له هغوى خڅه هېڅ مال، قوت او منصب ونه غواوري، خو مخلصانه لارښوونه ورته په حکیمانه ډول تقدیم کړي.

بله ډله بیا هغه علماء دي چې له دوئ سره مرسته کوي، په مصالحو او منافعو کې ورسره شريک دي، له دنيا خڅه يې استفاده کوي، پرته له دې چې په دين کې خه ګتيه ورورسوی. دوئ نه د دعوت غم کوي او نه د عقیدي، نه په دين باندي غیرت لري، او نه هم د هغوى د اصلاح اراده لري او نه هم له هغوى سره په دغه نړديوالۍ کې دکوم رسالت خاوندان دې.

خو دريمه ډله چې هغوى بايد له دغه وضعیت خڅه دردمن وي، او دا هم مني چې دغه طبقة خلک داسي مریضان دي چې د تداوي او شفا وړتیا هم ورکې شته، هغوى ته بايد په مهربانی دعوت ورکړي، او په مخلصانه نصیحت ورته خپل حکیمانه پیغام وروراندي کړي، چې دغه ډله ډېر لږ دي.

فکري پوهه

معاصر فکري ارتداد

هغه طبقه خلک چې د غرب نظریات یې منلي دي او د دين چا پېریال سره یې هېڅ تراو نشته، له دین نه لیرې او له هغه خخه په وپه کې او سېږي، او نور هم له دین خخه لیرې کېږي. په هر هغه خه پورې چې په دین پورې تراو لري پسخند او مسخرې کوي. د هغې ډلي مسلمانانو دبمني چې له دوى سره په جګړه اخته دي دوى نور هم د سختې جګړې خواته بیاېي. او هغه مسلمانان چې د دین زعامت کوي او غواړي چې حاکمیت د دغې بې دینې طبقي له واکه وباسي دواړه سره د زعامت پخاطر په سیالي اخته دي، د هغوي دبمني د دې سبب شوې چې د غربی نظریاتو منونکي نور هم له دین سره کينه وکړي او ورڅه په وپه کې شي.

په انسانانو کې دا فطري خبره ده چې له هغه چا سره کينه وکړي چې غواړي دنيا له دوى خخه واخلي، او دا په داسې حال کې چې که یې ايمان هم یوازې په دنيا وي. او له هغه چا سره کينه وکړي چې غواړي حکومت او واک تري واخلي. پداسې حال کې چې دوى خپل پاينست هم یوازې په حکومت او واک کې گئي. او له هغه چا سره هم کينه وکړي چې غواړي له مادياتو او خوندونو یې بې برخې کړي، پداسې حال کې چې پرته له مادياتو او خوندونو بل خه نه پېژنۍ هم نه.

اسلامي نړۍ، نن داسې یوې ډلي داعیانو ته ضرورت لري چې له دنياوي مقاصدو خلاص وي، او د دعوت لپاره اخلاص ولري، له هر هغه خه لیرې وي چې خلکو ته دا تصور ور پیدا کوي چې کبدی شي ددوئ مقصد به ماديات یا د خپل خان، خپل قوم او یا خپل تنظيم لپاره د حکومت غونښل وي.

دغه دعوتګر باید د خلکو د ذهن او نفس هغه روحي او روانې عقدې لیرې کړي چې د غرب فرنګ او د ملایانو غلطیو، د دغې طبقي غلط فهمیو، د علم کموالی او له اسلام او د هغه له چا پېریال خخه

لیری والی د دوئ په ذهنونو کې ایجاد کړي دي. دغه کار د لیدنو کتنو، ملګرتیاو، خبرو اترو، د لیکنو د تبادلې، د سفرونو او ملاقاتونو، د اسلامي مؤثرو ادبیاتو، شخصي روابطو، پاک نفسي، اخلاقي لورتیا، د قوي شخصيت په لرلو، له دنیا خخه په زهد، د خوندونو په پربنودلو او د انبیاو عليهم السلام او د هغوي د خلفاؤ د اخلاقو په تمثيل سره ترسره کري.^۱

1 علامه ندوی رحمة الله عليه په دغه فقره کې دغه فقره کې دغه فلسفو د منونکو (مرتدانو) د علاج لپاره د یوې سوله بیزې، علمي، دعوتی، عاطفي او صوفيانه مبارزي طرحه وراندي کوي، دغه طرحه په خپل خای او خپل وخت کې په نظری ډول یوه سمه طرحه ده، خو دا چې علامه رحمة الله عليه دغه مقاله لسگونه کلونه مخکي د هماغه وخت د فکري، سياسي، اجتماعي او نظامي وضعیت په نظر کې نیلو سره لیکلې وه او په هغه وخت کې که دغه مرتدینو له یوې خوا له اسلام خخه په عملی ډول د وتلو لاره نیولې وه، خو له بلې خوا یې د اسلام او مسلمانانو په خلاف د کفتر تر بیرغ او قوماندی لاندې پوځي جګړه نه وه پیل کړي، بلکې په منافقتونو، تزویرونو، ریاکاریو او دروغو به یې له مسلمانو ولسونو سره د خوا خوبې دعوی هم کوله. نو خکه یې ندوی صاحب د دغه ډول فکري انحرافونو د علاج لپاره د فکري وسائلو توصيه کړي ده. دا چې اوس دغه حاکم مرتدین په علنې ډول د کفتر تر بیرغ لاندې او د کفتر په صف کې د کفارو د اهدافو د تحقق لپاره په ټوله اسلامي نړۍ کې د اسلام په خلاف په یوه بې رحمه پوځي جګړه اخته دي او له اسلام سره یې د هر ډول مذاکراتو دروازي بندې کړي دي او په بنکاره اعلانوي چې په هېڅ خای کې او په هېڅ ډول ورته د اسلام حاکمیت او د شریعت تطبیق د منلو ورندي او که خوک یې د حاکمulo هڅه کوي هغوي باید په بې رحمانه ډول ووڈل شي او یا له صحنې لیري شي. نو په دغه صورت او په دغه ډول وضعیت کې بنایي د دغه مرتدینو چې ندوی صاحب هم ورته مرتدین وايی هماغه علاج وي چې ابوبکر صدیق رضي الله عنه د خپلې زمانې د ارتداد د له منځه ورلو لپاره کارولی و.

خو دا پدې معنی نده چې د غربی فکرمنونکي دي ټول په یوه ډېره وتتلل شي. کېدای شي چې ټینې کشران او ناپوهان یې اوس هم د شکوکو، شبها تو او غلط فهميو بنکار شوي وي او یا د کفري هپوادونو او نظامونو د تیرا یستونکو تبلیغاتو تر تأثير لاندې راغلي وي، چې لدغه ډول فکري ګمراهی خخه د هغوي د راوې ستلو لپاره لاس

دغه ډول داعيانو تل د اسلام خدمت کري، په اموي دولت کي د پنځم راشد خلیفه عمر بن عبد العزیز خرگندېدل د همدغه اسلوب او طریقې نتیجه وه. همدغه تاریخ یو خل بیا په هند کي د مغولي بادشاھ جلال الدین اکبر په وخت کي تکرار شو، هغه چې د اسلام په خلاف را پورته شوي و او تصمیم یې نیولی و چې پر هند د اسلام له خلور پېږي حکومت وروسته یو خل بیا هندوستان د (برهمي) جاهليت په لور وروګرځوي، خو د دغه حکيمانه دعوت په برکت او د (مجدد الف ثانی) د باحکمته شخصيت په هڅو چې اسلام ته یې په اخلاص بلنه کوله، او په اسلام او د اسلامي دعوت په فقهه بنه پوهېده. او همدارنگه د هغه د شاګردانو په کونښونو هند یو خل بیا تر پخوا هم په قوي او په بنه ډول اسلام ته را وګرځده.

وروسته د (اکبر) پر تخت داسي بادشاھان کښیناستل چې په تقوی او د اسلام په مينه کي یو تر بله غوره وو، تر دي چې د هند پر تخت داسي خوک کښیناست چې د اسلام او د اصلاح تاریخ یې په ياد او کارنامو بنايیسته شو او هغه (اورنګ زیب عالملکیں) و، هغه چې (فتاوی هندیه عالمگیریه) هم هغه ته منسوبه ۵۵.

د دغه ارتداد مقابله کول داسي یوه فريضه ده چې یوه ورځ ځنډه هم نه مني، نن ورځ د اسلامي نړۍ ځواکمن هپوادونه او غوره بچيان د ارتداد له یوې قوي او خطرناکې څېږي سره مخ دي، دغه د ارتداد څې د مسلمانانو د عقيدي، اخلاقو او ارزښتونو په خلاف یو پاخون او بغاوت دي. او که اسلامي نړۍ څېله دغه شتمني چې رسول الله صلی الله علیه وسلم ورته په میراث پري ايښې او مسلمانو نسلونو هغه په څېلو منځو کي ساتلي او د اسلام اتلانو له هغې خڅه د دفاع په لاره کې قرباني ورکړي له لاسه ورکړي، بیا نو د اسلامي نړۍ بقا له منځه ئې. دغه موضوع باید د ټولو هغه خلکو د توجه او اهتمام وړ وګرځي چې د اسلام غم ورسره دي.
(پای)

وراوردول بیا هم د اسلامي فکر د پلویانو او مخلصو داعيانو فريضه ده. (ژبارونکي)

د کابل مسیحی پوهنتون
(American University)

تاريخي پس منظر

د اسلام له پييل راهيسې غربيانو تل هخه کړي چې اسلامي هپوادونه تر خپل تسلط لاتدي راولي او د اسلام حاكميت له منځه يوسي. د همدي هدف لپاره يې اول صليبي جنگونه شروع کړل او د (القدس) د نیولو په بهانه يې خوسوه کاله په مسلسل ډول لښکرې راټولي کړي او دلته يې په لکونو مسلمانان ووژل، خو دغه هدف يې ترلاسه نه کړاي شو لکه چې (ګارډن) وايي:

(слиبي جګرو ونشو کولاي چې (القدس) د تل لپاره د مسلمانانوله ولکې وباسي او د اسلامي نړۍ په زړه کې یو مسيحي دولت جوړ کړي). نومورې زياتوی: (слиبي جګړي د القدس تر نیولو زياتره د اسلام د له منځه ورلو په نيت ترسره کېدلې)^۱.

وروسته بيا همدغه صليبي جګرو په شکل کې پييل شوي چې ظاهرًا يې امپرياليستي او اقتصادي بنه درلوډه چې په نتيجه کې يې تقریباً ټول اسلامي هپوادونه لاتدي کړل او د یوې اوږدي مودې لپاره يې مسلمانان محکوم وسائل او شريعه يې د زور په وسیله د هغويه له سیاسي او اجتماعي ژوندانه خخه ليري کې که خه هم چې د خلکو په زړونو کې يې لاخای درلوډ.

خو کله چې د شلمې پېړې په پييل کې د آزادي غوبښتونکو حرکتونو په نتيجه کې د اروپا يې استعمار ټغر په ټولېدو شو نو انگریزانو په خاص ډول له دوهمې نړيوالي جګړي وروسته خپل استعماری نقش امريكا ته

1- له کويت خخه خپریدونکې دالمجتمع مجله (۲۰۰) يمه ګنيه د (الجامعة الامريكية بيروت مرکز لنشاط المخابرات والسفارة الامريكية) مضمون.

ور وسپاره. ئىكە چې نور نو د انگریزانو ستوري په لوپدو او د امریكا ستوري په پورته کېدو وو.

امریکایانو چې د اروپايانو د استعماری دور د حاکمیت له مشکلاتو خخه درس اخستى وو نو يې د اسلامي هبودنو د نیولو لپاره یوه بله طریقه او ستراتېژي وضع کړه چې بنسټ يې د کلیسا پر کوبنښونو او تعلیم ولار وو.

امریکا مسيحي مبلغينو ته وظیفه ورکړه چې په اسلامي هبودونو کې چې زیاتره يې لا ترهغه وخته د اروپايانو تر استعمار لاتې ول د مکتبونو، كالجونو او پوهنتونونو د تأسیس له لارې داسې یو نوی نسل وروزی چې یوازي په نامه مسلمان وي خو نور يې له اسلام سره هېڅ همدردي نه وي. دین، فکر، اخلاق، فرهنگ او د ژوند بنه يې امریکایي وي، تر خو دغه نوي نسل ته له فراغت خخه وروسته د هبودنو چاري وروسپارل شي، او د اسلامي هبودونو مستعمره ساتلو ته دا حل د Westernization (غربي ګرځولو) په شکل کې دوام ورکړي.

کلیسا په اسلامي هبودونو کې داسې تعلیمي مراكز او ادارې جوړې کړې چې په حقیقت کې د صلیبی استعماری جګړو د اهدافو د تر سره کولو لپاره د جګړې جبهې وي، خو په بنکاره يې د (تعلیم)، (انسانیت)، او (ترحم) نعرې پورته کولې.

لطفي ليفونيان ارمنی الاصله تركی منصر وايي: (اروپايني دولتونو چې په صلیبی جګړو کې ماتې وخوره نو ويې غونښتل د مسلمانانو په خلاف یوه بله صلیبی جګړه دا حل د تعلیم او تبلیغ له لارې روانه کړي، نو دا حل يې کلیسا ګانې، مسيحي تبلیغ، مکتبونه، پوهنتونونه او شفاخانې

په کار و اچولي، او په زرگونو مسيحي مبلغين يې په اسلامي نړۍ کې خپاره کړل.^(۱)

د امریکا دغه استراتیژي ډپره کاريګره واقع شوه، ځکه چې دا خل نه يوازي دا چې په اسلامي هپوادونو کې خلکو له دوئی کرکه نه کوله، بلکې په خپلو مصاريفو يې خپل اولادونه د هغوي مخي ته د زده کړي لپاره کښينول او د نوي نسل مستقبل يې مسيحي منصرینو (تبليغيانو) ته وروسيپاره.

مسيحيت د تعليم تر پردي لاندي

کله چې امریکایي پروتستنټ مسيحي مبشرین Missionary له (مراکش) نیولې تر (اندونیزیا) پورې په اسلامي نړۍ کې خپاره شول، ويې لیدل چې په اسلامي نړۍ کې خلک د مسيحيت منلو ته تیار ندي، بلکې د اروپايي استعمار د ظلمونو له امله د مسلمانانو په زړونو کې د مسيحيت په خلاف کرکه نوره هم زياته شوې ده، او په ځینو سیمو کې چې لاتر هغه وخته د عثمانی خلافت تر کنټرول لاندي وي حکامو هم د مسيحيت د خپراوي مخالفت کاوه. ځکه نو امریکایي مسيحي مبلغينو لاندي دوه مهم کارونه تر سره کړل:

اول: خپل فعالیت يې په هغو سیمو کې پیل کړ چې له پخوا راهیسې مسيحي اقلیتونه ورکې موجود وو لکه (لبنان) او (مصر). دغه سیمې يې د نورو سیمو لپاره پدې بهانه د فعالیت مراکز و ګرځول چې ګواکې دوئ د دغو سیمو د محلی مسيحيانو لپاره کار کوي او خوک بايد ورباندي اعتراض ونه لري.

1- له کويت خخه خپردونکې د المجتمع مجله (۲۰۰) يمه ګنيه د (الجامعة الامريكية بيروت مركز لنشاط المخابرات والسفارة الامريكية) مضمون.

دوهم: خپلې پروژې يې د بهترینو تعليمي مراكزو په شکل کې پیل کري چې د تدریس او نظم په لوړو معیارونو ولاړول. د دې کار نتیجه دا شوہ چې د یوې مودې له تېرېدو وروسته د سیمې په مسلمانانو کې هم د بناري او شتمنې طبقي خلکو خپل اولادونه په دغو تعليمي مراكزو کې شامل کړل. د وخت په تېرېدلو، د پرله پسې کوبنښونو او په محلی حکامو کې د نفوذ او تاثير د پیدا کولو په نتیجه کې دغه مکاتب د عالي تحصیلاتو په لوړو مراكزو بدل شول چې ځینې يې بیا وروسته د American Universities (امریکایي پوهنتونو) په شکل کې راڅرګند شول، چې په دې کتاب کې يې د ځینو معرفي د لوستونکو په خدمت کې وړاندې کېږي.

د امریکایي پوهنتونونو لپاره د اسلامي نېټ د مهمو

مراکزو انتخاب

امریکایي بشريينو د پوهنتونونو د تأسیس لپاره داسي سیمي انتخاب کړې چې له یوې خوا پکې په خلاص لاس فعالیت وکولی شي، او له بل لوري دغه سیمي د سیاسي، اجتماعي، اقتصادي او دیني اهمیت له مخې پر خپلو شاوخوا سیمو تأثیر ولري، تر خو دغه تأثیر د امریکایي فعالیتونو د خپرېدو لپاره هم مرستندوي واقع شي. او دغه سیمي (لبنان)، (قاهره)، (استانبول) او اوس (کابل) په نښه شوي چې د هري سیمي د اهمیت په اړه په لاندې ډول خو کربنې وړاندې کېږي.

لبنان - بیروت:

د امریکایي پوهنتون د تأسیس لپاره د لبنان اهمیت په دې کې وو چې له یوې خوا د مدیترانې د سمندر پرغاره اروپا ته مخامن پروت دی. او امریکا ورته د سمندر له لارې مستقيمه لار لري. او له بلې خوا هلته په

فکري پوهنه

د کابل مسيحي پوهنتون

بيروت کي له پخوا راهيسې نامسلمان اقلیتونه لکه (ماروني مسيحيان) (درزيان)، (ارمنيان) (نصيريان) او (اسماعيليان) او سپدل، چې د امريکائي فعالیت لپاره يې بنه زمينه برابوله. او تر دي هم مهمه خبره دا وه چې له لبنان خخه سوريه، عراق، فلسطين، اردن او د عربو جزирه په بنه ډول تر مسيحي فعالیت لاتدي نیول کېداي شوه.

مصر- قاهره:

د مصر هېواد چې له يوې خوا د مدیتراني د سمندر پر غاره پروت دي، او له بل لوري د آسيا او افريقا د دوو بر اعظمونو ترمنځ د پله د حیثیت د درلودلو او د الژره د پوهنتون او د مصر د تاريخي او سياسي مرکريت د لرلو له امله يې د ټولي شمالي او مرکري افريقا لپاره د یوه علمي او فرهنگي مرکز حیثیت غوره کړي ټ. د دې ترڅنګ د نولسمې پېړۍ په پای او د شلمې پېړۍ په پیل کې د (محمد علي) حاکمي کورني چې د غرب په لوري يې مخه کړي او د مصر له عثمانی خلافت خخه جلا کړي ټ او غوبنټل يې په مصر کي هر خه د غرب په فرهنگ عيار کړي، د دې ټولو ترڅنګ لوړۍ د فرانسويانو او بیا وروسته د انگریزانو د استعمار په زمانه کې د مصر خاچي مسيحيانو (قبطيانو) هم بنه وده کړي او چې دې ټولو د امريکائي منصرينو لپاره د مسيحيت او غربي تعليم د خپرولو او د امريکائي پوهنتون د پرانستلو بنه زمينه برابره کړي ټ.

ترکیه- استانبول:

استانبول تقریبا پنځه پېړۍ په ترکیه کې د اسلامي خلافت مرکز وو، او په دنیا کې د بنکلوا مساجدو د لرلو له امله د (منارو) بنار بلل کېده. عثمانيانو له هغه ځایه یو لوی اسلامي خلافت اداره کاوه، هره خوا يې

فکري پوهنه

د کابل مسيحي پوهنتون

فتوات دتلودل، او ان تردي چې په شرقی اروپا کې يې هم ډپري سيمې فتح کړي وي، خو په پای کې د یهودي او مسيحي توطيو له امله له زوال سره مخ شو. د دغه خلافت مرکز استانبول هم د امريکائي منصرینو لپاره د تعليمي فعالیتونو په مقصد په زره پوري ځای و. څکه خو يې هلته هم لوړۍ د (رابرت) كالج تأسیس کړ چې وروسته بیا د سیکولر ترکيې په زمانه کې په امريکائي پوهنتون تبدیل شو.

افغانستان- کابل:

افغانستان چې د تاريخ په اوږدو کې د اسلام د یوې پخې کلا او د جهادونو او قربانيو هبواو ثابت شوي او د تل لپاره يې خلک د ټینګ ايمان په قوت د نړۍ د لويو لويو څواکونو په مقابل په مېړانه درېدلې، او د دېمن زوال يې هم د همدوئ له خاورې شروع شوي ډپراهمیت لري. دا هر څه څکه شوي چې د دي خاورې خلک د تل لپاره په ايمان، شريعت، اسلامي فرهنگ، ملي او اسلامي اخلاقي ارزښتونو ټینګ پاتې شوي او د پرديو رنګ او فرهنگ يې ندي قبول کړي. د همدغه فطريت او خالصتوب له امله يې وکولاهي شول چې د خپل ستر جهاد په نتيجه کې خوارلس سوه کاله وروسته هم د اسلام د اولي زمانې په خپر یو اسلامي نظام قائم کړي، چې دا کار د غرب او په سر کې يې د امريکا لپاره چې د ((ګلوبالايژشن)) په نامه ټوله دنیا په خپل څم کې رنګول او تر خپل بيرغ لندې درول غواړي د منلو وړ نه وو. نو څکه يې د خپلو صليبي ملګرو په ملتیا د افغانستان په خلاف لویه صليبي جګړه پیل کړه، او د کابل تر نیولو سمدستي وروسته يې په دغه بنیار کې هم د یوې امريکائي پوهنتون بنست کېښود، چې نور تفصیلات به يې لې وروسته ذکر شي.

ولي په اسلامي نړۍ کې امریکایي پوهنتونو نه؟

هسي هم د غرب او بيا په خاص ډول د امریکا په پوهنتونو نو کې په زرگونو د اسلامي نړۍ ټوانان درس وايي او له محیط څخه یې تأثر هم اخلي، نو په اسلامي نړۍ کې د امریکایي پوهنتونو د جوړولو خه ضرورت دی؟

د دې پونستني څواب لا ډې پخوا په بيروت کې د امریکایي پوهنتون مؤسس Denial Bliss ۱۸۶۲ په کې داسې ورکړي ؤ: (په لبنان کې د عالي تحصيلاتو د یوې لوبي ادارې جوړول پدي خاطر ضروري دي چې اکشہد اسلامي نړۍ هغه ټوانان چې د غرب او امریکا په پوهنتونو کې تحصلات پاي ته رسوي هفوئ بېرته خپلو وطنونو ته نه راګرخي چې دلته له امریکایي مبلغينو سره مستقيمه مرسته وکړي. بلکې هماغله د په غرب کې په کارونو او وظائفو مصروفېږي. خو د دې پر خلاف د (سیمون كالهون) د مكتب فارغان چې په ۱۸۳۵ م کې یې په لبنان کې جوړ کړي وو تول عملاً د مسيحي مبلغينو په مکاتبو کې د استاذانو، مبلغينو او اداري پرسونل په حيث په اسلامي هېوادونو کې په کار لګیا دی).^۱

همدغه وجه ده چې امریکایان او امریکایي تعليمي موسسي دلته په اسلامي هېوادونو کې د عالي تحصيلاتو خپلې ادارې پرانیزی.

1- (التبشير والاستعمار في البلاد العربية) د ډاکټر مصطفی الخالدي او ډاکټر عمر فروخ ګډه تاليف ۹۶ صفحه.

په اسلامي هپوادونو کې د امریکایي پوهنتونونو اهداف

مخکي ترد ې چې په اسلامي هپوادونو کې د مشهورو امریکایي پوهنتونونو تفصیلات وړاندې کړو غوره ګنو په عمومي ډول په اختصار سره هغه اهداف او مقاصد یاد کړو د کومو د ترلاسه کولو لپاره چې دغه پوهنتونونه جوړېږي او په ملياردونو ډالره ورباندي مصروفېږي.

اول هدف- د مسلمانو هپوادونو سیاسي قدرت تسخیرول:

امریکایي پوهنتون په اسلامي هپوادونو کې په هغو ډگرونو کې شاګردان روزي چې سبا وکولاني شي د هپوادونو د تعليم، سیاست، اداري، اجتماع، اقتصاد، فرهنگ او پوئ د توجیه او قیادت صلاحیتونه تر لاسه کړي. تر خو امریکا د دوئ له لاري په اسلامي هپوادونو کې سیاسي قدرت تسخیر او د خپلې خوبنې نظامونه ورکې جوړ کړي. تاریخ او تجربې ثابته کړي چې د امریکایانو دغه منافق شاګردان د اسلام او اسلامي قوانینو او احکامو په له منځه ورلو کې تر اروپایانو او امریکایانو هم ډپر ماهر او سخت زړي دي.

امریکایي پوهنتونونه په ډپر مهارت او په سیستماتیک ډول د مسلمانو څوانانو د Brainwash (مغز وینخلو) عملیه تر سره کوي او فکر او ذهن یې د غرب د اصولو، قوانینو، فرهنگ او اخلاقې ارزښتونو پر بنسته ورجوروی. او په مقابل کې اسلام ورته په درواغو او تزویر د نامعقولیت، بېرته پاتې والي، قساوت، وینو تویولو او خشونت دین معافي کوي، چې تر فراغته وروسته بیا په زرګونو دغه ډول څوانان د تولني او نظام په لورو مرکزونو او منصبونو او د لورو صلاحیتونو خاوندان کېږي، خو د اسلام له عقیدې، اصولو، اخلاقو، فکر او فرهنگ خخه نه يوازي دا چې بې برخې وي، بلکې په ټول شدت او

قساوت د هغود له منځه وړلو لپاره د حکومتی او مدنی ادارو له لاري په کار هم لاس پوري کوي.

دغه خلک د خپلې ټولنې د ټولنیزو او تاریخي ارزښتونو په خلاف بغاوت کوي او د پرديو د قوانينو په تطبيق مصروف شي.

دوهم هدف - د نوي نسل مسیحي کول:

امریکایي پوهنتون په نیویارک کې د پروتستانت Protestant مسیحي طائفي د مرکزي کلیسا له خوا جوړېږي، تمویلېږي او چلول کېږي. له همدي امله یې تر ټولو ستر هدف هم د مسلمانو څوانانو مسیحي کول او یاهغوي د مسیحیت د فعالیتونو لپاره ملاتړي ګرځول دي. او دا نور ټول فعالیتونه یې د همدي هدف لپاره د وسائلو په ډول استعمالېږي، چې تفصیلات به یې لب وروسته ذکر شي.

دغه هدف په بنکاره ډول د قاهرې د امریکایي پوهنتون د تأسیس د وثیقي په دوهمه ماده کې داسي ڈکر شوي وو: (د قاهرې د امریکایي پوهنتون له اهدافو خخه یو دا دی چې د مصر او شاوخوا هېوادونو څوانانو ته مسیحي روزنه تقدیم کړای شي. او بیا په لوره سویه د یوه پوهنتون له لاري ټولې اسلامي نړۍ، ته مسیحي اخلاق او سلوک په عمل کې معرفی کړای شي).⁽¹⁾

دریم هدف - د اسلام د حقانیت په اړه څوان نسل شکمن کول:

امریکایي مبلغینو ته دا هم خرگنده وه چې د مسلمانانو عقیده که هر خومره کمزورې شي بیا هم مسیحیت نه مني، له همدي امله یې د مسیحیت د بدیل په حیث د نوي نسل د اسلام د حقانیت په اړه

1- له لىدن خخه خپرېدونکې د البيان مجله (۱۸۰) یمه ګنه، د أهداف الجامعة الأمريكية بالقاهرة، د ډاکټري (سہیر البیلی) د کتاب لنډیز.

د شکمنولو پروسه د مسيحيت لپاره د مقدمي په طور په خپل پروگرام کې شامله کړه. او د اسلام په اړه د ډول ډول شبهاتو او شکنونه په مطرح کولو یې د ټوانانو په اسلام بې باوره کول پیل کړل، چې په نتيجه کې یې ټوانان د الحاد، لیبرالیزم، سیکولریزم، هیومنیزم او اخلاقی بې بندوباري په لور راکاپړل، چې پدی حالت کې که ټوانان مسيحيان نشي نو مسلمان هم نه پاتې کېږي، او د اسلام لپاره هېڅ خدمت کولو ته تیار نه وي، چې دا بیا په خپله د مسيحيت لپاره یوه فتح ده. د دغه هدف لپاره دوئ په خاص ډول د بانفوذه او په قدرت کې د شريکو کورنيو او اشخاصو زامن تر کار لادې نيسی، ځکه چې هغوي په موروشي شکل په قدرت کې پاتې کېږي.

څلورم هدف : د مقاومت د فکري سرچينو و چول:

امریکایان او اروپایان چې په خومره اندازه له جهاد او جهادي حرکتونو څخه په وپره کې دي تر هغو زيات له اسلامي ویښتابه او د دوئ په خلاف د مقاومت له فکري سرچينو څخه په وپره کې دي. ځکه چې دوئ وايي چې له مجاهدينو سره په وسله او عصری ټکنالوژۍ مقابله کېدله اي شي، خو له هغه معنوی او فکري قوت سره چې د جهاد تر شا د مجاهدينو د روزلو او د دېښمن د ور معرفی کولو لپاره په کار اخته دي او ګام پر ګام د غرب او امریکا حرکت خاري او جهادي حرکتونو ته مناسبه فکري، سیاسي، اعلامي او پوهئي استراتیئي تشخیصوي او د تطبیق پراونه یې ورته تاکي، له هغوي سره د وسلې په زور مقابله نشي کېدای.

امریکا فکر کوي چې د دغه معنوی قوت د فعالیت د کمزوري کولو لپاره باید په محلی سطحه په اسلامي هېوادونو کې امریکایي تعلیمي

او فکري اداري جوري شي، او د سيمې خلک ورکې د ځېرونکو، خارونکو او تحليل کونکو په حیث په کار ګومارل شي. او همدارنګه د جهادي فکر د له منځه ورلو لپاره په سيمې یزه سطحه طرحې او پلانونه ترتیب شي، او د موجودو شرائطو او حالاتو په نظر کې نیولو سره کار ورباندي وشي.

د دغه ډول اشخاصو روزل او بیا د دولتونو په مختلفو اړګانونو کې د هغوي په کار ګومارل د امریکایي پوهنتون له مهمو اهدافو څخه ګنل کېږي. د قاهرې امریکایي پوهنتون په سيمې کې د آسيا او افریقا د ډپرو اسلامي او جهادي حرکتونو په هکله څېرنې کېږي، او تر یوه حده یې ځینې اسلامي مفكرين او جهادي شخصيتونه په بېلاپلوا ډولونو په څيلو لومو کې را نیولي هم دي.

همدغه سيمې یېز اشخاص او اداري بیا د جهاد او مجاهدينو په اړه څوانان په شک کې اچوي او ذهنونه یې ور مشوش کوي، او د جهاد د مشروعیت او افادیت نظریه تر پونښنې لاندې راولې.

پنځم هدف: په محلې سطحه د غربی کمپنیو لپاره په امریکایي

طريقه د پرسونل روزل:

دا چې اسلامي هېوادونه په مجموعي ډول په غرب کې د صنعت، اقتصاد او تجارت د پرمختګ له امله د غرب لپاره په استهلاکې مارکيتوونو تبدیل شوي دي، او د اسلامي هېوادونو اقتصاد د غرب او امریکا د *multinational* (ګن ملتیزو) کمپنیو په منګولو کې لوبدلي، او حتی چې ډپر حکومتونه یې په اقتصادي لحاظ لاندې کېږي هم دي، دغه ټولې کمپنۍ په اسلامي هېوادونو او په خاص ډول په هغه هېوادونو کې چې دوئي یې نیول او لاندې کول غواړي په زرگونو داسي مامورينو او

مسلکي پرسونل ته ضرورت لري چې په غربي ډول د عالي اداري او مسلکي مهارتونو خاوندان وي، تر خوله يوي خوا د غرب استعماری او استثماري کمپني په بنه ډول وچلولي شي، او له بل لوري په عين وخت کې په ډپره زيرکتيا دي خيري ته هم متوجه وي چې ټول هغه اقتصادي او تجاري فعاليتونه چې گتهه يي بنايي د جهاد او اسلام لپاره وکارول شي وده ونه کري، او باید له بېلابېلو خنډونو او بنديزونو سره مخ شي، تر خوله منځه لار شي. د دغه ډول پرسونل تيارول هم د امريکائي پوهنتون له مهمو اهدافو خڅه ګهله کېږي.

شپږم هدف : په اسلامي هپوادونو کې د ژوند غربي بنه رواجول او په مسلمانانو کې د امريکائي مصنوعاتو د استهلاک او

استعمال رو حيه تقويه کول:

امريکا د خپل فرهنگ له صادرولو مخکي کوبنښن کوي چې په اسلامي هپوادونو کې د ژوند کولو غربي ډوله بنه رائج کري، تر خو خلک د ژوند په هر اړخ کې امريکائي او غربي مصنوعات وکاروي، چې د دي کار په نتيجه کې اسلامي نړۍ د غربي مصنوعاتو لپاره په یوه لوی مصريفي مارکېټ بدلهږي.

د دي کار لپاره امريکائي لوبي کمپني لکه Ford او General Motor او نوري کمپني په لویه پیمانه له امريکائي پوهنتون او USAID سره مرستي کوي، ترڅو په شرق کې امريکائي پوهنتونونه د دوئ لپاره د فرهنگي کمپنيو په حیث د مارکېټ زمينه سازی وکړي، چې پدې کار سره به له يوي خوا د مسلمانانو اجتماعي فرهنگ ورتبدیل کري، او له بلې خوا به په اسلامي نړۍ کې د صنعت مخه ونیسي او هم به د غرب د اقتصادي پرمختګ لپاره پراخه زمينه مساعده کري.

امریکایي پوهنتون مسيحي پوهنتون دی

په هر اسلامي هپواد کې امریکایي پوهنتون یو مسيحي پوهنتون وي چې په نيويارک کې د پروتستنټ عيساىي فرقې د لوبي کليسا (Presbyterian) لخوا تأسیس او اداره کېږي. د دغه پوهنتونو اعلى مشورتي بورډ یو وي، چې غړي یې د پروتستنټ عيسايانو لوی مشران، د لويو کمپنيو مالکان، ملي تاجران او د تعليم او اجتماعي علومو متخصصان تشکيلوي.

په اسلامي هپوادونو کې هر امریکایي پوهنتون اساسا د مسيحیت د خپراوي لپاره جوړېږي، او دا نور هرڅه ورکې د وسائلو په حیث کارول کېږي.

کله چې په ۱۸۶۲ ميلادي کال کې د لوړۍ خل لپاره فيصله وشهو چې په بيروت کې د (سورې انجيلي فاكولته) په امریکایي پوهنتون ونومول شي د دغه نوي پوهنتون لپاره امریکایي لوی مسيحي مبلغ Denial Bliss د لوړۍ رئيس په توګه وتاکل شو، نو تر تاکل کېدو وروسته یې په کال ۱۸۶۳ ميلادي کې له لويو مسيحي مشرانو سره د مشوري لپاره نيويارک ته لار، او هلته یې په مرکزي لويء کليسا Presbyterian کې مسؤولينو ته یوه وينا واوروله چې په یوه برخه کې یې راغلي وو: (...) شرق زمونې ديني تعليماتو ته اړتیا لري، هلته بايد تورات او انجيل (بایبل) یو دائمي تدریسي كتاب وګرځول شي).^۱

هغه د بيروت د امریکایي پوهنتون د رسالت په اړه وویل: (...) د بيروت امریکایي پوهنتون بايد د مسيحي كتابونو له لاري په آسيا او افريقا کې

^۱- (التبشير والاستعمار في البلاد العربية) د داکټر مصطفى الخالدي او داکټر عمر فروخ ګډ تالیف ۹۶ صفحه.

فکري پوهنه

د کابل مسيحي پوهنتون

له ميلونونو انسانانو سره زمونه رابطه تيننگه کري. او هم بايد په هغوي
 (مسلمانانو) د مسيحيت نعمت ولو رووي).^۱
 همداراز د پوهنتون تأسيسی مجلس فیصله وکړه چې د پوهنتون هر
 استاذ بايد د مسيحي دين مبلغ وي.^۲

په ۱۹۰۹ ميلادي کال کې چې کله د پوهنتون یوې ډلي مسلمانو
 محصلينو د پوهنتون کليسا ته په اجباري شکل د مسلمانو محصلينو د
 وروستلو په خلاف احتجاج وکړ او د پوهنتون له ادارې خخه یې غوبښته
 وکړه چې مسلمان محصلين بايد په زوره د پوهنتون په مذہبی مراسمو
 کې شريک نه کړای شي، نو په ټواب کې یې د پوهنتون ادارې یوه
 اعلاميه صادره کړه چې په څلورمه ماده کې یې راغلي وو: (د بیروت
 امريکائي پوهنتون یو مسيحي پوهنتون دي، د مسيحي ملت په
 مصاريفو جور شوي دي، او د دې لپاره جور شوي چې انجیل یې په
 تعليمي نصاب کې شامل وي تر خود مسيحي دين منافع او بنېګنې د
 هر زده کوونکي مخي ته کېردي. هر خوک چې پدې پوهنتون کې
 شاملېږي بايد تر شاملېدو مخکې په هر خه غور وکړي چې په پوهنتون
 کې به خه ورڅخه غوبښتل کېږي).^۳

همدا ډول د پوهنتون مشوري ټي بوره اعلان وکړ چې: (امريکائي پوهنتون
 خلکو ته د تورات او انجیل د حقایقود زده کري لپاره جور شوي تر خو

۱- (التبيشير والاستعمار في البلاد العربية) داکټر مصطفى الخالدي او داکټر عمر فروخ ګډ تاليف
 صفحه.

۲- پورتنی مصدر.

۳- (التبيشير والاستعمار في البلاد العربية) داکټر مصطفى الخالدي او داکټر عمر فروخ ګډ تاليف
 صفحه.

فکري پوهنه

د کابل مسيحي پوهنتون

پدي کار سره پوهنتون د مسيحيت د رنما يو مرکز وگرخي او د دغې رنما په خپلولو خلکو ته وصيت وکړي).^۱

پر همدي اساس تر ۱۹۲۲ م کال پوري تورات (عهد قدیم) رسمما د پوهنتون په نصاب کې شامل وو او توولو طلابو ته به تدریسېده.

محطاڼه شروع

دا چې دغه مسيحي پوهنتونونه په اسلامي هبودونو کې جورېږي نو مؤسسين یې په شروع کې ډېر احتیاط کوي چې له اولې ورځې د مسلمانو ولسونو حساسیتونه راونه پاروی. ځکه نو په لومړي قدم کې محصلین له مسيحي تعلیماتو سره نه مخ کوي. پدي هکله د بیروت د امریکایي پوهنتون مؤسس Bliss Denial وايي: (د تأسیس په لومړيو کلونو کې مونږ خپل تنصيري کارونه په احتیاط سره تر سره کول، ترڅو د پوهنتون له تینګدېو خخه مخکې د عثمانی خلافت غصب راونه پاروو، خو وروسته به بیا ټول شاګردان په مسيحي عبادت او د یکشنبې د ورځې په سرويس مجبورېدل).^۲.

ولي یې نوم امریکایي پوهنتون دی؟

همدغه ډول مسيحي پوهنتون په هر اسلامي هبود کې د امریکا د پروتستانت مسيحي فرقې د لوی مرکز (N. Y. Presbyterian) له طرفه جورېږي. او د دې لپاره یې له نامه سره د مسيحي تکي نه ليکل کېږي چې په اسلامي هبودونو کې یې پر ضد حساسیت راونه پارېږي. د مصر په (قاھره) کې هم چې امریکایي پوهنتون جورې پدہ نو د پوهنتون د

1- (التبشير والاستعمار في البلاد العربية) د ډاکټر مصطفی الخالدي او ډاکټر عمر فروخ ګډه تاليف ۵ صفحه.

2- له کويت خخه خپریدونکې د المجتمع مجله (۲۰۰) یمه ګنبده د (الجامعة الامريكية) بیروت مرکز لنشاط المخابرات والسفارة الامريكية) مضمون.

مشورتي بوره د مشرانو ترمنځ د نامه پرس اخلافات پيدا شول. ئينو ويلى چې نوم يې بايد په بنکاره ډول (مسيحي پوهنتون) وي. ئينو نورو يې ويلى نوم يې بايد د مصر او نړدي ختیځ لپاره د مسيحي زده کړي امريکائي مؤسسه) وي. او دريمې ډلي يې ويلى چې نوم يې بايد (د قاهرې د مسيحي كالجونو ټولنه) وي. په آخر کې د ۱۹۱۷م کال د دسمبر په مياشت کې د نامه د تعين لپاره د بوره د اعضاؤ ترمنځ انتخابات وشول چې په نتيجه کې يې د پوهنتون لپاره د A. U. Cairo (د قاهرې امريکائي پوهنتون) نوم غوره شو. او دا حکه چې د مخکنیو نومونو په هکله د مصر په حکومت کې خينې مهمو شخصیتونو اعتراض درلود. خو له دي هرڅه سره بياهم د مشورتي بوره غوري دغه پوهنتونونه په خپلو منځونو کې د (مسيحي) پوهنتونونو په نامه يادوي.^(۱)

د بيروت امريکائي پوهنتون

د بيروت امريکائي پوهنتون په اسلامي نړۍ کې تر ټولو لوړۍ پوهنتون دی. دغه پوهنتون په تېرو ۱۴۶ کلونو کې د اسلامي نړۍ د خطرناکو پېښو په بهير کې عمده نقش لرلې دی. د مسيحيت د خپرولو ترڅنګ يې په غربي او اسلامي نړۍ کې د سیکولریزم (Secularism) د خپراوی او حاکمولو په لازه کې هم ډېر کار کړي. په غربي نړۍ کې د عثمانی خلافت د را پرڅولو لپاره د (عربي نشنلزم) هڅي هم له همدي ځایه پیل شوې وي. د همدي پوهنتون فارغان ول چې عربي نړۍ ته يې د غرب د افکارو او نظريانو د راواردولو چاري ترسره کړي.

1- په (مجلة التربية المعاصرة) ۴۹ گنهه کې د (الجامعة الامريكية والتبعية الثقافية) په عنوان د دكتور کمال نجيب بحث.

د دغه پوهنتون تاثيرات يوازي په عربي کې نړۍ منحصر پاتې نشول، بلکې د سيمې نورو هپوادونو ته يې هم سرایت وکړ، او ان تر دي چې په افغانستان کې هم ټينې افغانان چې خو تنه يې يوازي د امریکا له لوري د افغانستان له اشغالولو وروسته د اشغال په حکومت کې د وزیرانو او رئيسانو په حيث استخدام شول چې له د هغوي له جملې خخه پېژندل شوې څېږي يې اشرف غني د ولسمشر په حيث، مسيحي، رولا غني دلومړي، مېرممنې او آشيانه و مؤسسي د رئيسي په حيث، انوار الحق احدي د ماليې د وزير په حيث، اکبر پوپل د کابل پوهنتون د رئيس په حيث، يوسف پښتون د بنار جورونې د وزير په حيث، همايون قيومي د ولسمشر د ستر سلاکار په حيث کار وکړ دا تول له همدي پوهنتون خخه فارغ شوي دي.

د امریکا لخوا د افغانستان په نیولو کې چې د چاتر تولو لوی لاس وو او تر اشغال وروسته يې تولې چاري هم د هغه لخوا پرمخ بیول کېډي يعني (زمی خلیل زاد) هم د همدغه پوهنتون فارغ التحصیل دي.

دغه پوهنتون د سيمې د نورو امریکایي پوهنتونونو لپاره د مور حیثیت لري، او د آسيا او افريقا په اسلامي هپوادونو کې د پروقیستنت مسيحي فعالیت لپاره تعليمي او اکاديمیک پلانتونه هم په همدغه پوهنتون کې جورېږي. د دغه پوهنتون لپاره زمينه سازې په ۱۸۳۵ کال کې هغه وخت شروع شوه چې امریکایي مسيحي مبلغ (سیمون کالهون) په بیروت کې د نجونو او هلکانو لپاره یو عصری مكتب جور کړ. دغه مسيحي مكتب د سيمه ييزو مسيحيانو د اولادونو تر خنګ د مسلمانانو اولادونه هم جذب کړل.

د مسيحي معلمینو د بنې توجه او پراخو وسايلو له امله دغه مكتب بنې وده وکړ، او بنې ډېر شاګردان يې فارغ کړل چې په مسيحي ادارو او

تعليمي مراکزو کي په کار و ګومارل شول. د (سيمون كالهون) د مكتب د شاگرانو بنې نتيجي له نيويارک خخه د راغليو مسيحي مبلغينو د ډلي مشران هر يو Denial Bliss او D. William tomson په بيروت کي د عالي تحصيلاتو د يوي ادارې جورو لو ته وهخول.

دغو دواړو خپل راپورونه او وړاندیزونه د نيويارک لوبي کليسا Presbyterian ته د مشوري لپاره يورل. پدي کار باندي درې کاله يعني له ۱۸۶۲ خخه تر ۱۸۶۵ مليادي پوري مشوري وشوي او ترتيبات ورته ونيول شول او هم استاذان هم ورته تيار کړاي شول.

په ۱۸۶۵ م کي Denial Bliss د پوهنتون لپاره رئيس وتاکلى شو، او بيا په ۱۸۶۵ م کال کي دغه امريکائي پوهنتون افتتاح شو. د پوهنتون نصاب، ژبه، اداره، استاذان او هرڅه امريکائي ول. د نصاب په ترڅ کي انجیل، (بایبل) د تدریسي کتاب په حیث مقرر شو چې پوره ۵۷ کاله يعني تر ۱۹۲۲ م کال پوري یې په علنی شکل دواړ درلوډ، که خه هم چې وروسته یې مسيحي زده کړه او مذهبی مراسم اختياري وګرځول، خود پوهنتون اداري محیط او استاذان یې داسې برابر کري ول چې په نتيجه کي یې شاگردان په خپله مسيحيت ته مائل شي چې همدا د دوئي اصلی هدف هم ټ. پدي هکله د پوهنتون یو بل رئيس (Penrose) چې په ۱۹۴۸ م کال کي چې کله پدغه وظيفه وتاکل شو په همدي مناسبت یې په خپله افتتاحي وینا کي وویل:

(دلائلو په اثبات ورسوله چې تعليمي ادارې هغه تر ټولو مؤثرې وسيلي وې چې امريکائي مبلغينو په سوريه او لبنان کي د مسيحيت د خپرولو لپاره وکارولي او د همدي غرض لپاره د بيروت د امريکائي پوهنتون

رئيس هم د امریکا د پروتستانټ مبلغانو له جملې خخه ورته غوره شوي
ئ).^۱

د اوسمى عربی نړۍ ډېر چارواکي چې خپل هېوادونه او ولسونه يې د امریکا په غلامی مجبور کري دي هم د همدغه پوهنتون او نورو غربی پوهنتونونو فارغان دي. او همدوئي دي چې په توله عربی نړۍ کې يې د شريعت د تطبيق مخه نیولي ده. او هر هغه خوک چې د غرب له تسلطه خخه د آزادی او د اسلام د حاکمیت خبره کوي د همدغو چارواکو او د هفوئ لخوا د جورو شویو قوانینو پر بنا اعدامېږي، بندي کېږي او یا د وطن پېښو دلوته مجبورېږي.

د قاهري امریکایي پوهنتون

د قاهرې پوهنتون هم په عربی نړۍ کې د پروتستانټ مبلغينو Missionary د فکر زېښنده دي. د دغه پوهنتون نظریه په لوړۍ حل په مصر کې امریکایي مسيحي مبلغ (چارلز واتسون) Charles Watson چې په مصر کې د مشهور امریکایي مبلغ (اندروواتسون) André Watson زوي وو په ذهن کې راوړو کېده.

(چارلز واتسون) چې لاد مخه يې په مصر کې د کوچینانو او څوانانو د مسيحي کولو په هدف تعليمي فعالیتونه شروع کړي ول د دغه پوهنتون لپاره پلان جوړ کړ. او دغه پلان يې بیا په کال ۱۹۱۴ م له خانه سره نیویارک ته یوور تر خو هلته ورباندي په لویه کلیسا کې د امریکایي پوهنتونو مشورتی بوره غور او بحث وکړي. د همدي کال د دسمبر د میاشتې په دیرشم تاریخ د کلیسا د کلنۍ اجتماع په ترڅ کې د دغه

1- له کويت خخه خپرېدونکې د (المجتمع) په مجله کې د (لماذا الجامعة الأمريكية
الآن) بحث ۱۹۷۸/۹/۲۵ م.

فکري پوهنه

د کابل مسيحي پوهنتون

پوهنتون موضوع هم و خپرل شو. د بحث په جريان کې د خپل وړاندیزونو په سلسله کې Charles Watson له مشرانو خخه وغوبنسل چې د پوهنتون د تأسیس په لومړۍ مرحله کې بايد د پوهنتون په محصلینو مسيحي مراسم او عبادت لازمي ونه ګرځولي شي ترڅو خپل کارونه د مسلماناونو د حساسیتونو له پارولو پرته په اطمینان سره ترسره کړای شي.^(۱)

د پوهنتون د طرحی تر منل کېدو وروسته له ۱۹۱۴م خخه تر ۱۹۲۰م پورې په قاهره کې د پوهنتون لپاره د ودانۍ جوړول، د ټینې ودانیو اخیستل او نور ترتیبات ترسره شول، او د ۱۹۲۰م کال د اکتوبر په پنځه لسم تاریخ امریکایي پوهنتونو لومړۍ د (لنکولن د شرقی زده کړو د کالج) په نامه پرانستل شو چې وروسته یې نوم د قاهرې امریکایي پوهنتون Cairo U. A. شو، او (چارلز واتسن) د دغه پوهنتون د لومړۍ رئیس په توګه و تاکل شو، چې بیا تر ۱۹۴۵ پورې په همدې وظیفه پاتې شو.^(۲)

د قاهرې امریکایي پوهنتون په هغه وخت کې یوازي د امریکا د کلیساګانو په مرسته چلپدله، خو اوس د نریوالو مسيحي مؤسسو په مرسته خپل کارونه پرمخ بیا يې.

امریکا په مصر کې خپل پوهنتون ته تر ټولو زیاته توجه کوي، ئکه چې په مصر کې له یوې خوا د الاژهړ پوهنتون وجود لري چې تر زرو ګلونو یې زیات اسلامي علومو ته خدمت کړي که خه هم چې اوس د نورو تعليمي

-1- الجذور التاريخية لإرساليات التنصير في مصر. دكتور خالد نعيم صفحه ۸۵ - ۹۲

-2- پورتنې مصدر.

ادارو په خېر د يو سیکولر حکومت تر کنترول لاتدي دی. خو بیا هم د اسلامي علومو تر ټولو لویه مؤسسه گنلي کېږي.

له بلې خوا د معاصرو اسلامي حرکتونو پیل هم د شلمي پېړي له اوایلو خخه د امام حسن البنا (رحمه اللہ) لخوا د (الإخوان المسلمين) په شکل کې شوی و چې وروسته بیا په بېلاپللو فکري او جهادي بهير نو کې سره خواره شول، خو په مجموع کې ټولو یې دا هڅه کوله چې شرق د غرب له تسلط خخه خلاص کري او د اسلام د حاکميټ لپاره زمينه برابره کري.

مصر ته د امریکا د جدي توجه یو بل سبب بنائي د القاعدي په جهادي تنظيم کې د مصری مجاهدينو لویه ونډه وي چې د قيادات چاري هم همدوئ سمباليوي. دا ټول د دې عامل ګرځي چې امریکا دې تر بل هر عربي هپواد مصر ته ډېر پام وکري.

د ترکيې د استانبول امریکایي پوهنتون

د ترکيې او د هغې د اسلامي اهميت په اړه مخکې یادونه وشهو. د ترکيې له استانبول خخه تقریباً پنځه سوه کاله عثمانی ترکانو په اسلامي نړۍ کې لوی اسلامي عثمانی خلافت اداره کاوه چې د غرب لپاره د منلو ورنه وو.

اروپايانو په ترکيه کې د اسلامي خلافت د له منځه ورلو لپاره د سلګونو کلونو لپاره هڅې وکړي. د شرقی اروپا د فتحه شو ولايتونو خلک یې د بغاوت لپاره راوبارول. مسيحي ارمنيان یې د جنګ لپاره وهڅول، او ډېر خه یې وکړل چې خلافت له منځه یوسې، خو تر هغه یې هڅې کاميابې نه شوې چې تر خو یې د ترکيې د ولس او نظام په داخل کې داسي خلک تيار نه کړل چې له اسلام خخه یې کرکه لرله، د اسلامي شريعت د له منځه ورلو لپاره یې په منظم ډول کار کاوه، او په ترکيه کې

فکري پوهنه

د کابل مسيحي پوهنتون

يې د اسلام پر ئاي د غربي قوانينو او ژوندبني د تنفيذ لپاره په فغاليت اخته وو.

په تركيه کې د خلافت د راپرخولو اصلي مجرمين تول هغه کسان وو چې يا خو يې په غرب کې زده کري وي، او يا په تركيه کې له غربي افكارو او نظرياتو خخه چې غربي مکاتبو او تعليمي ادارو خپاره کړي ول متأثره شوي ول.

دغو مجرمينو تركيه له اسلام خخه محرومه کړه، اسلامي خلافت يې لغو اعلان کړ، او د هغه پر ئاي يې سیکولر تركيه رامنځته کړه. په اسلامي شعایرو يې بندیز ولکاوه. خلريشت کاله مسلمانو ترکانو اذان وانه وريد، او همدموره موډه د تركيبي مسلمانان د حج د فريضي له ادا کولو منع کړاي شول. مدارس وتړل شول، مساجد په موزيمونو تبديل شول، اسلامي حجاب ممنوع اعلان شو، د اسلام د بیا حاكمولو لپاره هر ډول هڅي جرم وګنل شوي، او بالآخره له ۱۹۲۴م خخه تر اوسه د تركيبي واکمن په مسلسل ډول يو په بل پسي هڅه کوي چې تركيه په سياسي او نظامي لحاظ د اروپا يو جز وګرځوي، خو اروپايان يې لاتر اوسه ورسره نه مني چې تركيه دي په اورپايني اتحادکي شامله شي، ئکه چې هغوي وايي په تركيه کې لاتر اوسه پوري اسلام شته.

په تركيه کې د دغه ډول وضعیت د رامنځته کولو لپاره چې کومو جهتونو کار کړي و په هغو کې يو هم د استانبول امريکائي پوهنتون دی. د دغه پوهنتون لپاره امريکائي مسيحي مبلغينو له ډېر پخوا راهيسې کار پيل کړي وو. کله چې په ۱۸۳۱م کې د امريکائي مسيحي مبلغينو Missionary لومړي ډله تركيبي ته راغله نو د دغه ډلي د مشر په کورکې يو زوي وزبېد چې نوم يې ورباندي (قسطنطين

واشنگتن) کېښود، تر خو يې خلکو ته د قسطنطینی (استانبول) او (واشنگتن) تر منځ د رابطې او وحدت د سمبول په حیث تلقین کړي.^۱) دې ډلي په ترکیه کې ډپر وخت تپر کړ او د کلونو په تپریدلو يې په استانبول کې د یوې مسیحی تعلیمي ادارې د تأسیس لپاره زمینه برابره کړه.

په ۱۸۶۳م کال کې مشهور امریکایي مسیحی مبلغ (هاملين) له لوی سرمایه دار (روشیلډ) سره مشوره وکړه او ورته ويې ويل: (ترکانو د استانبول د نیولو لپاره تر جنګ دمخه (روملي) د استانبول ترڅنګ یو خای) کې خپله پوئی قرار گاه او عسکري کلا جوړه کړي وه، چې وروسته يې بیا له هماګه خایه د قسطنطینی مسیحی امپراطوري ونړوله. زه به هم په همدغه خای (روملي) کې یو ثانوي مکتب (لیسه) جوړوم، تر خو له همدي خایه د ترکانو عثمانی خلافت ونړوم).^۲)

روشیلډ هم ورسه ومنله. هماګه وو چې لومړۍ هلته یو ثانوي مکتب جوړ شو، چې وروسته بیا د استانبول د (رابرت) په کالج بدل شو، او په پای کې ورڅخه د اوسنې ترکیې امریکایي پوهنتون جوړ شو.

د دغه امریکایي پوهنتون د دینې هویت په اړه مشهور مسیحی مبلغ او د بیروت د امریکایي پوهنتون لومړۍ رئیس Bliss Denial واي: (د ترکیې د رابرت کالج (اوسنې امریکایي پوهنتون) یو مسیحی کالج دی. تعلیم، نصاب او تعلیمي محیط يې په بنکاره مسیحی دی، ځکه چې

1- (المدارس العالمية الأجنبية- الاستعمارية، تاريخها و مخاطرها) تاليف: بكر بن عبد الله أبو زيد ۲۷ صفحه.

2- پورتني مصدر.

مسیحی مبلغینو جوړ کړی او د هر وخت لپاره به یې رئیس یو مسیحی مبلغ وو.^۱

په افغانستان کې د مسیحي فعالیت پس منظر

د برتانیې لخوا د هند تر نیولو وروسته په افغانستان باندي پرله پسې حملې هم د دې لپاره وي چې افغانستان هم د انگلیسي امپراطوري برخه وګرځوي، او دلته هم د خلکو په ذهن او ژوند کې د غربی فرهنگ او مسیحي عقایدو د ځای پر څای کولو لپاره کار وکړي. له همدي امله انگریزانو له پخوا خخه انجیل پښتو او فارسي ته ترجمه کړي وو، او په ۱۸۴۰م کال کې یې د افغانستان سرحدی سیمو کې خپور کړ.^۲

خودا چې پښتنه په دین ټینګ ولار خلک دې او انگریزان یې دبمنان او د هغوي دین یې کفر ګانه، نو ځکه یې په هغه وخت کې دعوت ډېر مؤثر نه وو.

وروسته بیا مسیحي مبلغین دې حقیقت ته متوجه شول چې افغانان مسیحیت نه منی، نو خپله د تبلیغ استراتیژی یې بدله کړه او د بنکاره مسیحیت پر ځای یې د دې سیمې په خلکو کې د اروپا یې ژبو او فرهنگ رواجول پیل کړل.

د اروپا یې مسیحي مبلغینو د مقالو په هغه مجموعه کې چې سترا عالم او لیکوال الشیخ (محب الدین الخطیب) مصری د (الغارہ علی العالم الإسلامی) یعنې (پر اسلامی نړۍ برغل) په نامه عربی ژبې ته ترجمه کړې مسیحی مبلغینو ته د توصیې په ډول داسې راغلي: (افغانان ډېر ګلک

^۱- (التبشير والاستعمار في البلاد العربية) د ډاکټر مصطفی الخالدي او ډاکټر عمر فروخ ګډ تالیف ۹۵صفحة.

^۲- (التنصير في أفغانستان دراسة وصفية تحليلية ميدانية) رسالة مقدمة لنيل شهادة ماجستير من الجامعة الإسلامية العالمية في إسلام آباد من قبل الطالب تقیب الله محمد صدیق.

خلک دي، د مسيحيت منلو ته نه تيارېږي. د هغوي لپاره بايدغربي فرهنگ او غربی ادبیات د دوئی په ژبه ترجمه او نشر ګرو، ترڅو په کراره کراره له مسيحي او اروپائي افکارو سره اشناسي).^۱ همده وجه وه چې د امان الله خان په وخت کې د افغانستان دروازې د غربی فرهنگ او افکارو پرمخ نه یوازې خلاصې شوي، بلکې غربی لباس او فرهنگ هم په زوره پر افغانانو وروتپل شو. دا چې وروسته بیا دغه وضعیت چپیانو او ورپسې کمونستانو په خپله ګتیه وکاراوه نو د کلیسا پرمخ په افغانستان کې د کار دروازه بنده شوه. او دا ځکه چې کلیسا د غرب نماینده ګئی کوله او په افغانستان کې حاکمیت د روسانو او د هغوي د ملګرو په لاس کې وو. هماغه وو چې غربی کلیسا بیا د افغاني مهاجرينو په منځ کې په پاکستان او اورپا کې د مسيحيت د خپرولو فعالیتونه شروع کړل.

د تنصیر درې دروازې فقر، جهل او مرض

فقر، جهل او مرض هغه درې دروازې دی چې مسيحي مبلغین د هغو له لاري اسلامي هبودونو ته ورداخلېږي او هلتنه د مسيحيت لپاره د انساني مرستو، تعليم او صحې فعالیتونو تر عنوان لاتدي کار کوي. او جګړې بیا هغه خه دی چې دغه دریواړه حالتونه منځ ته راډې. افغانان هم د جګړې له امله هجرتونو ته مجبور شول او په هجرت کې له فقر، بیسوادۍ او ډول امراضو سره مخ شول، چې دې هرڅه په افغاني کمپونو کې د غربی مؤسسو لپاره د کار دروازه خلاصه کړه. او د

1- (الغارة على العالم الإسلامي) د محب الدين الخطيب او مساعد اليافي ټولونه او ترجمه. د ۱۷، ۱۸، ۱۹ صفحو لنډیز.

کار ترڅنګ د غو مؤسسو په پته او بنکاره په افغانانو کې د مسيحيت د خپرولو فعالیتونه هم شروع کړل.

د مسيحيت دغه فعالیتونه دومره برینه شول چې په ۱۹۸۸/۸/۱۶ م تاریخ په پېښور کې افغان کمشنری د دغې کمشنری د معاون (سید احمد اختر) په امضاء په پاکستان کې ټولو غربی مؤسسو ته د مهاجرينو په منځ کې د مسيحي کتابونو او نشراتو د نه خپرولو په خاطر خبرداری صادر کړ. او د پاکستان د جزایي قانون د پنځه لسمې مادې مطابق یې دا کار دیني سپکاوی وګانه چې مرتكب یې په بند، جريمې یا دواړو محکومبدالې شي. خو لدې سره بیا هم په مهاجرينو کې د غربی مؤسساتو لخوا مسيحي فعالیتونه دواړ دلود، چې دا کار په هغه وخت کې افغان کمشنر بناګلي (رستم شاه مومند) له الجہاد عربي مجلې سره د ۱۹۸۹ م کال د فبروری، د میاشتې په دوہ پنځوسمه ګنه کې هم تأيید کړ، نوموري دا هم زیاته کړه چې پدې جرم د غربی مؤسساتو ځینې غږي له پاکستان خخه شرل شوي هم دي.^(۱)

د انگلیسي ژبې مراکز او د مسيحيت فعالیتونه

لکه مخکې چې یادونه وشه د پخوانیو مسيحي مبلغینو د توجیهاتو مطابق د غربی ژبو او د اروپا یا او امریکا یا فرهنګ د خپرولو په مقصد لاندې مؤسسو چې اصلاً په مسلمانانو کې د فکري بدلون لپاره کار کوي په سلګونو د انگریزی ژبې د زده کړې مراکز او کورسونه پرانستل چې په لسګونو زره څوانانو او پیغلو ته یې د انگریزی ژبې ترڅنګ اروپا او امریکا ته د ورتلو فرصتونه هم برابرول. دغه مؤسسي په لاندې دول وي:

- ۱- د الجہاد عربي مجله دوہ پنځوسمه ګنه.

۱- اي، آر، سي :

آي، آر، سي I.R.C يا International Rescue Committee يوه امريکایي خالصه کليسائي مؤسسه ده چې معنی يې ده: د (نجات (خلاصون) نړيواله کمیته). نجات (خلاصون) انجلیکاني کلمه ده چې معنی يې ده هر هغه خوک چې مسيحيت ومني هغه به له حساب كتاب او د آخرت له عذابه خلاص وي. حکه چې د هغوي د ګناهونو کفاره د دوئي په ګومان الله ﷺ د عيسى عليه السلام چې دوئي يې - نعوذ بالله - د الله زوي بولي په قرباني کولو سره مخکي ورکړي ده. چې دا پخپله يوه باطله او کفري عقيده ده.

د D. R. C مؤسسي د مهاجرينو په کمپونو او د پاکستان په بنارونو کې په سلګونو کورسونه پرانستل چې په پیل کې يې استاذان هم په خپله اروپايان يا امريکایان ول، خو وروسته يې افغانی استاذان تربيه کړل چې هغوي بیا تر دوئ هم انګلیسي ژې ته ډپر کار وکاوه.

آي، آر، سي I.R.C نه یوازي دا چې انگريزي ژبه او د هغې له لاري اروپاين او امريکایي فرهنگ خپراوه بلکې په پښتو کې يې خپله مطبعه هم درلودله چې د سيدجمال الدين افغان د مطبعي په نامه يې فعالیت کاوه. او د دې ترڅنگ يې د مکاتبود نصاب او د معلم د تربیې چارې هم په غاره لرې چې په بېلاپېلو وختونو کې يې د معلم د تربیې سمینارونه هم تر سره کول.

۲- امری肯 سنتر :

امری肯 سنتر American center يوه بله امريکایي فرهنگي مسيحي مؤسسه وه چې د پښتو په صدر کې يې مرکز وو او د انگريزي ژې

ترخنگ يې نور فرهنگي او مسيحي فعالیتونه هم تر سره کول چې درس به پکې اکثره د بسخینه امریکایي استاذانو لخوا ورکول کېده.

۳- برقيش کونسل :

برقيش کونسل British Council يوه بله فرهنگي مسيحي مؤسسه وه چې د برطانيي لخوا چلول کېده. د انگريزي ژبي د زده کړي ترخنگ يې مجھه کتابخانه، فلمي ننداتون او نور فرهنگي فعالیتونه هم درلودل.

۴- (قيم) او (ورلډ بيليف):

(قيم Team) او (ورلډ بيليف World Belief) دوه امریکایي مسيحي مؤسسې وي چې له هالندهی (زولاګ) او کاناډايني World Belief مؤسسو سره يې یوځای په اسلام اباد کې افغانانو ته د انگريزي ژبي يو لوی مرکز د L. S. (G/9) په نامه په مرکز به په بنسکاره ډول د انگريزي ژبي د کورسونو په پاي کې فارغانو ته په پښتو او فارسي ترجمه شوي مسيحي کتابونه هم ورکول، او هم به يې په بېلاپبلو مناسباتو کې مسيحي فلمونه چې د عيسى عليه السلام ژوند به ورکې تمثيل شوي وو شاګردانو ته د مشاهدي لپاره وړاندې کول.

۵- شلټرناو ا نټيرفيشنل :

(شنټرناو انټرنشنل) هغه مسيحي مؤسسه ده چې عبد الرحمن پنجشپري ورکې مسيحي شوي وو. د غې مؤسسې د ناصرباغ د مهاجرینو په کمپ کې د کونډو بسخو لپاره د حرفوي زده کړو مرکز درلود چې د حرفوي زده کړي ترخنگ يې د مسيحيت د خپرولو او د فحشا د ترويج لپاره هم په لویه پیمانه په مهاجرینو کې فعالیت کاوه. خو څلپې د کمپ مشرانو ته په اثبات ورسپده چې د شلټرناو مؤسسه د ناروا فعالیتونو ترخنگ په

فکري پوهنه

د کابل مسيحي پوهنتون

مرکز کې په شاملو کونډو د (حمل د مخنيوي) گولی هم وېشلي، پداسي حال کې چې کونډي دغه ډول گوليو ته هېڅ ضرورت نه لري. مهاجرينو خو خو څله افغان کمشنري، ته شکایت وکړ خو د نوموري مسيحي مؤسسي مشرانو د کمشنري، وينا ته هېڅ توجه ونه کړه، چې په نتيجه کې په ۲۶/۴/۱۹۹۰ م تاريخ تقریبا لس زره مهاجرينو د کمکي اختر له لمانځه سمدستي وروسته د دغې مؤسسي پر مرکز يرغل وکړ، او د مرکز هرڅه یې له منځه یورل، چې د شلتريناو د مؤسسي د هغه وخت د یوه چارواکې (ميشاال هيل) په وينا چې د الجهاد مجلې له خبریال سره یې د دغې مجلې په اته شپيتمي ګنې کې کړي وه وویل: چې د دوئ پر ضد په دغه پاخون کې (شلتريناو انټرنشنل) ته یو مليون ډالره تاوان ور واوبنت.^۱

همدغې د (شلتريناو انټرنيشنل) مؤسسي د طالبانو په وخت کې په پتېه په پراخه پيمانه په کابل کې خپل تنصيري فعالیتونه شروع کړي ول چې د طالبانو د استخباراتو او امریال معروف له لوري له زرگونو نسخو مسيحي كتابونو او نشراتو سره یې مسؤولین ونیول شول او د تحقیقاتو لپاره دغه مجرمين محاكمو ته وسپارل شول، چې د خوشې کولو لپاره یې د ملکرو ملتو د ادارې په شمول په لسکونو ادارې او دولتونه په حرکت کې راغلل، خو دا چې هغو کوبنښونو د شلتريناو د مؤسسي دغه مجرمين راحلاص نه کړا شول، نو ځکه امريكا خپل پوهېي برید ګړندي کړ، او د استخباراتي معلوماتو په مرسته یې دغه مسيحيت خپرونکي په یوه غلچکې عسکري برید کې د غزنې له ولايته را خلاص کړل.

- ۱- دالجہاد عربی مجله ۱۹۹۰ م کال اته شپیتمه ګنه.

د تعليمي او مرستندويه مسيحي مؤسساتو تر خنگ امريکائي او اروپائي مسيحيانو له تپرو پنځه ويستو ګلونو راهيسې د پاکستان د مسيحي ټولنې په مرسته د افغانانو د مسيحي کولو لپاره په اسلام آباد، راولپندي کې یوه مسيحي راډيو هم فعاله کړي چې په بېلاپلېو افغاني ژبو سهار او مابنام مسيحي خپرونې کوي چې خپرونکي او نطاكان يې تول هغه افغانان دی چې مرتد شوي دي. دغې راډيو داسي یو ولس ته د مسيحيت خپroni پيل کړي چې یو فرد يې هم مسيحي نه وو، خو اوس يې په سلګونو خلک مسيحيان کړي دي، البته د یادونې وړ ده چې دغه مرتدین تول هغه پخواني سیکولر او کمونست عناصر دی چې مخکې یو ډول کفارول، او اوس يې بل ډول کفر منلى دي.

د راډيو ترڅنگ په انټرنیټ کې هم هغو مرتدو افغانانو چې په علنی ډول مسيحيان شوي دي بنه ډېر فعالیتونه شروع کړي دي چې تلویزیونی نشرات هم ورکې شامل دي.

پر افغانستان د اmericا او غرب له صليبي يرغل خخه وروسته خو په بنکاره ډول د افغانستان په خاوره کې کليساګانې هم جورې شوې چې د يرغلکرو په پوئي ادو کې په کابل، قندهار، مزارشريف، ارګون، جلال آباد، هلمند او بکرام کې موقعیت لري. په دغو کليساګانو کې د غربیانو تر خنگ د دوئ مرتدشوي افغان ملکګري هم د یکشنې د ورځې د مسيحي مراسمو لپاره حاضرېږي. دا خو کاله خو لاد (کرسمس) جشن هم په لویه پیمانه په افغانستان کې لمانځل کېږي، چې د غربی يرغلکرو تر خنگ افغاني مرتدین هم ورکې په پوره دلچسپۍ برخه اخلي، او د کابل د شهرنو د مرغ فروشی د کوشې ځینې غرب ځپلي ګلفروشان ورته کرسمس ټري د (کرسمس ونې) هم د خرڅلار لپاره برابروي.

يوه بله مهمه خبره پدي لپ کې دا ده چې امريکایان او اروپایان په جنګ کې د مستقيم دخالت له امله عامو افغانانو ته هم د دنبمن په حيث بنکاري. نو ټکه يې په پراخه پیمانه د مسيحيت د خپرولو چاري د جنوبي کوريا مسيحيانو ته چې د امريکایانو نبدي ملګري دي ورسپارلي دي.

د جنوبي کوريا پروتستينت کليسا په آسيا کي تر تولو لویه کلیسا ده چې تر امريکایي پروتستينت کلیسا وروسته په نړۍ کې تر تولو ډېر مبلغین لري چې یوازې (۲۰۰۰) شل زره تنه نارینه او بنځۍ يې په بېلاېلو مرستندويه او تعليمي مؤسسو کې په اسلامي نړۍ کې د مسيحيت په خپرولو مصروف دي.

د فرانسي د (ليبراسيون) ورڅانې د ۲۰۰۷ م کال د جولائي په میاشت کې راپور خپورکړ چې په ترڅ کې يې راغلي وو: ((د جنوبي کوريا د کلیساګانو د انجیلی تبلیغی تولني مرکز چې د دغه هېواد د پایتحت (سیول) د بنار تر څنګ د (بوندانګ) په بنارګوتي کې موقعیت لري په ۲۰۰۶ کال کې (۲۰۰۰) دوه زره کوریا يې مسيحي مبلغینو ته افغانستان ته د سفر لپاره د سیاحت ویزې تیاري کړي چې یوازې (۱۵۰۰) یو نیم زر تنه يې د همدغه کال د جون په میاشت کې افغانستان ته ورسپدل او هلته يې په شیعه میشتو سیمو لکه بامیان، مزار، د کابل کارتنه سخی او قلعه شاده کې د شیعه ګانو په کوروونو کې د مسيحيت دعوت شروع کړ).^(۱)

دغې ډلي تنکې مراهق هلکان هم له ځان سره راوستلي ول چې د اخلاقي فساد د خپرولو لپاره يې په کار اچول. دغه دسيسه هغه وخت برښله

-1- دالصومود عربي مجله ۲۰ ګنه.

شوه چې د غه مسيحي مبلغين د سيمې د ځينې پښتنو او سنيانو کورونو ته هم د دعوت لپاره ورغلل، چې خلک یې په خلاف د مظاهرو لپاره راوترل.

د توطئي تر رسوا کبلو سمدستي وروسته د حامدکرزي ادارې دغه مسيحي مبلغين د کوريا په سفارت کې راتول کړل او ازبکستان ته یې ولېبل. خو کله چې د خلکو غوسه سره شوه بېرته یې یوه برخه په کراره کراړه افغانستان ته را داخل کړل.

د کوريايی مسيحي مبلغينو بله رسوايي هغه وخت رامنځته شوه چې په ۱۹/۷/۲۰۰۷ م تاريخ یې درويشت تنه د غزنۍ په قرغه باغ کې د ښدھار په لاره د طالبانو په لاس کې پربوټل. په پیل کې د کرزي ادارې هغوي د خيريه مؤسسو کارکوونکي معرفي کړل، خو وروسته د کوريا حکومت او د یرغمال شويو مبلغينو کورنيو اعتراف وکړ چې تول يرغمال شوي مسيحي مبلغين دی چې افغانستان ته د امريکايانو تر سوری لاندې د دعوت لپاره تللي ول.

تر ډپرو اوږدو مذاکراتو وروسته ديوې درني معاملې او دي تعهد په نتيجه کې چې تول ملكي او پوخي کوريایان به له افغانستان څخه وخي، نوموري منصرین پربنبدول شول.

غرب او ملګرو یې په افغانستان کې د مسيحيت د خپرلو لپاره په پراخه پیمانه کارشروع کړي چې ځينې افغاني شيعه ډلي، آغاخان فاونديشن، او کيانی اسماعيليه یې د ملګرو په حيث په فعالیت بوخوت دی او پدي لاره کې د ډپرو مشکلاتو زغملو ته هم تيار دي.

اميکائي لوی مسيحي مبلغ (زویمن) چې تقریباً پنځه دیرش کاله یې په عربی هپادونو او هند کې د مسيحيت د خپرلو لپاره کار کړي په خپل

- كتاب (Islamic world today) کي مسيحي مبلغينو ته د توصيو په ترڅ کي داسي ليکلی :
- ۱- مسلمانانو ته باید قناعت ورکړل شي چې مسيحيان د دوئ دېنمنان نه دي.
- ۲- مسلمانان باید لدوئ خخه د مسيحي شويو اشخاصو په ذريعه دعوت شي، ئکه چې د وني د غوڅولو لپاره باید د تبر لاستي هم د وني له شاخ خخه وي.
- ۳- مسيحي مبلغين باید د خپل دعوت د نتيجې د کمزوري، له امله له مسيحي تبليغ خخه ناميده نشي، ئکه چې په مسلمانانو کي د اروپايانو علوموا او د بسخو د آزادۍ طرف ته شدید ميلان لېدل کېږي.
- ۴- انجيل باید د مسلمانانو په ژو ترجمه او خپور شي).^۱
- همدغه (زويم) د هندوستان په کلکته کي د مسيحي مبلغينو په لوی کنفرانس کي خپلو کشرانو مبلغينو ته له مسلمانانو سره د تعامل لپاره مراحل داسي تعین کړل:
۱. کوبنښ وکړئ چې مسلمانان د بنکاره مسيحيت منلو ته تشویق کړئ تر خو ستاسي ورونه شي.
۲. که مسلمانان مسيحيت درسره نه مني نو داسي حالات ورته جوړ کړئ او په داسي کارونو یې اخته کړئ چې له اسلام خخه ووختي که خه هم چې په مسيحيت کي داخل نشي. ئکه چې د اسلام سنګر خالی کول په خپله لوی هدف دي.

۱- الموسوعة المسيرة في الأديان والمذاهب والأحزاب المعاصرة ۲ جلد تنصير ۶۷۹ صفحه.

۳. که مسلمان له اسلام خخه وتل هم نه مني نو کوبينن وکړئ په اسلام کې دننه يې فکر او نظر داسي ورخراب کړئ چې له اسلامي شريعت خخه کرکه ولري او هرڅه چې کوي د ګډلي او شهوت لپاره يې تر سره کړي.

د کابل امريکائي پوهنتون

امريکا په افغانستان باندي له پوهئي يرغل سره سم يو لبر نوري هخې هم پیل کړي چې پدې خاوره کې خپله بقا او د خپلو سیاستونو تنفيذ د او بدې مودې لپاره تضمین کړي. امريکايان پدې پوهېږي چې حتماً به یوه ورځ ددوئ پوهونه له افغانستان خخه وتلو ته اړ کېږي. خود دي لپاره چې دلته نظام او حاكمیت د مخلصو مسلماناونو لاس ته ورنشي نو له همدا اوس خخه يې په افغانستان کې د داسي ادارو، اړگانونو، قوانينو، سياسي ګوندونو او د مدنۍ تولني په نوم د اجتماعي جورښتونو په جورولو لاس پوري کړي دی چې سیاد اسلام مقابله وکړاي شي.

د دغو نوو جورښتونو او اړگانونو د پرمختګ بیولو او ساتلو لپاره داسي کدرونو ته ضرورت دی چې د امريکايانو لخوا د همدوئ په لاس او د همدوئ په روحیه او فکر تربیه شوي وي. چې وروسته بیا د سياستمدارانو، پوهيانو، فرهنگيانو، مدیرانو او اجتماعي شخصيتونو په شکل کې د امريکا لپاره بنه ځای ناستي ثابت شي، او د تل لپاره دغه هپواد د غرب په تابعیت کې وساتي، او هم د هپواد دروازې د هر وخت لپاره د مسيحيت او سیکولریزم پرمختګ خلاصې پرېږدي. امريکايان په افغانستان کې د خپل مستقبل لپاره ډپرو کرزيانو، خليلزادانو، اشرف غنيانو، جلاليانو، احديانو او دغه ډول نورو په

امریکایي پوهنتونونو کې روزل شويو غلامانو ته ضرورت لري. ئىكە چې بې فرهنگىه ملىپشى او لنېغر قومىدانان د ڈېر وخت لپاره دا ولس او هېواد د امریکاييانو لپاره نشي سمبالولى. نو ئىكە بايد په لوره سويه خلک وروزل شي، او د دغه ډول يو نسل د روزلو لپاره امریکایي حکومت او د پروتستنت كليسا مشرانو په کابل کې د امریکایي پوهنتون پروگرام تر لاس لاتدي ونيو.

امریکا د افغانستان تر اشغاللولو وروسته افغانى الأصل امریکایي (زمى خليلزاد) په افغانستان کې د خپل سفير په حىث مقرر كړ. (زمى خليلزاد) يوازې سفير نه بلکې په افغانستان کې د امریکا په لاس د جوره شوي حکومت چلوونكى وو.

زمى خليلزاد چې په بيروت کې د امریکایي پوهنتون فارغ التحصيل او د امریکایي منصرينو شاګرد وو وېي غوبنتل چې په بيروت، قاهرې او تركىي کې له امریکایي پوهنتونونو خخه په الهام په اشغال شوي افغانستان کې هم هماگه ډول يو امریکایي پوهنتون تأسيس كړي. هماگه وو چې د کرزي په لوړۍ کابينه کې د لورو زده کړو وزیر ډاكتېر (شريف فاين) يې د دې کار لپاره تشویق او توظيف کړ.

د کابل د امریکایي پوهنتون تاريخچه

وروسته له هغه چې امریکا افغانستان اشغال کړ په ۲۰۰۲ م كال کې يې تصميم ونيو چې په افغانستان او سيمه کې د خپلو لنډ مهالو او اوږد مهالو اهدافو د تحقق لپاره د سياست، حکومت، قانون، اقتصاد، تعليم او تربیې، ټولنیزو خدماتو او د نړيوالو روابطو په ډګرونو کې د ټيادتونو د روزلو لپاره دغه ډول يو پوهنتون تأسيس كړي.

د يادولو ده چې د غه پوهنتون په خپل تشکيل کې د طب او انجينيري، فاکولتي چې افغانان او افغانستان ورته شدید ضرورت لري نه لري، ځکه د افغانستان آبادول او افغانانو ته ضروري خدمات وړاندې کول د امریکا په لومړي توپونو کې ندي، بلکې د هغې اصلې هدف د افغانستان او افغانانو تسيخیول او بیا په خپله خوبنې اداره کول دي.

په ۲۰۰۲م کال کې د (کرزي) د ادارې د لورو زده کرو وزیر ډاکټير (شريف فاين) د غه امریکایي پوهنتون د تأسيس وړاندېز وکړ.

په ۲۰۰۳م کال کې دامریکا د جمهور رئيس بنجې (لورا بش) د یونیسکو له لاري له دغه پوهنتون سره خپله مرسته او ملاتړ اعلان کړ او همدارنګه په کابل کې د امریکا سفير (زلمي خليلزاد) هم لדי پوهنتون سره خپل قوي ملاتړ اعلان کړ.

په ۲۰۰۳م کال کې د کرزي په حکومت کې د خصوصي سکتور لپاره د دولت د سرمایه گذاري عالي کمیسون دغه پوهنتون ته د ۸۰ هكتاره په اندازه دوه ټوټې زمکه په کارته سه او دارالامان کې د ۹۹ کلونو لپاره په اختيار کې ورکړه. په ۲۰۰۴م کال کې د دې پوهنتون ادارې د پوهنتون د جوړولو او د امکاناتو د خپلوا او د هغه کارونو ته د کاري چوکات (فریم ورک) د جوړولو کارونه تر سره کړل او په همدي کامل کې د دې پوهنتون د امناولو د مجلس لومړۍ ناسته د متعدد اماراتو په (دوبې) کې ترسره شوه.

د ۲۰۰۵م کال د مارچ په میاشت کې د امریکا لومړۍ مېرمنې (لورابش) د پوهنتون له ئای خڅه لیدنه وکړه، او لدې پوهنتون سره یې د امریکا د نړيوالي پراختیا د مؤسسي USAID مرسته اعلان کړه.

فکري پوهنه

د کابل مسيحي پوهنتون

په ۲۰۰۵ م کال کې یوه جنگ خپلې ودانۍ بیا ترمیم او د کلاسونو لپاره تیاره کړای شو، او په ۲۰۰۶ م کامل کې د دی پوهنتون شاګرداونو ته د انګلیسي ژبې د تقویي کلاسونه پیل شول.

په ۲۰۰۸ م کال کې یو خل بیا د امریکا لومړۍ مېرمنې (لورابش) لدې پوهنتون سره خلویښت مليونه ډالره مرسته وکړه.

په ۲۰۰۹ م کامل کې د دی پوهنتون د امناواو مجلس ډاکټر (مايکل سمیت) د دی پوهنتون د رئیس په حیث مقرر کړ.

دی پوهنتون د ۲۰۱۱ م کامل د مئ په میاشت کې خپله لومړۍ ډله شاګرداون د تجارت، معلوماتي تکنالوژۍ او پېلک منجمنټ (عمومي ادارې) په خانګو کې د لیسانس په درجه فارغ کړل. د دوئ د فراغت د مراسمو غونډې ته د نورو اروپا یا او امریکا یا لور پورو چارواکو تر خنګ په افغانستان کې د امریکا سفير جنرال (ایکنېبری) هم ویناوکړه. هغه د پوهنتون نوي فارغان ډیر وستایل او زیاته یې کړه چې: (دا پوهنتون پلان لري چې په راتلونکي کې خپلې محلې خانګي د افغانستان په ھینې نورو ولاياتو لکه هرات او قندھار کې هم پرانیزې تر خو په افغانستان کې داسي یو نسل وروزي چې په افغانستان او سیمه کې د اقتصاد، تجارت، معلوماتي تکنالوژۍ، قانون او حکومداری په ډګرنو کې قیادت په خپل لاس کې واخلي).^۱

په افغانستان کې د امریکا یا پوهنتون ټمويلونکي

لكه په مخکې بحث کې چې ولیدل شول په اسلامي نړۍ کې امریکا یا پوهنتونونه هڅه کوي چې د ټمويل منابع هم خانته په اسلامي نړۍ کې

فکري پوهنه

د کابل مسيحي پوهنتون

پيدا کري، ترڅو یې د وني د پريکولو لپاره خپل تبر ته لاستي هم د وني له شاخه وراچولي وي. امريکایان هڅه کوي ترڅولوي پانګه وال، لوبي کمپنۍ بانکونه، شتمن او نفوذ لړونکي جهتونه د سياسي رشتونو او هغوي ته د اقتصادي تسهيلاتو او خدمتونو په وړاندي کولو هغوي په اسلامي نړۍ کې د امريکایي پوهنتونونو تمويل ته وهخوي، چې همدغه عملیه دوئ په افغانستان کې هم اجراء کړه او لوی پانګوال او د لويو شرکتونو خاوندان یې د دولت د مالي مؤسستو ترڅنګ د امريکایي پوهنتون د تمويلونکو په کتار کې ودرول، چې د هغوي له جملې خخه خو مهم یې په لاندې ډول دي:

۱- د امريکایانو په لاس جوړه شوي د کابل اداره

د حامد کرزۍ او د هغه د شمال د ايتلاف د ملګرو په مشری جوړ شوي لاسپوځي حکومت نه یوازې دا چې پرته له کومو شرائطو د دې امريکایي پوهنتون له پرانستلو سره موافقه وکړه او د هغه د جوړ بدلو زمينه یې ورته مساعده کړه، بلکې د کابل په زړه او تر ټولو په مهم موقعیت کې یې ورته د دارالامان د سړک پرغاهه ۸۰ هكتاره زمکه هم ورکړه ترڅو دغه د تصوير او د نوي نسل د غربی کولو مهم مرکز ته د پلازمېنې په زړه کې خای ورکړي.

۲- د افغانستان بانک:

د افغانستان بانک چې د افغانستان تر ټولو لوی او مرکزي بانک دی او بايد چې د افغانستان د مسلمان ولس د شتمنيو امين وي هغه هم د دې امريکایي پوهنتون له تمويلونکو خخه دي.

۳- پښتنی تجاري بانک:

پښتنی تجاري بانک چې د افغانستان له مهمو دولتي بانکونو خخه دي
هم د امریکایي پوهنتون له مهمو تموليونکو خخه دي.

۴- الکوزی برادرز:

د الکوزی برادرز کمپنۍ چې په افغانستان د چای، غورپیاو نورو
موادو تر تپولو لویه کمپنۍ ده نه یوازې په افغانستان کې د دې پوهنتون
د تموليونکو له ډلي خخه ده، بلکې همدغه کمپنۍ د پاکستان د لاهور
په بنار کې د FCC د مسيحي پوهنتون له مهمو تموليونکو خخه هم ده.

۵- عزيزي بانک او عزيزي هوتك ګروپ:

د عزيزي کمپنۍ چې په (ميروس هوتك عزيزي) پوري اړه لري په
افغانستان کې یوه تر تپولو لویه او شتمنه کمپنۍ ده چې په افغانستان او
(دوبی)، کې یې پانګونه کړي ده. افغانستان ته ۷۰ % نفت او ګاز همدا
کمپنۍ راواردوی او توزیع کوي یې. په افغانستان کې (عزيزي بانک) په
تقریباً تپول افغانستان کې د (عزيزي د تپلو پمپونه)، په (دوبی)، کې
(عزيزي هوټلز) او افغانستان ته د (نسان) موږو د راواردو لو شرکت د
دې کمپنۍ له شتمنيو خخه دي. دغه تر تپولو شتمنه کمپنۍ هم په
افغانستان کې د امریکایي پوهنتون له مهمو تموليونکو خخه ده.

۶- بیات فاونډیشن (بنیادیيات):

بیات فاونډیشن په افغاني الاصله امریکایي وګړي (احسان الله بیات)
پوري اړه لري. د نورو ډپرو اقتصادي پروژو ترڅنګ د (افغان بیسم
مخابراتي شرکت) او د (آریانا تلویزونی شبکه) هم د همدي مؤسسي له
شتمنيو خخه دي. د بیات فاونډیشن د دې ترڅنګ چې په افغانستان

فکري پوهنه

د کابل مسيحي پوهنتون

کې د امریکایي پوهنتون له تمويلوونکو خخه دی په عمومي دول د غرب په ګتیه د افغانی ټولنې د ذهنیت د اړولو په کار کې نور هم ډېر پروګرامونه او تعليمي پروژې تطبیقوي.

۷- مقصودي فاونديشن:

مقصودي فاونديشن په ازبک نژاده الافغاني الاصل امریکایي وګرۍ (فرید مقصودي) پوري چې یو لوی سرمایه دار دی اره لري. فرید مقصودي د امریکا د شیکاګو له پوهنتون خخه په (بىزنس ایدمنستېريشن) کې د ماستري، د سند درلودونکي دی.

فرید مقصودي په افريقايي هيوادونو او منځني آسيا کې هم د ساختماني او سرك جورونې په ډګرونو کې سرمایه ګذاري کړي ده، وروسته له هېڅي امریکا افغانستان اشغال کړ، په کابل کې د امریکا د سفارت د توسعې او د کابل - قندهار، کابل - دوشی او هغونورو هغو سرکونو چې د USAID په بوديجه جورېږي قراردادونه یې هم له (فرید مقصودي) سره لسلیک کړل.

د فرید مقصودي د نورو اقتصادي فعالیتونو په جمله کې د (افغانستان د نړیوال بانک پروژه)، (افغانستان فایناسنګ کمپني) او د (افغانستان د مشروباتو د جوړولو صنعت) هم دی، نوموری تر ۲۰۱۰ م کال پوري په افغانستان کې د امریکایي پوهنتون د (امناوو) د مجلس غږي هم وو. د فرید مقصودي کمپني هم په افغانستان کې د امریکایي پوهنتون له مهمو تمويلوونکو خخه ده.

۸- اينده فاونديشن:

آينده فاونديشن په افغانی الاصله امریکایي مېرمنې (شميم جواد) پوري اره لري. (شميم جواد) په کابل کې زېږيدلې ده، وروسته بیا امریکا ته

تللي او هلتنه د (سان فرانسисکو) د (گولپن ګيت) له پوهنتون خخه فارغه شوي ده. هغې د امریکا له لوري د افغانستان تراشغال وروسته د امریکا د جمهور رئيس (جورج بش) د بنځي (لورابش) او د سپيني مانيه په رسمي ملاتر د (افغان او امریکایي بنحو بنسټ) تأسیس کړ چې همدا يې په خپله رئیسه ده.

شميم جواد چې د غرب په ګتنه د افغانانو د ذهنیت د تبدیلولو په لاره کې پوره فعاله ده د امریکا د دفاع د وزارت په مالي او د افغان سندرغارې (وحید قاسمي) په فني مرسته يې له امریکایي افغان پېژندونکي (لويس پاسکال) سره شريکه د نوي نسل د ماشومانو لپاره د (قوقو برگ چنار په نامه د ماشومانو د سندرو کتاب تاليف، چاپ او ۴۰۰۰ نسخي توزيع کړ، او د دې کتاب سندريې يې په تعليمي نصاب کې هم شاملې کړي.

(شميم جواد) له مشهورو امریکایي مؤسس او شخصيتونو سره له پېژندګلوي خخه په استفاده په افغانستان کې له تعليم او تربيې سره د مرستې په نامه د خپلې مؤسسی (آينده فاونډيشن) له لاري بنې ډېري پيسې هم ټولي کړي. مېرمن (شميم جواد) په امریکا کې د کابل د لاسپوخي ادارې د پخوانۍ بدناډه سفير (طیب جواد) بنجھه ده. طیب جواد په افغانستان کې د یهودانو د تاریخ په اړه د کتاب ليکوال دی چې د هغه له امله يې د امریکا په یهودي ټولنه کې د خپل ځان او خپلې بنځي لپاره ډېر وجاهت او مقبولیت ګتلي دی. د (شميم جواد) د (آينده بنسټ) هم په افغانستان کې د امریکایي پوهنتون له مهمو تمويلونکو خخه دی.

۹- ګلزار فیملي اينډ گروپ:

د ګلزار فیملي اينډ گروپ کمپني (حبيب الله ګلزار) په کورنۍ پوري اړه لري. د غه کمپني هم د افغانستان له مشهورو او شتمنو کمپنيو خخه ده چې په افغانستان او (دوبې) کې د (کوکاکولا) د جوړولو امتیاز هم د همدي کمپني دی.

د پورتنيو یادو شويو کمپنيو ترڅنګ ځيني مشهور اشخاص هم د دې امریکایي پوهنتون له تمويلونکو خخه دی چې ځينې یې د غه لاندې خلک دی:

- ۱ - افغاني الصله امریکایي (خالد حسیني) د (پتنګ باز) دكتاب ليکونکي.
- ۲ - نعيم مومند.
- ۳ - زرغونه ولی زاده.

د غه پورته یاد شوي جهتونه او اشخاص یوازي د دې پوهنتون افغاني تمويلونکي دی او د دوئ ترڅنګ د دې پوهنتون اصلي تمويلونکي د امریکا د نړیوالې پراختیا (USAID) مؤسسه او نورې امریکایي مؤسسي او ملياردران دی.^۱)

د کابل د امریکایي پوهنتون مهمي ځانګړیاوې

۱- د پوهنتون نصاب په مکمل ډول امریکایي دی. (هماغه نصاب چې په تېرو یادو شويو امریکایي پوهنتونونو کې مقرر دی) هغه چې په ظاهره د ليبرلزم د روحيې او په حقیقت کې د غرب پالنې او مسيحيت پر روحيه ولار دی. سره لدې چې د غه نصاب په یو پوره اسلامي هپواد

1 د افغانستان د امریکایي پوهنتون په ويپانه AUAF www کې د دې پوهنتون د معرفې له معلوماتو خخه په استفاده.

فکري پوهنه

د کابل مسيحي پوهنتون

کې تدریسېبری خو بیا هم په هغه کې د اسلام او افغانی ارزښتونو په اړه هېڅ نشته.

۲- د تدریس او رسمياتو ژبه په دې پوهنتون کې انګریزی ده.

۳- د دې پوهنتون ټول استاذان امریکایان، کاناډایان، استرالیايان او افغانی اصله امریکایان دي. هېڅ خالص افغان استاذ ورکې نشته.

۴- پدې پوهنتون کې زده کړي د پیسو په مقابل کې تر سره کېږي چې په اوسيط ډول باید هر محصل په هرو څلورو میاشتو کې (۱۲۰۰۰) افغانی او یا د هغو معادل ډالر د پوهنتون ادارې ته ورکړي.

که پورتني مواصفات او شرایط که هر یو په بېلاپل ډول وڅپل شي دا نتیجه په لاس رائۍ چې امریکایان د افغانستان د دائمي اشغال لپاره خطر ناک پلان تر کار لاندې لري.

امریکایانو د دې پوهنتون نصاب ئکه امریکایي انتخاب کړي چې افغانی نصاب د دوی لپاره په مطلوبه سویه فکري غلامان نشي روزلې.

افغانی نصاب که خه هم سیکولر ته ورته نصاب دی خو بیا هم د افغانیت او وطنپالنې یو خه اثر ورکې لیدل کېږي. او ټپری فارغان یې له دین سره د دبمنې په صفت کې نه درېږي. د روسانو په ضد په جهاد

کې هم ولیدل شول چې د جهاد او مبارزې یو زیات شمېر منسوبین د افغانی پوهنتونونو له انګړونو خخه راپورته شوي ول.

امریکا نه غواړي چې تر دې وروسته دې هم پوهنتونونه د جهاد او اسلامي مبارزې سنگرونه وګرځې. بلکې د دې پر ئای غواړي چې د

پوهنتونونو محصلین د تل لپاره له جهاد او اسلام سره خپل روابت پرېکړي. او دا کار یوازې هغه وخت ممکن دی چې تعلیمي نصاب په مکمل ډول له اسلام او افغانیت خخه بې برخې وي.

فکري پوهنه

د کابل مسيحي پوهنتون

د تدریسي ژبې په حيث د انگلیسي ژبې انتخاب د دې لپاره دی چې امریکایان له یوې خوا د دې ژبې له لازې خپل منحط الحاد وھلي مسيحي فرهنگ افغانانو ته ورصادر کړي، او له بل لوري افغاني ژبو ته د نوي تکنالوژۍ د علم د راتګ مخنيوی وکړي. که داسي نه وي نو بيا خود علم او تکنالوژۍ د خپرولو تر ټولو غوره او اسانه لار دا ده چې ټول غوره او مفید معلومات دي د افغانانو خپلو ژبو ته راولې شي لکه څنګه چې ایرانيانو او عربو دا کار وکړ. خو امریکایان غواړي چې نوي علوم دې په یوه محدوده ډله کې چې د دوئ لخوا روزل کېږي منحصر پاتې شي.

ترکومه ځایه چې د پوهنتون لپاره د استاذانو د امریکایي والي خبره ده دا پدې خاطر نده چې افغانان پدې پوهنتون کې د استاذی سویه نه لري، بلکې اصلی هدف ورکې دا دې چې د پوهنتون استاذان بايد د بیروت، استانبول او قاهرې د امریکایي پوهنتونونو په څېر خالص امریکایي عيسایي مبلغین او یا له مسيحيت خخه متأثر خلک وي. ځکه چې پدې پوهنتونونو کې د استاذی مهم شرط هم همدا دی. او همدغه شرط د بیروت د امریکایي پوهنتون د ۱۹۵۴ م کال په داخلی لانجه کې په صراحت سره ذکر شوي دي. که داسي نه وي نو بيا خو همدغه افغاني استاذان څنګه د امریکا او اروپا په پوهنتونونو کې د تدریس ورتیا لري او دلته یې نه لري؟

د ډالرو په مقابل کې زده کړه په افغانستان کې یوه بې سابقې خبره ده. په تپرو دریو لسیزو کې د جګړو او بهرنیو پوځی یړغلونو له امله د افغانانو اقتصاد د صفر نقطې ته راتیت شوی دي او خلک د یوې مرې ډوډي د پیدا کولو لپاره د وطن پرېښودلو ته اړ شوي دي. د همدي اقتصادي مشکلاتو له امله تقریباً ۸۰ % ټوانانو تعليم ته شاکړي ده،

فکري پوهنه

د کابل مسيحي پوهنتون

خو امريكا بیا هم غواړي په دغه ډول حالتو کې خلکو ته تعليم د ډالرو په مقابل کې وړاندې کړي. د دې کار هدف دا دی چې په دې مسيحي پوهنتون کې بايد اساساً هغه خلک داخله واخیستلای شي چې له ډالرو سره یې سر او کار وي د ټولنې په ډېرې لوري طبقي پورې اړه ولري او یا هم بايد هغه خلک ورکې شامل شي چې له یوې خوا امريکايانو ته د خدمت او جاسوسی په بدل کې له هغوي خخه ډالر واخلي له بل لوري یې د تعليم په بدل کې بېرته هغوي ته ورکړي، چې پدې کار سره به یې په یوه غېشي دوه مرغۍ وي، هم به یې ځانته غلامان روزلي وي او هم به یې د کلیسا لپاره ډالر ګټلي وي.

حقیقت دا دې چې امريکايان او نور غربیان هېڅکله نه غواړي چې افغانان دې د علم او پرمختګ پر لاره روان شي. بلکې غواړي چې افغاني څوانان دې د دوئ د غلامي په فکري جال کې نسکار شي او بس. که داسي نه وي نو بیا ولې په افغانستان کې له موجودو پوهنتونونو سره مرسټي نه کوي چې هلته په پراخه پیمانه علم خپور شي.

همدا اوس په افغانستان کې د کابل، ننگرهار، خوست، مزارشریف، قندھار، هرات او کاپيسا پوهنتونونه مالي، تعليمي، لوژتيکي او فني مرسټو ته شدید ضرروت لري خو امريکايان له دغو پوهنتونونو سره ځکه مرسټه نه کوي چې هلته افغاني څوانان د افغانانو لخوا په افغاني روخيه د افغانستان د مصالحو لپاره روزل کېږي او امريکا ته یې هېڅ ګټه نه رسپږي. بلکې د افغانانو په خود کفا کېدلو کې د امريکايانو سراسر تاوان دې، ځکه هغوي غواړي افغانان د تل لپاره ځان ته محتاج وساتي.

امريکايان نه یوازې دا چې محلې پوهنتونونه نه تقویه کوي بلکې په قصدي ډول کوبښن کوي چې نور پوهنتونونه د ضعف او فلچ په حال کې

وساتي، تر خو د بهترینو استعدادونو د لرونکو ځوانانو توجه امریکایي پوهنتونونو ته ور واړوي.

د لبنان د جنګ په کلونو کې د بیروت عربی پوهنتون په مرموز ډول په بمونو والوزول شو او د پوهنتون ټولو مجھزو لبراتوارونو ته په قصدي او دقیق ډول انفجار ورکړل شو، چې په هغه وخت کې يې خساره شل میليونه ډالره اټکل شوه، پداسي حال کې چې په همدغه بنار کې امریکایي پوهنتون ته هېڅ صدمه ونه رسپده. د امریکایي پوهنتون فاکولتي او تخصصات

امریکایانو د کابل په امریکایي پوهنتون کې هغه فاکولتي او تخصصات له سره جور کړي نه دي چې افغانی ټولني ته يې سمدستي ګته ورسپږي، او د افغان جنګ ځیلی ولس ضرورتونه ورباندي پوره شي، لکه د طب، انجينيري، زراعت او یا نوري صنعتي فاکولتي، بلکې د دې پر ځاي امریکایانو هغه فاکولتي ورکې پرانستي دي چې په اداري، فکري، فرهنگي او اقتصادي لحاظ زمونه ولس په امریکایي قالب کې راوستل غواړي چې ټئينې يې په لندۍ ډول دي :

۱- د سیاسي علومو فاکولته :

د سیاسي علومو فاکولتي د هر ولس لپاره د هغه د مستقبل سیاستمدارن او حکام تیاروي چې د یوې خاصې مفکوري پر بنسته د هېواد سیاسي نظام او بهرنې روابط عیاروي او له خپل ملت او نورو ملتونو سره د تعامل داسې اصول وضع کوي چې د دوئ د مفکوري اهداف ورکې خوندي وي. د امریکایانو لپاره د دغه ډول فاکولتي شتون په افغانستان کې د دوئ د دائمي بقا تضمین ورکوي.

۲— د اقتصاد فاكولته :

د غرب ټول اقتصادي نظام په کېټیالستي (پانګه وال) بنست ولار دی چې سود، احتکار او استثمار یې مهم اصول دي. د دغه ډول اقتصادي نظام په مت یې د تولې نړۍ اقتصادي منابع په خپل خدمت کې راوستلي دي. د دغه نظام د چلولو لپاره امريکایان په هر ځای کې د پانګه وال (کېټیالست) اقتصاد پر اساس خلک روزي، تر خود تولې نړۍ اقتصادي چاري د دوئ په خوبنې او طریقه روانې وي.

دا چې افغانستان د لویو معادنو هېواد او د نړۍ د تجارت یو لوی معبر ګنډلی کېږي نو ځکه امريکایان د دې سیمې د اقتصادي مستقبل د خپلولو لپاره له همدا اوسه دلته خلک روزي چې پدې پوهنتون کې د (اقتصاد) او د (بزنس ايډمنسټريشن) فاكولته هم د همدي هدف د تحقق لپاره تأسیس شوې دي.

۳— د ژورنالیزم او د معلوماتي ټکنالوژۍ فاكولته :

ژورنالیزم، میديا او معلوماتي ټکنالوژۍ هغه لویې او زوروړې وسیلې دی چې په ټولنو کې انقلابونه راولژروي، نظامونه رنګوي او پر ځای یې نور راولي، ټولني ته نوي نظریات او افکار ورمعرفي کوي او یا یې افکار او عنعنات له منځه وړي او د ټولني د هر ډول اخلاقی جوړښت یا ویجارټیا مسؤولیت پر غاره لري. له همدي امله په نننۍ نړۍ کې مېډیا د تنفيذی، قضایي او تقنيني قواو ترڅنګ د نظامونو خلورمه قوه بلل کېږي.

دا چې افغاني ټولنه تر ډېره حده د غرب له لوېډلو او بې دينه نظریاتو څخه لیري پاتې ده، او اخلاقی او اجتماعي ژوند یې پر اسلامي او ملي بنستونو ولار دی، او د هرې بې دینې مفکوري او بهرنې یرغل په مقابل

کې د مقاومت همت او توان لري، نو له همدي امله امريکايانو او نورو غربیانو ته دغه وضعیت د منلو وړ ندی، دوئی کوبنښ کوي د مېډیا، ژورنالیزم او معلوماتي تکنالوژۍ په ډګر کې هم داسې کدرونه رامنځته کړي چې وکولای شي د راهيوګانو، تلویزیونونو، اخبارونو، مجلو او نورو وسایلو له لارې د افغانانو رابطه له خپلې ماضي سره غوڅه کړي، او مستقبل یې په سیکولر غرب پوري وتری. همدا وجهه ده چې په امريکايانو پوهنتون کې د مېډیا، ژورنالیزم او معلوماتي تکنالوژۍ فاکولتي پرانستل کېږي.

۴- د اداري علومو (پبلک ايدمنسټريشن) فاکولته :

دا فاکولته هم د دې امريکايانو پوهنتون له مهمو فاکولتو خخه ده او د امريکايانو لپاره ډېر اهمیت لري. دا فاکولته د دې لپاره تأسیس شوې ترڅود امريکايانو لپاره د مدیرانو او کارفرمايانو داسې یو نسل وروزې چې امريکايان د هغوي له لارې دولتي او نادولتي ادارې تر خپل مستقيم کنټرول لاهدي راولي او بیا به دغه نسل افغانستان د امريکايانو لپاره په امريکايان طریقه اداره کوي. ئکه چې که د نظام مدیران او مامورین ربښيني مسلمانان وي نو طبیعي ده چې هغوي به اداره او نظام هم د اسلام د اصولو مطابق چلوي. خو که هغوي د غرب په لئن روزل شوي ليبرال او سیکولر خلک وي نو نظام به هم د غرب په خوبنې چلوي.

د یادو شویو فاکولتو تر خنګ د حرفوي زده کرو د پراختیا لپاره یو بل مرکز هم د (professional Development center) په نامه لري چې د انگليسي ژبه، اداري، محاسبې، د بشري څواک د تنظيم، د معلوماتي تکنالوژۍ، د کمپيوټر د بېلاپېلو کورسونو او د تجارت او سرمایه

ګذاري په ډگر کې د بسحود تمرینولو او ورته نورو ډگرونو کې حکومت او خارجي کمپنيو ته خدمات وړاندې کوي ترڅو لدې لارې خپله د تأثير لمن د افغانی ټولنې په بېلاښلوا ډگرونو کې خپره کري.

د امریکایي پوهنتون غیر نصابي فعالیتونه

امریکایي پوهنتون په ټولو هغو اسلامي هبوادونو کې چې شتون لري د خپلو نصابي او تدریسي فعالیتونو تر خنګ يو لر نور غیر نصابي فعالیتونه هم لري، ترڅو وکولاني شي دهغوله لارې په پراخه پیمانه خلک تر خپل تاثيرلادې راولي. ځینې دغه پروګرامونه یې د ځېرنيزو پروژو په شکل کې او ځینې نور یې بیا د اجتماعي پروګرامونو په بنه کې وړاندې کېږي، چې ځینې بې په مختصره توګه په لاتدي ډول معرفي کېږي:

۱- په پوهنتون کې د کلیسا جوړول او په کلیسايی فعالیت کې هره ورخ د شاګردانو شريکول.

۲- څوانانو ته د مسيحي فلمونو نمايش.

۳- لکچروننه: د ټولنې د لوري طبقي غړو ته په بېلاښلوا سیاسي، اجتماعي، ملي او نورو موضوعاتو لکچروننه ورکول او په غیر مستقيم ډول د اسلام په اړه د خلکو په ذهنونوکي شکوک او شبہات اچول لکه: همدغه د کابل د امریکایي پوهنتون یوه استاذ چې شاګردانو ته دا وسوسه اچوونکي سوال مطرح کړ: چې الله تعالی ته خو ور معلومه ده چې انسان یو ناتوانه مخلوق دی نو بیا یې ولې په دومره ډپرو او امره او نواهيو مکلف کړي دي؟

۴- داسې سيمینارونه او کنفراسونه جوړول چې شرعی موضوعات لکه شرعی حدود، حقوق او نور ورکې د انساني عقل په تله تللو ته وړاندې کېږي او عقل ورکې د (وحیې) په مقابل کې د حق او د باطل د پېژندلو

- معيار گنيل کېرى ترخو لدى لارى په وحىي (قرآن او حديث) باندي د تولنى د نفوذ لرونكى طبقي اعتماد متزلزل كوي.
- ۵- د ليبرال (له هر ديني او اخلاقي قيد او بند خخه آزاد) تعليم، (کو ايجوكيشن د (نرو او بنخو گەپ تعليم)، په پوهنتونونو كې د سينماگانو د جورولو او په پوهنتونونو كې په مختلفو مناسبتونو كې د هنري او موسيقى غوندو د جورولو په وسیله د امريكايي فرهنگ د خپرولو لپاره زمينه برابرول.
- ۶- د مختلفو تحقiqي او خېرنيزو پروژو او سروي گانو په ترڅ كې د تولنى د هغو عاداتو او عنعناتو خېړل چې په اسلامي هبوادونو كې د غربى فرهنگ د خپرېدلو مخنيوي كوي. امريكايي پوهنتون د دي کار لپاره بېلاپېلو اکاډيميكو اشخاصو او مؤسساتو ته پروژي ورسپاري او بيا يې نتائج په امريكا كې له هغو ادارو سره شريکوي چې د اسلامي هبوادونو په هکله د امريكا د حکومت بېلاپېلو ادارو ته پاليسي او تګلاري جوروبي او د لنډي او اوبدې مودې لپاره اهداف ورته تعينوي.
- ۷- د حکومتي ادارو د ماموريون او کار کونونکو لپاره د انگرېزې ژې اوبد مهاله او لنډ مهاله کورسونه جورول تر خو وکولاي شي لدى لارى هغوي هم تر خپل تاثير لاتدي راولي.

اقتصادي استثماري پروژي

د دي لپاره چې په هر اسلامي هبوا د كې امريكايي پوهنتون په مالي او اقتصادي لاحاظ پخپلو پبنو ودرېرى او په نيويارک كې د مرکزى گليس (Presbyterian) پر اوپو دروند بار نشي او ياد مالي وسائلو د كمبنت له امله له سقوط سره مخ نشي نو په هماغو هبوادونو كې يو لې ڏېري قوي اقتصادي پروژي هم په کار اچوي چې له يوې خوا د هغو هبوادونو

اقتصاد په خپل کنټرول کې راولي او له بلې خوا د پوهنتون د چلولو لپاره په محلې سطحه د تمويل سرچينې هم برابرې کړي. د مثال په ډول په مصر کې امريکاکې پوهنتون د (سيون اپ) د مشروباتو فابريکه اخیستې وه. همدارنګه يې په مصر کې د (پيرامايد) په نامه مشهور هوتل چې د خارجي سياحانو لپاره کاربده اخیستې وو. د دې ترڅنګ يې په قاهره کې د بناري بسونو پروژه هم چلوله. همدارنګه يې په مصری بنارونو کې په ډپرو مهمو ځایونو کې زمکې اخیستې وي چې وروسته به يې بیا په ډپر لور قيمت او حیرانونکې ګټې خرڅولي. ددي ترڅنګ يې د پوهنتون له چوکات نه د باندي د فکري تأثير ګذاري او اقتصادي ګټو لپاره په مختلفو بنارونو کې د کمپيوټر او انگریزی ژبني کورسونه هم پرمخ بیول چې همدغه فعالیتونه په ډپرو هېبادونو کې همدا اوس هم پرمخ بیا يې.

همدغه امريکاکې پوهنتون په مصر کې د امريكا د پراختیا د نړیوالی (USAID) په مرسته د انساني نسل د تحدید لپاره دوه میليونه مصری جنيه د حمل په مانعو ګوليو او لارو چارو مصرف کړل. اوس خبره دا ده چې که چېږي امريکاکې پوهنتون په کابل کې هم خپلې پښې ټینګۍ کړي نو همدغه ډول به په افغانستان کې د هېباد په اقتصادي منابعو منګولې خښې کړي او د مسيحيت د خپرولو لپاره به د افرادو د جورولو ترڅنګ د خپلو کارونو د پرمخ بیولو لپاره مالي وسائل هم د افغانانو له جي به تر لاسه کړي ترڅو موب هم زموږ په خپله چاره ذبح کړي.

امریکایي پوهنتون او د C. I. A. لپاره جاسوسی

امریکایي پوهنتون د دي ترڅنګ چې د مسيحیت او غربی کولو لپاره کار کوي د امریکا د مرکزي استخباراتو له سازمان A. C. I. سره هم پیت او بنکاره روابط لري او په مسؤولينو کې یې د دغه سازمان غږي خای پرخای شوي دي. د مثال په ډول (کرستوفر ثورن) د ۷۰ - ۱۹۶۰ م کلونو ترمنځ لسيزه کې د قاهرې د امریکایي پوهنتون رئيس او د C. I. A. ايجنت هم و چې په مصرکې یې د دغه سازمان لپاره کار کاوه.

او همدا ډول په بيروت کې د امریکایي پوهنتون یو رئيس (مالکوم کير) د A. C. I. غږي و چې په لبنان کې یې د دغه سازمان لپاره کار کاوه.^(۱) امریکایي پوهنتونونه په لاتدي ذکر شوو ډگرونو کې د C. I. A. لپاره فعالیتونه کوي:

۱- د اسلامي هبودونو په پوهنتونونو کې اسلام ته د توجه د ګراف معلومول او د هغه د اسبابو، عواملو، مؤثرو جهتونو او شخصيتونو په هکله C. I. A. ته د معلوماتو لېږل چې پدې ډګر کې مهم نقش لري، ترڅو یې د مخنيوي لپاره مناسب تدابير ونيول شي.

۲- په اسلامي هبودونو کې د اسلامي تنظيمونو د فعالتيونو او نفوذ معلومول او بيا د هغو په هلكه C. I. A. ته راپورونه تيارول.

۳- د جهاد او جهادي مفکوري په اړه پراخي خپرني ترسره کول او نتائج یې د C. I. A. ته سپارل.

دا چې نن امریکایانو افغانستان اشغال کري او زموږ د دین او ملت په مقابل کې یې یوه بې رحمه جګړه روانه کړي ده نو کوبنښ کوي چې ددې

1- (مجلة التربية المعاصرة) ۴۹ ګنه، (الجامعة الأمريكية والتبغية الثقافية) د دكتور کمال نجيب بحث.

پوهنتون له لاري چې له جګړي سره په يوه وخت کې زموږ د ملت په تسخیرولو بucht دی د نن څوانان هم چې د سبا رهبران دي په C. I. A پوري وترې تر خو د سبا ورځي دغه رهبران د سبا سياستگذاري او پلانونه د امریکا او غرب د غښتنو او پاليسیو مطابق عیار کړي.

خاتمه

په تبرو پانو کې ولیدل شول چې امريکائي پوهنتون یو خالص مسيحي پوهنتون وي چې امريکا او کلیسا یې د خپلو دیني، استعماری او اقتصادي اهدافو د تحقق لپاره په اسلامي هپوادونو کې جوروی ترڅو له یوې خوا د اسلامي امت د مخورو او بانفوذه کورنيو بچیان د هغو له لاري مسيحيت ته دعوت کړي او یا یې لېټر لړه په خپل جال کې راولي، او له بلې خوا د اسلام د خپرېدو او د هغه د حاکمیت مخنيوي وکوي. دغه هڅه اوکوبنېن اوس په افغانستان کې هم د کابل د امريکائي پوهنتون (A. U. F. A) په شکل کې روان دي. که چېړې د دې ملت بادرده او با احساسه څوانان او اسلامي خوځښت د دغې لوېي فتنې مخنيوي له همدا اوس خڅه ونه کړي، نو کېدای شي چې دغه پوهنتون په افغانستان او سيمه کې د اسلام د مستقبل لپاره تر ټولو د لوی خطر په حیث رامنځته شي.

دا چې د دې کربولیکونکي ته د دغه پوهنتون د حقیقت، تاریخ او اهدافو په اړه یو اندازه معلومات حاصل شوي ول نو هغه مې ترتیب کړل او د خپل انفرادي مسؤولیت د رفع کولو په خاطر مې د خپل ملت د با احساسه، بايمانه او مؤمنو څوانانو مخې ته کېښوදل، هيله ده چې د هپواد د مخلصو بچیانو د توجه وړ به وګرځي او د دې آزادي خوبنونکي او اسلامپال ولس د بچیانو پام به د کفارو او مستعمرینو شیطاني دیسو توه ورواروی.

پاى

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library